

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Učíme se pro život

Obsah

1	Identifikační údaje	5
1.1	Název ŠVP.....	5
1.2	Údaje o škole	5
1.3	Zřizovatel.....	5
1.4	Doplňující informace o škole a dokumentu.....	5
1.5	Platnost dokumentu	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Vize školy.....	6
2.2	Poslání školy	6
2.3	Úplnost a velikost školy.....	7
2.4	Vybavení školy	7
2.5	Charakteristika pedagogů a žáků.....	8
2.5.1	Charakteristika pedagogického sboru	8
2.5.2	Charakteristika žáků	8
2.5.3	Priority pedagogického sboru	8
2.6	Dlouhodobé projekty	9
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
3.1	Zaměření školy.....	10
3.1.1	Cíle základního vzdělávání	10
3.2	Výchovně vzdělávací strategie.....	10
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáka se speciálními vzdělávacími potřebami	14
	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP).....	15
	Hodnocení a klasifikace žáků s PO	15
	Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
	Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	16
	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáka nadaného a mimořádně nadaného	16
	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka nadaného a mimořádně nadaného.....	17
	Základní zásady práce s nadaným žákem.....	17
	Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané	18
3.5	Začlenění průřezových témat	18
4	Učební plán.....	20
4.1	Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň.....	20

4.2	Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň.....	20
4.3	Poznámky k učebnímu plánu.....	21
4.3.1	Jazyk a jazyková komunikace	21
4.3.2	Matematika a její aplikace	21
4.3.3	Informatika.....	21
4.3.4	Člověk a jeho svět.....	21
4.3.5	Člověk a společnost	21
4.3.6	Člověk a příroda	22
4.3.7	Umění a kultura.....	22
4.3.8	Člověk a zdraví.....	22
4.3.9	Člověk a svět práce	22
5	Učební osnovy	23
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	23
5.1.1	Český jazyk a literatura	23
5.1.2	Anglický jazyk	46
5.1.3	Další cizí jazyk.....	61
5.2	Matematika a její aplikace	88
5.2.1	Matematika.....	88
5.3	Informatika.....	112
5.3.1	Informatika.....	112
5.4	Člověk a jeho svět	123
5.4.1	Prvouka	123
5.4.2	Přírodověda.....	133
5.4.3	Vlastivěda.....	139
5.5	Člověk a společnost	144
5.5.1	Dějepis	144
5.5.2	Svět v souvislostech.....	155
5.5.3	Občanská výchova	159
5.6	Člověk a příroda.....	168
5.6.1	Fyzika	168
5.6.2	Chemie.....	174
5.6.3	Přírodopis.....	181
5.6.4	Zeměpis.....	191
5.7	Umění a kultura	201
5.7.1	Hudební výchova	201
5.7.2	Výtvarná výchova	215
5.8	Člověk a zdraví.....	227
5.8.1	Výchova ke zdraví.....	227

5.8.2	Tělesná výchova	236
5.9	Člověk a svět práce	269
5.9.1	Člověk a svět práce	269
5.10	Předměty speciálně pedagogické péče	283
5.10.1	Obecná charakteristika předmětu.....	283
5.10.2	Výchovné a vzdělávací strategie	288
5.10.3	Průřezová témata.....	288
5.10.4	Mezipředmětové souvislosti.....	288
5.10.5	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	288
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	296
6.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou 296	
6.2	Hodnocení výsledků vzdělávání.....	298
6.2.1	Hodnocení prospěchu.....	298
6.2.2	Zásady pro používání slovního hodnocení	302
6.3	Hodnocení chování	303
6.3.1	Kritéria pro jednotlivé stupně hodnocení chování	304
6.3.2	Výchovná opatření	304
6.4	Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení	305
6.5	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	306
6.6	Podrobnosti o komisionálních zkouškách	307
6.6.1	Komisionální zkoušky.....	307
6.6.2	Přezkoumání výsledků žáka při pochybnosti zákonného zástupce o správnosti hodnocení	307
6.6.3	Opravná zkouška	308
6.7	Plnění povinné školní docházky v zahraniční škole nebo formou individuální výuky	308
6.8	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných	308
6.8.1	Hodnocení žáků se speciálními potřebami	308
6.8.2	Hodnocení žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	309
6.9	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.....	309
7	Autoevaluace školy	310
7.1	Oblasti autoevaluace	310
7.2	Časové rozvržení autoevaluace	310

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracován podle RVP ZV ve znění pozdějších předpisů

„Učíme se pro život“

1.2 Údaje o škole

Název školy:	Základní škola Davle
Adresa školy:	Školní 96, 252 06 Davle www.zs-davle.cz
Ředitelka školy:	Mgr. Jana Hrubá tel.: 257 770 452 e-mail: reditel@zs-davle.cz
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Svatava Chrastilová e-mail: zastupce@zs-davle.cz

1.3 Zřizovatel

Zřizovatel:	Městys Davle Na Náměstí 63, 252 06 Davle www.obecdavle.cz
Starosta:	Mgr. Jiří Prokůpek tel.: 257 770 257 e-mail: starosta@obecdavle.cz

1.4 Doplnující informace o škole a dokumentu

Zápis do rejstříku škol:	1. 1. 2005
IZO:	0002411561
IČO:	47005319
REDIZO:	600053407

1.5 Platnost dokumentu

Platnost dokumentu od	1. 9. 2022
Číslo jednací:	28/2022

Podpis ředitelky:

Razítko školy:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Tradice školství v Davli je datována do roku 1905, kdy byla postavena historická školní budova a započalo vzdělávání dětí z Davle a okolních obcí. V letech 1982–1984 přibyla k historické budově moderní přístavba. V tomto rozložení škola fungovala až do roku 2015. Významný nárůst předškoláků a zvýšená poptávka po docházce do davelské základní školy přiměla zastupitelstvo městyse Davle k realizaci nástavby nad školní budovou. Škola má aktuální kapacitu 480 žáků a je schopna uspokojit zájem všech dětí z Davle a spádových obcí školy o přijetí k základnímu vzdělávání. Základní škola Davle je školou s rysy komunitní školy – poskytuje svým žákům nejen vzdělání realizované výukou dle ŠVP, ale aktivní činnosti školní družiny a systému školních kroužků také poskytuje hodnotné aktivní využití volného času pro své žáky. Škola rovněž zajišťuje služby školního psychologa a speciálního pedagoga a má navázanou aktivní spolupráci s logopedem. Škola pravidelně a dlouhodobě spolupracuje s místními spolky, sportovními kluby i jednotlivci (z řad rodičů i veřejnosti), kteří se chtějí aktivně podílet na rozvoji regionálního vzdělávání v davelské škole.

Škola opakovaně úspěšně žádá o podporu z operačních programů Evropské unie zaměřených na oblast vzdělávání. Z těchto prostředků dlouhodobě financuje personální pozice školní speciální pedagog, školní psycholog a školní asistent. Finanční prostředky z operačních programů slouží také k financování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a doplnění potřebné techniky pro zajištění interaktivní výuky.

2.1 Vize školy

Davelská škola se dlouhodobě snaží o realizaci vize vzdělávat a vychovávat zodpovědného, kriticky smýšlejícího, demokraticky uvažujícího a hodnotově vyváženého občana. Takového občana, který je prospěšný sám sobě, své rodině a komunitě, ve které žije. Akcentována je také kvalitní příprava pro budoucí pracovní a profesní uplatnění a vlastní samostatnost a zdravé prosazení na trhu práce i mezilidských vztazích. Žáky vedeme k aktivnímu přístupu k občanskému životu a podílení se na rozvoji lokální komunity. Důležitá je pro nás také myšlenka osobního zapojení každého žáka do péče o životní prostředí a podílení se na trvale udržitelném rozvoji místa, ve kterém žije.

2.2 Poslání školy

Naše škola poskytuje tyto služby:

- ❖ Poskytuje vzdělání žákům od 6 do 17 let.
- ❖ Naplňuje kompetence stanovené Rámcově vzdělávacím programem.
- ❖ Utužuje vzájemné vztahy (učitel-žák, žák-žák, učitel-rodiče) – na bázi důvěry a spolupráce.
- ❖ Spolupracuje s rodiči i prostřednictvím školské rady – spolupráce se školní družinou, zřizovatelem, místními spolky, podnikatelskými subjekty, odbornými organizacemi, rodiči i širokou veřejností
- ❖ Žáci prezentují školní projekty i nápady na veřejnosti.
- ❖ Koordinátor EVVO úzce spolupracuje s Ekotýmem, který je složen ze zástupců žáků a pořádá každoročně Davelský Ekofest, Den Země a další dílčí projekty v oblasti environmentální výchovy.
- ❖ Škola nabízí služby metodika primární prevence, školního psychologa a speciálního pedagoga.
- ❖ Škola vychovává demokratického člověka a připravuje své žáky na budoucí povolání – spolupráce s Úřadem práce, absolvuje Dny otevřených dveří na SOŠ.
- ❖ Škola má vypracován systém kariérového poradenství za aktivní účasti školního psychologa
- ❖ Každoročně se účastní testování SCIO 5. ročníků (Národní testování 5. tříd), 8. ročníků (Trénink na přijímací zkoušky)
- ❖ Vytváří z žáků harmonické a univerzálně orientované osobnosti – návštěvy kin, divadel – KMD, výstav, koncertů. Organizuje ve škole hudební a divadelní představení, odborné workshopy a prezentace, cestovatelské vstupy rodičů a další kulturní akce.
- ❖ Pečuje o zdraví žáků a učí je pečovat o své zdraví, vč. psychohygieny
- ❖ Aktivně vyhledává, vytváří a realizuje projekty zaměřené na primární prevenci sociálně patologických jevů. V souladu s vlastním plánem primární prevence pak tyto aktivity cílí na klíčové oblasti prevence v jednotlivých věkových kategoriích žáků.

- ❖ Učí a podporuje žáky ve vyjádření vlastního názoru – školní parlament, Ekotým, třídní samosprávy, jednání na úřadu městyse, s představiteli spolků, s řediteli firem apod., prezentace příspěvků v měsíčníku Soutok Davle.
- ❖ Podporuje vzájemnou spolupráci a komunikaci mezi spolužáky.
- ❖ Aktivně využívá venkovní prostory školy a její blízké okolí k realizaci výuky formou činnostní a zážitkové pedagogiky
- ❖ Učí žáky orientovat se, vyhledávat a třídit informace (počítačové učebny, tablety, místní knihovna, školní knihovna, konzultace s vyučujícími apod.).
- ❖ Spoluorganizuje a podporuje rozmanité mimoškolní aktivity pro žáky: sportovní kroužky v přímé spolupráci s místními sportovními oddíly (judo, fotbal, florbal, stolní tenis), keramické kroužky, výtvarné kroužky, kroužek aerobiku a gymnastiky, včelařský kroužek, kroužek Mladého zdravotníka, jazykové kroužky, kroužek logických a deskových her, kroužek FIE – metoda instrumentálního obohacování atd.
- ❖ Ve škole je umístěno pracoviště Základní umělecké školy Vrané nad Vltavou, které se školou aktivně spolupracuje a realizuje pro žáky hudební nauku a výuku na hudební nástroje.
- ❖ Spolupracuje s *Meta, o. s.* (výuka žáků s odlišným mateřským jazykem).
- ❖ Poskytuje žákům výběr různých ozdravných pobytů – zimní i letní ŠvP, ŠvP s lyžováním, letní pobyt u moře, letní cyklotábor.
- ❖ Prezентuje se na různých okresních, krajských i celorepublikových soutěžích vzdělávacího i sportovního charakteru
- ❖ Provozuje školní družinu o šesti odděleních pro žáky 1. stupně
- ❖ Pořádá kreativní dílny pro děti a rodiče „Mami, tatí, pojďte si hrát“ – Velikonoce, Vánoce, Halloween, Dýňobraní.
- ❖ Pořádá dny otevřených dveří pro rodiče s možností sledovat výuku ve třídách.
- ❖ Podporuje zájmovou činnost o přestávkách: využití stolů na stolní tenis, fotbálek, deskové hry

2.3 Úplnost a velikost školy

Základní škola k 1. 9. 2022:

Počet tříd: 20

Kapacita školy 480

Průměrná naplněnost tříd: 24 žáků

Škola přijímá žáky z obcí Měchenice, Petrov, Bojanovice, Bratřínov a Hvozdnice.

Škola je dlouhodobým partnerem Povltavské fotbalové akademie.

Školní družina k 1. 9. 2022

Počet oddělení: 6

Kapacita školní družiny: 150 žáků

2.4 Vybavení školy

Základní škola Davle má 20 kmenových tříd. V každé třídě je umístěn počítač s přístupem na internet. Většina tříd je vybavena interaktivní tabulí. Ve škole se nachází dvě počítačové učebny, které jsou vybaveny celkem 35 počítači a slouží žákům 1.– 9. tříd. Všichni pedagogů mají k dispozici notebook. Ve všech sborovnách je instalována multifunkční tiskárna. Žáci celé školy mají možnost využít k výuce 50 tabletů a další digitální pomůcky (Blueboty, Ozoboty a další).

V prostorách budovy se nachází keramická dílna. Ke sportovním účelům je využívána tělocvična školy, sportovní hala, střešní sportovní hřiště a fotbalové hřiště. Na chodbách školy mohou žáci během přestávek volně relaxovat, v prostorách šaten je možno využít i stůl na stolní tenis a stolní fotbal. Ve školním dvoře jsou, v případě příznivého počasí, k využití další dva stoly na stolní tenis a relaxační zóna.

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce většiny předmětů je využíván výukový software. Pro další studium a inspiraci je učitelům k využití školní odborná knihovna, která je průběžně doplňována podle aktuálních podnětů od pedagogů. Žáci mají k dispozici ve všech třídách třídní knihovničky s nabídkou aktuální i klasické dětské literatury.

Trvale se snažíme o další doplňování výukových programů, odborné literatury, učebnic a odborných pomůcek.

Pro dodržování pitného režimu žáků i pracovníků školy slouží automat na mléčné výrobky a svačinky.

Pro odpolední pohyb a relaxaci je dětem určena zahrada školní družiny i prostorné veřejné hřiště v parku v Davli, na jehož průběžné údržbě se žáci školy pravidelně podílejí.

2.5 Charakteristika pedagogů a žáků

Poznámka: Pokud jsou v dokumentu používány pojmy žák, učitel aj., rozumí se tím pedagogická kategorie nebo označení profesní skupiny, tj. žák i žákyně, učitel i učitelka atd.

2.5.1 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní školy Davle tvoří přibližně čtyřicet pedagogů a pracují v něm začínající i zkušení učitelé. Vedení školy se snaží o dosažení plné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků. Všichni pedagogičtí pracovníci se pravidelně účastní v rámci DVPP odborných seminářů, školení a dílen dle své profesní a zájmové orientace.

Při výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pomáhá učitelům 11 asistentů pedagoga. Ve škole pracuje také školní psycholog, metodik primární prevence, speciální pedagog, ICT správce a koordinátor a koordinátor EVVO. Škola má školní družinu se šesti vychovatelkami.

2.5.2 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou děti z Davle a spádových obcí, čemuž je přizpůsoben začátek vyučování i rozvrh hodin. V davelské škole vzděláváme i děti cizích státních příslušníků, které žijí ve spádových obcích naší školy.

2.5.3 Priority pedagogického sboru

- ❖ Škola je orientována na žáka, na službu žákům, rodičům, veřejnosti.
- ❖ Škola podporuje aktivitu, tvořivost žáků, kvalitní znalostní cíle jsou vyrovnané s cíli osobnostními, sociálními a dovednostními.
- ❖ Ve škole je pozitivní klima, stanovený řád, disciplína, morálka a systém hodnot.
- ❖ Ve škole převládá optimismus, lidský přístup, podpora s oceněním dobré práce, důvěra a očekávání úspěšného zvládnutí.
- ❖ Škola má kulturní prostředí, které je pro žáky motivační.
- ❖ Škola podporuje spolupráci, učitelé se celoživotně vzdělávají a mají kolegiální a profesionální interakci.
- ❖ Škola má demokratické vedení, které zdůrazňuje její vzdělávací cíle.
- ❖ Vedení školy účinně, týmově řídí školu, zná sbor, vztahy a komunikace probíhají s vědomím sociálních rolí.
- ❖ Vedení školy adekvátně hodnotí učitele, vzdělává se.
- ❖ Vedení školy motivuje učitele v jejich dalším vzdělávání a odborném růstu a vytváří jim pro něj podmínky.
- ❖ Ředitel školy provádí každoročně se zaměstnanci kariérní pohovor.
- ❖ Učitelé mají možnost se účastnit formulace školních pravidel a utváření klimatu školy.
- ❖ Učitelé se ztotožňují s cíli výuky a spolupracují při jejich realizaci.
- ❖ Učitelé adaptují výuku pro potřeby žáků, opravují nepochopení, používají různé techniky a strategie.
- ❖ Učitelé cítí odpovědnost za výsledky vzdělávání.
- ❖ Učitelé vycházejí z předpokladu, že se všichni žáci mohou vzdělávat.
- ❖ Učitelé vycházejí z předpokladu, že rozhodující pro výsledky vzdělávání je kvalita školy a výuky, nikoli jejich domácí zázemí.
- ❖ Učitelé dokáží být flexibilní k množství témat při výuce, výběru vyučovacích metod.

- ❖ Učitelé jsou moderní osobnosti mající přehled o současném světě a moderním způsobu života, žáci je respektují.
- ❖ Učitelé vystupují jako autority reprezentující modely chování a jednání.
- ❖ Interakce učitel-žák, žák-žák, má vysokou úroveň.
- ❖ Škola komunikuje úspěšně s rodiči a okolní komunitou, vytváří společenství podporující školu.

Motivační název školního vzdělávacího programu „Učíme se pro život“ nás zavazuje k možnosti uspokojovat potřeby žáků a požadavky rodičů a k vytvoření těchto priorit pro žáky:

- ❖ Usilujeme o to, aby u nás ve škole bylo dobře žákům i učitelům.
- ❖ Vytváříme prosperující školou moderního stylu.
- ❖ Naším cílem je společný zájem poznávat, prožívat a tvořit v bezpečném prostředí vně i uvnitř školy.
- ❖ Zastáváme 4 principy učení:
učit se znát,
učit se, jak na to,
učit se žít
a učit se být.
- ❖ Chceme, aby z naší školy odcházeli žáci, kteří budou schopni se celoživotně vzdělávat, asertivně komunikovat, reagovat na stále se měnící společnost a reálně hodnotit své možnosti na trhu práce.

2.6 Dlouhodobé projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech

- ❖ dny otevřených dveří pro rodiče a předškoláky ze spolupracujících MŠ
- ❖ operační programy Výzkum – Vývoj – Vzdělávání a Jan Amos Komenský z prostředků Evropské unie
- ❖ „Mami, tati, pojďte si hrát“ (Vánoce, Velikonoce)
- ❖ Člověk v tísní – Příběhy bezpráví
- ❖ školní parlament
- ❖ školní Ekotým
- ❖ Ekofest
- ❖ seznamky pro budoucí prvňáčky
- ❖ Obědy pro děti ve spolupráci s o. p. s. Women for women
- ❖ Podpůrný fond pro žáky z rodin v tíživé životní situaci
- ❖ Den Země
- ❖ spolupráce s místní knihovnou a mateřskými školami ze spádové oblasti školy

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

- ❖ poskytovat základní vzdělání žákům od šesti do sedmnácti let zaměřené na využití získaných schopností a dovedností pro život
- ❖ podporovat rozvíjení schopností a dovedností žáků ve školních i mimoškolních aktivitách
- ❖ rozvíjet komunikační schopnosti v mateřském jazyce i v cizích jazycích (anglický jazyk od prvního ročníku, navýšení disponibilních hodinových dotací anglického jazyka, výběr ze čtyř možností u předmětu Další cizí jazyk)
- ❖ rozvíjet IT dovednosti prostřednictvím používání tabletů, Bluebotů a dalších digitálních pomůcek v běžných vyučovacích hodinách žáků 1. i 2. stupně
- ❖ rozvíjet komunikační dovednosti žáků v sociálních vztazích (vyjádření vlastního názoru – školní parlament, třídní samosprávy, jednání na obecním úřadu, s představiteli spolků, s řediteli firem apod., prezentace příspěvků v měsíčníku Soutok Davle, Ekotým)
- ❖ podporovat vzájemnou spolupráci a komunikaci mezi spolužáky
- ❖ rozvíjet praktické dovednosti v práci s laboratorní technikou v rámci předmětu Člověk a svět práce v 7. ročníku
- ❖ rozvíjet pohybové dovednosti v rámci předmětu tělesná výchova – navýšení hodinové dotace z disponibilní časové dotace v 3., 4. a 5. ročníku

3.1.1 Cíle základního vzdělávání

- ❖ umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- ❖ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- ❖ vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- ❖ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- ❖ připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svědomité, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- ❖ vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- ❖ učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- ❖ vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- ❖ pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- ❖ pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

3.2 Výchovně vzdělávací strategie

Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

Kompetence k učení

Osvojit si strategii učení, být motivován pro celoživotní učení, být zodpovědný za své vzdělání

- ❖ Posilujeme rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost.
- ❖ Propojujeme informace se skutečným životem.
- ❖ Směřujeme činnost žáků ke stanoveným cílům.
- ❖ Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- ❖ Vedeme žáky k plánování úkolů, postupů vzdělávání, prezentujeme učivo věcně správně.

- ❖ Zadáváme úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti z více předmětů současně.
- ❖ Umožňujeme žákům vybrat si práci ve skupinách, dvojicích nebo samostatně.
- ❖ Motivujeme žáky k učení, vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení.
- ❖ Vedeme žáky k efektivnímu užívání materiálů, nástrojů, vybavení, techniky.
- ❖ Podporujeme, aby každý žák zažil úspěch, hodnotíme i dílčí výkon, snahu, píli, respektujeme individuální možnosti.
- ❖ Volíme formy a metody, které zohledňují rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- ❖ Zadáváme úkoly s možností volby postupů.
- ❖ Zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých informačních zdrojů, kde si mohou ověřit správnost svého řešení (úsudku).
- ❖ Vedeme žáky ke kritickému i sebekritickému hodnocení své práce, posouzení vlastního pokroku, nabízíme vhodná řešení, jak dál.
- ❖ Připouštíme chyby, povzbuzujeme žáky, používáme prvky pozitivní motivace.
- ❖ Podporujeme vnímání souvislostí a vztahů v poznání.
- ❖ Zjišťujeme a vnímáme aktuální potřeby jednotlivých žáků, flexibilně na ně reagujeme.
- ❖ Zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků a využíváme je k zefektivnění výuky.
- ❖ Dbáme na to, aby žáci rozuměli, pochopili, čemu se mají naučit, klademe otevřené otázky.

Kompetence k řešení problémů

Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy

- ❖ Zařazujeme metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami.
- ❖ Zadáváme problémové úkoly rozvíjející tvořivost.
- ❖ Vedeme žáky k ověření správnosti řešení problému a následnému využití v obdobných situacích.
- ❖ Oceňujeme a podporujeme více cest, způsobů řešení, originalitu.
- ❖ Realizujeme projekty, jejichž podstatou je řešení vzniklého problému.
- ❖ Podporujeme týmovou spolupráci, využívání moderní techniky, samostatnost.
- ❖ Řešíme spolu s žáky situace vzniklé při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní, nedodržení pravidel, komunikace s jinými lidmi.
- ❖ Nabízíme řešení problémů s výchovným poradcem.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému řešení problému ve škole i mimo ni (vyhledat vhodné informace, požádat o pomoc, řešit nedorozumění...) a zodpovědnosti za svá rozhodnutí.
- ❖ Rozvíjíme schopnosti logického uvažování, uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování.
- ❖ Minimalizujeme metodu frontálního vyučování a přecházíme k aktivizujícím metodám.
- ❖ Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, vyslechnutí názorů druhých, diskusi, vyjádření vlastního postoje, schopnosti obhájit své rozhodnutí, stanovisko, vhodně argumentovat, pomoci druhému.
- ❖ Dramatizujeme praktické problémové situace a monitorujeme, jak žáci řešení problémů zvládají.

Kompetence komunikativní

Všestranně a účinně komunikovat

- ❖ Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností v mateřském i cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích, sociálních vztazích.
- ❖ Učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se ústně i písemně.
- ❖ Vytváříme pravidla partnerské komunikace mezi žáky a učitelem, žáky navzájem a mezi žáky a dalšími osobami.
- ❖ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární projevy žáků, zaměstnanců školy a rodičů.
- ❖ Organizujeme projekty napříč školou, při kterých spolupracují žáci různých tříd, ročníků, věkových kategorií (Ekotým, školní parlament, sportovní dny).
- ❖ Realizujeme projekty, při kterých musí žáci komunikovat s různými lidmi a různými prostředky (Dny otevřených dveří, Příběhy bezpráví – Člověk v tísni, Ekofest).

- ❖ Učíme žáky prezentovat a publikovat své myšlenky (školní časopis, rozhlasová hlášení, prezentace).
- ❖ Vedeme jednání s rodiči na konzultačních hodinách za účasti učitele, žáka, rodiče, zveme rodiče do výuky, na akce školy, vedeme tradičně třídní schůzky.
- ❖ Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích na modelových situacích.
- ❖ Učíme žáky obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- ❖ Vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu a umožňujeme žákům se na sestavování pravidel podílet.
- ❖ Učíme žáky používat nonverbální komunikaci, asertivní chování.
- ❖ Vedeme žáky k pozitivní prezentaci svojí osoby, školy na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální

Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- ❖ Budujeme pozitivní školní i třídní klima.
- ❖ Vytváříme společně pravidla společného soužití a důsledně dbáme jejich dodržování.
- ❖ Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- ❖ Využíváme dramatizaci k sociálnímu učení.
- ❖ Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, učíme je tolerovat odlišné názory, efektivně spolupracovat.
- ❖ Učíme žáky přijímat odlišné role ve skupině, kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci i práci ostatních členů týmu.
- ❖ Umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce i práce skupiny.
- ❖ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, schopnost objevovat v sobě dobré stránky, hodnoty, příležitosti.
- ❖ Vedeme žáky, aby svým chováním a jednáním neomezovali druhého, zastali se sami sebe nebo druhého.
- ❖ Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- ❖ Netolerujeme projevy rasismu, nacionalismu, šikany.
- ❖ Využíváme zkušenosti zahraničních spolužáků k seznámení s jinou kulturou země.
- ❖ Monitorujeme sociální vztahy ve třídách, skupinách.
- ❖ Podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru, pomáháme si navzájem, vyměňujeme si zkušenosti a nápady, otevřeně komunikujeme, respektujeme práci ostatních.
- ❖ Spolupracujeme s dalšími partnery školy – obec, Rada školy.

Kompetence občanské

Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost

- ❖ Dbáme na dodržování pravidel chování ve škole – školní řád.
- ❖ Netolerujeme sociálně patologické jevy (šikana, drogy, kriminalita), projevy rasismu, nacionalismu.
- ❖ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů.
- ❖ Podporujeme kamarádské chování, poskytnutí pomoci, toleranci individuálních odlišností.
- ❖ Nacvičujeme formou dramatizace účinné postupy proti násilí, šikaně, netoleranci.
- ❖ Vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem.
- ❖ Demonstrujeme na konkrétních modelových příkladech pozitivní a negativní projevy chování.
- ❖ Upevňujeme pozitivní projevy chování v rámci předmětů, v třídnických hodinách, na mimoškolních akcích.
- ❖ Využíváme odborníků – výchovný poradce, PPP, sociální péče, policie, školní psycholog, metodik primární prevence.
- ❖ Monitorujeme chování žáků, přijímáme účinná opatření, kázeňské přestupky řešíme individuálně, zjišťujeme jejich motiv a příčinu.
- ❖ Seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- ❖ Vedeme žáky k ochraně zdraví, nacvičujeme řešení problémových situací – první pomoc.
- ❖ Nabízíme vhodné aktivity kulturní, sportovní, umělecké.

- ❖ Seznamujeme žáky se státními svátky, pěstujeme úctu k národním tradicím – návštěvy historických památek, společenských a kulturních akcí.
- ❖ Rozvíjíme pozitivní postoj k mateřskému jazyku – besídky, akademie, výstavy.
- ❖ Vytváříme vlastní školní a třídní tradice.
- ❖ Vedeme žáky k ochraně životního prostředí (ekologickému myšlení – Ekotým), třídíme odpad ve třídách i ve škole.
- ❖ Realizujeme projekty, které vedou žáky k myšlení v globálních souvislostech.

Kompetence pracovní

Vést k pozitivnímu vztahu k práci, používat vhodné materiály, nástroje, chránit své zdraví při práci, pomoc při volbě povolání

- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- ❖ Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky.
- ❖ Stanovujeme pravidla pracovních postupů při všech činnostech žáků ve škole a klademe důraz na jejich dodržování.
- ❖ Vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu.
- ❖ Vedeme žáky k efektivnímu využívání materiálů, nástrojů, vybavení, techniky.
- ❖ Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti, včetně používání ochranných prostředků.
- ❖ Vedeme žáky ke kritickému a sebekritickému hodnocení prací z různých hledisek.
- ❖ Ujasňujeme představu žáků o podobě jejich budoucího povolání, o volbě vhodného dalšího studia.
- ❖ Vytváříme škálu různých forem (exkurze, besedy, úřad práce, film) k seznámení s různými profesemi.
- ❖ Motivujeme žáky k dosažení jimi zvoleného studia.
- ❖ Nacvičujeme s žáky v modelových situacích podnikatelské dovednosti – týmová práce, flexibilita, dělba práce, vlastní práce, rozhodování.
- ❖ Seznamujeme žáky s možnými riziky podnikání.
- ❖ Podporujeme žáky v prezentaci vlastní práce.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb při učení a v běžném životě.
- ❖ Podporujeme žáky ve správném výběru technologie dle činnosti nebo řešení problému.
- ❖ Směřujeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a k volbě správných postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- ❖ Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti.
- ❖ Podporujeme žáky využívat digitální technologie k zefektivnění, zjednodušení a zkvalitnění své práce.
- ❖ Seznamujeme s důležitostí využívání digitálních technologií pro společnost.
- ❖ Seznamujeme žáky s novými technologiemi a učíme je kriticky posuzovat jejich přínosy a rizika.
- ❖ Upozorňujeme žáky na situace ohrožující bezpečnost zařízení i dat.
- ❖ Upevňujeme v žácích etické jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.
- ❖ Učíme žáky předcházet situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami jsou upraveny vyhláškou č.27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění či užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti a jsou

realizována na základě doporučení školských poradenských pracovišť. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami má právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Podpůrná opatření spočívají v:

- ❖ poradenské pomoci školy a ŠPZ,
- ❖ úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení speciálně pedagogické péče a pedagogické intervence,
- ❖ rozložení učiva do více ročníků,
- ❖ úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- ❖ použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání speciálních komunikačních systémů,
- ❖ úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,
- ❖ vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- ❖ využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga
- ❖ využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů,
- ❖ poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

Očekávané výstupy:

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů (pro žáky s LMP od třetího stupně podpory) bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. **Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením.** Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci školního speciálního pedagoga nebo výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a obsahuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, cíle podpory a způsob vyhodnocování. Před jeho samotným zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení nejvhodnějších metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností atd. Školní speciální pedagog / výchovný poradce koordinuje tvorbu PLPP, stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i samotným žákem. PLPP je průběžně aktualizován v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka a pravidelně vyhodnocován. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud cíle nejsou naplněny, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Dále dle platné legislativy.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zejména tato opatření:

a) v oblasti metod výuky:

- ❖ respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- ❖ metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- ❖ důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu

b) v oblasti organizace výuky:

- ❖ individuální přístup, diferenciaci výuky
- ❖ střídání forem práce a činností během

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče (reedukace u žáků s SPU, základní logopedická péče u žáků s vadami řeči)

d) poskytování pedagogické intervence

e) organizační a obecná ustanovení

- ❖ spolupráce se školním speciálním pedagogem a školním psychologem
- ❖ spolupráce se školským poradenským zařízením
- ❖ kontaktování a doporučení na odborná pracoviště (klinický logoped, neurolog, dětský psychiatr, foniatr)
- ❖ spolupráce s rodiči

V naší škole uplatňujeme tzv. **Třístupňový model péče** (navrhovaný MŠMT), který je postupně uváděn do praxe na školách, kde jsou zřízena školní poradenská pracoviště. Cílem tohoto modelu je předcházet selhávání žáka, těžiště péče se přesouvá z oblasti specializované diagnostiky a intervence v pedagogicko-psychologických poradnách, směrem k pedagogické diagnostice a podpoře ve škole. Model je rozdělen do 3 stupňů:

1. stupeň – jedná se o **individualizovanou pomoc učitele** v rámci běžných vyučovacích hodin. Koordinátorem je třídní učitel, není nezbytné vyžadovat souhlas rodičů, jde o pedagogický postup, který je plně v kompetenci školy, nastavuje se plán pedagogické podpory. Jedná se o děti, které selhávají ve výuce z důvodu ne příliš závažných (percepční nezralosti, pomalejší tempo, úzkostnost, sociální obtíže, nepozornost). V rámci 1. stupně jde o kompenzaci mírných obtíží, formou drobných úprav v režimu výuky, domácí přípravy, ve struktuře vyučovacích hodin. Na úpravách se podílejí především pedagogové ve spolupráci se školním speciálním pedagogem, případně školním psychologem. Monitorování pokroků dítěte probíhá obvykle po dobu 3 měsíců.

2. stupeň – **plán pedagogické podpory**, pokud nedošlo k úpravě obtíží, je problematika konzultována s pracovníkem školního poradenského pracoviště (školní speciální pedagog, školní psycholog, výchovný poradce) a měl by být vytvořen strukturovaný plán pedagogické podpory (vyhodnocen cca po 3-6 měsících). Problémy žáka jsou již většího rozsahu, nelze je kompenzovat pouze podpůrnými opatřeními z 1. stupně. Obtíže vyžadují dílčí úpravy v organizaci a metodách výuky, stanovení postupu a forem nápravy. Koordinátorem je třídní učitel ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm.

3. stupeň – přetrvávají-li obtíže žáka, je zapotřebí **specializované intervence PPP** (pedagogicko-psychologické poradny) ev. SPC (speciálně-pedagogického centra) k odbornému posouzení obtíží žáka a vydání doporučení pro vzdělávání žáka se SVP. Teprve ve třetím stupni se snažíme o využití specializované diagnostiky a intervence na odborném pracovišti či v koordinaci s ním. V rámci tohoto stupně, na základě doporučení PPP, ev. SPC pak škola vytváří žákovi individuální vzdělávací plán. (IVP).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) je závazným dokumentem zajišťujícím speciální vzdělávací potřeby žáka. IVP zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Poskytování vzdělávání podle IVP je možné pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle §16 odst. 1 vyhlášky 27/2016. IVP je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Jeho obsah je definován v § 3 vyhlášky 27/2016. IVP vypracovává škola nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka.

Po obdržení platného doporučení školského poradenského pracoviště a za metodické podpory školního speciálního pedagoga a výchovného poradce, vypracovávají individuální vzdělávací plán třídní učitelé společně s učiteli předmětů, ve kterých se žák bude vzdělávat podle uvedeného plánu. IVP se vypracovává na jeden školní rok, je dvakrát ročně vyhodnocován a kdykoliv během školního roku je možné ho upravovat dle aktuálních potřeb žáka a dle platné legislativy.

Hodnocení a klasifikace žáků s PO

Při hodnocení žáků s PO je zásadní práce s hodnotící formou, založenou na kritériích, využívajících různých forem hodnocení v závislosti na individualitě žáka a charakteru jeho potřeb.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními na naší škole je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Slovní hodnocení využíváme při hodnocení IVP dvakrát ročně – v pololetí a na konci školního roku. Dále využíváme průběžného hodnocení a modifikace ověřování znalostí odvíjejících se z doporučení ŠPZ. Při

hodnocení jsou respektovány doporučení ŠPZ a ŠPP. Konkrétní způsoby a specifika hodnocení v jednotlivých předmětech u žáka pracujícího podle individuálního vzdělávacího plánu jsou uvedena v IVP.

V případě, že si zákonný zástupce na základě doporučení PPP nebo SPC požádá o slovní hodnocení svého dítěte, je tato žádost naší školou projednána. Je-li slovní hodnocení v souladu se zájmy dítěte, žádosti škola vyhovuje a žák je hodnocen slovně.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se SVP úzce spolupracujeme se spádovou PPP v Jílovém u Prahy. Respektujeme také individuální volbu rodiče při výběru odborného pracoviště typu ŠPZ. S odborníky konzultujeme doporučené postupy pro individuální a skupinovou podporu žáka a hledáme vhodné řešení podle aktuální personální situace v našem týmu.

S odborníky konzultujeme v případě potřeby také nastavení konkrétních podpůrných opatření.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem, metodikem prevence a školním psychologem. Výchovný poradce a školní speciální pedagog jsou koordinátory inkluze a jsou pověřeni spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí žák, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádně nadaným žákem se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. rozumí žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádně nadaní žáci jsou vzděláváni podle IVP, na jehož sestavení se podílí učitelé jednotlivých předmětů, pracovníci PPP, ŠPP, rodiče, ředitel školy i samotný žák. IVP je vyhodnocován dvakrát ročně, během roku lze upravovat dle aktuálních potřeb. Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáka nadaného a mimořádně nadaného

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci školního speciálního pedagoga nebo výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a obsahuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, cíle podpory a způsob vyhodnocování. Před jeho samotným zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení nejvhodnějších metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností atd. Školní speciální pedagog / výchovný poradce koordinuje tvorbu PLPP, stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i samotným žákem. PLPP je průběžně aktualizován v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka a pravidelně vyhodnocován. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud cíle nejsou naplněny, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Dále dle platné legislativy.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zejména tato opatření:

- a) v oblasti metod výuky:
 - ❖ respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
 - ❖ metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
 - ❖ důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
 - ❖ respektování pracovního tempa žáka a poskytnutí dostatečného času potřebného ke zvládnutí úkolů
- b) v oblasti organizace výuky:
 - ❖ individuální přístup, diferenciací výuky
 - ❖ střídání forem práce a činností během
 - ❖ využívání skupinové práce, projektové výuky
- c) poskytování pedagogické intervence
 - ❖ organizační a obecná ustanovení
 - ❖ spolupráce se školním speciálním pedagogem a školním psychologem
 - ❖ spolupráce se školským poradenským zařízením
 - ❖ kontaktování a doporučení na odborná pracoviště (klinický psycholog)
 - ❖ spolupráce s rodiči

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka nadaného a mimořádně nadaného

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) je závazným dokumentem zajišťujícím speciální vzdělávací potřeby žáka. IVP mimořádně nadaného žáka zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Poskytování vzdělávání podle IVP je možné pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle §16 odst. 1 vyhlášky 27/2016. IVP je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Jeho obsah je definován v § 3 vyhlášky 27/2016. IVP vypracovává škola nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka.

Po obdržení platného doporučení školského poradenského pracoviště a za metodické podpory školního speciálního pedagoga a výchovného poradce, sestavuje individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka. IVP se vypracovává na jeden školní rok, je dvakrát ročně vyhodnocován a kdykoliv během školního roku je možné ho upravovat dle aktuálních potřeb žáka a dle platné legislativy.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jsou například:

- ❖ předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- ❖ vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- ❖ účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- ❖ občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka,
- ❖ obohacování vzdělávacího obsahu,
- ❖ zadávání specifických úkolů, projektů,
- ❖ příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- ❖ nabídka zájmových aktivit realizovaných školou, organizace exkurzí podle individuálního zájmu žáka

Základní zásady práce s nadaným žákem

- ❖ umožnit pracovat rychlejším tempem (mít v záloze náhradní úkoly),
- ❖ méně procvičovat, umožnit postup vpřed (umožnění akcelerace, nabídnutí alternativního obsahu, souvislostí, gradované úlohy)
- ❖ náročnější výuka (vyšší prvky náročnosti ve výuce, v oblasti kognitivních cílů využití úrovně analýza, syntéza,
- ❖ hodnotící posouzení, stejné téma, avšak náročnější zadání, forma zpracování, očekávané výstupy),

- ❖ nezávislost (možnost pracovat samostatně),
- ❖ vhodné vedení, připravenost pro samostatnou práci, efektivita samostatné práce),
- ❖ kreativní myšlení a divergentní úlohy, - abstraktní úlohy, - kontakt s intelektovými vrstevníky (možnost setkávat se s dětmi obdobných zájmů, zaměření, úrovně vědomostí a schopností),
- ❖ zkušenostní učení (přenesení výsledků učení do praktického života, využití zkušenosti jako zdroje poznání),
- ❖ specializace v rámci výuky (specializace pro některý obor studia formou akcelerační nebo externího obohacování),
- ❖ opora o vlastní zájmy (využití ve výuce).

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem, metodikem prevence a školním psychologem. Výchovný poradce a školní speciální pedagog jsou koordinátory inkluze a jsou pověřeni spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

3.5 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj					Čj	Ov			
Sociální rozvoj	Pr						Čj		
Morální rozvoj			Čj					Ov	

Výchova demokratického občana (VDO)									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola		Pr				Ov			
Občan, občanská společnost a stát			Pr					Ov	
Formy participace občanů v politickém životě				VI				Ov	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VI				Z

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá					VI			Z	
Objevujeme Evropu a svět					Aj	Aj			
Jsme Evropané					VI			Z	

Multikulturní výchova (MuV)									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference		Pr					Ov		
Lidské vztahy	Pr					Čj			
Etnický původ					VI			Př	
Multikulturalita				Aj		Čj			
Princip sociálního smíru a solidarity			Čj						Z

Environmentální výchova (EV)									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Celoškolní roční projekt – Ekofest, Den Země, roční téma, tematické dny								
Základní podmínky života									
Lidské aktivity a problémy životního prostředí									
Vztah člověka k prostředí									

Mediální výchova (MeV)									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj			Čj		
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Čj						D
Stavba mediálních sdělení					Čj			Čj	
Vnímání autora mediálních sdělení			Čj						D
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj		Inf			
Tvorba mediálního sdělení		Čj				Čj			
Práce v realizačním týmu	Čj								Hv

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň

Školní učební plán pro 1. stupeň								
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem
			1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	6+1	6+1	7+1	7	7	33+3
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	9+3
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5
Informatika	Informatika	Informatika				1	1	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			11+2
		Přírodověda				1+2	2	
		Vlastivěda					2	
Umění a kultura	Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
		Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2+1	2+1	2+1	10+3
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5
Celkem			18+3	18+4	21+3	21+4	24+2	102+16
			21	22	24	25	26	118

4.2 Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň

Školní učební plán pro 2. stupeň							
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem
			6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4+1	3+2	4+1	4	15+4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3+1	3	3+1	3	12+2
		Další cizí jazyk			2	2	2
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	3+2	4+1	4+1	4+1	15+5
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	10+2
		Svět v souvislostech				1	
		Občanská výchova	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	1+1	1	1	20+5
	Chemie	Chemie			1+1	2	
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	1+1	1+1	
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	1+1	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1			1	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce		1	1	1	3
Celkem			25+5	26+4	26+6	27+3	104+18
			30	30	32	30	122

Poznámka: modře jsou znázorněny disponibilní týdenní časové dotace

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

4.3.1 Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk

Vyučovací předmět Český jazyk je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Ve třetím, pátém a sedmém ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, v třetím a šestém ročníku Multikulturní výchova, v prvním, ve druhém, v třetím, ve čtvrtém, šestém, sedmém a osmém ročníku Mediální výchova. Předmět je posílen o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace v prvním, druhém, třetím, šestém a osmém ročníku, o dvě vyučovací hodiny v sedmém ročníku.

Anglický jazyk

Vyučovací předmět Anglický jazyk je v prvním ročníku zařazen v rozsahu 1 hodiny týdně a v druhém ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně z disponibilní časové dotace. V šestém a osmém ročníku je posílen o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. Od prvního do třetího ročníku předmět zahrnuje Řečové dovednosti. Od čtvrtého do devátého ročníku zahrnuje Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním a Psaní. V pátém a v šestém ročníku se v rámci předmětu realizuje průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, ve čtvrtém ročníku Multikulturní výchova.

Další cizí jazyk

Další cizí jazyk je realizován v sedmém, osmém a devátém ročníku, a to v časové dotaci dvou hodin. Naše škola nabízí možnost výběru z jazyka ruského, německého, francouzského a španělského. Výuka daných předmětů probíhá ve skupinách. Předmět Další cizí jazyk zahrnuje Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním a Psaní.

4.3.2 Matematika a její aplikace

Matematika

Vyučovací předmět Matematika je v šestém ročníku posílen o 2 hodiny týdně z disponibilní časové dotace, v prvním, druhém, třetím, čtvrtém, pátém, sedmém, osmém a devátém ročníku o jednu hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Předmět je členěn na tyto oblasti Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Číslo a proměnná, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

4.3.3 Informatika

Informatika

Vyučovací předmět Informatika je vyučován od čtvrtého do devátého ročníku jednu hodinu týdně. V rámci předmětu se realizují průřezové téma Mediální výchova, a to v pátém a v šestém ročníku. Předmět zahrnuje oblasti Data, informace a modelování, Algoritmizace a programování, Informační systémy a Digitální technologie.

4.3.4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje vyučovací předměty Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda a je posílen ve čtvrtém ročníku o dvě hodiny z disponibilní časové dotace. V rámci předmětu se v druhém, třetím, čtvrtém a pátém ročníku realizují průřezová témata Výchova demokratického občana, v pátém ročníku Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, v prvním, druhém a pátém ročníku Multikulturní výchova a v prvním ročníku Osobnostní a sociální výchova. Předmět zahrnuje oblasti Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

4.3.5 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vyučovací předměty Dějepis, Občanská výchova a Svět v souvislostech. Předmět Občanská výchova je v šestém ročníku posílen jednou hodinou z disponibilní časové dotace. V šestém a osmém ročníku se v něm realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, v sedmém ročníku se zde realizuje průřezové téma Multikulturní výchova, v šestém a v osmém ročníku Výchova demokratického občana. V rámci předmětu Dějepis v devátém ročníku se realizuje průřezové téma Mediální

výchova. Vyučovací předmět Svět v souvislostech je vyučován 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace v devátém ročníku.

4.3.6 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje předměty Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis. Předmět Fyzika je posílen v sedmém ročníku o jednu hodinu z disponibilní časové dotace, předmět Přírodopis je posílen v osmém a devátém ročníku o jednu hodinu z disponibilní časové dotace a předmět Zeměpis je posílen v osmém ročníku o jednu hodinu z disponibilní časové dotace. Předmět Chemie je posílen v osmém ročníku o jednu hodinu z disponibilní časové dotace. V rámci předmětu Zeměpis se realizují v osmém ročníku průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a v devátém ročníku Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana. V rámci předmětu Přírodopis je realizováno průřezové téma v osmém ročníku Multikulturní výchova.

4.3.7 Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova. V rámci předmětu Hudební výchova se realizuje v devátém ročníku průřezové téma Mediální výchova.

4.3.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví zahrnuje předmět Tělesná výchova a samostatně v šestém a v devátém ročníku předmět Výchova ke zdraví. Ve třetím, čtvrtém a pátém ročníku je předmět Tělesná výchova posílen vždy o jednu hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

4.3.9 Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce zahrnuje na prvním stupni předmět Člověk a svět práce, kde se rozvíjí pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. V sedmém a osmém ročníku je zde realizován okruh Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií. V devátém ročníku je realizován tematický okruh Svět práce zaměřený na volbu povolání.

5 UČEBNÍ OSNOVY

Poznámka: Vzdělávací obsahy všech předmětů se vztahují k žákovi.

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk (ČJ), Český jazyk a literatura (ČJ)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	6	6	7	7	7	4	3	4	4
Disponibilní	1	1	1			1	2	1	
Celkem	7	7	8	7	7	5	5	5	4

5.1.1.1 Obecná charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Vytváří si předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedl pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměl orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně a ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním. Ovládnutí jazykových prostředků v českém jazyce a literatuře je významným prostředkem pro vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k jejich zobecnění. Český jazyk se tak od počátků vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Charakterizují jednotlivé literární žánry, mají přehled o představitelích české a světové literatury. Vybírají si hodnotnou literaturu a chápou ji jako významného pomocníka při získávání životních hodnot. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídající učebnímu plánu. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání podporuje i operativní zohledňování specifických vzdělávacích potřeb žáků. Průřezová témata se realizují formou různě dlouhých projektů, ve kterých je konkretizována návaznost a prolínání s vyučovacím předmětem Český jazyk.

V předmětu Český jazyk jsou realizována tato průřezová témata – viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat.

Výuka je realizována ve třídách, PC učebnách, formou divadelních představení, různých besed a návštěvami muzeí, knihoven a jiných exkurzí atd.

5.1.1.2 *Výchovné a vzdělávací strategie předmětu*

Kompetence k učení

- ❖ Posilujeme rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost.
- ❖ Propojujeme informace se skutečným životem.
Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- ❖ Zadáváme úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti i z jiných předmětů.
- ❖ Motivujeme žáky k učení, vytváříme situace, kdy má žák z učení radost.
- ❖ Snažíme se, aby každý žák zažil úspěch, hodnotíme i dílčí výkony, snahu, píli, respektujeme individuální možnosti.
- ❖ Volíme formy a metody, které zohledňují rozdíly ve znalostech a pracovním tempu, píli, respektujeme individuální možnosti.
- ❖ Zadáváme úkoly s možností volby postupů.
- ❖ Zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých informačních zdrojů, kde si mohou ověřit správnost svého řešení.
- ❖ Vedeme žáky ke kritickému i sebekritickému hodnocení své práce, posouzení vlastního pokroku.
- ❖ Připouštíme chyby, povzbuzujeme žáky, používáme prvky pozitivní motivace.
- ❖ Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků a využíváme je k zefektivnění výuky.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami.
- ❖ Zadáváme problémové úkoly rozvíjející tvořivost.
- ❖ Oceňujeme a podporujeme více způsobů řešení, originalitu.
- ❖ Podporujeme týmovou práci, využívání moderní techniky, samostatnost.
- ❖ Řešíme spolu se žáky situace vzniklé při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní, nedodržování pravidel, komunikace s jinými lidmi.
- ❖ Nabízíme řešení problémů s výchovným poradcem.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů ve škole i mimo ni (vyhledávat vhodné informace, žádat o pomoc, řešit nedorozumění...).
- ❖ Rozvíjíme schopnosti logického uvažování, uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování...).
- ❖ Minimalizujeme metodu frontálního vyučování a přecházíme k metodám aktivizujícím.
- ❖ Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, vyslechnutí názorů druhých, diskusi, vyjádření vlastního postoje, stanoviska, argumentování, pomoci druhému.
- ❖ Dramatizujeme praktické problémové situace a monitorujeme, jak žáci řešení problému zvládají.

Kompetence komunikativní

- ❖ Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností.
- ❖ Učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se ústně i písemně.
- ❖ Vytváříme pravidla partnerské komunikace mezi žáky a učitelem, žáky navzájem a mezi žáky a dalšími osobami.
- ❖ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární projevy žáků, zaměstnanců školy a rodičů.

- ❖ Organizujeme projekty napříč školou, při kterých spolupracují žáci různých tříd, ročníků, věkových skupin (patronátní třídy, školní parlament, sportovní dny).
- ❖ Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích na modelových situacích.
- ❖ Vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.
- ❖ Učíme žáky asertivnímu chování.
- ❖ Vedeme žáky k pozitivní prezentaci svojí osoby, školy na veřejnosti.

Kompetence občanské

- ❖ Dbáme na dodržování pravidel chování ve škole – školní řád.
- ❖ Netolerujeme sociálně patologické jevy (šikana, drogy, kriminalita), projevy rasismu.
- ❖ Podporujeme kamarádské chování, poskytnutí pomoci, toleranci, individuální odlišnosti.
- ❖ Vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem.
- ❖ Demonstrujeme na modelových situacích pozitivní i negativní projevy chování.
- ❖ Monitorujeme chování žáků, přijímáme účinná opatření, kázeňské přestupky řešíme individuálně, zjišťujeme jejich motivy a příčiny.
- ❖ Seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- ❖ Vedeme žáky k ochraně zdraví.
- ❖ Nabízíme vhodné aktivity kulturní, sportovní, umělecké.
- ❖ Rozvíjíme pozitivní postoj k mateřskému jazyku – besídky, akademie, výstavy.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- ❖ Chválíme každou kvalitně odvedenou práci.
- ❖ Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí při výuce.
- ❖ Měníme pracovní podmínky a žáky vedeme k adaptaci na ně.
- ❖ Seznamujeme žáky různými formami s různými profesemi.
- ❖ Ujasňujeme cíleně představu o budoucím povolání nebo o volbě dalšího studia.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při učení a řešení problémů (jazykové příručky, zdroje, mobilní aplikace).
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů.
- ❖ Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty – videoprogramy, programy pro editaci fotografií, využívá běžně programy a textové editory, tabulky.
- ❖ Navozujeme různé komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby.
- ❖ Podporujeme žáky k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- ❖ Učíme žáky kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- ❖ Při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

5.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 1. ročník	Učivo – 1. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky – píše velká písmena na začátku věty – píše velká písmena u vlastních jmen osob – při čtení odlišuje krátké a dlouhé slabiky – odlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku – rozlišuje sluchem i zrakem jednoduchá slova – skládá a čte slabiky a slova přiměřená jeho věku – rozlišuje jednotlivá písmena a ve vztahu jim odpovídající hlásky ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy – tvoří slabiky, rozlišuje velká a malá písmena abecedy	ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA – sluchové rozlišení hlásek – výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh – vypráví podle obrázkové osnovy jednoduchý příběh – nakreslí obrázek k příběhu ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev – opisuje jednoduchá slova a věty – spojí písmena ve slabiky – píše správné tvary písmen a číslic – píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky, kličky – rozliší písmo psací a tiskací ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – spojuje plynule slabiky a slova – poznává a přiměřeně věku hodnotí charakteristiky postav ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – uvolňuje si ruku – drží správně psací náčiní – udržuje zřetelnou vzdálenost od sešitu – nacvičuje správné držení těla ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – neskáče do řeči – osloví a slušně pozdraví, poprosí, poděkuje – požádá o informaci ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči – osvojuje si techniky mluveného projevu ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev – vypráví o vlastních zážitcích ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, – zvládá hygienické návyky spojené se psaním, ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky – píše písmena a číslice, spojuje písmena a slabiky	NASLOUCHÁNÍ – praktické naslouchání (zdvořilé) – věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní) MLUVENÝ PROJEV – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) – vyjadřování závislé na komunikační situaci – komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, vyprávění) PÍSEMNÝ PROJEV – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku) – technika psaní (úhledný, čitelný, přehledný písemný projev)	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění – odliší pohádku od ostatních literárních útvarů ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností – vypráví podle obrázkové osnovy jednoduchý příběh ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu – vyjadřuje pocit, dojem z četby, z poslechu literárního díla ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – recituje básničky, říkadla ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně – recituje básničky, říkadla	ČTENÍ – hlasité a plynulé čtení jednoduchých vět – četba s porozuměním – četba se správnou intonací POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY – literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec)	MeV – Práce v realizačním týmu
Ročníkové výstupy – 2. ročník		
Učivo – 2. ročník		PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky – dělí slova na konci řádku – odůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov – vyslovuje správně krátké a dlouhé samohlásky – rozlišuje jednotlivé hlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná – určuje slova významem nadřazená a podřazená, slova příbuzná ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost – rozděluje slova podle významových okruhů ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru – pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu – vyjmenuje názvy slovních druhů ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy – spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky – rozlišuje věty oznamovací, rozkazovací, tázací a práci v textu – volí vhodné jazykové a zvukové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování – rozlišuje jména obecná a vlastní – používá správnou výslovnost a psaní slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – píše a odůvodňuje i/y po měkkých a tvrdých souhláskách – odůvodňuje pravopis psaní ú/ů ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech – píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech ČJL-3-2-01p tvoří slabiky, rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky, rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky – rozeznává samohlásky a souhlásky, rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky	SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV – věta, slovo – slovo nadřazené, podřazené, souřadné ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA – rozdělení hlásek, druhy vět, slovo, slabika, hláska, písmeno SKLADBA – věta jednoduchá a souvětí, pořádek slov ve větě, pořadí vět v textu PRAVOPIS – lexikální: pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov, dělení slov na konci řádku podle slabik, písmeno ě ve slovech, vlastní jména osob a zvířat, abeceda TVAROSLOVÍ – slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky vlastní jména osob a zvířat – tvary písmen, spojování písmen a slabik, diakritická znaménka, opis a přepis	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – přechází k plynulému čtení bez slabikování – čte s porozuměním nahlas i potichu ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti – naslouchá textu pozorně a aktivně – vypráví a dramatizuje ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru – užívá slušné oslovení – vyřídí vzkaz ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru – uplatňuje přirozenou intonaci ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči – v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti – slušně osloví, pozdraví, poprosí, poděkuje ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev – tvoří krátké souvislé projevy na jednoduché téma – dodržuje posloupnost děje ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev – kontroluje vlastní písemný projev – spojuje písmena a slabiky – píše písmena a číslice podle normy psaní ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení – píše jednoduché věty – užívá velká písmena – umisťuje diakritická znaménka ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh – seřadí věty podle děje – dodržuje posloupnost děje ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání – čte s porozuměním jednoduché texty, – rozumí pokynům přiměřené složitosti – dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a dýchání	MLUVENÝ PROJEV – formy společenského styku – základ vypravování – děj – jednoduchý popis – zdvořilé vystupování – mimika – gesta – vypravování ČTENÍ – plynulé čtení přiměřených textů – hlasité a tiché čtení – slovní přízvuk NASLOUCHÁNÍ – pozorný poslech čtených textů PÍSEMNÝ PROJEV – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, Hygiena zraku) – technika psaní (úhledný, čitelný, přehledný písemný projev) – formální úprava textu – žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, SMS)	MeV – Tvorba mediálního sdělení

LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – čte pohádky, příběhy o lidech, věcech, o přírodě – recituje básně – čte se správným slovním přízvukem – čte s porozuměním nahlas i potichu – reprodukuje volně přečtené, slyšené ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu – vypravuje, domýšlí příběhy, dramatizuje, vyjadřuje své pocity z přečteného textu – dramatizuje pohádku nebo povídku – domýšlí jednoduchý příběh – doporučuje knihu spolužákům ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění – rozliší vyjadřování v próze a ve verších – odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností – vypravuje o přečtené knize spolužákům – vnímá spojení textu s ilustrací ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost – reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	ČTENÍ – hlasité a plynulé čtení jednoduchých vět – četba s porozuměním – četba se správnou intonací – samostatná četba POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY – literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, poezie, pohádka, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, text, ilustrace, rým, verš)	

Ročníkové výstupy – 3. ročník	Učivo – 3. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky – rozpoznává hlásky, slabiky, určuje počet slabik ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná – píše správně vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování – vyhledá slova souznačná a protikladná, slova příbuzná – určí nadřazenost a podřazenost slov ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru – vyjmenuje slovní druhy – určí základní slovní druhy v textu ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves – časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím – rozliší u podstatných jmen číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední – skloňuje podstatná jména – užívá správné tvary přídavných jmen, sloves, podstatných jmen ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy – rozlišuje větu a souvětí – spojí jednoduché věty do souvětí – vyhledá základní skladební dvojice ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky – rozlišuje v textu druhy vět a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování – odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech – píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle – docvičuje správné tvary písmen – kontroluje a opravuje podle svých možností svůj písemný projev – píše velké písmeno u jmen měst, vesnic, hor, řek ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech – vyhledá s pomocí tabulky, názorných pomůcek – vyjmenovaná slova, tvrdé a měkké souhlásky – píše velká písmena na začátku vět a ve vlastních jménech – opisuje a přepisuje text – opraví s dopomocí chyby v textu – najde základní skladební dvojici	SKLADBA – věta jednoduchá a souvětí – stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV – nauka o slově, synonyma, opozita, slova příbuzná, hláskosloví, stavba slova PRAVOPIS – lexikální: vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z – morfologický: slovesa, tvary sloves, časování TVAROSLOVÍ – slovní druhy ohebné a neohebné, podstatná jména, vlastní jména osob, zvířat, místních pojmenování PSANÍ – úprava písemného projevu upevňování správných tvarů písma – kontrola vlastního projevu dopis, adresa – vyplňování formulářů	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – využívá čtení jako zdroj informací – člení text ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti – pracuje s textem, vytváří otázky – vyhledává klíčová slova – charakterizuje literární postavy ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru – pozdraví, přivítá návštěvu, rozloučí se, podá informace, požádá o informace, napíše dopis ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – vyslovuje slova se správným přízvukem ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – vyhledává vhodné výrazy podle obsahu a cíle vyjádření ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev – popisuje ústně a písemně jednoduché věci a činnosti, – tvoří krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků – používá nonverbální prostředky řeči, mimiku, gesta ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev – odstraňuje individuální nedostatky – píše čitelně a úhledně a přiměřeně hbitě ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení – vyplňuje jednoduché tiskopisy – vytvoří stručnou zprávu SMS – dodržuje celkovou úpravu písemného projevu – napíše krátký dopis, adresu, píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení – vyplní telegram ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty – převádí slova z mluvené do psané podoby – dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost – opisuje a přepisuje krátké věty	MLUVENÝ PROJEV stylizace a kompozice, jazykové prostředky, členění jazykového projevu, souvislé jazykové projevy, otázky a odpovědi, vypravování, popis, osnova, formy společenského styku PÍSEMNÝ PROJEV úprava písemného projevu upevňování správných tvarů písma kontrola vlastního projevu dopis, adresa, vyplňování formulářů ČTENÍ hlasité a plynulé čtení členění textu četba s porozuměním četba se správnou intonací samostatná četba věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) praktické čtení (technika čtení, znalost orientačních prvků v textu) četba jako zdroj poznání reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, práce s literárním textem, besedy nad knihami ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, poezie, pohádka, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, text, ilustrace, rým, verš) základy literatury (bajka, povídka, režisér)	OSV – Morální rozvoj; Mev – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Vnímání autora mediálních sdělení

LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – čte s porozuměním – využívá čtenářské dovednosti – poslouchá a čte různé druhy literárních žánrů ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu – líčí atmosféru příběhu – dramatizuje a domýšlí pohádky ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění – seznamuje se s pověstí – vnímá rozdíl ve vyjadřování různých autorů. – vyjádří svou fantazii ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností – vyhledává informace v naukových a populárních textech	ČTENÍ – hlasité a plynulé čtení – členění textu – četba s porozuměním – četba se správnou intonací – samostatná četba – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) – praktické čtení (technika čtení, znalost orientačních prvků v textu) – četba jako zdroj poznání POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM – přednes vhodných literárních textů, volná	MUV – Princip sociálního smíru a solidarity

Ročníkové výstupy – 4. ročník	Učivo – 4. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová – vyhledá v textu slova mnohoznačná a slova citově zabarvená – najde slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná – porovná význam slov, významové okruhy – rozlišuje slova spisovná a nespisovná ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku – rozdělí slovo na předponovou část, kořen slova, příponovou část – najde slova příbuzná ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary rozliší spisovnou a nespisovnou podobu slova ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách – používá uvědoměle -i, -y po obojetných souhláskách uvnitř – vyjmenovaných slov a jim příbuzných slov a v koncovkách podstatných jmen – určuje slova příbuzná k slovům vyjmenovaným – vyjmenuje řadu vyjmenovaných slov po b, f, l, m, p, s, v, z ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – vyhledává v textu infinitiv – časuje slovesa v oznamovacím způsobu – určí infinitiv – pozná vlastní jména osob, zvířat a měst – skloňuje správně podstatná jména podle pádu a vzoru v písemném i mluveném projevu – určí rod, číslo, pád, vzor – určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ – stavba slova GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA – pravopis – vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka – základní pravopisné jevy – psaní i, í, y, ý, po obojetných souhláskách uvnitř slova – předpony a předložky TVAROSLOVÍ – slovní druhy – podstatná jména – slovesa SKLADBA – Shoda přísudku s podmětem	

– vyhledává základní skladební dvojici – označí nevyjádřený podmět ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – znázorní stavbu věty jednoduché nebo souvětí, napíše vzorec souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje – užívá jako vhodný spojovací výraz spojky i interpunkci ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa – určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího – dodržuje pořádek slov ve větě – pozná druhy vět – pozná vlastní jména osob, zvířat a měst ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik, určuje souhlásky a samohlásky, seřadí slova podle abecedy		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – čte s porozuměním krátký text vhodný pro daný věk ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení – naslouchá pozorně a aktivně vyhledá a třídí doplňující informace ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta – reprodukuje krátké sdělení spolužáka ostatním – reprodukuje hlavní děj a myšlenky ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává – vytvoří vhodný nadpis – vyhledává klíčová slova v textu – hledá motivy činů postav – hodnotí postavy a určí jejich vztah ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru – používá přímou řeč při vypravování v mluveném projevu – vyhledává v textu přímou řeč – člení text na odstavce ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti – dodržuje posloupnost dějové složky – sestavuje osnovu – vypráví podle osnovy – užívá vhodné výrazové prostředky ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku – dokáže oslovit neznámého člověka a požádat o radu, pomoc, totéž poskytne, zahájí a ukončí dialog – vyjadřuje se v závislosti na komunikační situaci ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	PRÁCE S TEXTEM – komunikace VYPRAVOVÁNÍ – řeč přímá a nepřímá POPIS – popis obrázku, kamaráda, květiny, zvířete, bytu JEDNODUCHÉ SLOHOVÉ ÚTVARY V PSANÉM PROJEVU – adresa, pohlednice, dopis, SMS JEDNODUCHÉ SLOHOVÉ ÚTVARY V MLUVENÉM PROJEVU – telefonní rozhovor, vzkaz na záznamníku, slovní dialog v běžném životě JAZYKOVÉ PROJEVY SAMOSTATNÉ	

– využívá získané jazykové poznatky ve svých psaných projevech na dané téma blízké jeho věku a zájmu – používá písemné formy společenského styku – dopis, pohlednice, blahopřání – provádí průběžnou i konečnou kontrolu ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích – obohacuje slovní zásobu ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje, opisuje a přepisuje jednoduché texty, píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy – popíše jednoduché předměty – opisuje a přepisuje jednoduché texty, píše čitelně		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je – vyjadřuje svůj vlastní dojem z četby – doporučuje dětský pořad, knihu, divadlo – dramatizuje různé situace – diskutuje se spolužáky o přečtené knize, zhlédnutém filmu – namaluje ilustraci k oblíbené knize ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma – reprodukuje čtený text dle svých vyjadřovacích schopností – pokusí se o vlastní dramatizaci příběhu – zapíše stručně do čtenářského deníku zážitky z četby a namaluje obrázek ke knize ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů – seznámí se s pojmem lidová slovesnost – najde na základě práce s textem několik typických znaků pro pohádku – rozlišuje pohádku a pověst ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy – charakterizuje hlavní hrdiny a popisuje jejich kladné a záporné rysy – recituje vhodné básně – rozumí pojům bajka, dramatizace, přirovnání, próza a poezie – představí vybraného dětského spisovatele spolužákům – pokusí se napsat vlastní literární text ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh – dramatizuje jednoduchý příběh, vypráví děj, – čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je	– rozvoj techniky čtení – čtení uměleckých a populárně naučných textů – seznámení s pojmy: pohádka, bajka, povídka, říkanka – báseň, verš, rým, spisovatel, čtenář, próza, poezie, lidová – slovesnost, rozpočítadlo, hádanka, divadelní představení – herec, režisér, přirovnání – příběhy s dětským hrdinou – dětský čtenář a láska ke knize – četba, literárně výchovné aktivity – přednes vhodných literárních textů – výstava dětských knih ve třídě – organizace besed o knihách a časopisech – tvorba vlastního výtvarného doprovodu	MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

Ročníkové výstupy – 5. ročník	Učivo – 5. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary – nahrazuje nevhodné nespisovné výrazy – užívá spisovné jazykové prostředky ve vztahu ke komunikačnímu záměru – rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu národního jazyka – pracuje s jazykovými příručkami, poznává citově zabarvená slova ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku – dělí slova na konci řádku – pozná pádové a osobní koncovky – najde kořen slova – v příponě určí koncovku – rozdělí slovo na předponu, základ slova a příponu – najde v textu slova příbuzná – píše správně pravopis koncovek přídavných jmen – procvičuje psaní přípon ný/ní, ský/ští – píše správně mě/mně v běžných slovech – píše správně skupiny bě/bje, vě/vje, pě v nejčastěji používaných slovech – doplňuje předpony podle smyslu – odliší předložku od předpony ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – správně píše základní číslovky (dvacet pět) – zvládá pravopis nejznámějších vlastních jmen ze svého nejbližšího okolí – správně píše předložky – vyhledá v textu infinitiv – u sloves určuje osobu, číslo, slovesný způsob a čas – vyhledá v textu číslovky – nahradí podstatná jména zájmeny – vyhledá v textu zájmena – odlišuje přídavná jména tvrdá a měkká – u podstatných jmen určí rod, číslo, pád a vzor – zařadí typické příklady slov do jednotlivých slovních druhů – vyjmenuje jednotlivé slovní druhy – vyhledá v textu slova ohebná a neohebná ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách – píše uvědoměle i/y po obojetných souhláskách, uvnitř slova ve vyjmenovaných a jim příbuzných slovech – vyjmenuje základní řady vyjmenovaných slov, odůvodňuje psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu – píše správně koncovky v příčestí minulém v jednoduchých příkladech – snaží se používat správné tvary podmiňovacího způsobu slovesa být – určuje rod podmětu – odůvodňuje pravopis při psaní i/y v koncovce shody podmětu s přísudkem	Obecné poznatky o jazyce – národní jazyk Stavba slova – dělení slov, slova příbuzná, pád, koncovka Grafická stránka jazyka – souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova – přídavná jména odvozená od podstatných jmen – psaní i, í, y, ý po obojetných souhláskách v kořenu – slova, předponě a příponě – vlastní jména států, měst, národností – řeč přímá a nepřímá – pravopis přídavných jmen – pravopis ve shodě – číslovky Tvarosloví – slovní druhy – podstatná jména – mluvnické kategorie podstatných jmen – přídavná jména měkká a tvrdá – zájmena – jejich druhy – číslovky – slovesa – slovesné tvary Skladba – základní větné členy – rozvíjející větné členy – shoda přísudku s podmětem – souvětí	

ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty – vyhledává různé druhy podmětů ve větě – vysvětlí, jak najde ve větě podmět a přísudek – vyhledává základní skladební dvojici ve větě a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty – vyhledá rozvíjející skladební dvojice ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí – spojuje věty v souvětí, rozvine větu jednoduchou v souvětí – rozliší větu jednoduchou a souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje – využívá interpunkci jako spojovací výraz, navrhuje různé spojky podle významu souvětí – porovnává význam utvořených souvětí – píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči ČJL-5-2-08p správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě, tě ně, bě, pě, vě, mě, správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku – slušně pozdraví, požádá dospělé osoby o pomoc – představí svou vlastní osobu – dodržuje základní pravidla komunikace: neskáče do řeči, dívá se do očí – příjemně vystupuje při komunikaci s kamarády, učiteli a ostatními lidmi – dbá na jazykovou kulturu svého projevu podle svých schopností – vyhledá v textu přímou řeč – pozná v textu věty uvozovací – používá pravidla slušného chování – sestaví SMS zprávu ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace – odlišuje svůj mluvený a písemný projev podle komunikačních okolností ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry – napíše krátký dopis – napíše adresu na pohled a dopis – vyplní podací lístek, poštovní poukázku – sestaví SMS a emailovou zprávu ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – zdokonaluje hlasité i tiché čtení – čte plynule, nahlas, správně a s porozuměním – upevňuje své čtenářské dovednosti ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává – sdělí hlavní myšlenku vhodného textu – zapamatuje si podstatné informace z přečteného textu (jména, čísla...), dovede je zaznamenat, odliší je od okrajových informací	– jednoduché slohové útvary v psaném projevu – formy společenského styku – dopis, pohled, podací lístek, poštovní průvodka, telegram, telefonický rozhovor, inzerát, vzkaz – jednoduché slohové útvary v mluveném projevu – telefonní rozhovor přivolání pomoci (PP) pro kamaráda Slohové útvary uměleckého stylu – vypravování – reprodukce dětského příběhu Slohové útvary odborného stylu – popis kamaráda, zvířete, věci práce s naučným textem – encyklopedie, slovníky, internet, výukové programy	MeV – Stavba mediálních sdělení

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti – dodržuje dějovou posloupnost – vytvoří vhodný nadpis pro vypravování – sestaví osnovu krátkého vypravování vypravuje jednoduché příběhy ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta – reprodukuje hlavní poznatky z textu – najde klíčová slova a pojmy – vymýšlí vlastní texty ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě – pozná reklamní text, rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě – odliší fakta od smyšleného – obhájí své názory věcně, stručně a jasně ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení, ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je – zformuluje zážitek z četby a ten zapíše do čtenářského deníku – vede si čtenářský deník ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma – reprodukuje čtený a slyšený text dle svých schopností – rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů – vysvětlí hlavní myšlenku a děj příběhu ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů – rozliší na ukázkách prózu, poezii, drama – vytvoří ve skupině dramatickou situaci, příběh – dokáže vstoupit do role ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy – vyhledá rýmy a jednoduchý rým vytvoří – předčítá a recituje vybrané básničky ČJL-5-3-01p vypráví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy, určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti – určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti – zaujme svůj osobní postoj k postavám z ukázky, tento postoj odůvodní – zapojí se do dramatizace pohádky, povídky ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu – rozlišuje prózu a verše – rozlišuje pohádkové prostředí od reálného – ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	Co je to literatura – čtení uměleckých i populárně naučných textů, – pohádka, pověst Práce se základními literárními pojmy – próza, poezie, drama lidová slovesnost – básně českých – a zahraničních autorů volná reprodukce textu Příběhy ze života dětí a mládeže – ilustrace – práce s knihou Návštěva divadla a kina Maňásek, loutka, divadlo Dětský čtenář a láska ke knize Četba, literárně výchovné aktivity – volná reprodukce textu – kulturní život v obci – školní a městské knihovny	OSV – Osobnostní rozvoj

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh – využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky – seznamuje se se Stručnou mluvnicí českou, Slovníkem spisovné češtiny a Pravidly českého pravopisu – pracuje s rejstříkem, třídí informace ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti zvuková stránka věty, slova – modulace souvislé řeči, přízvuk slovní a větný – intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky – slohové rozvrstvení slovní zásoby – význam slova, homonyma, synonyma – obohacování slovní zásoby – způsoby tvoření slov Tvarosloví – slovní druhy – podstatná jména – konkrétní, abstraktní, hromadná, pomnožná a látková, skloňování párových částí těla, krácení, kolísání mezi vzory – přídavná jména – druhy tvrdé, měkké, přivlastňovací, jmenné tvary, stupňování – zájmena – druhy a skloňování – číslovky – skloňování – slovesa – mluvnické kategorie, osoba, číslo, čas, způsob, podmiňovací způsob přítomný a minulý Skladba – výpověď a věta, stavba věty – věta jednoduchá – základní větné členy podmět, přísudek, rozvíjející větné členy předmět, přívlastek, příslovečné určení – souvětí Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický – pravopis číslovek – shoda přísudku s podmětem i několikanásobným – stupňování přídavných jmen – velká písmena – tvary podmiňovacího způsobu – skloňování podstatných jmen Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) – jazyk a komunikace (kultura jazyka a řeči, jazykové příručky) – jazykověda a její disciplíny	MuV – lidské vztahy

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – ovládá zprávu, oznámení a dopis jako komunikační prostředek ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – prohlubuje svoji schopnost vystavět zápletku – umí používat přímou řeč ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj – rozpoznává a vyhledává informace v médiích a pracuje s nimi – umí pracovat s osnovou textu ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – rozliší popis děje a vypravování – dodržuje časovou posloupnost – vyjadřuje reakce a pocity žáků – umí pracovat s osnovou textu – používá vhodné jazykové prostředky pro sdělení ČJL-9-1-01/08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04/05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) – věcné (soustředěné, aktivní), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) – zážitkové Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) – komunikační žánry: připravený projev, referát, diskuse Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, pozvánka, charakteristika,)	MUV – Multikulturalita
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – poznává prostřednictvím četby základní literární druhy – vnímá jejich specifické znaky – je schopen formulovat a sdílet svůj čtenářský zážitek – reprodukuje obsah literárního díla ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora – učí se postihovat umělecké záměry autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – formuluje vlastní názory o přečteném/slyšeném/viděném díle ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – záznam a reprodukce hlavních myšlenek – interpretace literárního textu Způsoby interpretace literárních a jiných děl – jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) – literatura umělecká Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama – žánry lyrické, epické	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – používá správné tvary slov – rozlišuje a správně používá rod činný a trpný – seznamuje se s pravidly psaní velkých písmen – rozumí pravidlům tvoření českých slov ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – rozšiřuje si slovní zásobu – používá synonyma, antonyma, homonyma – chápe přenášení pojmenování – samostatně používá výkladové a jiné slovníky – správně používá druhy vět podle záměru svého sdělení, podle komunikační situace – rozumí souvislosti mezi větným členem a vedlejší větou – ve větných celcích používá správně interpunkci ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Zvuková podoba jazyka – hláska a písmeno – spisovná × nespisovná výslovnost: výslovnost souhláskových skupin a stejných souhlásek, ztráta znělosti na konci slova, ztráta znělosti na konci skupin, splývání hlásek v souhláskových skupinách, zjednodušená výslovnost hláskových skupin. – zvuková stránka slova a věty: přízvuk, melodie, důraz, tempo, pauzy – rozvrstvení národního jazyka: spisovný × nespisovný jazyk, útvary národního jazyka Slovní zásoba a tvoření slov – slova jednoznačná, mnohoznačná, – rčení, slovo a sousloví, užívání ve větách, vysvětlení, užití v mluveném projevu – synonyma, antonyma, homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy, – archaismy, neologismy, historismy – slovní zásoba, obohacování slovní zásoby – slovotvorba – pojmenování motivovaná × nemotivovaná – slovotvorné způsoby: odvozování, skládání, zkracování – rozbory slova – morfemický/morfologický, slovotvorný – odvozování podstatných jmen, příd. jmen, sloves Tvarosloví – podstatná jména: konkrétní × abstraktní, věcný × mluvnický význam, gramatická životnost, části lidského těla – přídavná jména: druhy, koncovky i/y – zájmena: druhy, skloňování, zájmeno jenž/který a co, skupiny mě/mně/mne/mi – číslovky: druhy a skloňování, pravopis duálu, – slovesa: mluvnické kategorie, infinitiv, rod – činný a trpný, – tvoření trpného rodu, zvrtný trpný tvar – neohebné slovní druhy Skladba – druhy vět dle komunikační funkce – tázací, přací, rozkazovací – výpověď, jednočlenná × dvojčlenná věta, větný ekvivalent – větné členy: základní skladební dvojice – podmět, přísudek, shoda – větné členy: rozvíjející – druhy (holé, rozvité, několikanásobné – předmět, přívlastek, příslovečné určení, doplněk, přívlastek, přístavek – druhy vět dle komunikační funkce: oznamovací, tázací, přací, rozkazovací – výpověď, jednočlenná × dvojčlenná věta, větný ekvivalent – rozpoznání věty a souvětí, druhy souvětí – druhy VV a spojovací výrazy Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický – pravopis skupin s/z/vz – skupiny bě/pě/vě/mě – opakování psaní velkých písmen Obecné poučení o jazyce – skupiny jazyků (slovanské – především slovenština a jiné) – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)	OSV – Sociální rozvoj

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – rozvíjí kultivovaný písemný i ústní projev – chápe role v různých komunikačních situacích – orientuje se při vnímání okolního světa i sebe sama – využívá různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání – v teorii i praxi rozlišuje charakter projevů mluvených a psaných – vede rozhovor s oslovováním – cituje důležitý text ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – seznamuje se s informační gramotností – respektuje autorské právo – ovládá užívání bibliografických údajů – ve vypravování, charakteristice a popisu používá vhodné vyjadřovací prostředky – stabilně pracuje s osnovou svého textu ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – vhodně se podílí na diskusi – prohlubuje dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů...	Čtení – praktické – prožitkové Naslouchání – praktické – věcné (zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) – zážitkové Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) – komunikační žánry: nepřipravený projev na základě poznámek, diskuze Písemný projev – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výklad, úvaha)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie – vytváří vlastní slovesné dílo – čte s porozuměním – vlastními slovy reprodukuje umělecké dílo – interpretuje smysl díla – vhodným způsobem vyjádří názor a pocity – vede čtenářský deník – recituje ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty – rozumí různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, pozná záměr autora, hlavní myšlenky textu ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele – charakterizuje svůj vztah k literatuře – charakterizuje poezii, prózu a drama a jejich jednotlivé útvary – používá správné literární pojmy – pracuje s encyklopediemi a slovníky – vnímá literaturu jako specifický zdroj poznání a prožitků ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – záznam a reprodukce hlavních myšlenek – vytváření vlastních textů – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina) – jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus) – literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu) Literární druhy a žánry – hlavní vývojová období národní a světové literatury – typické žánry a jejich představitelé	MeV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – prohlubuje znalosti (slovní druhy, spisovné tvary slov...) ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – prohlubuje znalosti (slovní zásoba) ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – rozumí stavbě složitějšího souvětí – složitá souvětí užívá ve vlastní komunikaci ke sdělení složitějšího obsahu (výklad, úvaha, líčení) ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovní, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – posoudí vhodnost a přiměřenost přejímání cizích slov a vytváření českých novotvarů – ve svém projevu pracuje se slovesným videm ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Zvuková podoba jazyka – kvalitní jazykové vzdělání v mluvené i písemné podobě, kultivovaná mluva, schopnost rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu, spisovné podoby českého jazyka – spisovná výslovnost přejatých slov Slovní zásoba a tvoření slov – slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, – obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, – přejatá slova a jejich významy Tvaroslovi – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov – podstatná jména, skloňování obecných jmen přejatých, skloňování cizích vlastních jmen – přídavná jména, zájmena, číslovky – slovesa – slovesný vid – neohebné slovní druhy Skladba – věta jednoduchá, čárka ve větě jednoduché, stavba věty, rozvíjející větné členy, – souvětí – druhy vedlejších vět – významové poměry mezi hlavními větami, – významové poměry mezi větami vedlejšími a větnými členy – souvětí souřadné a podřadné, – čárky v souvětí, složitě souvětí – přímá a nepřímá řeč, stavba textu Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický – pravopis i/ý, předpony s, z, vz, – předložky s/se/z/ze – psaní bě/pě/vě/mě Obecné poučení o jazyce – indoevropské jazyky slovanské jazyky – národní jazyky a jejich rozvrstvení – spisovná čeština – hovorová slova ve spisovné češtině – nespisovná čeština – slang, argot, obecná čeština, nářečí – užívání spisovné češtiny	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – dokáže popisovat výstižně a ve správném časovém sledu ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – rozlišuje pojmy, fakta, názory a hodnocení – umí písemně i ústně zaujmout postoj a vyjádřit vlastní názor – rozlišuje a sám vhodně používá útvary národního jazyka, podle komunikační situace – přiměřeně dokáže popsat své city, pocity a nálady ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – je schopen připravit odborný výklad a ústně jej reprodukovat – používá odbornou terminologii ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – používá správně moderní způsoby komunikace	Čtení – kritické (analytické, hodnotící) – prožitkové Naslouchání – praktické – věcné – kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) – zážitkové Mluvený projev – zásady dorozumívání – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) – komunikační žánry: diskuse Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu – o základních slohových postupech a žánrech – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu – vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, výklad, úvaha)	MeV – Stavba mediálních sdělení
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty – poznání záměru autora, hlavní myšlenky ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele – při rozboru literárního díla používá základní literární pojmy ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře – charakterizuje základní literární žánry – z literárních děl čerpá informace o životě člověka v minulosti i dne ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – interpretuje smysl díla – formuluje vlastní názor na umělecké dílo – recituje – píše – projevuje zájem navštěvovat divadla, filmová představení, galerie – pracuje s informačními zdroji ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů – záznam a volná reprodukce hlavních myšlenek – interpretace literárního textu, dramatizace Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (kompozice literárního příběhu) – jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie: volný verš) – literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry) Literární druhy a žánry – žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury – typické žánry a jejich představitelé	

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – rozvíjí kultivovaný písemný i ústní projev – prohlubuje dosažené znalosti ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – prohlubuje dosažené znalosti – dbá na výstižnost a správnou formu (pravopis, gramatika, úprava) – používá rukopis i textový editor ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – prohlubuje dosažené znalosti ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – obohacuje své vyjadřovací možnosti – přechodník ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití – odliší spisovný a nespisovný projev ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti – modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace – členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky – slohové rozvrstvení slovní zásoby – význam slova, slova nadřazená, podřazená, souřadná; sousloví – rozvíjení bohaté slovní zásoby – slovo a sousloví, věcné významy slov – obohacování slovní zásoby – odvozování, skládání, zkracování slov – stavba slova – morfémy, tvoření slov Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov – podstatná jména – přídavná jména – druhy, stupňování, mluvnické významy – zájmena a číslovky – druhy, skloňování – slovesa a jejich mluvnické významy, tvary slovesa být, přechodníky, slovesné třídy – příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce Skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě – větné členy, rozvíjející větné členy, skladební dvojice – věta jednoduchá, souvětí – přímá a nepřímá řeč – věty podle postoje mluvčího – věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty – tvoření věty a souvětí – mluvnický zápor – věty souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět – významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami – samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický – vlastní jména, pravopis s, z, vz – skupiny hlásek, bě, pě, vě – pravopis přejatých slov Obecné poučení o jazyce – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) – jazykověda, jazyková kultura	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – prohlubuje znalosti – dorozumívá se kultivovaně a výstižně – vhodně používá spisovný i nespisovný jazyk – vědomosti získané ve slohu aplikuje ve svém písemném a řečnickém projevu – zvládá stavbu textu, uspořádání informací, mezivětné navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů – zvládá výstavbu souvislého textu – úvod, stať, závěr – pracuje s odstavci, příp. kapitolami – je si vědom sdělnosti neverbální komunikace – správně aplikuje vědomosti o okolnostech a funkcích projevu – rozpozná případy manipulativní komunikace – zvládá psaní v textovém editoru – seznamuje se se způsobem vytváření webových stránek ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	Čtení – praktické (znalost orientačních prvků v textu) – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní) – kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) – zážitkové Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) – komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek – referát, diskuse Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu – vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře – charakterizuje základní literární žánry – charakterizuje hlavní literární směry a uvede představitele – z literárních děl čerpá informace o životě člověka v minulosti i dnes ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – při rozboru literárního díla používá základní literární pojmy – interpretuje smysl díla – formuluje vlastní názor na umělecké dílo – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní – čte, recituje, píše ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích – projevuje zájem navštěvovat divadla, filmová představení, galerie – pracuje s informačními zdroji – dospívá k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jeho postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jeho duchovní život ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury – má pozitivní vztah k literatuře	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – záznam a reprodukce hlavních myšlenek – interpretace literárního textu – dramatizace – vytváření vlastních textů – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) – jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) – literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry) Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama – žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury – typické žánry a jejich představitelé	

5.1.2 Anglický jazyk

Název vyučovacího předmětu: Anglický jazyk (AJ)
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Jazyk a jazyková komunikace

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	3	3	3	3	3	3	3
Disponibilní	1	2	0	0	0	1	0	1	0
Celkem	1	2	3	3	3	4	3	4	3

5.1.2.1 Obecná charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk svým obsahem napomáhá žákům porozumění jak anglickému jazyku, ale také, v obecnější rovině, porozumění cizím kulturám. Jeho postupné osvojování vede žáky k odstraňování jazykových bariér a umožňuje tímto nejen vyšší možnosti uplatnění v budoucím povolání, ale i v osobním životě. Žáci prostřednictvím tohoto předmětu poznávají odlišnosti ve způsobu života anglicky mluvících národů, stejně jako jejich zvyklosti a tradice v porovnání s našimi tradicemi. Prohlubuje tím žákovo vědomí nutnosti porozumění a tolerance mezi národy světa.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Od prvního do devátého ročníku předmět zahrnuje Řečové dovednosti, Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním a Psaní. Předmět Anglický jazyk je realizován mimo jiné formou krátkodobých projektů na probíraná témata, v hodinách jsou využívány výukové programy, interaktivní tabule atd.

V rámci předmětu se realizují průřezová témata – viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat.

5.1.2.2 Výchové a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Podporujeme hledání efektivních metod a strategií učení.
- ❖ Plánujeme výuku, aby v ní žáci viděli návaznost a smysl.
- ❖ Prezентujeme učivo jako nutnou podmínku pro účinnou komunikaci s cizinci.
- ❖ Motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání jako prostředku k uplatnění ve společnosti.
- ❖ Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat, třídit a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- ❖ Umožňujeme žákům na základě hraní rolí stát se účastníkem každodenní komunikace v cizím jazyce.
- ❖ Porovnáváme výsledky a vedeme je ke kritickému zhodnocení a vyvození závěrů pro využití v budoucím životě.
- ❖ Budujeme pozitivní vztah k učení na základě pochopení učení jako prostředku získávání potřebných informací a schopnosti domluvit se.
- ❖ Diskutujeme s žáky smysl a cíl učení, možnosti zdokonalení a hodnotíme společně výsledky učení.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Umožňujeme žákům na základě hraní rolí vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni.
- ❖ Nacházíme diskusí společně vhodné řešení těchto problémů.
- ❖ Vedeme žáky k vyhledávání informací potřebných k řešení problematických situací, na základě modelových situací.
- ❖ Motivujeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností.
- ❖ Podporujeme žáky v samostatném řešení problémů.
- ❖ Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení a využívání získaných zkušeností.
- ❖ Necháváme žáky prakticky ověřovat správnost jejich řešení problémů a učíme je aplikovat ověřené způsoby při řešení problémových situací.
- ❖ Vedeme žáky ke sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů a k poučení se ze selhání.

- ❖ Vedeme žáky ke kritickému myšlení, zodpovědnosti za svá rozhodnutí, diskutujeme a vedeme je k obhájení svých rozhodnutí a k jejich zhodnocení.

Kompetence komunikativní

- ❖ Podporujeme žáky při vyjadřování jejich myšlenek a názorů na základě podložených argumentů a v logickém sledu.
- ❖ Požadujeme kultivovanost, souvislost a výstižnost písemného i ústního projevu.
- ❖ Netolerujeme projevy jakýchkoliv diskriminačních, rasistických, xenofobií nebo jinak urážlivých projevů, učíme žáky diskutovat na základě podložených argumentů, a ne z pozice síly.
- ❖ Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- ❖ Motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce.
- ❖ Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- ❖ Prezентujeme informační a komunikační technologie jako kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- ❖ Varujeme před zneužitím a nebezpečím ze strany anonymity internetu.
- ❖ Podporujeme využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, učíme, jak komunikovat s úřady.
- ❖ Učíme žáky asertivnímu chování jako prostředku dosažení cílů při komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- ❖ Vedeme žáky k rozvíjení vlastních schopností v týmové práci.
- ❖ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Podporujeme všechny k prezentaci svých názorů jak v malé skupině, tak v celé třídě.
- ❖ Vedeme je k pochopení potřeby efektivní spolupráce při zvládání složitých úkolů.
- ❖ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují a oceňují zkušenosti druhých lidí.
- ❖ Vedeme žáky k vytvoření pozitivní představy o nich samých na základě úspěchu a pochvaly.
- ❖ Učíme žáky pozitivně, ale i kriticky hodnotit práci a význam týmu, svoji práci a význam v týmu i práci a význam ostatních členů týmu.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky na základě poznání sociokulturních odlišností k respektu přesvědčení druhých lidí.
- ❖ Učíme je na základě hraní rolí vcítit se do situací ostatních lidí.
- ❖ Seznamujeme žáky s patologickými jevy, kterých by se měli vyvarovat a na základě modelových situací je podporujeme k odmítání útlaku, hrubého zacházení a k odmítání jakýchkoliv projevů násilí.
- ❖ Podporujeme žáky ve vyhledávání účinných způsobů pomoci a příkladů pomoci v kritických situacích.
- ❖ Seznamujeme žáky s tradicí a kulturním a historickým dědictvím cizích národů a vedeme je k respektu k odlišnosti cizích kultur.

Kompetence pracovní

- ❖ Motivujeme žáky ke kompetentní a podložené volbě budoucího povolání na základě sebepoznání.
- ❖ Učíme žáky využívat jejich znalostí a zkušeností při volbě budoucího povolání, volby vhodného vzdělávání.
- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci vlastním příkladem i příklady z okolí a dějin naší země.
- ❖ Motivujeme žáky k užívání jazyka jako prostředku komunikace s cizími národy a jeho využití při jejich budoucím povolání.
- ❖ Učíme žáky flexibilitě a adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Kompetence digitální

- ❖ Učíme žáky správně vyplnit požadované údaje do formulářů, cvičení a jiných zadání za použití klávesnice pro daný jazyk.
- ❖ Vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti; např. nahrávání hlasu a rozpoznání výslovnosti.
- ❖ Vedeme žáky k používání on-line verze jazykových učebnic, ke schopnosti se zaregistrovat do výukových aplikací a odevzdávat úkoly v digitální formě.
- ❖ Učíme žáky vyhledat požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů a posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje.
- ❖ Podporujeme žáky k využívání interaktivních výukových materiálů (využívání písni a videí, práce s titulky).
- ❖ Vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií).
- ❖ Rozvíjíme odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a pro práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi.
- ❖ Seznamujeme žáky s terminologií daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi.
- ❖ Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů (přihlašovací hesla a jména).

5.1.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 1. ročník	Učivo – 1. ročník	PT
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně – rozumí pozdravům, jednoduchým pokynům a otázkám – postřehuje slova – stručně pozdraví a jednoduchým způsobem se představí – učí se říkanky a písničky CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – odpoví na jednoduché otázky na jméno, barvu, školu, rodinu atp. – zeptá se na jednoduchou informaci o jménu, věku, barvě – pozdraví, rozloučí se – počítá – pojmenuje zvířata, členy rodiny – zazpívá jednoduché anglické písně	Zvuková a grafická podoba jazyka – výslovnost – sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka – slovní a větný přízvuk – intonace Tematické okruhy a slovní zásoba – pozdravy – škola – čísla – barvy – hračky – rodina – oblečení – narozeniny – zvířata domácí mazlíčci – Vánoce, Velikonoce Jazykové prostředky a funkce – Hello, good morning – Good bye. Bye. – This is a pen. – Number 1-10 – What colour is it? – It is blue. – Who is this? – This is my mum, dad. – What is this? This is a T-shirt. – Happy birthday – How old are you? – I have two black cats. – Do you like apples?	

Ročníkové výstupy – 2. ročník	Učivo – 2. ročník	PT
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně – rozumí pozdravům, jednoduchým pokynům a otázkám – postřehuje slova a jednoduché věty – stručně pozdraví a jednoduchým způsobem se představí – učí se říkanky a písničky – reaguje a odpovídá na jednoduché věty CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – odpoví na jednoduché otázky – co má rád, co vidí, kde někoho vidí, kolik mu je let, jak se jmenuje – zeptá se na jednoduchou informaci o jménu, věku, bydlišti, barvě – pozdraví, rozloučí se – počítá – pojmenuje zvířata, místnosti v domě CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Zvuková a grafická podoba jazyka – výslovnost – sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka – intonace Tematické okruhy a slovní zásoba – pozdravy – škola – čísla – barvy – zvířata – slovesa – modální slovesa can x can't – dům (místnosti) – předložky – Vánoce – Velikonoce – Halloween – Dopravní prostředky – Pocity – počasí Jazykové prostředky a funkce – Hello, good morning – Good bye. Bye. – How are you? – This is a pen. – Number 1–20 – What colour is it? – It is blue. – I can see. I can't see. – Can you see...? – It is ...Is it? – How old are you? – I have got two black cats. – Do you like tea? – I like...I don't like... – Where is it? – It is IN / ON THE ...	

Ročníkové výstupy – 3. ročník	Učivo – 3. ročník	PT
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu – využívá různé druhy poslechů na cvičení správné výslovnosti – k poslechu využívá jednoduché písničky, které jsou součástí učebnice – dokáže text přečíst a přeložit s pomocí učitele CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů – pozdraví a rozloučí se – představí sebe a členy své rodiny – je schopen odpovědět, jaký je den v týdnu – sdělí jaké má rád barvy, které oblečení se mu líbí – dokáže určit, jaké je venku počasí a které oblečení je vhodné – popíše, jaké má/nemá rád jídlo a pití – zapamatuje si, jaká zvířata žijí v přírodě – jednoduše hovoří o plážových aktivitách – přečte krátký text foneticky správně – odrecituje z paměti několik říkanek – zazpívá několik anglických písní s pomocí textu – počítá do 20 – upevňuje výslovnost čtením CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – rozliší jednotlivé dny v týdnu – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám při výuce – sdělí, jaké jídlo a pití má rád a sám se dokáže zeptat – popíše, které oblečení se mu líbí a nelíbí, jaké barvy jsou ne/oblíbené – popíše současné počasí – dokáže rozeznat, co se kde nachází CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně – napíše krátké věty podle diktátu – zopakuje důležité informace z poslechu – postřehuje slova i věty v textu – sestavuje krátká říkadla – poslouchá reprodukováný text a reaguje na otázky – dramatizuje předvedený rozhovor po rolích – uvědomuje si správný slovosled ve větě – předvede rozhovor ve skupině CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy – odříká z paměti anglickou abecedu – řadí slova podle abecedy – vyjmenuje dny v týdnu – pomáhá si vyhledáváním ve slovníku při práci na PC a videu – popíše s pomocí slovní zásoby témat: venkovní aktivity, počasí, druhy oblečení v různých ročních obdobích, jídlo a pití každodenního života, život a zvěř v lese, aktivity a vybavení pro pobyt na pláži CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	– pokyny při výuce a běžných činnostech či hrách – uvítání a rozloučení – texty písní – témata – číslovky do 20, barvy, dny v týdnu, venkovní aktivity, počasí, příroda, jídlo a pití, život v lese, oblečení, na pláži – orientuje se v četbě komiksu, – rozpozná dle fotografií v učebnici jednotlivé oblečení, jídlo a pití, zvířata v lese a plážové aktivity – dotazování na oblíbenost jídla a pití, oblečení, počasí, plážových aktivit... – popis a charakteristika venkovních aktivit – základní zdvořilostní fráze – číslovky 1–20, dny v týdnu – vazba I can see – témata – číslovky do 20, barvy, dny v týdnu, venkovní aktivity, počasí, příroda, jídlo a pití, život v lese, oblečení, na pláži – užití to a toto při označování věcí – jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves být, moci, mít rád, tam je/jsou – vazba there is, there are – vazba like/don't like, favourite – rozliší jednotné a množné číslo – předložka v a na při popisu umístění zvířat v přírodě – jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu, co máme na sobě (vazba I am wearing...) – určí přivlastňovací zájmena (my, your) – témata – číslovky do 20, barvy, dny v týdnu, venkovní aktivity, počasí, příroda, jídlo a pití, život v lese, oblečení, na pláži	

Ročníkové výstupy – 4. ročník		Učivo – 4. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu – převypráví krátký přečtený text – postihne hlavní myšlenku v krátkém informativním textu – postihne rozdíly mezi čteným a slyšeným textem – rozumí čteným informacím o životních zájmech CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – použije v případě nutnosti dvojazyčný slovník – vyhledává neznámé výrazy v slovníku učebnice CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	Tematické okruhy a slovní zásoba: – setkávání s lidmi – země a národnosti – realie anglicky mluvících zemí – základní informace o sobě – volnočasové aktivity – zájmy a koníčky – rodina – vzhled – popis povahových rysů – denní rutina – dny, měsíce, období – rozvrh hodin, předměty ve škole – určování času, části dne – místnosti v domě – předložky místa – nábytek – domácí práce	MUV – Multikulturalita	
MLUVENÍ			
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá – řekne pokyny nebo základy – formuluje správně, kde bydlí – sdělí v rozhovoru a zeptá se na místo, kde žije a jak tráví volný čas – popíše jednoduchým způsobem něčí obličej, popíše pravidla hry – popíše své činnosti během dne – zeptá se kamaráda na užití PC a také sám odpoví – dokáže říci o sobě základní informace a také se na zeptat CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů – hovoří o tom, kde bydlí, hovoří o rodině, a co dělají jednotliví členové rodiny – hovoří o rodině a jejím životním stylu – popíše svůj den a aktivity s tím spojené – poděkuje – hovoří o rodinných výletech, dovolené – diskutuje o svém oblíbeném sportu a vztahu k němu – popíše místo, počasí, diskutuje o různých druzích povolání – zhodnotí svůj vztah ke knihám – vyjádří oblibu volnočasových aktivit – dodržuje pořádek slov ve větě CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – hovoří o členech své rodiny a místě bydliště – popíše školu, třídu, svůj rozvrh a předměty – popíše vzhled a charakter – hovoří o dané situaci na obrázku – dramatizuje daný text – předvede rozhovor CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	Jazykové prostředky a funkce: – rozkazovací způsob – sloveso „to be“ – zjišťovací otázky „wh-“ – like, love, hate – členy určité a neurčité – množné číslo – there is/ there are – sloveso „have got“ – kladná věta, otázka a zápor, krátká odpověď – sloveso „to be“ ve spojení s přídav. jm. – přítomný čas prostý – otázka a zápor v přítomném čase – příslovce časnosti a opakování – přivlastňovací zájmena – přivlastňovací „‘s“ – předložky místa – předložky času a data – sloveso muset, nesmět		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – reaguje na pokyny vyučujícího – čte s porozuměním krátký text popisující místo a způsob každodenního života svého vrstevníka – čte s porozuměním blogy v knize CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům – postihne hlavní informace čteného článku – postihne hlavní myšlenku textu CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
PSANÍ		
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře – popíše svůj den a zeptá se kamaráda na jeho aktivity – popíše sebe, člena své rodiny nebo kamaráda – popíše svůj pokoj a dům – popíše své pravidelné činnosti během dne včetně školních předmětů – vyplní jednoduchý formulář PO: p je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka		

Ročníkové výstupy – 5. ročník	Učivo – 5. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální předlohu – porozumí krátkému vyslechnutému sdělení – postihne hlavní myšlenku vyslechnutého textu – postihne rozdíly mezi čteným a slyšeným textem popisující jednoduchým způsobem dané téma CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. – použije v případě nutnosti dvojjazyčný slovník – vyhledává neznámé výrazy v slovníku učebnice CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PO: rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	Slovní zásoba a témata – předložky místa, předměty ve škole, čas, části dne, části těla, sporty a hry, nářadí a náčiní, domácí zvířata, zvířata na farmě, v lese, v divočině, divoká zvířata, jídlo, cestování	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

MLUVENÍ		
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá – formuluje správně, z které anglické země někdo je – sdělí a ptá se na místo, kde žije a jak tráví volný čas – popíše svůj rozvrh a zeptá se na rozvrh kamaráda – zeptá se a odpoví na podrobnosti místa a času prožitého příběhu – popíše a ústně prezentuje životní kariéru oblíbeného sportovce – formuluje datum narození CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. – hovoří o sportovních aktivitách a o emotivních zážitcích spojených s nimi – prezentuje informace o oblíbeném sportu – přepíše se slovní a obrazovou oporou čtený příběh – popíše formou deníku svůj prázdninový výlet – písemně i ústně prezentuje popis vybraného zvířete – hovoří o dané situaci na obrázku – předvede rozhovor CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů – představí svůj školní rozvrh – hovoří o rodinných výletech dovolené – hovoří o svých koníčcích – hovoří o škole a školním životě – diskutuje o svém oblíbeném sportu a vztahu k němu – popisuje místa – vyjádří oblibu volnočasových aktivit – dodržuje pořádek slov ve větě CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	– dle jazykové struktury – there is/there are – přítomný čas průběhový a prostý v kladné větě, otázce a záporu – předložky místa – sloveso moci – sloveso potřebovat – doplňovací otázky Wh-? – přídavná jména a stupňování přídavných jmen - 2. + 3. stupeň – minulý čas slovesa „být“, otázka a zápor – minulý čas pravidelných sloves, otázky a zápor v minulém čase – sloveso muset, nesmět – přídavná jména – vlastnosti – příslovce míry – spojovací výrazy a, ale, protože – počitatelnost, nepočitatelnost – sporty a sportovní hry	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – reaguje na pokyny vyučujícího – čte s porozuměním krátký text popisující místo sport, kuchařský předpis – čte s porozuměním kreslený příběh – převypráví krátký přečtený text – postihne hlavní informace čteného článku – postihne hlavní myšlenku textu CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. – čte krátký text popisující místo a každodenní život – postihne hlavní myšlenku ze čteného popisu – vypravuje příběh podle obrázkové podpory – převypráví přečtený text, kreslený příběh CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Alternativní škola Pozvánka na sportovní den Jídlo – zdravé, nezdravé, jídelníček Domácí mazlíčci Blog o prázdninách	MUV – Multikulturalita

PSANÍ		
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře – sdělí a zeptá se na místo, kde žije a jak tráví volný čas – popíše svůj vyučovací rozvrh ve škole a zeptá se kamaráda na jeho rozvrh – určí předmět, osobu, zvíře podle popisu – vypráví a popíše rodinou příhodu z výletu – pojmenuje filmové bytosti – popíše a ústně prezentuje životní kariéru svého oblíbeného sportovce – přepíše se slovní a obrazovou oporou čtený příběh – popíše své pravidelné činnosti během roku – napíše kuchařský předpis – popíše svůj oblíbený sport a jaké náčiní k němu potřebuje – popíše důležitá místa ve městě – napíše informace o prázdninách PO: p je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	Pozvánka na sportovní den Recept na oblíbené jídlo Oblíbený sport Popis zvířete/domácího mazlíčka Moje prázdniny	

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ–9–1–01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ–9–1–02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – porozumí rodilému mluvčímu dle svých možností – napodobí správnou intonaci – rozumí obsahu rozhovorů o rodině, zálibách apod. – seřadí obrázky na základě vyslechnutého příběhu – seřadí logicky informace za sebou CJ–9–1–01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ–9–1–02 p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ CJ–9–2–01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ–9–2–02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ–9–2–03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – domluví v každodenních situacích v jednoduchých větách – zeptá se na oblíbené věci – mluví o oblíbeném filmu, hrdinovi – řekne a popíše povahové vlastnosti – vypráví o filmech a kulturních událostech – reaguje na vyslechnutou informaci – vypráví a prázdninových zážitcích a výletech – podrobně popíše osoby – mluví o pokynech a vyjádří svůj postoj k nim – naučí se vyprávět krátký příběh CJ–9–2–01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ–9–3–01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ–9–3–02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace – čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu – přečtené informace přiřadí k obrázkům – vyslovuje správně obtížná slova – vyhledá v textech známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky – rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích – pochopí alespoň částečně smysl neznámého textu – přečte vyprávění a logicky spojí rozdělené informace – v textu hledá nepřesné informace – přečte dopis a informace spojí s obrázky CJ–9–3–01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) – napíše příběh – napíše inzerát – napíše dopis o sobě kamarádovi do ciziny – odpoví na dopis kamarádovi – napíše email, blog – popíše, co dělá po vyučování CJ–9–4–03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Zvuková a grafická podoba jazyka: – fonetické znaky (pasivně), základní – výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, – slovní a větný přízvuk, – intonace, pravopis Tematické okruhy a slovní zásoba: – doprava, orientace ve městě – prázdniny a dovolená – televizní programy, filmy, kultura – biografie filmové hvězdy – sporty – jídlo – zájmy a klubová činnost, nadání a talent – literární a filmové hrdinové – části těla – povahové vlastnosti Jazykové prostředky a funkce: – minulý čas slovesa <i>to be</i>, otázka, zápor a krátké odpovědi – minulý čas pravidelných sloves – minulý čas nepravidelných sloves – minulý čas prostý, otázka, zápor a krátké odpovědi – minulý čas průběhový – výrazy množství, porovnávání – stupňování přídavných jmen – vyjádření schopností a názorů Reálie a integrovaná výuka předmětu a cizího jazyka (CLIL) v uvedených tematických okruzích	PT VMESG–Objevujeme Evropu a svět

PSANÍ

CJ–9–4–01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ–9–4–02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ–9–4–03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

- sestaví jednoduché písemné sdělení
- napíše krátké slohové cvičení na dané téma
- tvoří písemně a gramaticky správně jednoduché věty a krátké texty
- napíše interview s filmovým hrdinou
- napíše komiks

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ–9–1–01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ–9–1–02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – porozumí rodilému mluvčímu dle svých možností – odhadne některá nová slova z obsahu textu – vybavuje si slova podobného významu – rozšiřuje si slovní zásobu – rozlišuje v poslechu jednotlivá slova a zkrácené tvary – vybere pravdivé a nepravdivé informace CJ–9–1–01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ–9–1–02 p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ CJ–9–2–01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ–9–2–02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ–9–2–03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – domluví v každodenních situacích v jednoduchých větách – mluví o činnostech ve svém volném čase a používá výrazy oblíbenosti a naopak – mluví o svých plánech do budoucna – zeptá se a odpoví na otázky o tématech probíraných v tomto roce – udělá návrh – mluví o svých plánech do budoucnosti – popíše, co lidé dělali v určitém okamžiku v minulosti – vypráví příběh podle obrázků – popíše svoji činnost v minulosti – vyjádří množství – reprodukuje stručně obsah textu vlastními slovy – dokončí příběh podle své fantazie – popíše detailně cestu do školy – zeptá se na směr cesty a poradí kudy jít – popíše problém a poskytne radu – navrhne společnou činnost – vyjádří omluvu, odmítnutí na návrh – popíše počasí – promluví o počasí – vyjádří pochybnost – diskutuje o své budoucnosti – dokáže posoudit a vyhodnotit výsledek nebo situaci – vyjádří možnosti a odhadne důsledky – naučí se vyprávět krátký příběh – promluví o svých ekologických postojích – vyjádří jednoduché statistické údaje CJ–9–2–01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	Zvuková a grafická podoba jazyka: – fonetické znaky (pasivně), základní – výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, – slovní a větný přízvuk, – intonace, pravopis Tematické okruhy a slovní zásoba: – oslavy – ceremonie – tradice a svátky v Čechách a v anglicky mluvících zemích – realie anglicky mluvících zemí – národní pokrmy – cestování, turistika – sporty a sportovní vybavení – plánování aktivit – osobnostní růst – vyjadřování problémů a dávání rad – číslovky – orientace ve městě a určování směru – dopravní prostředky – počasí – zeměpisné termíny a zajímavosti – prázdniny – ekologie a životní prostředí – vynálezy, materiály Jazykové prostředky a funkce: – přítomný čas průběhový pro vyjádření pevných plánů do budoucna – vazba „be going to“ – výrazy pro vyjádření budoucnosti – minulý čas průběhový, otázka, zápor a krátké odpovědi – minulý čas prostý a minulý čas průběhový – porovnávání dvou dějů v minulosti – stupňování přídavných jmen – výrazy množství <i>a lot of, much, many</i> – počitatelná a nepočitatelná podstatná jména – výrazy <i>should/shouldn't</i> – předložky času, místa a pohybu – budoucí čas <i>will/won't</i> – podmínkové věty vyjadřující reálnou budoucnost – řadové číslovky, data – trpný rod Reálie a integrovaná výuka předmětu a cizího jazyka (CLIL) v uvedených tematických okruzích	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ–9–3–01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ–9–3–02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace – porozumí různým formám textu a specifickým informacím – dokáže odhadnout některá slova z obsahu textu – rozumí obsahu přečteného textu, chápe celkově jeho smysl – identifikuje v textu neznámá slova a obraty – najde správné odpovědi na otázky – sdělí hlavní myšlenky z krátkého přečteného textu CJ–9–3–01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ CJ–9–4–01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ–9–4–02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ–9–4–03 reaguje na jednoduché písemné sdělení – tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty – napíše krátké slohové cvičení na dané téma – napíše o svých zájmech a budoucích plánech – napíše ukončení daného příběhu – popíše, co lidé dělali v určitém okamžiku v minulosti – používá delší souvětí pomocí spojek – popíše detailně cestu do školy – popíše plány na prázdniny – popíše své ekologické postoje CJ–9–4–03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		
--	--	--

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ–9–1–01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ–9–1–02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – porozumí roditelému mluvčímu dle svých možností – rozlišuje v poslechu ustálená slovní spojení – vyslechne a zjistí, kde byli spolužáci o prázdninách – zjistí, která místa dané osoby už navštívily CJ–9–1–01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ–9–1–02 p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby		

MLUVENÍ

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

- řekne, která místa navštívil
- zeptá se a odpoví, jak dlouho již nějaká činnost trvá
- popíše, co již vykonal
- popíše oblíbené a neoblíbené filmy
- vypráví o plánech a preferencích
- formuluje nabídku, slib, předpověď
- popisuje lidské charaktery
- popíše, co je dovoleno
- hovoří o rodinných vztazích
- reprodukuje obsah textu vlastními slovy
- vyjádří vlastní názor
- vybere a opraví nepravdivá tvrzení
- naučí se vyprávět krátký příběh
- domluví si schůzku s lékařem, popíše symptomy nemoci
- hovoří o svém denním režimu, stravovacích a pohybových návycích
- popíše charakterové vlastnosti, jaké má on sám a jaké mají jeho přátelé
- formuluje možná rizika a nebezpečí, kterým mohou dnešní teenageři čelit, co je může trápit, jaké problémy řeší
- zeptá se na názory svých spolužáků

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu
- rozumí obsahu autentických materiálů s využitím vizuální podpory
- seřadí informace děje článku popořádku
- vyhledá informace v textu z časopisu pro mladé
- vyjádří stanovisko k přečtenému příběhu

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

- popíše svůj denní režim
- sestaví zdravý jídelníček
- popíše stereotypy ve vybraných zemích světa

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

- napíše pohled a dopis příteli
- napíše email
- popíše osobu
- napíše odpověď na inzerát ohledně pracovní pozice

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ–9–1–01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ–9–1–02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – porozumí rodilému mluvčímu dle svých možností – na základě poslechu zodpoví kontrolní otázky a vybere pravdivá a nepravdivá tvrzení – vyslechne a zjistí názory lidí na plastové odpady, druhy pokrmů, vzhled jiných lidí – na základě poslechu doplní autory k jejich vynálezům – vyslechne a zjistí problémy jednotlivých volajících CJ–9–1–01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ–9–1–02 p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ CJ–9–2–01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ–9–2–02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ–9–2–03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – reprodukuje obsah textu vlastními slovy – vypráví o zvycích, které měl jako malý – vyjádří vlastní názor – vybere a opraví nepravdivá tvrzení – naučí se vyprávět krátký příběh – odpovídá celou větou s doplňujícími informacemi – zeptá se na informace v cizině – vyvodí závěr – vyjádří kladný a záporný souhlas – vyjádří soucit – popíše podle obrázků přírodní katastrofu – umí dávat rady – popíše komponenty počítače – spekuluje z dostupných faktů – vyjádří, aby někdo jiný pro něj činnost vykonal – použije nepřímou řeč – promluví o svých vzorech CJ–9–2–01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ–9–3–01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ–9–3–02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace – na základě čtení emailů odpoví na otázky – rozumí obsahu textů v učebnicích – s pomocí tištěných nebo elektronických slovníků porozumí autentickému textu a je schopen jej reprodukovat – přečte si o dilematech a vyhledá specifické informace – vytvoří průzkum a sumarizuje výsledky – přečte informace o různých místech a dokáže je identifikovat CJ–9–3–01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Zvuková a grafická podoba jazyka: – fonetické znaky (pasivně), základní – výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, – slovní a větný přízvuk, – intonace, pravopis Tematické okruhy a slovní zásoba: – materiály předmětů denní spotřeby – recyklování – trvale udržitelný rozvoj – přírodní katastrofy – technické vynálezy – slovní zásoba ze světa počítačů a internetu – problematické životní situace – vaření, potraviny – mezinárodní kuchyně – mikroorganismy – znečištění a ochrana životního prostředí – popis zevnějšku a oblečení lidí – historie dopravy Jazykové prostředky a funkce: – výraz used to pro opakovanou minulost – výrazy so do I/neither do I pro vyjádření souhlasu a nesouhlasu – výrazy too/not...enough – trpný rod v minulém čase – podmínkové věty nerealné – 2. kondicionál – vazba If I were you pro vyjádření rady – neurčitá zájmena everyone/someone/no one/anyone – způsobová slovesa v sekundárním významu pro vyjádření jistoty, nejistoty, spekulace – vazba have st done – nechat si něco zařídit, udělat – účelový infinitiv – nepřímá řeč – výrazy žádosti s ask/want/tell – souslednost časová Reálie a integrovaná výuka předmětu a cizího jazyka (CLIL) v uvedených tematických okruzích	

PSANÍ CJ–9–4–01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ–9–4–02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ–9–4–03 reaguje na jednoduché písemné sdělení – používá vhodné spojky a přídavná jména pro obohacení textu – píše sdělení pomocí spojovacích výrazů – napíše krátký článek o přežití – popíše známou osobnost – vytvoří kvíz na dané téma – umí písemně shrnout informace – vytvoří plakát na ekologické téma – odepíše žadateli o radu – napíše recept – napíše obhajobu svých názorů CJ–9–4–03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		
---	--	--

5.1.3 Další cizí jazyk

Název vyučovacího předmětu: Francouzský jazyk (FJ), Německý jazyk (NJ), Ruský jazyk (RJ), Španělský jazyk (ŠJ)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Jazyk a jazyková komunikace

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	0	0	0	2	2	2
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	0	0	0	0	0	0	2	2	2

5.1.3.1 Obecná charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Další cizí jazyk plynule seznamuje žáky s dalším cizím jazykem a navazuje tak na komunikační schopnosti, které jedinec získal v rámci výuky cizího jazyka (Anglický jazyk) na prvním vzdělávacím stupni a v šestém ročníku. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a umožňuje mu poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Výuka dalšího cizího jazyka směřuje k dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Další cizí jazyk (Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk, Španělský jazyk) je tvořen čtyřmi tematickými celky – Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním, Psaní).

Vyučovací předmět Další cizí jazyk je vyučován od sedmého do devátého ročníku druhého vzdělávacího stupně, zpravidla v kmenových třídách, jazykové učebně a počítačové učebně.

5.1.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Podporujeme hledání efektivních metod a strategií učení.
- ❖ Plánujeme výuku, aby v ní žáci viděli návaznost a smysl.
- ❖ Prezентujeme učivo jako nutnou podmínku pro účinnou komunikaci s cizinci.
- ❖ Umožňujeme žákům na základě hraní rolí stát se účastníkem každodenní komunikace v cizím jazyce.
- ❖ Zadáváme úkoly s možností volby postupu (křížovky, doplňovačky, spojovačky).
- ❖ Respektujeme individuální možnosti žáka v daném předmětu, hodnotíme i částečný úspěch.
- ❖ Zadáváme úkoly kladoucí nároky na propojení s ostatními předměty.

- ❖ Připouštíme chyby, povzbuzujeme žáky.
- ❖ Motivujeme žáky k používání cizího jazyka i ve volných chvílích (poslech hudby, filmy...).
- ❖ Vedeme žáky k samostatné systematizaci probrané látky.
- ❖ Navozujeme běžné životní situace s nutností komunikace v cizím jazyce.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Umožňujeme žákům na základě hraní rolí vnímat nejrůznější problémy v životě cizinců.
- ❖ Vedeme žáky k používání cizího jazyka (NJ, FJ, RJ) v běžných navozených situacích.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému úsudku a k nalezení více způsobů řešení.
- ❖ Klademe otázky, pomocí kterých si žák ověřuje správnost svého řešení.
- ❖ Necháváme žáky prakticky si ověřovat správnost svého řešení (práce se slovníkem, doplňování gramatických cvičení).

Kompetence komunikativní

- ❖ Vedeme žáky k správnému ústnímu vyjadřování, k poslechu cizojazyčné konverzace.
- ❖ Klademe důraz na správné vyslovování hlásek, nosovek atd.
- ❖ Vybízíme žáky k častému kladení doplňujících otázek.
- ❖ Podporujeme žáky při vyjadřování jejich myšlenek a názorů v cizím jazyce.
- ❖ Vytváříme modelové situace, při nichž se mohou žáci v řeči zdokonalovat.
- ❖ Zpíváme a recitujeme společně se žáky v cizím jazyce.
- ❖ Podporujeme používání výukových programů při výuce cizího jazyka.
- ❖ Směřujeme žáky k naslouchání cizojazyčných projevů spolužáků a k vzájemné korekci chyb ve výslovnosti nebo gramatice.
- ❖ Nabízíme žákům různé druhy textů (v učebnici, písni, básně...) a směřujeme je ke správné práci s nimi.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky na základě poznání sociokulturních odlišností k respektu přesvědčení druhých lidí, učíme je na základě hraní rolí vcítit se do situací ostatních lidí.
- ❖ Využíváme dramatizaci k výuce jazyka.
- ❖ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Vytváříme společně se žáky pravidla hodnocení práce v cizím jazyce.
- ❖ Vedeme žáky k vzájemné spolupráci.
- ❖ Respektujeme individuálnost ve výuce jazyka.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k respektování názorů ostatních spolužáků.
- ❖ Vedeme žáky, na základě modelových situací, činit zodpovědná rozhodnutí.
- ❖ Seznamujeme žáky s tradicemi státu vyučovaného jazyka.
- ❖ Vedeme žáka k ohleduplnosti a úctě.

Kompetence pracovní

- ❖ Požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce na základě předem stanovených kritérií.
- ❖ Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- ❖ Směřujeme žáky k využívání výpočetní techniky při domácí přípravě i v rámci školní výuky.
- ❖ Podporujeme žáky v prezentaci vlastní práce.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnosti při vyplňování požadovaných gramatických cvičení.
- ❖ Podporujeme práci se slovníkem v učebnici, s dvojjazyčným slovníkem.

Kompetence digitální

- Učíme žáky správně vyplnit požadované údaje do formulářů, cvičení a jiných zadání za použití klávesnice pro daný jazyk

- Vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti; např. nahrávání hlasu a rozpoznání výslovnosti
- Vedeme žáky k používání on-line verze jazykových učebnic, ke schopnosti se zaregistrovat do výukových aplikací a odevzdávat úkoly v digitální formě
- Učíme žáky vyhledat požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů a posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- Podporujeme žáky k využívání interaktivních výukových materiálů (využívání písni a videí, práce s titulky)
- Vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- Rozvíjíme odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a pro práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- Seznamujeme žáky s terminologií daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů (přihlašovací hesla a jména)

5.1.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Francouzský jazyk

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – doloží na jednoduchých příkladech rozdíl ve výslovnosti mezi jednotným a množným číslem – řídí se jednoduchými pokyny učitele – pozdraví, posadí se, čte, pracuje podle pokynů v sešitě, knize apod. – pozdraví učitele i spolužáky – rozlišuje jednotlivá písmena francouzské abecedy, která vyslovuje učitel DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozlišuje rozdíl ve výslovnosti základních francouzských členů – určitých i neurčitých – rozumí základním pokynům učitele – orientuje se ve slovní zásobě na téma – rodina, zaměstnání, národnosti, školní pomůcky, popis těla atd. DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – rozumí informacím v krátkém poslechu – odpoví pomocí návodných otázek DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku), rozumí jednoduchým pokynům učitele	Pozdrav Jednotné a množné číslo Určitý a neurčitý člen, slovesa být, mít, slovesa 1. třídy s koncovkou -er	

MLUVENÍ		
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů – naučí se z paměti krátkou básničku, písničku – používá základní formy oslovení – poprosí a omluví se, představí se – vyjádří slovesy míru oblíbenosti – mít rád, milovat, nenávidět, zbožňovat... – pozdraví a rozloučí se s kamarádem i dospělým DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – používá v běžném hovoru nepravidelná slovesa být, mít, jít, dělat... – vyslovuje foneticky správně všechny hlásky abecedy, počítá do 59 – odpoví kladně i záporně na jednoduché otázky – představí se (věk, národnost, bydliště) – popíše podle obrázku osobu DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – vyjádří vlastními slovy svůj aktuální tělesný i duševní stav – vytváří jednoduché otázky a odpovídá na ně – vede se spolužákem jednoduchý rozhovor – klade otázky k tématům – školní pomůcky, rodina, národnosti... DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	Komunikace v běžných situacích Vyjádření oblíbenosti (aimer, détester...) Přivlastňovací zájmena nesamostatná Gramatické jevy – nepravidelná slovesa Číslovky 0–59 Zápor ne ... pas sloveso parler – pravidelná slovesa Tvorba otázky pomocí intonace a elize, vazba est-ce que Věta jednoduchá a pořádek slov ve větě	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – čte jednoduchý text – rozumí a řídí se pokyny v učebnici a pracovním sešit DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – přečte foneticky správně jednoduchý text – vyhledá informace a pomocí jednoduchých vět ho reprodukuje – rozumí dialogu spolužáků, přiměřeně reaguje DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci – převypráví pomocí jednoduchých vět text – vyhledá neznámé výrazy ve slovníku v učebnici, popř. v dvoujazyčném slovníku DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Číslovky 0–59 Tematické okruhy – rodina, popis osoby atd.	
PSANÍ		
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – představí svou osobu – vyplní základní informace o sobě v dotazníku – napíše informace o kamarádovi DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – představí sebe i svou rodinu písemnou formou – popíše podobu jednotlivých členů své rodiny – používá základní gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché sdělení – doplní chybějící informace do jednoduchého textu – doplní správné tvary gramatických jevů do gramatického cvičení – položí otázky písemně, odpoví na ně DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Tematické okruhy – rodina, národnosti, profese, věk...	

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – popíše běžné denní činnosti – popíše cestu tazajícimu – rozumí jednoduchým rozhovorům, odpovídá na otázky – rozlišuje vykání a tykání – používá běžně pozdravy, poděkování a další zdvořilostní fráze – orientuje se v názvech sportů a dalších volnočasových aktivit DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – informuje pomocí jednoduchých vět a kratších souvětí o svých zájmech – vysvětlí, jak se cítí, jaké má potřeby - např. mám hlad, je mi teplo atd. DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – rozpozná znaky hovorové francouzštiny – výraz on – používá správně výraz il faut – reprodukuje jednoduchými větami text, kterému porozuměl v poslechu	Slovní zásoba – běžné denní aktivity, sporty, volnočasové aktivity – zvrtná slovesa – město Gramatické jevy – časování pravidelných a nepravidelných sloves, on, il faut atd.	
DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku), rozumí jednoduchých pokynům učitele		
MLUVENÍ		
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů – konverzuje se spolužáky o oblíbených volnočasových aktivitách – popíše průběh svého dne, zeptá se spolužáka na jeho denní režim – zeptá se kolik je hodin, odpoví tazajícimu – popíše své město, zeptá se na cestu DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – zeptá se na cestu, popíše správnou cestu – podá informace o svých zájmech – představí známou osobnost – sportovce, herce apod. (jméno, věk, národnost, bydliště, zájmy) – odpoví na otázky ohledně volnočasových aktivit DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – orientuje se v denních dobách, uvede správný čas – odpoví na otázku Kolik je hodin? – převypráví složitější text pomocí jednoduchých vět – používá běžné výrazy vyjadřující vztah – př.: mám rád, nenávidím, nesnáším... – odpoví kladně i záporně na otázku – výraz si – používá přívlastňovací zájmena v jednoduchých větách – používá blízkou budoucnost u známých sloves DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	Sporty Zvrtná slovesa Aktivity během dne Volný čas Popis cesty Vazba il y a Slovesná zásoba – orientace ve městě, slovesa traverser, tourner apod. Sloveso faire de Slovní zásoba – čas kolem nás Être en train de Přívlastňovací zájmena Blízká budoucnost	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – čte jednoduchý text, vylepšuje si svou výslovnost odposlechem rodilého mluvčího – rozumí a běžně používá číslovky od 0–100 – orientuje se podle kamarádovy rady, popř. textu ve městě DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – poslouchá příkazy učitele/v sešitě – utvoří rozkazovací způsob u známých sloves – určí polohu věci (napravo, nalevo, pod, nad apod.)	Číslovky 0–100 Stažené členy Rozkazovací způsob Slovní zásoba – orientace v prostoru Zvratná zájmena	
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci – popíše průběh dne dle informací v textu – seznamuje se s francouzskými reáliemi (fr. města) DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
PSANÍ		
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – vytvoří krátký inzerát – popíše svůj den, co má/nemá rád/a, aktivity apod. – vyplní krátký dotazník ohledně své osoby, svých zájmů apod. DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – nakreslí a popíše jednoduchou mapku svého bydliště – vytvoří krátký text o své rodině, kamarádech, jejich zájmech apod. DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché sdělení – řídí se pokyny vyučujícího – doplní požadované gramatické jevy, utvoří krátké věty DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Slovesa 2. třídy, zvratná slovesa v přítomném čase Nepravidelná slovesa, slovesa vouloir, pouvoir, devoir, falloir atd. Slovní zásoba – město, popis cesty	

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – popíše běžné denní činnosti, aktivity ve volném čase, o prázdninách – rozumí telefonickému hovoru, reaguje na otázky – telefonuje – přeloží jednoduchý jídelní lístek, text o francouzské gastronomii, svátcích – používá běžně pozdravy, poděkování a další zdvořilostní fráze – orientuje se v názvech cizích zemí, porozumí jednoduché předpovědi počasí DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – informuje pomocí jednoduchých vět a kratších souvětí o svých zálibách a aktivitách o prázdninách – popíše pomocí obrázků počasí v jednotlivých ročních obdobích DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – orientuje se v čase přítomném, minulém a blízké budoucnosti – seznamuje se s fr. reáliemi a kulturou (sestaví jídelní jednoduchý jídelní lístek, zpívá fr. písně) – reprodukuje jednoduchými větami text, kterému porozuměl v poslechu DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku), rozumí jednoduchým pokynům učitele	Slovní zásoba – názvy cizích zemí – počasí – komunikace na telefonu – prázdninové aktivity – jídlo – roční období – francouzské reálie – čas – datum Předložky před místními názvy Gramatické jevy – le passé composé – le futur proche – dělivý člen – předložky před místními názvy – rozkazovací způsob	
MLUVENÍ		
DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů – konverzuje se spolužáky o oblíbených volnočasových aktivitách v průběhu prázdnin, hovoří o počasí v jednoduchých větách – popíše průběh svého dne, zeptá se spolužáka na jeho denní režim – zeptá se jaké je počasí, popíše aktuální stav počasí – položí otázky pomocí tázacích zájmen – popisuje běžné prázdninové aktivity, běžný den pomocí osvojené slovní zásoby DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – zeptá se a odpoví na to co rád jí, pije – podá informace o svých zájmech – představí své každodenní aktivity v minulosti i v blízké budoucnosti – odpoví na otázky ohledně volnočasových aktivit DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – orientuje se v přítomném, minulém čase a blízké budoucnosti – používá přítomný, minulý i budoucí čas v kladu i záporu – objedná si v restauraci jídlo a pití – používá přivlastňovací zájmena v přítomném, minulém i budoucím čase DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	Slovní zásoba – počasí – prázdninové aktivity – telefonování – gastronomie Dělivý člen Přivlastňovací zájmena	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – čte jednoduchý text, vylepšuje si svou výslovnost odposlechem rodilého mluvčího – přeloží jednoduchý text o oblečení – řekne, co rád nosí – používá běžně datum, odpoví na otázku DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – přeloží jednoduchý text týkající se osvojených témat – odpovídá na otázky k textu – reprodukuje v krátkých větách text DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci – popíše průběh dne dle informací v textu – seznamuje se s francouzskými reáliemi DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Slovní zásoba – čísla 100–1000000 – datum – měsíce, dny apod.	
PSANÍ		
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – popíše jednoduchými větami své prázdninové aktivity za použitý osvojených gr. jevů – vyplní krátký dotazník ohledně své osoby, svých zájmů apod. – napíše správně datum DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – utvoří pomocí jednoduchých názvů jídelní lístek – vytvoří krátký text o svých aktivitách, cestování, fr. gastronomii DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché sdělení – řídí se pokyny vyučujícího, pokyny v učebnici, při poslechu atd. – doplní požadované gramatické jevy, utvoří přiměřeně dlouhé věty DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Člen dělivý	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – porozumí krátkým a jednoduchým otázkám k tématu, jsou-li pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) – řídí se krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových úkolů) DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozpozná a porozumí známým slovům a slovním spojením, jednoduchým větám k osvojovaným tématům, s vizuální oporou DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – zachytí konkrétní informace – o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích – v poslechovém textu, – porozumí, o čem pojednává krátký a jednoduchý poslechový text – vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah textu DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) – rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) – rozumí jednoduchým pokynům učitele	Zvuková a grafická podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti – vztah mezi grafickou a zvukovou podobou – větná melodie, – hláskování, akcent, délka hlásek – přehlásky – intonace Slovní zásoba – k tématům – Seznámení se, Moje třída, Zvířata, Můj školní den – reprodukovat ústně obsah jednoduché konverzace – pozdravit a rozloučit se, porozumět telefonním číslovům, – porozumět textům o zvířatech, školním dnu, třídě, časových údajích	
MLUVENÍ		
DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů – použije základní zdvořilostní obraty – oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování – účastní se jednoduchých rozhovorů, ve kterých poskytne informace o sobě, dalších osobách zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá – představí sebe i druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, umí, a má/nemá rád a na totéž se i zeptá, a to za použití jednoduchých slovních spojení a otázek DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – sdělí informace a reaguje ve větách a slovních spojeních k tématu o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní a umí, mají rádi/neradi) DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – zeptá se a odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	Zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) – pozdravit, rozloučit se, vést krátké seznamovací dialogy – sdělit údaje o sobě – říci co mám/nemám rád – vyhláskovat jméno, příjmení, sdělit telefonní čísla – mluvit o osobách a věcech – vytvořit krátké rozhovory ve třídě – vyjmenovat dny v týdnu, popsat školní režim – zeptat se a říci, kolik je hodin – mluvit o průběhu dne	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v textu z běžného života – porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem – najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné – krátké texty a pochopení hlavní myšlenky, najít jednoduchou informaci – přečíst a porozumět textům o zvířatech, o škole, třídě – zaznamenat si časové údaje z textu – vyhledání informace z rozvrhu hodin – čtení krátkých rozhovorů k daným tématům	
PSANÍ		
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede sebe a členy rodiny, přátele – uvede věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí – sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Písemný projev – vyplnění formuláře – vytvoření jednoduché věty, otázky, záporu – napsat text o zvířatech – napsat krátký souvislý text o škole – zaznamenat časové údaje Gramatika – zásady psaní velkých písmen – osobní zájmena – časování sloves, sloveso mögen, haben, sein – tvoření otázek a odpovědí – členy určité a neurčité – 1. a 4. pád – předložky in, aus, časové předložky am, um, von – bis	

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – porozumí krátkým a jednoduchým otázkám k tématu, jsou-li pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) – řídí se krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových úkolů) DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozpozná a porozumí známým slovům a slovními spojení, jednoduchým větám k osvojovaným tématům, s vizuální oporou DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – zachytí konkrétní informace – o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích – v poslechovém textu – porozumí, o čem pojednává krátký a jednoduchý poslechový text – vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah textu DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) – rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) – rozumí jednoduchým pokynům učitele	Zvuková a grafická podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti – vztah mezi grafickou a zvukovou podobou – výslovnost Ö, Ü, Ä – er, -e – výslovnost dvojhhlásek ei, au, eu – intonace – výslovnost b/p, k/g d/t Slovní zásoba – k tématům: Záluby, zájmy, Moje rodina, zaměstnání, Nákupy, Domov – reprodukce ústně obsahu jednoduché konverzace – porozumění textům o koníčcích, rodině, zaměstnání, nakupování – porozumět otázkám týkající se rodiny, zájmů, zaměstnání nakupování – zakreslit podle popisu pokoje	
MLUVENÍ		
DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů – použije základní zdvořilostní obraty – oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování – účastní se jednoduchých rozhovorů, ve kterých poskytne informace o sobě, dalších osobách zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá. Představí sebe i druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, umí, a má/nemá rád a na totéž se i zeptá, a to za použití jednoduchých slovních spojení a otázek DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – sdělí informace a reaguje ve větách a slovních spojení k tématu o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní a umí, mají rádi/neradi) DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – zeptá se a odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	Mluvený projev – mluvit o svých zálibách a zájmech – domluvit si schůzku, požádá o povolení – říci, co umí a neumí – popis obrázku s rodinou, mluvit o své rodině, zaměstnání – říci, co kolik stojí – vést krátké rozhovory z běžného života – při nakupování – sdělit, co se líbí a nelíbí – pojmenovat pocity – mluvit o činnostech v domácnosti	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v textu z běžného života – porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) – najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení – krátké texty a pochopení hlavní myšlenky, najít jednoduchou informaci – přečíst texty a porozumět textům o zájmech, rodině, nákupech – vyhledat údaje ve statistice – čtení krátkých rozhovorů k daným tématům – technika čtení – globální, selektivní, podrobné čtení – vyhledávání informací z textu	
PSANÍ		
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede sebe a členy rodiny, přátele – uvede věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí – sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Písemný projev – vytvoření jednoduché statistiky – vytvoření jednoduché věty, otázky, záporu se způsobovými slovesy – napsat text o sobě, zájmech, rodině, nákupech, svém pokoji – napsat o zaměstnání svých rodičů – popsat svůj pokoj Gramatika – slovesa s odlučitelnou předponou – slovesa se změnou v kmeni v přítomném čase – časování sloves, sloveso mögen, haben, sein, können, müssen – větný rámeček – přivlastňovací zájmena – přechylování – pořádek slov ve větě – předložky se 3. a 4. pádem – rozkazovací způsob	

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – porozumí krátkým a jednoduchým otázkám k tématu, jsou-li pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) – řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových úkolů) DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozpozná a porozumí známým slovům a slovními spojení, jednoduchým větám k osvojovaným tématům, s vizuální oporou DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – zachytí konkrétní informace – o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných a časových údajích – v poslechovém textu, – porozumí, o čem pojednává krátký a jednoduchý poslechový text- vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah textu DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) – rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) – rozumí jednoduchým pokynům učitele	Zvuková a grafická podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti – vztah mezi grafickou a zvukovou podobou – intonace – výslovnost a-ä-e-i – výslovnost -ich a ach Laut – výslovnost -ng – výslovnost – z, w – Slovní zásoba – k tématům – Jídlo, Můj volný čas, Móda, Party, Moje město, Prázdniny – reprodukovat ústně obsah jednoduché konverzace – porozumět textům o jídle, volnočasových aktivitách, městě, prázdninách – zopakovat podstatné informace, které zazněly v rozhovoru o daném tématu, – rozhodnout, zdali informace v poslechovém textu byla/nebyla obsažena – orientovat se v plánu města podle pokynů	
MLUVENÍ		
DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů – použije základní zdvořilostní obraty – oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování – Účastní se jednoduchých rozhovorů, ve kterých poskytne informace o sobě, dalších osobách zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá. Představí sebe i druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, umí, a má/nemá rád a na totéž se i zeptá, a to za použití jednoduchých slovních spojení a otázek DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – sdělí informace a reaguje ve větách a slovních spojeních k tématu o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní a umí, mají rádi/neradi) DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – zeptá se a odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	Mluvený projev – sdělit údaje o sobě, co mám rád, raději a nejraději – sdělit svůj jídelníček – mluvit o specialitách, objednat si u stánku jídlo – dělat krátké rozhovory ve třídě na téma móda, nákupy – vyjmenovat volnočasové aktivity – popsat oblečení – pozvat své známé na party – mluvit o minulosti – popsat cestu do školy, své město – zeptat se na cestu – plánovat prázdniny	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v textu z běžného života – porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) – najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení – krátké texty a porozumění hlavní myšlence, najít jednoduchou informaci – orientace v textech jídelníčku, vyhledání informací, co si lze koupit – porovnat známkování, vysvědčení a prázdniny vzhledem k německy mluvícím zemím – vyhledání informace podstatných z textů – selektivní čtení – čtení krátkých rozhovorů k daným tématům – porozumět pozvánkám – orientace v mapce podle textu – vyhledat nejdůležitější informace z e-mailu	
PSANÍ		
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede sebe a členy rodiny, přátele – uvede věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí – sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Písemný projev – vyplnění formuláře – vytvoření krátkého souvislého textu k daným tématům – napsat jídelníček – popsat sám sebe i ostatní – napsat pozvánku na narozeninovou oslavu – napsat krátký souvislý o městě, popsat cestu do školy – napsat pohled z prázdnin Gramatika – ja – nein – doch – odpovědi na otázky – způsobová slovesa – wollen müssen – zápor – nicht/kein – préteritum u haben, sein, perfektum – skladba – spojka deshalb – pořádek slov ve větě – členy určité a neurčité – 1. a 4. pád – časové předložky am um, von – bis	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí jednoduchým otázkám učitele – jak se jmenuješ, kde bydlíš, kolik ti je let... – odpoví na pozdrav – rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým sdělovaným informacím, ve kterých je využívána základní slovní zásoba osvojovaných témat – dokáže vytvořit jednoduché věty s osvojovanou slovní zásobou – odpovídá na jednoduché otázky – fixuje si intonaci ruské věty a zkouší napodobovat DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se každodenních témat – rozumí krátkým poslechovým textům – dokáže odpovídat na jednoduché otázky k poslechu – dokáže zachytit jednoduché fráze a slovíčka osvojované slovní zásoby se správným přízvukem a intonací DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální podporu) – rozumí jednoduchým pokynům učitele	Zvuková a grafická podoba jazyka – zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět – nácvik psaní azbuky Tematické okruhy – představení se, pozdravy, zdvořilostní fráze – volnočasové aktivity – škola, školní předměty – rodina, rodinní příslušníci, vybraná povolání – bydlení, jeho popis a vybavení – město, obec, doprava – domácí mazlíčci, zvířata, příroda Mluvnice – skloňování vybraných podstatných jmen – skloňování vybraných přídavných jmen – vybrané tvary přivlastňovacích zájmen – minulý čas – slovesné vazby odlišné od češtiny – vyjádření záporu Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Reálie zemí studovaného jazyka – základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR	

MLUVENÍ		
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů – ovládá základní komunikační dovednosti – umí utvořit větu oznamovací a otázku se správnou intonací – dokáže sestavit jednoduchý rozhovor – zejména se zjišťovacími otázkami na osvojovaná témata – používá v krátkých pomalu vedených rozhovorech základní obraty společenského styku – oslovení, představení se, pozdrav, rozloučení, prosba, omluva, poděkování DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – dokáže sdělit několika jednoduchými větami základní informace o své rodině (členové rodiny, jejich jména, kolik jim je, jejich profese) – vyjmenuje volnočasové aktivity svoje a svých nejbližších – na základě domácí přípravy a práce se slovníkem dokáže na základě prezentace hovořit o realitách Ruska DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – na základě osvojené slovní zásoby jednoduchých tematických okruhů a na základě osvojené gramatiky odpovídá na jednoduché otázky učitele nebo spolužáka – klade spolužákovi otázky k tématům (jak se jmenuješ, rodina, povolání...) – odpovídá na otázky v jednoduchých rozhovorech DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	1. pád podstatných jmen v oslovení Číslovky 1–1000 v 1. pádě Časování některých sloves v přítomném čase Podstatná jména v 1. a 3. pádě j. č. Přivlastňovací zájmena v 1. pádě jednotného čísla. Názvy profesí mužů a žen Přivlastňovací zájmena v 1. pádě jednotného čísla. Vybrané slovesné vazby Skloňování některých osobních zájmen	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – pochopí význam jednoduchých pokynů – porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům či zákazům, s nimiž se setkává v každodenním životě – učebnice, pracovní sešit DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – přečte krátký jednoduchý text, vyhledá informace a pomocí jednoduchých vět ho reprodukuje DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – rozpozná v textu slovíčka, jednoduché fráze dané slovní zásoby – chápe základní informace z přečteného textu – vyhledá význam neznámého výrazu ve slovníčku nebo dokáže význam textu odhadnout – v textu vyhledá potřebné informace – na základě pochopení textu dokáže odpovídat na jednoduché otázky a doplňovat cvičení v pracovním sešitě DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Základní poučení o přízvuku Přízvučné a nepřízvučné slabiky Nepřízvučné o, a Intonace vět Základní číslovky Pohyblivý přízvuk Výslovnost – případy odlišné od češtiny Pořadí písmen a znaků azbuky	

PSANÍ		
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – dokáže na základě osvojení abuky vyplnit jednoduchý formulář se základními údaji o sobě – jméno, příjmení, datum narození, bydliště... DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, kým chce být. – představí svou rodinu či kamarády – sestaví za pomoci jednoduchých vět krátký dopis, ve kterém představí svou osobu – stručný popis, věk, bydliště, rodinu DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – v písemném projevu využívá osvojenou slovní zásobu, fráze a gramatiku – napíše krátký písemný projev o osvojených tématech – po písemné domácí přípravě dokáže prezentovat svoji práci před třídou – je schopen sepsat krátký dopis kamarádovi, odpoví písemnou formou s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké texty i otázky týkající se probíraných témat (jeho osoby, rodiny, přátel), doplní chybějící informace do jednoduchého textu DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Azbuka – psaní všech znaků abuky Osobní zájmena Tematický okruh: „Jak se jmenuješ“, „Seznamte se“, „Na návštěvě“, „Zaměstnání“ a „Moje rodina“ Číslovky 1–100 Osobní zájmena Správný slovosled ve větě Téma – představení, pozdrav, rodina, zaměstnání atd.	

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám – pozdravu, poděkování atd. DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým sdělovaným informacím, ve kterých je využívána základní slovní zásoba osvojovaných témat – vytvoří jednoduché věty s osvojenou slovní zásobou – odpovídá na jednoduché otázky – fixuje si intonaci ruské věty a zkouší napodobovat DCJ-9-1-03 rozumí základními informacím v krátkých poslechových textech týkající se každodenních témat – orientuje se v krátkém poslechovém textu o konkrétních předmětech, osobách, činnostech nebo číselných a časových údajích a je schopen na ně adekvátně reagovat či odpovědět podle návodných otázek – porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům – vybere, přiřadí, ukáže, doplní obrázek nebo text znázorňující téma DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální podporu), rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) rozumí jednoduchým pokynům učitele	Zvuková a grafická podoba jazyka – slovní přízvuk, větný rytmus, intonace, výslovnost jednotlivých hlásek, rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik. Vyjádření data. Řadové číslovky v 1. a 6. pádě Skloňování vybraných podstatných jmen, Skloňování některých zájmen Minulý čas sloves Slovesné vazby odlišné od češtiny Vyjádření záporu Slovní zásoba v komunikačních situacích Intonace tázacích, zvolacích a oznamovacích vět Pohyblivý přízvuk. Vyjádření vykání Předložkové vazby odlišné od češtiny Reálie – základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR	

MLUVENÍ		
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů – používá v krátkých pomalu vedených rozhovorech základní obraty společenského styku – oslovení, představení se, pozdrav, rozloučení, prosba, omluva, poděkování... – účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne informace o sobě, dalších osobách, předmětech, činnostech nebo se na totéž zeptá – představí sebe i druhé, sdělí svůj věk, stručně pohovoří o svých dovednostech a zájmech, o své škole a vyučování na ní – telefonuje s kamarádem DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – představí se za použití jednoduchých slovních spojení a vět, sdělí svůj věk, bydliště, zájmy, záliby a dovednosti, představí stručně svou školu. – popíše, co dělá ve škole a ve volném čase a čím chce být. – sdělí za použití jednoduchých slovních spojení a vět základní informace o členech své rodiny, škole, vyučování, kamarádech a spolužácích. DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – odpoví slovy či krátkými větami kladně i záporně na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů, školy a vyučování. – klade spolužákovi otázky k tématům rodina, škola a vyučování, volný čas, povolání, zájmy... – odpovídá na jednoduché otázky DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk		Skloňování vybraných podstatných jmen Oficiální a neoficiální oslovení, vyjádření vykání Číslovky 1–1000 v 1. pádě Časování některých sloves v přítomném a minulém čase Slovesné vazby odlišné od češtiny Řadové číslovky v 1. a 6. pádě Přivlastňovací zájmena v 1. pádě jednotného čísla. Vazby s předložkami odlišné od češtiny Intonace otázky Zvratná slovesa a slovesa se změnou kmenových souhlásek Přivlastňovací zájmena v 1. pádě jednotného čísla. Vybrané slovesné vazby Skloňování některých osobních zájmen
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – čte bez výraznějších chyb jednoduchý text – porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům či zákazům, s nimiž se setkává v každodenním životě (v učebnici, pracovním sešitě...) DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – přečte krátký jednoduchý text, vyhledá informace týkající se probíraných témat – volný čas, seznámení, škola a vyučování – vyhledá informace a pomocí jednoduchých vět ho reprodukuje DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k probíraným tématům – vybere, ukáže, přiřadí obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu – reprodukuje tento text jednoduchými větami – najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k probíraným tématům a je podpořen obrazem – vyhledá neznámé výrazy ve slovníku v učebnici. DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		Azbuka – bezchybné čtení všech písmen, pořadí písmen abebky Přízvuchné a nepřízvuchné slabiky Nepřízvuchné o, a Intonace vět Základní a řadové číslovky Pohyblivý přízvuk Výslovnost zakončení zvratných sloves Přejetá slova a jejich čtení Vyjadřování data Intonace vět Základní číslovky Pohyblivý přízvuk Výslovnost – případy odlišné od češtiny Pořadí písmen a znaků abebky

PSANÍ		
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – dokáže na základě osvojení azbuky vyplnit jednoduchý formulář se základními údaji o sobě – jméno, příjmení, datum narození, bydliště... DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá ve volném čase, co umí a co jej zajímá – představí své kamarády, rodinu atd. – sestaví za pomoci jednoduchých vět krátký dopis či seznamovací inzerát, ve kterém představí svou osobu – stručný popis, věk, bydliště, rodinu, školu, dovednosti, zájmy... DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – odpoví písemnou formou s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké texty i otázky týkající se probíraných témat. – doplní chybějící informace do jednoduchého textu DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Azbuka – psaní všech znaků azbuky Osobní zájmena Číslovky 1–1000, řadové číslovky Tematický okruh – Volný čas, seznámení, škola, vyučování. Tvoření záporů Podstatná jména po číslovkách Vyjádření data Osobní zájmena Slovesné vazby se slovesy zajímat se apod. Správný slovosled ve větě	

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele – při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení úkolů souvisejících s probíranou látkou – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám – pozdravu, poděkování atd. DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozpozná známá slova a slovní spojení – předměty osoby, zvířata, činnosti nebo časové údaje – orientuje se ve slovní zásobě na téma – škola, vyučování, cestování, velká města, nakupování atd. – porozumí smyslu a významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům – vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná požadovanou činnost DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se každodenních témat – orientuje se v krátkém poslechovém textu o konkrétních předmětech, osobách, činnostech nebo číselných a časových údajích a je schopen na ně adekvátně reagovat či odpovědět podle návodných otázek – porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům – vybere, přiřadí, ukáže, doplní obrázek nebo text znázorňující téma DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) – rozumí jednoduchým pokynům učitele	Zvuková a grafická podoba jazyka – slovní přízvuk, větný rytmus, intonace, výslovnost jednotlivých hlásek, rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik. Skloňování vybraných podstatných jmen, Skloňování některých zájmen Minulý čas sloves, Slovesné vazby odlišné od češtiny, Vyjádření záporu Slovní zásoba v komunikačních situacích, probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Vyjádření data Intonace tázacích, zvolacích a oznamovacích vět. Pohyblivý přízvuk. Řadové číslovky v 1. a 6. pádě Předložkové vazby odlišné od češtiny Reálie – základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR	

MLUVENÍ		
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů – používá v krátkých pomalu vedených rozhovorech základní obraty společenského styku – oslovení, představení se, pozdrav, rozloučení, prosba, omluva, poděkování atd. – účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne informace o sobě, dalších osobách, předmětech, činnostech nebo se na totéž zeptá – představí se, stručně pohovoří o svých dovednostech a zájmech – orientuje se ve škole, ve městě, v dopravních prostředcích a obchodech – telefonuje s kamarádem DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – představí se za použití jednoduchých slovních spojení a vět, sdělí svůj věk, bydliště, zájmy, záliby a dovednosti – orientuje se ve škole, ve městě, v dopravních prostředcích a obchodech – sdělí za použití jednoduchých slovních spojení a vět základní informace o škole, vyučování, cestování, nakupování, Praze apod. DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – odpoví slovy či krátkými větami kladně i záporně na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů k tématům škola, cestování, města, nakupování, Praha apod. – klade spolužákovi otázky a odpovídá k tématům rodina, škola, volný čas, povolání, zájmy... DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk		Skloňování vybraných podstatných jmen 1. a 2. pád množného čísla vybraných podstatných jmen Časování některých sloves v přítomném a minulém čase Slovesné vazby odlišné od češtiny Řadové číslovky v 1. a 6. pádě 4. pád množného čísla neživ. a živ. Podstatných jmen Nesklonná podstatná jména Vazby s předložkami odlišné od češtiny Intonace otázky Zvratná slovesa Minulý čas sloves Vybrané slovesné vazby Skloňování některých osobních zájmen Intonace otázky
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – čte bez výraznějších chyb jednoduchý text – porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům či zákazům, s nimiž se setkává v každodenním životě (v učebnici, pracovním sešitě...) DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – přečte krátký jednoduchý text, vyhledá informace týkající se probíraných témat – škola, vyučování, nakupování, cestování a velká města (Moskva, Praha...) – vyhledá informace a pomocí jednoduchých vět ho reprodukuje DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k probíraným tématům, vybere, ukáže, přiřadí obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu – reprodukuje tento text jednoduchými větami. – najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k probíraným tématům a je podpořen obrazem. – vyhledá neznámé výrazy v dvojazyčném slovníku. DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		Azbuka – bezchybné čtení všech písmen, pořadí písmen abkuby Přízvukné a nepřízvukné slabiky Vyjádření data Předložkové vazby odlišné od češtiny Podstatná jména v mn. čísle Základní a řadové číslovky Minulý čas sloves Vyjádření vykání Předložkové vazby odlišné od češtiny Přejatá slova a jejich čtení Podstatná jména v mn. čísle Základní a řadové číslovky Minulý čas sloves Vyjádření vykání Předložkové vazby odlišné od češtiny Výslovnost – případy odlišné od češtiny nesklonná pod. jména Pořadí písmen a znaků abkuby
PSANÍ		

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – vyplní samostatně jednoduchý formulář se základními údaji, týkajícími se jeho samotného, rodiny či školy. DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk a adresu, a dále pak základní informace o své škole, cestování, nakupování a hlavním městě. – zodpoví písemnou formou za použití jednoduchých vět základní otázky týkající se orientace ve školní budově, ve městě, v obchodě – podá zahraničním návštěvníkům Prahy základní informace o hl. městě. DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – odpoví písemnou formou s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké texty i otázky týkající se probíraných témat (škola, vyučování, cestování, nakupování, velká města, Praha.) – doplní chybějící informace do jednoduchého textu DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Osobní zájmena číslovky 1–1000, řadové číslovky Tematický okruh Škola, cestování, nakupování Osobní zájmena číslovky 1–1000, řadové číslovky správný slovosled ve větě tvoření záporů Podstatná jména po číslovkách Vyjádření data Tematický okruh – Škola, cestování, nakupování, velká města
--	--

5.1.3.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Španělský jazyk

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník
POSLECH S POROZUMĚNÍM	
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – porozumí krátkým a jednoduchým otázkám k tématu řídí se jednoduchými pokyny učitele – pozdraví, posadí se, čte, pracuje podle pokynů v sešitě, knize apod. – pozdraví učitele i spolužáky – rozlišuje jednotlivá písmena španělské abecedy, která vyslovuje učitel DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí základním pokynům učitele – rozpozná a porozumí známým slovům a slovních spojení, jednoduchým větám k osvojovaným tématům DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – zachytí konkrétní informace v krátkém poslechu (o probíraných tématech) – rozumí, o čem pojednává krátký a jednoduchý poslechový text – odpoví pomocí návodných otázek – podle poslechu vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah textu DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku), rozumí jednoduchých pokynům učitele	Zvuková a grafická podoba jazyka: – fonetické znaky – pasivně – základní výslovnostní návyky – výslovnost přízvukné slabiky – správná výslovnost písmen b/v, j, h a výslovnost skupin písmen ce, ci, z, f, (seseo), ca, co, cu, c + samohláska, que, qui – délka hlásek – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba K tématům – Představení se (národnost, věk, jméno), Moje rodina (povolání, vzhled, rodinný vztah), Naše třída (předměty, barvy, množství), Jídlo a pití (pokrm, restaurace, pocity), Můj dům (nábytek, místnosti, cestování)

MLUVENÍ	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů – pozdraví, představí se, rozloučí se, poděkuje, omluví se – poskytne základní informace o sobě, o své rodině, o dalších osobách, zvířatech, činnostech a zeptá se na ně jiné osoby – naučí se zpaměti krátkou básničku, písničku – představí druhé osoby, sdělí, co má a nemá rád – popíše své bydlení a město – zeptá se na cestu nebo cestu sám popíše DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – sdělí informace o sobě a své rodině a škole – reaguje v jednoduchých větách a slovních spojení – v běžném hovoru používá nepravidelná slovesa být, mít, jít, chtít... – vyjádří, co má a nemá rád – vyslovuje foneticky správně všechny hlásky abecedy – počítá do 100 – odpoví kladně i záporně na jednoduché otázky – představí se (věk, národnost, bydliště) – popíše podle obrázku osobu DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – vyjádří vlastními slovy svůj aktuální tělesný i duševní stav – vytváří jednoduché otázky a odpovídá na ně – vede se spolužákem jednoduchý rozhovor – klade otázky k tématům – rodina, škola, národnost, preference apod. DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	Komunikace v běžných situacích – pozdravení, rozloučení, představení se, dotazování na osobní údaje, uvádění rodinných vztahů, dotazování na informace o věcech a činnostech, na množství, prosba a odmítnutí prosby, vyjádření preference, pocitů, popisování pokrmů, objednání v restauraci, popis bytu a domu, dotazování na cestu (jak se dostat na určité místo) Rozlišování rodů (určitý a neurčitý člen) Přivlastňovací a ukazovací zájmena Gramatické jevy – přítomný čas (presente de indicativo) + nepravidelná slovesa Číslovky 0–100 Tvorba otázky pomocí zájmen: cómo, cuántos, de dónde, de qué, en qué, a qué, quién, cuál
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – čte a rozumí jednoduchému textu – rozumí a řídí se pokyny v učebnici a pracovním sešitu – rozumí popisům, nápisům, jednoduchým inzerátům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – rozumí slovům a jednoduchým větám vztahující se k tématům běžného života – přečte foneticky správně jednoduchý text – vyhledá informace a pomocí jednoduchých vět ho reprodukuje DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci – vyhledá neznámé výrazy ve slovníku v učebnici, popř. ve dvojjazyčném slovníku – rozumí obsahu krátkého textu, který je podpořen obrazem DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení – věcné porozumění krátkých textů (o rodině, jiných lidech, škole, třídě, jídle, bydlení, městech apod.) – pochopení hlavní myšlenky, vyhledání informací k tématu, zaznamenání údajů z textu – čtení krátkých rozhovorů k daným tématům – – čtení písmen b/v, j, h – čtení skupin písmen ce, ci, z, f, (seseo), ca, co, cu, c + samohláska, que, qui

PSANÍ	
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – představí svou osobu – v dotazníku nebo formuláři vyplní základní informace o sobě – napíše informace o ostatních osobách DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – písemnou formou představí sebe i svou rodinu, popíše podobu jednotlivých členů své rodiny, uvede jejich profesi – popíše vzhled třídy, svého domova a města – používá základní gramatické jevy DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché sdělení – doplní chybějící informace do jednoduchého textu – doplní správné tvary gramatických jevů do gramatického cvičení – písemně položí otázky a odpoví na ně DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Písemný projev – vyplnění formuláře – vytvoření jednoduché věty a otázky – vytvoření dialogu – napsání krátkého souvislého textu o sobě, rodině, škole – napsání textu o tom, co má a nemá rád – popis pokoje a domu, města a obce Gramatika – zásady psaní zvolacíh a oznamovacích vět – správné časování sloves (-ar, -er, -ir) v přítomném čase – správné časování vybraných nepravidelných sloves v přítomném čase – tvoření otázek a odpovědí – členy určité a neurčité – přívlastňovací a ukazovací zájmena – příslovce míry a neurčitá zájmena – předložky a, en, por, de – diakritická znaménka

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník
POSLECH S POROZUMĚNÍM	
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – rozumí krátkým a jednoduchým otázkám k tématu a odpovídá na ně – rozumí jednoduchým rozhovorům – rozlišuje vykání a tykání – používá běžné pozdravy, poděkování a další jednoduché zdvořilostní fráze DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozpozná a porozumí známým slovům a slovním spojením – porozumí jednoduchým větám k osvojovaným tématům – informuje pomocí jednoduchých vět o svých zájmech DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – v poslechovém textu zachytí konkrétní informace – o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích – porozumí, o čem pojednává krátký a jednoduchý poslechový text – reprodukuje jednoduchými větami text, kterému porozuměl v poslechu DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) rozumí jednoduchým pokynům učitele	Zvuková a grafická podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti – vztah mezi grafickou a zvukovou podobou – správná výslovnost písmen g, gu, gü (diereze), l, ll, r, rr, – ñ, ni, ch Slovní zásoba – k tématům – lidské tělo (části těla, vlastnosti, stav), časové údaje (čas, části dne), denní činnosti (záliby, sporty), oblečení – reprodukce ústně obsahu jednoduché konverzace – porozumění textům a otázkám o zálibách, denních aktivitách, sportech – podle poslechu uvést denní aktivity

MLUVENÍ	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů – použije základní zdvořilostní obraty – oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování – účastní se jednoduchých rozhovorů (na probraná témata) – poskytne informace o svých vlastnostech a vlastnostech jiných osob (na podobné informace se zeptá) – popíše průběh svého dne, zeptá se spolužáka na denní režim a volnočasové aktivity – zeptá se kolik je hodin a odpoví tazajícímu DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – sdělí informace a reaguje ve větách k tématu svých zájmů – představí známou osobnost španělsky mluvícího světa (jméno, věk, národnost, bydliště, zájmy, povahové vlastnosti...) DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – orientuje se v denních dobách, uvede správný čas – odpoví na otázku Kolik je hodin? – používá běžné výrazy vyjadřující vztah (gustar, encantar, odiar...) – odpoví kladně i záporně na otázku DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	Mluvený projev záliby a zájmy fyzické a duševní vlastnosti každodenní činnosti Porovnání a nepravidelné stupňování Příslůvečná určení času s přítomným a minulým časem Gramatické jevy – přítomný čas (presente de indicativo) – nepravidelná slovesa se změnou kmenové samohlásky – minulý čas (pretérito perfecto de indicativo)
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – čte a rozumí jednoduchému textu – vylepšuje si svou výslovnost poslechem rodilého mluvčího – běžně používá číslovky 0-100, rozumí číslovkám do 1 000 000 – orientuje se v cenách DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – rozpozná známá slova a slovní spojení – určí polohu věci DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života – najde konkrétní informace DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení – věcné porozumění krátkých textů (o lidských vlastnostech, částech dne, denních činnostech, sportech, zálibách, oblečení) – čtení písmen g, gu, gü (diereze), l, ll (yeísmo), r, rr, ñ, ni, ch

PSANÍ	
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy – popíše sebe a jiné osoby (fyzickými i duševními vlastnostmi) DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – písemnou formou představí své zájmy a záliby, popíše své fyzické a duševní vlastnosti (to samé i u jiných osob) – vyjádří, co rád dělá a naopak – používá osvojené gramatické jevy DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky – doplní požadované gramatické jevy – utvoří krátké věty na osvojená témata s osvojenou gramatikou DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Písemný projev – vytvoření jednoduché věty, otázky, záporu – napsání textu o svých zájmech, denních činnostech, sportech – popis osoby dle jejích fyzických i duševních vlastností – napíše e-mail kamarádovi o probraných tématech Gramatika – časování sloves v přítomném čase (+nepravidelná slovesa) – slovesné konstrukce (tener que...) – slovesa se změnou kmenové souhlásky v přítomném čase – zvrtná slovesa – správné užití sloves ser a estar – neurčitá zájmena – časování sloves v minulém čase (pouze vybraná slovesa) – porovnání a nepravidelné stupňování – příslovečná určení času s přítomným a minulým časem – konstrukce sí, no, también, tampoco, ya, todavía no – předložka para

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník
POSLECH S POROZUMĚNÍM	
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – rozumí krátkým a jednoduchým otázkám k tématu – rozumí zdvořilostním obrátům – přeloží jednoduchý jídelní lístek – rozumí krátkému textu o španělské gastronomii, svátcích, státech – rozumí jednoduchým španělským písničkám DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozpozná a porozumí známým slovům, slovním spojení a jednoduchým větám k osvojovaným tématům DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – v poslechovém textu zachytí konkrétní informace – o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných a časových údajích – porozumí, o čem pojednává krátký a jednoduchý poslechový text DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) rozumí pokynům učitele	Zvuková a grafická podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti – vztah mezi grafickou a zvukovou podobou – intonace – správná výslovnost písmen i, í, y, x Slovní zásoba – k tématům – cestování (jízdní řády, turistika, významné svátky), počasí (roční období, měsíce), zvířata, gastronomie (recepty, tradiční pokrmy), technologie (televize, sociální sítě) – reprodukovat ústně obsah jednoduché konverzace – porozumět textům o probraných tématech – zopakovat podstatné informace, které zazněly v rozhovoru o daném tématu – rozhodnout, zdali informace v poslechovém textu byla/nebyla obsažena

MLUVENÍ	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů – použije základní zdvořilostní obraty – oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování – účastní se jednoduchých rozhovorů, ve kterých poskytne informace o počasí, cestování, gastronomii (na podobné informace se zeptá) – udělí radu – položí otázky podle tázacích zájmen – popisuje běžné aktivity týkající se probraných témat DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – sdělí informace a reaguje ve větách a slovních spojeních – představí své každodenní aktivity v minulosti i budoucnosti DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – zeptá se a odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace – orientuje se v přítomné čase (presente de indicativo), minulém čase (préterito perfecto de indicativo), budoucím čase (opisný ekvivalent "IR A + INFINITIV") DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	Mluvený projev – mluví o minulosti – popíše počasí – plánuje cestu/výlety, kupuje jízdenky – mluví o zvycích – vypráví jednoduše děj filmu – udělí radu Vyjádření frekvence Slovesa sloužící k vyjádření názoru Rozkazovací způsob v 2. os. sg. (tú) Gramatické jevy – přítomný čas (presente de indicativo), minulý čas (préterito perfecto de indicativo) + nepravidelná slovesa, budoucí čase (opisný ekvivalent "IR A + INFINITIV") Vedlejší věty (porque) Tvorba otázky pomocí: quién, con quién, por qué, qué, cuál, cuáles, cuántas
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě – orientuje se v jízdním řádu – rozumí jednoduchému receptu – přečte si a rozumí jednoduchému textu o významných svátcích ve španělsky mluvících zemích DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – rozpozná známá slova a slovní spojení – porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k probraným tématům – v krátkých větách reprodukuje přečtený text DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k probraným tématům – seznamuje se s reáliemi španělsky mluvících zemí – najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k probraným tématům DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení – porozumění krátkých textů (o cestování, počasí a přírodě, technologiích, filmech, tradicích, zvycích a gastronomii) – čtení písmen i, í, y, x

PSANÍ	
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se probraných témat – popíše jednoduchými větami své cestovatelské plány za použití osvojených gramatických jevů – vyplní krátký dotazník DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty – sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký text o svých aktivitách, cestování, svátcích španělsky mluvících zemí a gastronomii DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se probraných témat – doplní požadované gramatické jevy – odpoví na jednoduchý e-mail týkající se probraných témat DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Písemný projev – vyplnění formuláře/dotazníku – vytvoření krátkého souvislého textu k daným tématům – vytvoření jednoduché věty, otázky, záporu – napsání textu o slavné osobnosti, gastronomii, cestování, počasí ve španělsky mluvících zemích – napsání e-mailu kamarádovi o probraných tématech Gramatika – časování sloves v přítomném čase – slovesa se změnou kmenové souhlásky v přítomném čase – opisný ekvivalent "IR A + INFINITIV" – správné užití sloves ser, estar, haber – vedlejší věty (porque) – slovesa vyjadřující názor – časování sloves v minulém čase (+ nepravidelná slovesa) – rozkazovací způsob 2. os. sg. – podmínkové věty – neurčitá příslovce (mucho/a/s, poco/a/s...) – předložky a, al, de, en – předložky por, para

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Název vyučovacího předmětu: Matematika (M)
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	4	4	4	4	4	3	4	4	4
Disponibilní	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Celkem	5	5	5	5	5	5	5	5	5

5.2.1.1 Obecná charakteristika předmětu

Výuka matematiky klade důraz na porozumění základních myšlenkových postupů a pojmů, hledá vztahy mezi nimi. Žáci se postupně seznamují s matematickými poznatky, algoritmy, symbolikou, terminologií a snaží se je využívat. Vědomosti a dovednosti následně uplatňují v praktickém životě, a tak získávají matematickou gramotnost. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory a vhodný počítačový software. Ve vzdělávání matematice jde také o rozvoj abstraktního a exaktního myšlení a logické a kritické usuzování.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika na 1. stupni je rozdělena na čtyři tematické okruhy: Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Na druhém stupni Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků – od základu, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce – dle věku žáků – zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počítačové soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení.

Předmět Matematika je realizován zpravidla v kmenových třídách a počítačových učebnách.

5.2.1.2 Výchové a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení – dle věku žáků a ročníku, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických her, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- ❖ Vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe.
- ❖ Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- ❖ Rozvíjíme paměť žáků – numerické výpočty, praktické činnosti (odhady, měření, porovnávání)
- ❖ Učíme práci s chybou.
- ❖ Vedeme žáky k čtení textu s porozuměním, snadné orientaci a k poskytnutí struktury a hlavní myšlenky.
- ❖ Vedeme žáky k využívání prostředků výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů.
- ❖ Podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh.
- ❖ Nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení.

- ❖ Provádíme se žáky rozbor úkolu (problému) – tvoříme plán řešení, odhadujeme výsledky, volíme správný postup k řešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku vzhledem k zadání.
- ❖ Poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření.
- ❖ Učíme žáky nebát se problémů (problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva).
- ❖ Podporujeme netradiční způsoby řešení problémů.
- ❖ Podporujeme týmovou práci při řešení problémů.
- ❖ Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- ❖ Vedeme žáky k umění definovat problém.

Kompetence komunikativní

- ❖ Nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními.
- ❖ Užíváme matematického jazyka včetně matematické symboliky.
- ❖ Pracujeme s grafy, diagramy apod.
- ❖ Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- ❖ Vedeme žáky k vytváření vlastních hypotéz.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- ❖ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- ❖ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- ❖ Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- ❖ Vedeme žáky k vytváření příjemné pracovní atmosféry.

Kompetence občanské

- ❖ Nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky).
- ❖ Zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou.
- ❖ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků.
- ❖ Netolerujeme ponižování a posmívání se pomalejším žákům – v pracovním tempu atd.
- ❖ Řešíme individuálně kázeňské přestupky.
- ❖ Vedeme žáky k věcnému řešení problémů.
- ❖ Vedeme žáky ke znalosti svých práv a povinností.

Kompetence pracovní

- ❖ Nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti.
- ❖ Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce.
- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- ❖ Vedeme důsledně žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.
- ❖ Vedeme žáky k ověřování výsledků.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování, měření a zpracování naměřených dat (např. pomocí tabulkových procesorů).

- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálních technologií k procvičování a hlubšímu porozumění učiva (výukové programy, aplikace, videa).
- ❖ Motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost a zkvalitní jejich práci (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru, využití vzorců a funkcí).
- ❖ Vedeme žáky k používání softwaru pro tvorbu grafů.
- ❖ Nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci prováděli statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali v digitální podobě, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích.
- ❖ Umožňujeme žákům využívat digitální zařízení, aplikace, služby při řešení rutinních výpočtů a ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku (kalkulačka, mobilní aplikace, matematické programy).
- ❖ Seznamujeme žáky s účelným používáním geometrického softwaru při sestavování rovinných útvarů a zkoumání vlastností rovinných útvarů.
- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálního prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary.
- ❖ Kromě písemné a ústní komunikace umožňujeme žákům vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků.

5.2.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 1. ročník	Učivo – 1. ročník	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků – počítá do 20 – vytváří soubory s daným počtem prvků – počítá předměty v daném souboru M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – zapíše a čte čísla 0–20 – podle obrázků rozhoduje o vztahu více, méně M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose – zobrazí číslo na číselné ose – porovnává přirozená čísla v oboru do 20 – doplní chybějící čísla v číselné řadě M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly – sčítá a odčítá v oboru 0–20 – provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0–20 M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace – řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel – řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním – dodrží jednoduchá pravidla pro řešení slovních úloh – řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu o x více, méně v oboru do 20 M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslíce v oboru do 20, M-3-1-02p zná matematické operátory +, –, =, <, > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 – umí rozklad čísel v oboru do 20	Číselný obor 0–20 – čtení a zápis čísel 0–20 – orientace na číselné ose – porovnávání čísel – manipulace s předměty – počítání prvků v souboru – vztahy větší, menší, rovno – znaménka >, <, = – znaménka +, – – sčítání a odčítání v oboru 0–20 – tvoření a řešení slovních úloh – komutativnost sčítání – řešení slovních úloh o x více, o x méně	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci – pojmy nahoře, dole, pod, nad, menší, větší, stejný – žák rozeznává a pojmenuje geometrické tvary obrazce: trojúhelník, čtverec, – rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, kruh, – orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, – porovnává předměty podle velikosti: menší, větší, stejný – rozezná krychli, kvádr, kouli, pomocí stavebnice sestrojí jejich modely M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky – používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší – porovnává předměty podle velikosti M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině – rozezná jednoduché souměrné útvary – modeluje jednoduché souměrné útvary M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	– pojmy nahoře, dole, vpravo, vlevo, za tím – trojúhelník, čtverec	
ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času – určí hodiny M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel – doplňuje jednoduché tabulky M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 – zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu – uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	– závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky	

Ročníkové výstupy – 2. ročník	Učivo – 2. ročník	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků – přečte údaje o hmotnosti, objemu – spočítá prvky po jedné, po desítkách do 100 – znázorní daný počet prvků do 100 (na počítadle, penězi) – používá přirozená čísla k modelování reálných situací M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – porovná čísla do 100 s použitím symbolů $<$, $>$, $=$ M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose – orientuje se na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly – sčítá a odčítá dvojčíferné číslo s jednocíferným do 100 s přechodem přes desítku – provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly – seznamuje se s malou násobkou, násobí a dělí do 100 M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace – řeší a tvoří praktické úlohy s užitím sčítání a odčítání do 100 – řeší slovní úlohy s užitím porovnávání čísel – řeší slovní úlohy s užitím vztahů o x méně, o x více v oboru do 100 – řeší a tvoří slovní úlohy s užitím násobení a dělení – řeší slovní úlohy s užitím dvou početních výkonů – řeší slovní úlohy s užitím vztahů x-krát méně, x-krát více M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 (do 100) M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20 a numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 (do 100) M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 (do 100) – umí rozklad čísel v oboru do 20	Číselný obor 0–100 – čísla 0–100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel – počítání po jedné, po desítkách do 100 – zaokrouhlování čísel na desítky – součet a rozdíl čísel – sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 – řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání – názorné zavedení násobení a dělení násobení jako opakované sčítání – násobek, činitel, záměna činitelů násobilky řady násobků 0–10, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace násobení vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení, řešení a tvoření slovních úloh na násobení a dělení v oboru probíraných násobílek – řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x-krát méně, x-krát více orientace v čase, den – 24 hodin, hodina – 60 minut, minuta – 60 sekund	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci – vymodeluje a popíše základní rovinné útvary M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky – kreslí křivé čáry – rýsuje přímé čáry – změří délku úsečky na centimetry, milimetry – narýsuje přímku a úsečku – používá pravítko M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině – změří délku úsečky na centimetry – narýsuje přímku a úsečku – rozezná, pojmenuje, vymodeluje, popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, – nachází v realitě jejich prezentaci M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítko	Zásady práce s pravítkem Úsečka, lomená čára, křivá čára, přímka	
ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času – rozliší časové jednotky hodina, minuta, sekunda – přečte časové údaje na různých typech hodin M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 (do 100) – zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu – uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	Závislosti a jejich vlastnosti, tabulky	

Ročníkové výstupy – 3. ročník	Učivo – 3. ročník	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků – čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 – utvoří soubor s daným počtem prvků do 1000 M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – porovná čísla do 1000, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose – zanese číslo na číselnou osu, užívá lineární uspořádání M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly – řeší praktické úlohy s použitím sčítání a odčítání do 1000 – sčítá a odčítá písemně dvě trojčíselná čísla, provádí kontrolu výpočtu – užívá spoje všech násobek – násobí z paměti dvojčíselné číslo jednocíselným – dělí dvojčíselné číslo jednocíselným mimo obor násobek, určí neúplný podíl a zbytek M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace – řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčíselných čísel, na sčítání a odčítání dvou trojčíselných čísel, na vztahy o x více, o x méně – řeší slovní úlohy s násobením a dělením dvojčíselného čísla jednocíselným – odhaduje výsledek, řeší slovní úlohy s užitím vztahů – x-krát více, x-krát méně – řeší a tvoří slovní úlohy se dvěma různými početními výkony M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 (do 1000) M-3-1-02p čte, píše a používá číslíce v oboru do 20 (do 1000), numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 (do 1000) M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 (do 100) – umí rozklad čísel v oboru do 20 (do 100)	Číselný obor 0–1000 – pamětné sčítání dvojčíselných čísel s přechodem přes desítku, odhad výsledků – číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po jednotkách, desítkách, stovkách – znázornění trojčíselných čísel na číselné ose – čtení a zápisy trojčíselných čísel – porovnávání čísel i pomocí číselné osy – řešení úloh na porovnávání – trojčíselných čísel zaokrouhlování na desítky, stovky – rozklad čísel v desítkové soustavě součet a rozdíl čísel sčítání a odčítání násobků 100 písemné sčítání a odčítání – sčítání a odčítání s přechodem násobků sta – řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání – odhad a kontrola – násobení a dělení dvojčíselných čísel jednocíselným – dělení se zbytkem, součin, podíl, zbytek dvojčíselného čísla jednocíselným mimo násobek – používání závorek – řešení a tvoření slovních úloh se dvěma různými početními výkony – sudá a lichá čísla	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci – určí obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, přečte délky jejich stran – vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa, nachází reálné využití v praxi M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky – vyznačí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek – sestrojí úsečku dané délky s přesností na milimetry – změří délku úsečky na milimetry – odhaduje vzdálenost – převádí jednotky délky – porovnává velikost úseček, měří a odhaduje její délku M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítko	– přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky – rovinné obrazce – trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník, obvod rýsování přímek, průsečík různoběžek, náčrt a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti – jednotky délky – milimetr, kilometr – měření úseček na milimetry, odhad délky úseček – rýsování úsečky dané délky měření stran rovinných obrazců, převod jednotek délky – výpočet obvodu rovinného obrazce sčítáním jeho stran odhad vzdálenosti – modelování staveb tvaru kvádru, krychle	
ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 – zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu – uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	– závislosti a jejich vlastnosti – diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	

Ročníkové výstupy – 4. ročník	Učivo – 4. ročník	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – čte a zapisuje čísla v daném oboru – počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý, zápis čísla v desítkové soustavě – porovnává čísla a znázorňuje je na číselné ose a jejích úsecích – sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) – písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem – účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulatoru) – používá římské číslice při zápisu čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky – provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením) – provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulatoru M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel – řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi – řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více“ – (méně)“ a „x-krát více (méně)“ M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života – využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$ celku – vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel – porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla – používá kalkulator	Číselný obor 0–1 000 000 – písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení, vztahy mezi násobením, sčítáním a odčítáním Římské číslice Zaokrouhlování čísel Odhad a kontrola výsledku Práce s kalkulatorem Matematizace reálné situace Celek, část, zlomek – zlomek v praxi, řešení a tvorba slovních úloh – číselník, jmenovatel, zlomková čára	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce – dodržuje zásady rýsování – narýsuje přímkou, vyznačí polopřímku – narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík – narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem – narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti; narýsuje rovnoběžku s danou přímkou, kolmici k dané přímce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi – sčítá a odčítá graficky úsečky, porovnává úsečky podle délky – určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice – sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou – určí vzájemnou polohu přímek v rovině M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu – určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná – používá základní jednotky obsahu M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary – určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru – rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru, pozná základní tělesa	Zásady rýsování – rýsování jednoduchých rovinných útvarů – čtvercová síť Jednotky délky a jejich převody – milimetr, centimetr, metr, kilometr Grafické sčítání a odčítání úseček Obvod mnohoúhelníku Vzájemná poloha přímek v rovině – rovnoběžky, různoběžky, kolmice Jednotky obsahu: mm², cm², m² obvod a obsah obrazce Osová souměrnost rovinného útvaru – konstrukce souměrného obrazce	
ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data – provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty) M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy – používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací – doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce – vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce – určí čas s přesností na čtvrt hodiny, určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích – provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času – uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	Zásady sběru a třídění dat Strukturovaná tabulka	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky – využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů	Řešení úloh úsudkem Číselné a obrázkové řady Slovní úlohy Magické čtverce Prostorová představivost	

Ročníkové výstupy – 5. ročník	Učivo – 5. ročník	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – zapisuje čísla v daném oboru; – počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; – porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích; – písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla – písemně odčítá dvě přirozená čísla – písemně násobí až čtyřciferným činitelem – písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem – účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – zaokrouhluje přirozená čísla na miliony – provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru; – provádí kontrolu pomocí kalkulátoru M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel – řeší a tvoří úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace; – přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, – třetiny, pětiny, desetiny M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel – sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty – vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí – vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života – přečte, zapíše a znázorní desetinná čísla v řádu – desetin a setin na číselné ose – porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose – znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná – celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 – nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla, používá kalkulátor	Číselný obor 0–miliarda – písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení Zaokrouhlování Fáze řešení problému – zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi – římské číslice v praxi Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, sloupkový diagram, číselná osa) Čitatele, jmenovatele, zlomková čára Desetinné číslo – porovnávání desetinných čísel Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, sloupkový diagram, číselná osa) Číselná osa (kladná a záporná část) Měření teploty	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce – při konstrukci rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů; – vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce – převádí jednotky obsahu M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice – sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou; M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu – určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná; M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru, pozná základní tělesa	Konstrukce čtverce a obdélníku Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Obvod a obsah obrazce Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem Složené obrazce ve čtvercové síti	
ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data – vybírá z textu data podle – zadaného kritéria; – vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy – zjistí požadované údaje ze sloupkového diagramu, ve kterém nejsou použita procenta M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích – provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	Statistické údaje a jejich reprezentace Kruhový diagram Finanční produkty: úspory	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky – ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je – řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	Magické čtverce, pyramidy, sudoku Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady magické čtverce Prostorová představivost	

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor – zaokrouhluje přirozená čísla a desetinná čísla – provádí odhady s danou přesností, – užívá zkrácený i rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě – účelně využívá kalkulátor ke kontrole výpočtů	Přirozená čísla, desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě – zaokrouhlování – kalkulátor – základní operace, odhady	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) – porovnává desetinná čísla – znázorňuje desetinná čísla na číselné ose – sečte, odečte, vynásobí desetinná čísla (písemně, zpaměti) – dělí desetinná čísla číslem přirozeným a číslem desetinným (až trojčiferným) – převede jednotky délky, hmotnosti, obsahu a objemu v oboru – vypočítá aritmetický průměr a výpočet aplikuje v úlohách z praxe – aplikuje vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly – komutativnost, asociativnost, distributivnost – využívá vlastností desetinných čísel při řešení slovních úloh	Desetinná čísla – čtení a zápis desetinného čísla – porovnávání a zaokrouhlování – početní úkony s desetinnými čísly – převody jednotek délky, obsahu, objemu a hmotnosti – slovní úlohy – aritmetický průměr a jeho užití	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel – rozlišuje pojmy násobek a dělitel – rozezná prvočíslo a číslo složené – používá znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 – rozloží číslo na součin prvočísel – určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele – modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel a aplikuje je ve slovních úlohách z praxe M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečiferná čísla, dělí se zbytkem M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek-část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 M-9-1-06p zvládá orientaci na číselné ose	Dělitelnost – násobek, dělitel, znaky dělitelnosti – prvočíslo, číslo složené – společný násobek (nejmenší) – společný dělitel (největší)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M 9-2-04p užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu, zvládá početní úkony s penězi	Desetinná čísla	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem – popíše úhel – vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka stupeň a minuta – rozliší druhy úhlů – vyznačí a narýsuje úhel pravý, přímý, libovolný ostrý a tupý – provádí početní operace s velikostmi úhlů ve stupních a minutách – poznává dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, využívá jejich vlastností – přenesení úhel, porovnání – sestrojí různé velikosti úhlů – sestojí osu úhlu – sečte a odečte dvojici úhlů – sestrojí pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	Črtáme, rysujeme, měříme – body, úsečky, přímky, polopřímky – kružnice, délka úsečky, střed úsečky – obdélníky, čtverce, trojúhelníky – geometrické symboly Úhel a jeho velikost – pojem, rýsování, přenášení – druhy úhlů – jednotky velikosti úhlů (stupně, minuty) – měření velikosti úhlů (úhloměr) – ostrý, tupý, přímý a pravý úhel – osa úhlu – konstrukce kružítkem – početní operace s velikostmi úhlů – úhly vedlejší a vrcholové – mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary – popíše a rozlišuje základní rovinné obrazce – rozezná vnitřní a vnější úhly v trojúhelníku – určí různé druhy trojúhelníků podle jejich vlastností – určí součet úhlů v trojúhelníku – určí velikost vnitřního úhlu v trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku – rozlišuje obsah pojmů kruh a kružnice – provede konstrukci trojúhelníku ze tří stran – načrtne a sestrojí různé druhy trojúhelníků podle jejich vlastností – určí, zda trojúhelník lze sestrojit užitím trojúhelníkové nerovnosti – sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou – sestrojí těžnice a výšky trojúhelníku	Pojem, druhy Kružnice Trojúhelník – vnitřní a vnější úhly trojúhelníku – trojúhelníková nerovnost – výšky a těžnice trojúhelníku – kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osové a středově souměrný útvar – vyhledává osové souměrné útvary ze svého okolí – používá osovou souměrnost ve čtvercové síti – konstruuje osu úsečky pomocí kružítka – určuje počet os souměrnosti rovinného útvaru – dbá na estetickou stránku své práce	Osová souměrnost – shodné útvary – osová souměrnost – konstrukce osy úsečky kružítkem – osově souměrné útvary	

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles – orientuje se v druzích základních prostorových těles – analyzuje jednotlivá prostorová tělesa – určuje shodné a odlišné vlastnosti, popíše kvádr a krychli – určí jednotky obsahu, převádí tyto jednotky – vypočítá obsah obdélníku a čtverce a obdélníků – vypočítá obsah dalších rovinných útvarů složených ze čtverců – vypočítá povrch kvádru, krychle podle matematických vzorců – vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahů rovinných útvarů a povrchů – užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí – odhaduje a vypočítá objem krychle a kvádru – načrtne a sestrojí obraz krychle ve volném rovnoběžném promítání, sestrojí její stěnovou a tělesovou úhlopříčku – načrtne a sestrojí obraz kvádru ve volném rovnoběžném promítání, sestrojí jeho stěnovou a tělesovou úhlopříčku – načrtne a sestrojí síť krychle, kvádru M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce M-9-3-11p sestrojí síť základních těles M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa – odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky – umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami – používá technické písmo – čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	Krychle, kvádr – obsah obdélníku a čtverce – obsah složitějších obrazců – jednotky obsahu, převody – síť krychle, kvádru – povrch kvádru, krychle a hranolu – slovní úlohy na výpočet obsahu a povrchu – jednotky objemu, převody – objem krychle a kvádru – obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání – stěnová a tělesová úhlopříčka krychle a kvádru	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací – doplní logickou řadu a určí krok, který řadu doplňuje – doplní obrázkovou řadu a učí krok, který řadu doplňuje – doplní početní tabulky, čtverce, hvězdice	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí – rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány – řeší slovní úlohy úsudkem a logikou – vysvětlí způsob řešení	Logické a netradiční geometrické úlohy	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) – modeluje a zapisuje zlomkem část celku, graficky i zápisem zlomku – zapíše zlomek a jeho základní tvar – převádí zlomky na desetinná čísla a naopak – rozšiřuje a krátí zlomky – porovnává zlomky podle velikosti – znázorňuje zlomek na číselné ose – vyjadřuje vztah celek – část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem – převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla	Zlomky – zlomek a jeho základní tvar – rovnost zlomků – rozšiřování, krácení zlomků, porovnávání – vyjádření zlomku desetinným číslem – znázornění na číselné ose – početní operace – převrácené číslo, smíšené číslo – složený zlomek	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu – rozlišuje kladná a záporná čísla – zobrazuje kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose – provádí početní operace s opačnými čísly – určí absolutní hodnotu daného čísla a její geometrický význam – provádí početní operace s celými čísly – porovnává racionální čísla – provádí početní operace s racionálními čísly	Celá čísla – čísla kladná, nula, čísla záporná – čísla navzájem opačná – absolutní hodnota – operace s celými čísly Racionální čísla – kladná a záporná desetinná čísla – kladné a záporné zlomky – početní operace s racionálními čísly, zlomky a desetinnými čísly	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel – analyzuje a modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Racionální čísla, celá čísla	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) – vysvětlí pojmy procento, základ, procentová část, počet procent – vypočítá jedno procento z daného základu – použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je – aplikuje příklady jednoduchého úrokování na příkladu – využívá úměru a trojčlenku při řešení slovních úloh – provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení – počítá úlohy s procenty a využívá je na úlohách z praxe – provede kontrolu reálnosti získaného výsledku	Procenta – pojem procenta – procentový základ, procentová část, počet procent – promile – jednoduché úrokování – úlohy z praxe	

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů – vyjadřuje poměr mezi danými hodnotami – objasní pojmy poměr a postupný poměr – zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru – provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování – dělí celek na části v daném poměru – pracuje s měřítky map a plánů – vyřeší slovní úlohy s využitím dovednosti přepočtu měřítek – vyřeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek-část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta	Poměr – poměr, postupný poměr – měřítko plánu a mapy – slovní úlohy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů – rozpozná přímou a nepřímou úměrnost – sestrojí grafy přímé a nepřímé úměrnosti – vyjádří funkční vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou, grafem, rovnicí – řeší slovní úlohy využitím přímé a nepřímé úměrnosti	Pravoúhlá soustava souřadnic Přímá a nepřímá úměrnost s grafy Slovní úlohy – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti	
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Procenta – grafy, tabulky	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary – vysvětlí pojem shodnosti rovinných útvarů – vyjádří shodnost trojúhelníků matematicky – užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách – sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu – dbá na kvalitu a přesnost rýsování – užívá geometrické symboly k zápisu konstrukcí	Shodnost, konstrukce trojúhelníků – shodnost geometrických útvarů – shodnost trojúhelníků (věty sss, sus, usu), užití vět o shodnosti – konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu	

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar – vyhledá souměrné útvary ve svém okolí – načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti – rozpozná útvary souměrné podle středu a podle osy a určí střed nebo osu – užívá středovou souměrnost při zobrazení základních geometrických útvarů – dbá na estetiku a přesnost své práce	Středová souměrnost – sestrojení obrazce ve středové souměrnosti – středově souměrné útvary	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů – rozezná čtyřúhelníky podle vlastností – charakterizuje rovnoběžník – rozlišuje různé typy rovnoběžníků – narýsuje dané čtyřúhelníky – užívá geometrické symboly k zápisu konstrukcí – odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku – vypočítá obvody a obsahy rovnoběžníků a lichoběžníku pomocí vzorce – řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků	Čtyřúhelníky – třídění čtyřúhelníků – rovnoběžníky a jejich vlastnosti – lichoběžník a jeho vlastnosti – obvody a obsahy čtyřúhelníků – slovní úlohy	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu – určí a převádí jednotky objemu – rozezná a pojmenuje hranol – určí objem krychle a kvádru výpočtem podle vzorců – načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině – načrtne a narýsuje síť hranolu – odhaduje a vypočítá povrch hranolu – odhaduje a vypočítá objem hranolu M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti	Hranoly – jednotky objemu, převody jednotek – jednotky obsahu, převody jednotek – hranoly – povrch hranolu – objem hranolu – slovní úlohy z praxe – kalkulátor	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí – využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh		

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor – určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky – užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech – chápe pojem „reálné číslo“	Druhá mocnina a odmocnina – pojem reálného čísla – druhá mocnina – druhá odmocnina	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor – určuje mocniny s přirozeným mocnitelem – zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, kde n je celé číslo – provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Mocniny s přirozeným mocnitelem – třetí mocnina – mocniny s přirozeným mocnitelem – součin a podíl mocnin se stejným základem – mocnina součinu, podílu, mocniny – zápis čísla v desítkové soustavě	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním – rozumí pojmu „výraz“ – matematizuje jednoduché reálné situace – určí hodnotu číselného výrazu – napíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text – dosadí do výrazu s proměnnou – provádí početní operace s výrazy – užívá vzorce $(A \pm B)^2$, $A^2 - B^2$ ke zjednodušení výrazu – rozloží mnohočlen na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy – číselné výrazy – proměnná – výrazy s proměnnou – početní operace s výrazy – úpravy výrazů – vytýkání, rozklad	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním – užívá a zapisuje vztah rovnosti – řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav – řeší slovní úlohy (pomocí lin. rovnic, úvahou, ...) – zdůvodní zvolený způsob řešení – ověří výsledek řešení, užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení – matematizuje jednoduché reálné situace – vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků	Lineární rovnice – rovnice, rovnost – ekvivalentní úpravy rovnic – slovní úlohy	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, (četnost, relativní četnost) – zaznamenává výsledky jednoduchých statistických šetření – vyhledává a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách – vypočítá a určí modus, medián, aritmetický průměr – porovná získaná data M-9-2-01p vyhledává a třídí data M-9-2-02p porovnává data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku	Základy statistiky – shromažďování a třídění statistických údajů – modus, medián, aritmetický průměr vyhodnocování statistických údajů	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU, NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor – rozliší odvěsny a přepony v pravoúhlém trojúhelníku – rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty – využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku – využívá poznatky ve slovních úlohách – zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně	Pythagorova věta a její užití – Pythagorova věta – výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku – užití Pythagorovy věty	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-06 načrtne a sestojí rovinné útvary – vysvětlí rozdíl mezi kružnicí a kruhem – vysvětlí a запиše vztah mezi průměrem a poloměrem – určí vzájemnou polohu přímky a kružnice – používá a rozlišuje pojmy bod dotyku, tečna, sečna, vnější přímka, tětiva – určí vzájemnou polohu dvou kružnic – soustředné, vnější dotyk, vnitřní dotyk – sestojí tečny z bodu ke kružnici – použije správně Thaletovu větu v konstrukčních úlohách – запиše Ludolfovo číslo pomocí znaku π , udá přibližnou hodnotu 3,14 a využívá jej při výpočtech – vypočítá obvod a obsah kruhu	Kruh, kružnice – kruh, kružnice pojmy – vzájemná poloha kružnice a přímky – vzájemná poloha dvou kružnic – Thaletova věta – číslo π , délka kružnice a obvod kruhu – obsah kruhu	

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí – charakterizuje válec – načrtne a sestrojí síť válce – vypočítá povrch a objem válce – řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu válce	Rotační válec – válec a jeho síť – povrch válce – objem válce – slovní úlohy, příklady z praxe	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh – sestrojí jednoduché konstrukce – osa úhlu, osa úsečky – rozumí pojmu množiny bodů dané vlastnosti – sestrojí trojúhelník (věta sss, sus, usu, z údajů o výšce, těžnici, využitím Thaletovy kružnice...) – sestrojí čtyřúhelník – rovnoběžník, lichoběžník, konvexní čtyřúhelník – zadané údaje znázorní v rozboru úlohy, zapíše geometrickými symboly a vysvětlí postup řešení, diskutuje o počtu řešení – používá základní pravidla přesného rýsování M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce M-9-3-11p sestrojí síť základních těles M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí, využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Konstrukční úlohy – jednoduché konstrukční úlohy – množiny bodů v rovině – konstrukce trojúhelníků – konstrukce čtyřúhelníků (rovnoběžník, lichoběžník, konvexní čtyřúhelník)	

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
ČÍSLO A PROMĚNNÁ, NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním – rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) – určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl – provádí početní operace s lomenými výrazy – matematizuje jednoduché reálné situace	Výrazy – úpravy výrazů pomocí vzorců – rozklad výrazu na součin – pojem „lomený výraz“ – početní operace s lomenými výrazy	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací – řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech, používá ekvivalentní úpravy – řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací, metoda dosazovací) – provádí zkoušku řešení – řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor slovní úlohy, její řešení a ověří reálnost výsledku – užívá a zapisuje vztah nerovnosti – řeší lineární nerovnice a jejich soustavy – znázorní řešení lineární rovnice a nerovnice na číselné ose	Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých Nerovnice, soustavy nerovnic Intervaly	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel – řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování – provádí složené úrokování – vypočítá úrok z úroku	Finanční matematika – základní pojmy finanční matematiky – jednoduché úrokování – složené úrokování	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů – zakreslí bod v pravouhlé soustavě souřadnic – chápe pojem funkce – určí z grafu definiční obor a obor hodnot – rozlišuje lineární a kvadratickou funkci – danou lineární funkci vyjádří tabulkou, rovnicí, grafem – danou nepřímou úměrnost vyjádří tabulkou, rovnicí, grafem – při sestavování grafů dbá na přesnost rýsování – užívá funkční vztahy při řešení úloh – řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých M-9-2-02p porovnává data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku	Funkce – pravouhlá soustava souřadnic – pojem funkce, definiční obor, obor hodnot – lineární funkce, její graf, vlastnosti – grafické řešení dvou lineárních rovnic – kvadratická funkce a její graf ($y = x^2$) – nepřímá úměrnost, její graf ($y = k/x$), vlastnosti	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU, NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací – vysvětlí pojem podobnost rovinných útvarů, trojúhelníků, správně vztah zapíše – rozliší shodné a podobné útvary, správně vztah zapíše pomocí matematických symbolů – určí poměr podobnosti – změní rovinný útvar v daném poměru (zvětší, zmenší) – užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách – odvozuje goniometrické funkce – užívá tabulky a kalkulátor pro určování hodnot těchto funkcí – užívá goniometrické funkce při řešení slovních úloh	Podobnost – podobnost geometrických útvarů v rovině, poměr podobnosti – věty o podobnosti trojúhelníků, – dělení úseček v daném poměru – podobné útvary kolem nás – slovní úlohy – goniometrické funkce sin, cos, tg, cotg v pravouhlém trojúhelníku – goniometrické funkce v rovině i v prostoru – slovní úlohy	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí – uvede vlastnosti jednotlivých těles, rozezná je – načrtne obraz jednotlivých těles – sestrojí síť jehlanu, kužele, sestrojí model tělesa – vypočítá povrch a objem těles pomocí vzorců – užívá k výpočtům kalkulátor – řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemu, povrchu jednotlivých těles, ověří reálnost výsledku M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí, využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Tělesa – jehlan – vlastnosti, síť, povrch, objem – rotační kužel – vlastnosti, síť, povrch, objem – koule – vlastnosti, povrch, objem – slovní úlohy, praktické příklady	
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí – užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh – nalézá různá řešení zkoumaných situací	Nestandardní aplikační úlohy a problémy – logické a netradiční geometrické úlohy – číselné a logické řady	

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel – řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování – provádí složené úrokování – vypočítá úrok z úroku – řeší úlohy z praxe	Finanční matematika – základní pojmy finanční matematiky – jednoduché úrokování – složené úrokování	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení – vysvětlí princip hotovostního a bezhotovostního platebního styku – použití debetní a kreditní karty VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit – popíše činnost České národní banky – vysvětlí funkci bank, popíše jejich služby, pojmy úrok, úvěr VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz – vysvětlí fungování trhu, tržní ekonomiky – dokáže vysvětlit pojmy nabídka a poptávka – uvede příklady, kdy se nabídka a poptávka může v závislosti na situaci měnit, vysvětlí proč – vysvětlí pojem inflace, uvede příklady z praxe VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	Formy placení – platební karty, formy placení Peněžní ústavy, Česká národní banka, bankovní služby, úrok, úvěr Dohled nad tokem peněz Tržní ekonomika – Tvorba ceny – Inflation – znehodnocení peněz	

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Název vyučovacího předmětu: Informatika (Inf)

Vzdělávací oblast: Informatika

Vzdělávací obor: Informatika

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	0	0	0	1	1	1	1	1	1

5.3.1.1 Obecná charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Do výuky jsou zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětů

Předmět informatika je tvořen čtyřmi tematickými celky – Data, informace a modelování, Algoritmizace a programování, Informační systémy, Digitální technologie.

Výuka probíhá na počítačích buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

Výuka probíhá ve 4. až 9. ročníku jednu hodinu týdně.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

V rámci předmětu informatika realizujeme průřezová témata – Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

V rámci předmětu Informatika realizujeme průřezová témata – viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat.

5.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení:

- ❖ Učíme žáky vybírat a využívat vhodné způsoby pro efektivní učení, metody a strategie, plánovat, organizovat a řídit vlastní učení, projevoval ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

- ❖ Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, je propojovat a systematicky efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- ❖ Seznamujeme žáky s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádíme věci do souvislostí, propojujeme do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho je učíme vytvářet si komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.
- ❖ Podporujeme žáky v pozorování a experimentování.
- ❖ Vedeme žáky k porovnávání a kritickému posuzování získaných výsledků a vyvozování závěrů pro další využití.
- ❖ Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.
- ❖ Zadáváme úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti i z jiných předmětů.
- ❖ Motivujeme žáky k učení, vytváříme situace, kdy má žák z učení radost.
- ❖ Snažíme se, aby každý žák zažil úspěch, hodnotíme i dílčí výkony, snahu, píli, respektujeme individuální možnosti.

Kompetence k řešení problémů:

- ❖ Směřujeme žáky k využití svých nápadů a myšlenek k řešení problému pozitivně.
- ❖ Definujeme a formulujeme problém, dle složitosti s dopomocí nacházíme různé varianty řešení.
- ❖ Vedeme žáky k pečlivosti a samostatnosti.
- ❖ Ukazujeme jim dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- ❖ Učíme, jak některým problémům předcházet.
- ❖ Vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, ke schopnosti nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému.
- ❖ Učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, schopnosti je obhájit a uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a zhodnotit výsledky svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- ❖ Vedeme žáky k používání správného spisovného jazyka a správné formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názoru
- ❖ Podporujeme prezentaci svých názorů a myšlenek s využitím výpočetní techniky.
- ❖ Ukazujeme možnosti komunikačních technologií k rychlé a efektivní komunikaci.
- ❖ Podporujeme přátelskou komunikaci mezi spolužáky.
- ❖ Vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu počítačové učebny.
- ❖ Učíme žáky pravidlům a zásadám bezpečné elektronické komunikace.
- ❖ Vedeme žáky k porozumění různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků.
- ❖ Využíváme informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Používáme dostupné služby informačních sítí k týmové spolupráci.
- ❖ Odmítáme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu zpřístupněné na portálech.
- ❖ Předáváme správné studijní návyky – účinně spolupracujeme ve skupině, podílíme se na vytváření pravidel práce v týmu na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňujeme kvalitu společné práce.
- ❖ Odmítáme vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli.
- ❖ Udržujeme kvalitní sociální vztahy ve třídě, skupině.
- ❖ Podporujeme žáka v sebedůvěře na samostatném rozvoji a správnému chování

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k využívání informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky.
- ❖ Používáme zásady bezpečné elektronické komunikace.
- ❖ Ukazujeme na příkladech informační zdroje věrohodné a kvalitní od nespolehlivých a nekvalitních.
- ❖ Spolupodílíme se aktivně na vytváření přátelské a otevřené atmosféry ve třídě i ve škole.
- ❖ Respektujeme osobnost žáka a jeho požadavky na práci.
- ❖ Upřednostňujeme kamarádské chování a poskytnutí požadované pomoci.
- ❖ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy.
- ❖ Respektujeme přesvědčení druhých lidí, vážíme si jejich vnitřních hodnot, odmítáme útlak a hrubé zacházení, uvědomujeme si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- ❖ Chápeme základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- ❖ Vedeme k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k plánování, pozorování a vytváření experimentů.
- ❖ Vyhodnocujeme zjištěné poznatky.
- ❖ Vedeme k efektivnímu vyhledávání informací.
- ❖ Klademe důraz na plnění povinností, závazků a úkolů.
- ❖ Vedeme žáky k argumentaci a kritickému zhodnocení své práce.
- ❖ Respektujeme práci, role, povinnosti i odpovědnost ostatních.
- ❖ Dodržujeme pravidla dle zákona o autorských právech.
- ❖ Adaptujeme žáky na nové, inovované a modernější použití výpočetní techniky a technologických postupů.
- ❖ Vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- ❖ Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít.
- ❖ Vedeme žáky ke kritickému posuzování spravování a sdílení dat, informací a digitálních obsahů a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- ❖ Klademe důraz na vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.
- ❖ Podporujeme využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce.
- ❖ Objasňujeme význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi.
- ❖ Učíme žáky kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání.
- ❖ Upozorňujeme a seznamujeme žáky se situacemi ohrožujícími bezpečnost zařízení i dat, situacemi s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.
- ❖ Vedeme žáky k etickému jednání v digitálním prostředí.

5.3.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 4. ročník	Učivo – 4. ročník	PT
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi – pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží – vysvětlí, co je program a rozdíl mezi člověkem a počítačem – edituje digitální text, vytvoří obrázek – přehraje zvuk či video – uloží svoji práci do souboru, otevře soubor – používá krok zpět, zoom – řeší úkol použitím schránky – dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	– Digitální zařízení – Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace – Ovládání myši – Kreslení čar, vybarvování – Používání ovladačů – Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) – Kreslení bitmapových obrázků – Psaní slov na klávesnici – Editace textu – Ukládání práce do souboru – Otevírání souborů – Přehrávání zvuku – Příkazy a program	
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi – uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů – najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci – propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí – pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj – při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace – rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	– Využití digitálních technologií v různých oborech – Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele – Počítačová data, práce se soubory – Propojení technologií, internet – Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš – Technické problémy a přístupy k jejich řešení	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu – informaci obrázkem – předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel – zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text – zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky – obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	– Učivo – Piktogramy, emodži – Kód – Přenos na dálku, šifra – Pixel, rastr, rozlišení – Tvary, skládání obrazce	

Ročníkové výstupy – 5. ročník	Učivo – 5. ročník	PT
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data – pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech – doplní posloupnost prvků – umístí data správně do tabulky – doplní prvky v tabulce – v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný – nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky – určí, jak spolu prvky souvisí I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řeší, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	– Data, druhy dat – Doplnění tabulky a datových řad – Kritéria kontroly dat – Řazení dat v tabulce – Vizualizace dat v grafu – Systém, struktura, prvky, vztahy	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy – v programu najde a opraví chyby – rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát – vytvoří a použije nový blok – upraví program pro obdobný problém I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy – v programu najde a opraví chyby – rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát – rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj – vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky – přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky – rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit – cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předloh jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	– Příkazy a jejich spojování – Opakování příkazů – Pohyb a razítkování – Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy – Vlastní bloky a jejich vytváření – Kombinace procedur – Kreslení čar – Pevný počet opakování – Ladění, hledání chyb – Vlastní bloky a jejich vytváření – Změna vlastností postavy pomocí příkazu – Náhodné hodnoty – Čtení programů – Programovací projekt	

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty – pomocí obrázku znázorní jev – pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat	– Graf, hledání cesty – Schémata, obrázkové modely – Model	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav – v programu najde a opraví chyby – používá události ke spuštění činnosti postav – přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky – upraví program pro obdobný problém – ovládá více postav pomocí zpráv	– Ovládání pohybu postav – Násobné postavy a souběžné reakce – Modifikace programu – Animace střídáním obrázků – Spouštění pomocí událostí – Vysílání zpráv mezi postavami – Čtení programů – Programovací projekt	

Ročníkové výstupy – 6. ročník		Učivo – 6. ročník	PT
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat – rozezná vhodný systém k interpretaci dat – orientuje se v různých interpretacích dat – dohledá a opraví chyby I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní – vytváří vhodný způsob interpretace dat		Data v tabulce i grafu – čtení dat z tabulky i grafu – záznam dat do tabulky – vyhledávání dat v tabulce i grafu – tvorba vlastních tabulek – kontrola hodnot – filtrování a řazení dat v tabulce	MeV – Fungování a vliv médií ve společnosti
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné – sestaví čitelný a přehledný program v blokově orientovaném jazyce – používá cyklus s pevným počtem opakování I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		Algoritmy – interpretace algoritmu – výběr nejvhodnějšího algoritmu z více možností, zdůvodnění volby Programování v blokově orientovaném programovacím jazyce – sestavení programu – cyklus s pevným počtem opakování, správné umístění příkazu vně nebo dovnitř	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu – interpretuje data v tabulce – sám vytvoří strukturu pro evidenci dat I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat		Návrh a tvorba evidence dat – struktura tabulky – záhlaví, obsah – typy dat – kontrola struktury a hodnot – práce se záznamy: pravidla a omezení, filtrace, řazení dat	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě – rozliší hardware od softwaru, vyjmenuje základní hardwarové a softwarové části počítače – vyjmenuje různé operační systémy – nainstaluje aplikaci, rozpozná bezpečný zdroj I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování a přenos – rozezná různé datové a programové soubory, vhodně zvolí formát souboru – zkomprimuje soubor I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení – soubor sdílí vhodně zvoleným způsobem – bezpečně zálohuje data I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače – identifikuje a vyřeší problém s digitálním zařízením: nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	Hardware a software – rozdíl mezi HW a SW – základní součásti počítače a jejich funkce, společné fungování – operační systémy Práce se soubory – datové formáty – komprese souborů – práce se složkami, stromová struktura – instalace aplikací, bezpečnost Sdílení a zálohování dat – offline: přenos dat pomocí externího úložiště, propojení zařízení – online: e-mail, sdílená úložiště, cloud – cloud: zabezpečení přístupu k datům, role, přístupová práva Řešení běžných problémů při propojování zařízení Bezpečnost při práci s počítačem a na internetu – útoky, cíle a metody útočníků – zabezpečení digitálních zařízení a dat – hesla: bezpečné heslo, zacházení s hesly, správce hesel, dvoufaktorová autentizace	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu – kóduje a dekóduje čísla, znaky, obraz, zvuk – ovládá standardizované kódy (binární soustava)	Kódování a přenos dat – kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků – šifrování a dešifrování textu pomocí různých šifer – kódování obrázku různými barevnými schémata (RGB, CMY) – rastrová grafika – kódování obrázku pomocí základních geometrických tvarů – vektorová grafika – využití binární soustavy pro kódování čísel, bit, bajt, násobné jednotky – využití binární soustavy pro kódování textu, ASCII – kontrola správného přenosu dat	

ALGORTMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné – používá proměnné, rozumí jejich významu – používá větvení – používá cykly s podmínkami pro ukončení opakování I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	Algoritmy – interpretace problému – tvorba a zápis algoritmu vedoucímu k řešení problému – přizpůsobení algoritmu danému problému Programování v blokově orientovaném jazyce – sestavení programu – vytváření vlastních bloků, použití v jiných programech – spouštění programu různými způsoby (myš, klávesnice, jiným blokem) – ověření správnosti programu: změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním – proměnné – větvení, podmínky – cykly s podmínkami pro ukončení opakování – úprava programu pro řešení příbuzného problému	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů – popíše pomocí modelu informační systém používaný ve škole – pojmenuje role uživatelů, jejich činnosti a práva I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá	Školní informační systém – role uživatelů, jejich činnosti, práva – struktura dat – ochrana dat uživatelů Jiné informační systémy – účel informačních systémů, jejich škála, role ve společnosti	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě – popíše fungování počítačové paměti – popíše fungování jednotlivých hardwarových komponent	Počítačová paměť – jednotky paměti – binární soustava – RAM a externí paměť Hardwarové součásti počítače – procesor – výkon – operační paměť – úložiště – grafika – obrazovka – rozlišení, velikost, barvy	

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní – vytváří grafy vhodně modelující problém I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji – hledá a opravuje chyby v modelu I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	Modelování řešení problému – tvorba grafu: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram – graf ohodnocený, graf orientovaný – základní grafové úlohy – převod dat z tabulky do grafu a obráceně, porovnání výhod – nalezení a opravení chyb v modelu	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Robotika – sestavení robota dle návodu nebo podle sebe – úprava konstrukce danému úkolu – naprogramování robota, ověření funkčnosti programu, ladění chyb – ovládání vstupních i výstupních zařízení	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Práce s daty v tabulkovém editoru – tvorba vzorců – funkce s číselnými i textovými vstupy pro analýzu dat – orientace ve velkém množství dat: řazení, filtrování, analýza – vizualizace dat	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky – Rozliší různé typy sítí – Popíše strukturu internetu – Popíše fungování webu	Počítačové sítě – typy sítí, význam – fungování: klient, server, switch, IP adresa – struktura a principy internetu – web: stránka, server, prohlížeč, vyhledávač, URL Digitální identita a digitální stopa – sledování polohy zařízení – záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies – sledování komunikace – informace v souboru, metadata – sdílení, nesmazatelnost dat – fungování sociálních sítí, algoritmy	

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
ROČNÍKOVÝ PROJEKT		
Ročníkový projekt na individuálně zvolené téma s možným přesahem do dalších vzdělávacích oblastí – časový plán práce pro školní rok – analýza potřebných pomůcek, podpory pedagogů – práce na samostatném projektu – průběžná reflexe časového plánu, jeho úprava – průběžné konzultování s pedagogem – dokumentace projektu – závěrečná prezentace hotového projektu		

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Název vyučovacího předmětu: Prvouka (Pr)
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	2	2	2	0	0	0	0	0	0
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	2	2	2	0	0	0	0	0	0

5.4.1.1 Obecná charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je koncipován pouze pro 1. stupeň základní školy. Vzdělávání v rámci toho předmětu rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Podmínkou úspěšného vzdělávání v tomto předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Žáci jsou seznamováni se světem financí a tyto oblasti přispívají k rozvoji finanční gramotnosti. Jsou zařazeny základní témata oblasti dopravní výchova, ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací, zdraví. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty druhých.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován v 1., 2. a 3. ročníku 1. stupně ZŠ. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět stanovených RVP ZV a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat. Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je rozdělen do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Výuka probíhá v kmenové třídě, v pracovně informatiky, v přírodě. V rámci předmětu se realizují průřezová témata – viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat.

5.4.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Pozoruje výsledky své práce, provede zhodnocení.
- ❖ Snaží se překonávat překážky.
- ❖ Hodnotí výsledky své školní práce.
- ❖ Osvojuje si základní dovednosti a návyky potřebné pro plnění povinností a úkolů.
- ❖ Hledá postupy a vhodné strategie učení.
- ❖ Vyhledává informace, třídí je a zpracovává ve formě přiměřené zájmům a věku.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni.
- ❖ Využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaného úkolu.
- ❖ Nenechá se odradit případným nezdarem.
- ❖ Sleduje vlastní pokrok při řešení problémů.
- ❖ Vyjadřuje vlastní názory a snaží se respektovat názory druhých.
- ❖ Ověřuje správnost svého řešení problémů.
- ❖ Ověřuje si správnost pokusy.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vyjadřuje se stručně a výstižně ústně i písemně.

- ❖ Rozumí jednoduchým záznamům, užívaným gestům, znakům a reaguje na ně.
- ❖ Osvojuje si bezkonfliktní komunikaci s okolím.
- ❖ Zapojuje se do skupinové práce, vysvětluje své názory.
- ❖ Pracuje s výukovými programy.
- ❖ Osvojuje si vědomosti o živočiších a rostlinách, rodině, škole, vztazích člověka k přírodě, z encyklopedií.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Spolupracuje ve skupině a svými výkony ovlivňuje kvalitu společné práce.
- ❖ Přispívá k diskuzi v malé skupině i debatě celé třídy.
- ❖ Ovládá a řídí svoje chování a jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení.
- ❖ Snaží se pochopit význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti.

Kompetence občanské

- ❖ Uvědomuje si své povinnosti ve škole i mimo ni.
- ❖ Poskytne dle svých možností pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- ❖ Zapojuje se aktivně do kulturního dění a sportovních aktivit.
- ❖ Chápe základní ekologické souvislosti, dbá na čistotu ve svém okolí.
- ❖ Sleduje život kolem sebe, orientuje se v něm, formuje základní vztah k životu, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé vytvořili.

Kompetence pracovní

- ❖ Používá bezpečné nástroje, dodržuje pravidla bezpečnosti.
- ❖ Uspořádá si správně své pracovní místo.
- ❖ Chrání zdraví své, druhých i životní prostředí.
- ❖ Vytváří si pracovní návyky, které bude moci uplatňovat v praktickém životě.
- ❖ Umí pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu, hledá vlastní řešení.

Kompetence digitální

- ❖ Navštíví webové stránky obce.
- ❖ Seznámí se s druhy digitálních map.
- ❖ Vyhledá své bydliště na internetu.
- ❖ Vyhledá obrázky na internetu.
- ❖ Používá internet k vyhledávání a ověřování informací.
- ❖ Vyhledává informace v otevřených encyklopediích (wikipedie...).
- ❖ Seznamuje se s různými druhy digitálních médií (PC, tablet, mobilní telefon...).
- ❖ Seznamuje se s riziky spojenými s používáním internetu.
- ❖ Zapojuje se aktivně do besed o úskalích používání internetu.
- ❖ Přihlásí se a odhlásí se při užívání výukových programů v PC učebně.
- ❖ Beseduje o možnostech závislosti na moderních technologiích a jejich dopadu na zdraví člověka.

5.4.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 1. ročník	Učivo – 1. ročník	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí – orientuje se ve škole a blízkém okolí – v jednoduchém plánu vyznačí místo svého bydliště – popíše svoji obec – představí se a uvede svou adresu – vyjmenuje rozdíly ves a město ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) – vypráví zajímavosti o místě bydliště – popíše změny v nejbližším okolí ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	– škola – domov – moje vlast	OSV – Sociální rozvoj
LIDÉ KOLEM NÁS		
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům – dodržuje základní režimové návyky – podílí se na příznivé atmosféře ve třídě – poprosí učitele o radu a pomoc – udržuje pořádek – uplatňuje vhodné chování ve škole i při činnostech mimo školu – projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům – zdraví dospělé a dodržuje pravidla slušného chování – vypravuje o svém nejlepším spolužákovi/kamarádovi – jmenuje blízké rodinné příslušníky – vypravuje o rodinné události ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností – rozlišuje předměty denní potřeby – dramatizuje některá povolání – vypráví, co dělají rodiče – pozná české mince a bankovky – uvede příklad použití platební karty ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování; při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně; rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi; rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	Jsem školák – co lidé umí – bezpečné chování při styku s cizími lidmi, modelové situace Moje rodina – práce a zábava Práce dospělých Finanční gramotnost – hotovostní a bezhotovostní forma peněz – nákupy	MuV – Lidské vztahy

LIDÉ A ČAS		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – pojmenuje názvy dnů, měsíců a ročních období – určuje čas na celé hodiny – dodržuje denní režim – pojmenuje významné dny (Vánoce, Velikonoce...) – užívá pojmy včera, ráno, večer, minulý rok ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost – rozvíjí pozitivní citění ve vztahu k sobě – váží si práce dospělých – popíše nějaký zvyk dodržující se během svátků vánočních a velikonočních ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu – ukáže na vycházce některé památky – vypráví o významných událostech v obci v průběhu roku ČJS -3 -3-01p zná rozvržení svých denních činností ČJS-3-3 – 03p poznává různé lidské činnosti	Orientace v čase a časový řád Rodina Lidé Čas Současnost a minulost v našem životě Regionální památky	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – pozoruje, porovnává a popisuje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě – pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat – zdůvodní, k čemu se pěstují některé plodiny na poli a na zahradách ČJS 3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů – pozná známé druhy podle tvaru, chuti, čichu – pozná a napodobuje hlasy zvířat ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	Rok – proměny přírody v čase Počasí Co lidé využívají z přírody (rostliny, živočichové) Pole, les, louka, zahrada Zvířata Ovoce, zelenina	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví – jmenuje základní části lidského těla – uplatňuje základní hygienické návyky – vypráví, jak se chránit před nemocemi a úrazy ČJS -3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných – uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy – rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí – dodržuje školní řád – zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času – uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit – pamatuje si nebo vyhledá důležitá telefonní čísla – osvojuje si bezpečné chování při kontaktu s neznámými zvířaty a rostlinami ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek – ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 – chová se obezřetně při komunikaci s neznámými jedinci – odmítne komunikaci, když je mu nepříjemná – reaguje na základní pokyny dospělých ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech – reaguje na pokyny dospělých v mimořádné situaci – dbá pokynů při cvičném poplachu ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	Lidské tělo Tělesná hygiena Zdravý životní styl Přivolání pomoci Prevence Dopravní výchova Bezpečná cesta do školy Riziková místa a situace Chování BOZP, PO Zdraví, nemoc, úraz Chystáme se na prázdniny	

Ročníkové výstupy – 2. ročník	Učivo – 2. ročník	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) – pojmenuje hlavní město ČR – vypráví o své obci – všímá si změn v okolí bydliště – začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí – nakreslí jednoduchý plán, vyznačí místo bydliště – popíše jednoduchou cestu na určené místo – uvede příklady možného nebezpečí – je seznámen se školním řádem a zná povinnosti školáka – nakreslí semafor a dopravní značky ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	Domov a jeho okolí Bydliště, adresa Naše vlast ČR Cesta do školy Pohyb po obci Orientace v místě bydliště Prostředí školy	VDO – Občanská společnost a škola
LIDÉ KOLEM NÁS		
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům – projevuje toleranci k přirozeným – odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům – osvojí si chování dle pravidel slušného chování – jmenuje jednotlivé členy rodiny, vypráví o nich a jejich vztazích ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností – umí popsat a popíše a pojmenuje zaměstnání rodičů – rozlišuje různá povolání – charakterizuje činnosti lidí (práce, zábava, umění, cestování, nakupování) ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků jejich odlišnostem i nedostatkům ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	Domov – rodina – příbuzní – pravidla slušného chování, pomáháme si Soužití lidí – spolužáci – mezilidské vztahy – komunikace – tolerance – pravidla slušného chování – co vás baví – povolání – profese Volný čas a jeho využití	
LIDÉ A ČAS		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – vysvětlí rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – na příkladech porovnává minulost a současnost – určuje čas podle kalendáře – seznamuje se se zvyky a tradicemi ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu – pojmenuje významné kulturní, historické památky v místě svého bydliště (obci) – navštěvuje kulturní akce spjaté s regionem ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost – rozliší jednotlivé etapy života, poslouchá vyprávění starší generace – vypráví, kde pracují rodiče, předvede povolání – vypráví „co bylo včera, co bude zítra, za týden...“ – seznamuje se s tradicemi a zvyklostmi ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3 - 02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Kalendář – roky, měsíce, týdny a dny – svátky, dny volna – proměny způsobu života – tradice a zvyky Pověsti Budovy, památky, osobnosti Zvyky, tradice Povolání	

ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – pozoruje proměny v přírodě během ročních období a období stručně charakterizuje – seznamuje se s chováním známých živočichů během roku – seznamuje se s životem rostlin – popisuje změny počasí během roku ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě – rozliší domácí zvířata, jejich mláďata od volně žijících živočichů – zabývá se s pomocí obrázku základní stavbou těla rostlin a živočichů – ví, co jsou základní znaky života ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů – poznává přírodniny podle hmatu, chuti, čichu – pozoruje růst rostlin ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	Zahrada (podzim, zima, jaro, léto) Ovoce, zelenina Květiny, užitkové rostliny Ovocné a jehličnaté stromy Domácí zvířata, hospodářská a volně žijící Savci, ryby, stěhovaví ptáci, ptáci a jejich hnízda Zvířata v ZOO Les, rybník, statek, louka během roku Lidské tělo (části těla a smysly) Rostliny (stromy, keře, květiny) Houby Živočichové	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví – uplatňuje základní hygienické režimové a jiné návyky – upřednostňuje zdravé pokrmy – chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví – vyjmenuje některá rizika zneužití léků – vysvětlí péči o sluch a zrak ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek – seznamuje se s tísňovými linkami a jejich využitím – umí požádat o pomoc – učí se správnému chování v situaci ohrožení kamaráda (šikana) – zná důležitá telefonní čísla ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech – dovede vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech – seznamuje se s příčinami a prevencí vzniku požárů – v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) – dodržuje školní řád ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných – zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času – uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy – charakterizuje nebezpečná místa – prohlubuje si dopravní návyky chodce – uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, cyklisty – zná správné chování o přestávkách – uvede příklady nebezpečí v rizikovém prostředí (TV) – používá ochranné prostředky při jízdě na kole ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných	Čistota, hygiena Zdravý životní styl Základní funkce lidského těla Správná výživa Důležitost hygieny, otužování a cvičení Naše zdraví Nemoc a úraz Bezpečné chování v různých prostředích a při různých činnostech Nebezpečí zneužití slabšího a mladšího Dopravní výchova BESIP Dopravní značky Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Prázdniny v přírodě Etická stránka vztahů Kázeň, školní řád, mimořádné události	

Ročníkové výstupy – 3. ročník	Učivo – 3. ročník	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí – vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy – určí nebezpečná místa v budově školy i v blízkém okolí – určí podle kompasu světové strany v okolí školy, pracuje s mapou okolí – využívá bezpečnou cestu do školy i domů ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) – jmenuje kraj, do kterého patří jeho obec – pozoruje změny (opravy v obci) – hodnotí zlepšení, zhoršení životního prostředí – popíše cestu do blízkého města	Obec – plán, mapa Riziková místa a situace Seznámení s kompasem Okolí obce a školy Stavby Doprava Typy krajiny a charakteristiky Prvky v krajině Příroda a její ochrana	VDO – Občan, občanská společnost a stát
LIDÉ KOLEM NÁS		
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům – projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům – jmenuje jednotlivé rodinné příslušníky – porovnává věk příbuzných – hodnotí své vlastnosti (dobré i špatné) – vyjádří svůj názor a snaží se ho obhájit – učí se vzájemnému respektu – při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně – dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností – pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti – vyjmenuje a znázorní potřeby pro různá povolání - vypráví, čím by chtěl být	Soužití lidí Vztahy v rodině, komunikace Spolužáci Blízcí rodinní příslušníci Etické zásady – pravidla slušného chování Zvládání vlastní emocionality Tolerance Mezilidské vztahy Povolání Potřeby člověka Co nás baví	
LIDÉ A ČAS		
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu – seznamuje se s minulostí regionu z výstav nebo literatury – ukáže na vycházce kulturní či historické památky – rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost – zjišťuje zajímavosti ze současnosti minulosti obce a porovnává na příkladech – vypráví o svých kamarádech – vypráví o povinnostech každého člena rodiny a jejich zvycích – popíše svůj režim dne – vypráví zajímavou příhodu z minulosti – poznává různé lidské činnosti ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – jmenuje některé významné dny a zná jejich historii – vypráví, co bylo včera, loni – popíše průběh jednoho dne, zná rozvržení svých denních činností – pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase	Lidé a čas Historie Báje, mýty, pověsti Památky Denní režim Vánoce, Velikonoce Orientace v čase Rodina – činnosti člověka Bydlení Zvyky, tradice	

ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – pozoruje a porovnává průběh života rostlin a živočichů – pozoruje a popíše změny v přírodě během roku – pozoruje počasí – stručně popíše, jak se chovat v přírodě – všímá si citlivých a necitlivých zásahů člověka do přírody, objeví je, navrhuje možnost změny – dovede vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě – pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat – třídí plody podle druhů – třídí živočichy – zná základní ekosystémy – dovede vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí – uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě – dovede vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů – provede jednoduchý pokus podle návodu – popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě pozorování a pokusů (vlastnosti látek, třídění látek) – používá jednoduché měřicí pomůcky a dodržuje zásady bezpečnosti – jmenuje základní jednotky veličin – zjistí vlastnosti určitých látek – pečuje o nenáročné rostliny ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu	Rozmanitost přírody Neživá příroda Péče o životní prostředí Podmínky života na Zemi – voda, vzduch, půda, teplo, světlo Koloběh vody v přírodě, vlastnosti vody Vesmír, Slunce, planety Znaky života člověka, živočichů a rostlin Houby, společné znaky rostlin Kvetoucí, neketoucí, léčivé a chráněné rostliny Okrasné a užitkové rostliny Části kvetoucích rostlin Společné znaky živočichů, dělení živočichů Mimořádné události způsobené přírodními vlivy Kalendář přírody Ekosystémy Vlastnosti látek (hmotnost, objem, teplota, čas) Praktické měření a zaznamenávání výsledků Základní jednotky Ochrana životního prostředí Využití a přeměna přírody člověkem Nutnost ochrany přírody Ohrožené druhy rostlin a živočichů Člověk a jeho zdraví Zdraví a nemoc Stavba lidského těla – základní funkce a projevy Prevence nemocí a úrazů Růst a vývoj člověka Ošetření drobných poranění Přivolání první pomoci Přírodní látky a jejich bezpečnost a škodlivost (léčivé rostliny, prameny, jedovaté rostliny a houby) Rizika v přírodě spojená s ročními obdobími Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Školní řád Bezpečné místo pro hru Bezpečné chování Rady na prázdniny Tísňové volání Požár – ochrana, evakuace Dopravní výchova Bezpečná cesta do školy Riziková místa a situace Značky, dopravní prostředky, dopravní hřiště Jsme chodci, chodec a cyklista Doprava ve městě	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

- dodržuje základní hygienické činnosti
- vyjmenuje základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších orgánů
- orientuje se v etapách průběhu lidského života, v lidských potřebách a životních projevech
- postupně si osvojuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu
- předchází dle svých možností nemocem
- seznámí se s první pomocí při drobném poranění
- vysvětlí zdravotní riziko tabáku, alkoholu a jiných návykových látek
- je informován o použití krizové linky a rizicích jejího zneužití
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

- ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155, 158
- vysvětlí nebezpečí, které mu hrozí od neznámých osob
- odmítne lákavé nabídky cizích lidí, má povědomí o základních návykových látkách a odmítá je
- požádá o pomoc dospělého

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

- zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času
- charakterizuje bezpečné a ohleduplné chování při akcích školy (ŠŘ)
- chová se tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- uvědomuje si nebezpečí komunikace prostřednictvím internetu
- odmítá formy násilí
- seznámí se se správným způsobem volání na tísňovou linku
- používá bezpečnostní prvky v silniční dopravě
- přechází bezpečně vozovku, rozlišuje dopravní značky
- uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá
- charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje v modelových situacích (vycházka, výlet) uplatňuje základní pravidla pro chování chodce a cyklisty
- vysvětlí význam základních dopravních značek
- osvojuje si bezpečné chování jako účastník silničního provozu

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

- označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- zná únikovou cestu v případě ohrožení
- nacvičuje evakuaci školy

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04p reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.2 Přírodověda

Název vyučovacího předmětu: Přírodověda
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	1	2	0	0	0	0
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	0	0	0	1	2	0	0	0	0

5.4.2.1 Obecná charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 4. a 5. ročníku 1. stupně základní školy. Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a navazuje na výuku předmětu Prvouka, která probíhá v 1. až 3. ročníku. Pro předmět Přírodověda jsou využity tematické okruhy Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Přírodověda se zaměřuje na získávání takových vědomostí a dovedností, které žákům umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a okolní svět prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije.

Spojováním vlastních zkušeností žáků s osvojovanými poznatky a dovednostmi získávají žáci základní vědomosti o Zemi, člověku a technice, poznávají základní jevy a vztahy v přírodě, utvářejí si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví, zdravému způsobu života i ochraně životního prostředí. Jsou zařazena i témata z oblasti Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací. V rámci předmětu se realizují průřezová témata – viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat.

5.4.2.2 Výchové a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá při učení a praxi.
- ❖ Uvádí věci do souvislostí.
- ❖ Propojuje poznatky z různých oblastí, vytváří se komplexní pohled na přírodní jevy.
- ❖ Zvládá jednoduché pokusy a výsledky porovnává, posuzuje a vyvozuje závěry.
- ❖ Posuzuje vlastní pokroky v učení.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Využívá vlastního úsudku a zkušeností k řešení různých problémů.
- ❖ Vyhledává informace vhodné k řešení problémů.
- ❖ Volí vhodné způsoby řešení.
- ❖ Ověřuje správnost řešení problémů, ověřené postupy aplikuje v obdobných situacích.
- ❖ Obhajuje svá rozhodnutí, porovnává výsledky své práce s ostatními, hodnotí.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle ústně i písemně.
- ❖ Naslouchá promluvám druhých lidí, dokáže diskutovat a argumentovat.
- ❖ Rozumí běžně užívaným informačním prostředkům a řídí se jimi.
- ❖ Využívá informační a komunikační prostředky dorozumívání s ostatními lidmi.
- ❖ Spolupracuje s ostatními ve skupině, využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Účinně spolupracuje ve skupině.
- ❖ Přispívá k upevňování drobných mezilidských vztahů.

- ❖ Poskytuje pomoc druhým.
- ❖ Respektuje názory druhých a čerpá z nich poučení.
- ❖ Ovládá a řídí své chování a jednání, aby dosáhl pocitu sebedůvěry.

Kompetence občanské

- ❖ Odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti násilí, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- ❖ Chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- ❖ Váží se tradic, kulturního a historického dědictví.
- ❖ Zapojují se aktivně do kulturních i sportovních aktivit.
- ❖ Chápe základní ekologické souvislosti.
- ❖ Chrání životní prostředí.

Kompetence pracovní

- ❖ Používá bezpečně nástroje, vhodné materiály a tím chrání sebe i ostatní.
- ❖ Využívá získané vlastnosti a zkušenosti ke svému rozvoji a přípravě na budoucí povolání.
- ❖ Zná různé pracovní postupy, využívá je při užití různých materiálů.
- ❖ Chrání životní prostředí, své zdraví i zdraví druhých.

Kompetence digitální

- ❖ Vyhledává informace k probírané látce.
- ❖ Posoudí výběr technologií (atlasy, mapy, digitální mapy, encyklopedie, wikipedie...).
- ❖ Vyhledá na internetu obrázky a informace k danému tématu.
- ❖ Používá internet k aktivnímu ověření informací z různých zdrojů.
- ❖ Třídí a kriticky posuzuje získané informace.
- ❖ Vytvoří prezentaci (referát) na dané téma.
- ❖ Dokáže využít informace k pokroku v učení.
- ❖ Posuzuje rizika spojená s používáním internetu a moderních technologií.
- ❖ Je seznámen s bezpečným chováním na internetu.
- ❖ Přihlásí se a odhlásí se bezpečně na internetu (PC učebna, tablety...).
- ❖ Je seznámen s nebezpečím závislosti na moderních technologiích a jejich dopadu na zdraví člověka.
- ❖ Posuzuje aktivně zdravotní rizika spojená s využíváním moderních technologií.

Ročníkové výstupy – 4. ročník	Učivo – 4. ročník	PT
ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka – objevuje propojenost živé a neživé přírody – jmenuje přírodniny živé a neživé – porovnává vzájemnou souvislost rostlin a zvířat – seznámí se se základními pravidly ochrany přírody – má znalosti o třídění odpadu – vyjmenuje možnosti člověka v ochraně živočišných a rostlinných druhů – sleduje zásahy člověka v ekosystémech v okolí (zemědělské a lesnické práce) – vyjmenuje příklady využívání přírodních zdrojů a šetření energiemi – poznává vybrané nerosty a horniny a vysvětluje příčiny jejich zvětvávání ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období – vysvětlí na příkladech přizpůsobení rostlin nepříznivým podmínkám v zimě – dovede pohovořit o přípravě živočichů na zimu (hmyz, obratlovci, zimní spánek) – popíše změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy – využívá encyklopedie, atlasy a PC programy ke zkoumání vztahů mezi organismy v různých přírodních společenstvech ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy – rozliší některé rostliny podle diakritických znaků (bylina – dřevina) – popíše základní orgány rostlin (kořen, stonek, list), jejich funkce a uvede příklady přizpůsobení orgánů prostředí – pozná vybrané jedovaté a jedlé druhy hub, kulturní a plané rostliny, některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, jedovaté a léčivé rostliny – uvede a poznává neznámější živočichy naší přírody, pojmenuje části těla u vybraných živočichů a popíše způsob života některých živočichů ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat – dovede vyjmenovat lidské aktivity ohrožující životní prostředí – uvede zásady vhodného chování v přírodě – chrání rostliny i živočichy – ví, co je chráněná krajinná oblast, národní park, přírodní památka, přírodní rezervace ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu – změří hmotnost tělesa, měří objem, teplotu, čas	Příroda živá a neživá Propojenost živé a neživé přírody Voda a vzduch Houby Rostliny – vlastnosti, dělení (výtrusné, semenné, dělení podle místa růstu a užitku), rostliny v přírodě v zimě Poznávání rostlin a hub v naší přírodě Živočichové – vlastnosti, dělení živočichů (obratlovci, bezobratlí), stavba těla u vybraných živočichů, zvířata v zimě Potravní vazby hub, rostlin a živočichů Druhy živých organismů Ekosystémy – les, pole, park, ekosystém okolí lidských obydlí, rybník, potok, řeka; rostliny a živočichové jednotlivých přírodních společenství, jejich význam, závislost organismů a neživé přírody v přírodních společenstvech Ochrana přírody, ohleduplné chování v přírodě Neživá příroda – součásti neživé přírody, změny neživé přírody (roční období, délka dne) Vlastnosti látek – praktická měření délky, hmotnosti, teploty, času Voda – výskyt a vlastnosti, koloběh vody v přírodě Vzduch – vlastnosti, jeho proudění Půda, Slunce, nerosty, horniny	EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života – pojmenuje části lidského těla ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození – vysvětlí vývoj jedince před i po narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob – naplánuje svůj čas – respektuje potřeby druhých ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou – uvede a uplatňuje zásady správné výživy a hygieny člověka – uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho ochranou ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista – charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí – reaguje správně v modelových situacích – dodržuje pravidla silničního provozu ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – předvede v modelové situaci správné chování v případě nabídky návykové nebo škodlivé látky (prevence návykových a škodlivých látek) ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc – aplikuje poznatky o jednoduchých strojích – charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí – chápe rozdíl mezi přenosnou a nepřenositelnou nemocí – dokáže poskytnout první pomoc při jednoduchých úrazech – zná čísla záchranného integrovaného systému ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky	Člověk jako součást přírody – společné znaky s ostatními živočichy Lidské tělo – stavba lidského těla (kostra, svalová soustava), vývoj jedince, biologické a psychologické změny dospívání, etapy lidského života Ochrana zdraví Základy sexuální výchovy Návykové látky Rizikové situace První pomoc, přivolání pomoci Člověk, technika a přírodní zdroje – jednoduché stroje a zařízení, živé a neživé zdroje a jejich využívání, potřeba energie pro život, průmysl, člověk a přijímání informací	

Ročníkové výstupy – 5. ročník	Učivo – 5. ročník	PT
ROZMANITOST PŘÍRODY		
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy – poznává znaky živočichů a rostlin – umí určit vybrané živočichy a rozdělí je na obratlovce a bezobratlé – rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné podle způsobu rozmnožování – vyjmenuje některé druhy ohrožených rostlin a živočichů a vyjmenuje možnosti člověka v ochraně ohrožených druhů – seznamuje se s příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa – rozliší podnebné pásy a určí jejich charakteristiku ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období – ukáže pohyb Země a jeho důsledky na globusu – poznává souvislost otáčení Země kolem Slunce se střídáním ročních období – je si vědom nepostradatelnosti Slunce pro život na Zemi – vyhledá a použije informace o vesmíru v encyklopediích – uvědomuje si rozdíl mezi planetou a hvězdou ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat – rozliší prospěšné nebo škodlivé působení člověka na prostředí a zdraví – chová se k přírodě citlivě a ohleduplně ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny	Člověk a živá příroda – třídění a určování živých organismů, rozdělení živočichů (obratlovci, bezobratlí), rostliny výtrusné a semenné (stavba těla, rozmnožování) Člověk a vesmír – Slunce jako zdroj světla a tepla, Slunce jako nejbližší hvězda planety Země, souhvězdí, galaxie, sluneční soustava, planety, měsíce planet, pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období Člověk a neživá příroda – podmínky života na Zemi, pozorování neživé přírody, nerosty, horniny, nerudní suroviny, rudy, půda, neobnovitelné a obnovitelné přírodní zdroje Rozmanitost podmínek života na Zemi – počasí a podnebí, podnebné pásy a život v různých podnebných pásech, život v oceánech a mořích oceánů Význam ovzduší, vodstva, půd, živočichů a rostlin pro život na Zemi Význam botanických a zoologických zahrad	EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života – pojmenuje části lidského těla – uplatňuje zdravý životní styl ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození – vysvětlí vývoj jedince před i po narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob – naplánuje svůj čas – respektuje potřeby druhých ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou – uvede a uplatňuje zásady správné výživy a hygieny člověka – uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho ochranou ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista – charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí – reaguje správně v modelových situacích – dodržuje pravidla silničního provozu ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – předvede v modelové situaci správné chování v případě nabídky návykové nebo škodlivé látky (prevence návykových a škodlivých látek) ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc – vysvětluje pojem technický pokrok – aplikuje poznatky o jednoduchých strojích – charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí – chápe rozdíl mezi přenosnou a nepřenosnou nemocí – dokáže poskytnout první pomoc při jednoduchých úrazech – zná čísla záchranného integrovaného systému ČJS -5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	Člověk jako součást přírody – společné znaky s ostatními živočichy Lidské tělo – stavba lidského těla (kostra, svalová soustava), vývoj jedince, biologické a psychologické změny dospívání, etapy lidského života Ochrana zdraví Základy sexuální výchovy Návykové látky Rizikové situace První pomoc, přivolání pomoci Člověk, technika a přírodní zdroje – jednoduché stroje a zařízení, živé a neživé zdroje a jejich využívání, potřeba energie pro život, průmysl, člověk a přijímání informací	

5.4.3 Vlastivěda

Název vyučovacího předmětu: Vlastivěda
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Disponibilní	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Celkem	0	0	0	2	2	0	0	0	0

5.4.3.1 Obecná charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vlastivěda v návaznosti na předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Učí je vstupovat do každodenního života s vlastní aktivitou a představami. Učí děti hledat nové zajímavé věci. Různé činnosti by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu bydliště a rozvíjet jejich národní cítění, vztah k naší zemi.

Postupně si osvojují a upevňují základy slušného chování a asertivního jednání s lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, které provázejí soužití jednotlivých lidí i celé široké společnosti. Výchova směřuje k naučení dovedností budoucího občana demokratického státu. Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají tyto děje v čase. Cílem je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Do předmětu Vlastivěda byly zařazeny tyto tematické okruhy: **Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas.** Žáci jsou dále seznamováni se světem financí a tyto oblasti přispívají k rozvoji finanční gramotnosti. Jsou zařazena základní témata oblasti Dopravní výchova.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy i v učebně informatiky. Využívají se dostupné výukové programy a různé organizační formy práce. Začleňují se i krátkodobé projekty a skupinová práce ve třídách. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, muzeí a různých památek zejména regionálních. Žáci vyhledávají, získávají a zkoumají informace při práci s encyklopediemi, atlasy a texty na internetu.

V rámci předmětu se realizují průřezová témata – viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat.

5.4.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Vyhledává a třídí informace a využívá je při učení a v praktických činnostech.
- ❖ Užívá termíny, znaky a symboly, chápe souvislosti.
- ❖ Propojuje poznatky z různých oblastí a tím si vytváří komplexní pohled.
- ❖ Posuzuje vlastní pokroky v učení.
- ❖ Uvádí věci do souvislostí, vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.
- ❖ Používá různé učební postupy, metody a strategie učení.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Využívá vlastního úsudku a zkušeností k řešení problémů, které vnímá.
- ❖ Vyhledá informace potřebné k řešení problému, volí vhodné způsoby řešení.
- ❖ Ověřuje správnost řešení problému, osvědčené postupy aplikuje v obdobných situacích.
- ❖ Obhazuje svá rozhodnutí, hodnotí práci svou i druhých.
- ❖ Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vyjadřuje své myšlenky a názory souvislé ústně i písemně.
- ❖ Naslouchá promlouvám druhých lidí s porozuměním.
- ❖ Dokáže diskutovat a uvádět argumenty.
- ❖ Rozumí běžně užívaným informačním a komunikačním prostředkům.
- ❖ Využívá informační a komunikační prostředky k dorozumívání s okolním světem a spolupráci s ostatními lidmi.
- ❖ Ověřuje a srovnává informace.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Účinně spolupracuje ve skupině.
- ❖ Podílí se na upevňování dobrých mezilidských vztahů, dovede požádat o pomoc, případně ji sám poskytnout.
- ❖ Respektuje hlediska druhých a čerpá z nich poučení.
- ❖ Ovládá a řídí své jednání, aby dosáhl pocitu sebedůvěry.
- ❖ Stanoví vlastní pravidla pro činnost skupiny.

Kompetence občanské

- ❖ Odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti násilí.
- ❖ Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- ❖ Chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- ❖ Váží si tradic, kulturního i historického dědictví.
- ❖ Aktivně se zapojuje do kulturních a sportovních aktivit.
- ❖ Chápe základní ekologické souvislosti, pomáhá chránit životní prostředí.
- ❖ Zajímá se o místní tradice a historii.

Kompetence pracovní

- ❖ Používá bezpečně a účinně materiály a nástroje a tím chrání zdraví své i druhých.
- ❖ Využívá získané znalosti a zkušenosti ke svému rozvoji.
- ❖ Plní si své povinnosti a závazky, dodržuje vymezená pravidla.
- ❖ Využívá různé pracovní postupy.
- ❖ Pracuje podle předem stanoveného postupu a hledá vlastní postup práce.

Kompetence digitální

- ❖ Vyhledává informace k probírané látce.
- ❖ Posoudí výběr technologií (atlasy, mapy, digitální mapy, encyklopedie, wikipedie...).
- ❖ Vyhledá na internetu obrázky a informace k danému tématu.
- ❖ Používá internet k aktivnímu ověření informací z různých zdrojů.
- ❖ Třídí a kriticky posuzuje získané informace.
- ❖ Vytvoří prezentaci (referát) na dané téma.
- ❖ Dokáže využít informace k pokroku v učení.
- ❖ Posuzuje rizika spojená s používáním internetu a moderních technologií.
- ❖ Je seznámen s bezpečným chováním na internetu.
- ❖ Přihlásí se a odhlásí se bezpečně na internetu (PC učebna, tablety...).
- ❖ Je seznámen s nebezpečím závislosti na moderních technologiích a jejich dopadu na zdraví člověka.
- ❖ Posuzuje aktivně zdravotní rizika spojená s využíváním moderních technologií.

Ročníkové výstupy – 4. ročník	Učivo – 4. ročník	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu – vysvětlí polohu svého bydliště – vyjádří svými slovy rozdíl mezi územně správními pojmy: obec, region, kraj ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě – orientuje se podle mapy v terénu – vyjmenuje a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v terénu – určí světové strany v přírodě i podle mapy ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy – stručně charakterizuje polohu ČR v Evropě – orientuje se ve vlastivědné mapě a vyhledá základní oblasti ČR, vyjádří jejich polohu – při práci s mapou vyhledá hlavní říční síť – vyhledá a popíše pohoří a města ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam – uvede a popíše hlavní přírodní a společenské atraktivitu cestovního ruchu a rekreace – uvede chráněná území přírody ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích – porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam – rozlišuje orgány státní moci, symboly našeho státu a některé zástupce státu ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany, řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest ČJS-5-1-06p pozná státní symboly ČR	Naše vlast a domov Prostředí domova Naše nejbližší okolí, orientace v místě bydliště Světové strany a mapy obecně zeměpisné a tematické ČR – obyvatelé, členění území Kraje a krajská města V našem kraji Mapy a plány, měřítko, vysvětlivky Orientace v krajině, vycházka Česká republika a Praha Poloha v Evropě, sousední státy Historické země tvořící ČR Vodstvo, povrch, velká města Počasí a podnebí Bohatství země Nerostné suroviny Zemědělství a půda Služby a obchod Průmysl Ochrana přírody, chráníme přírodu Chráněná území Stát a jeho představitelé Státní zřízení, zákony, volby Státní symboly a státní svátky, armáda ČR ČR – demokratický stát	VDO – Formy participace občanů v politickém životě

LIDÉ KOLEM NÁS		
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví – používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy – vlastními slovy vyjádří, co znamená, že banka je správce peněz – porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi – uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) – vyjmenuje základní funkce rodiny a popíše úlohu jednotlivých jejích členů – vyjmenuje pravidla slušného chování ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat – pojmenuje povahové vlastnosti – rozlišuje společensky nežádoucí chování, vnímá, co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	Finanční gramotnost – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek Soužití a chování lidí – rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání – mezilidské vztahy, komunikace – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost Komunikace Kultura – kulturní instituce Sociální problémy Pomoc sociálně slabým, ohleduplnost Problémy konzumní společnosti	
LIDÉ A ČAS		
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti – využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik – navštíví skanzen, muzea apod. ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	Čas – orientace v čase a časový řád – státní svátky a významné dny Památky – regionální památky – péče o památky Pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj naše nejstarší minulost v pověstech Seznámení s dějinami naší země od počátku do Marie Terezie	

Ročníkové výstupy – 5. ročník	Učivo – 5. ročník	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích – zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest (četby, internetu) – porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy – orientuje se na mapách střední Evropy – určí a lokalizuje na mapách sousední státy naší země – rozlišuje náčrtky, plány, různé mapy – vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam – stručně posoudí přírodní tvářnost, hospodářství a společenskou vyspělost regionů ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	Evropa a svět, světadíl, kde leží naše vlast ČR – kde jsme byli o prázdninách – Kraj, v němž žijeme Cestujeme po Evropě Kontinenty poloha, povrch, podnebí a vodstvo Evropy Mapy – obsah, grafika, vysvětlivky Kontinenty, státy Evropy, cestování Kraje ČR	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané, MuV – Etnický původ
LIDÉ KOLEM NÁS		
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) – dodržuje pravidla soužití ve škole, v rodině, v obci – vysvětlí a chápe význam rodiny ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat – rozpozná nevhodné jednání a chování při modelové situaci ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy – objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje – porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi – na příkladech objasní rizika půjčování peněz – uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti – na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží – na příkladu uvede příklad korupce, úplatku ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	Všude žijí lidé Soužití lidí, chování lidí Mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým Etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům Pomoc sociálně slabým Právo a spravedlnost Základní lidská práva, práva dítěte, protiprávní jednání, právní ochrana majetku, soukromý majetek, nárok na reklamaci, duševní hodnoty Finanční gramotnost Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek Korupce – vysvětlí na modelovém příkladu (úplatek) Principy demokracie, negativní jevy – korupce	

LIDÉ A ČAS		
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy – pracuje s časovou osou – zařadí hlavní historické epochy ČJS-5-3-03 srovnává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik – charakterizuje svými slovy základní etapy historie naší země – porovnává způsob života s dneškem a popisuje změny ve společnosti a hospodářství státu ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky okolí svého bydliště ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji	Seznámení s dějinami naší země od Marie Terezie po současnost	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Název vyučovacího předmětu: Dějepis (D)
 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	0	0	2	2	2	2
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	0	0	0	0	0	2	2	2	2

5.5.1.1 Obecná charakteristika předmětu

Vyučovací předmět dějepis je jedním z předmětů vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Plynule navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět aplikovanou na prvním vzdělávacím stupni. Pomocí aktivizačních metod se snaží dotvářet dějepisný rozhled jedince nejen v oblasti českých dějin, ale i v oblastech evropských a světových dějin. Upozorňuje též na změny společenského uspořádání v průběhu staletí a na hodnoty, na kterých byla vybudována současná Evropa.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět dějepis je tvořen osmi tematickými celky – Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury, Křesťanství a středověká Evropa, Objevy a dobývání. Počátky nové doby, Modernizace společnosti, Moderní doba, Rozdělený a integrující se svět.

Povinný vyučovací předmět dějepis je vyučován ve všech ročnících druhého vzdělávacího stupně, zpravidla v kmenových třídách, počítačové učebně a také pomocí různých historických exkurzí (muzea, výstavy,

památky...). Výuku dějepisu realizujeme zpravidla krátkodobými tematicky zaměřenými projekty, historickými exkurzemi, skupinovou formou práce aj.

Při výuce klademe důraz na mezipředmětové vztahy, které nám pomáhají dotvářet všeobecný přehled žáka

V rámci předmětu se realizují průřezová témata – viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat.

5.5.1.2 *Výchovné a vzdělávací strategie předmětu*

Kompetence k učení

- ❖ Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa a regionu v kontextu s evropským a světovým vývojem.
- ❖ Přibližujeme žákům problematiku dějin kultury a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému utváření názorů na jednotlivé události českých a světových dějin.
- ❖ Zajímáme se o názory a náměty žáků a vedeme je k vytváření vlastních prezentací, referátů.
- ❖ Využíváme námětů a nápadů žáků k zefektivnění výuky dějepisu.
- ❖ Směřujeme žáky k posouzení vlastního pokroku a ke kritickému hodnocení svých výsledků v rámci hodnocení v předmětu.
- ❖ Zadáváme úkoly s možností volby postupu (křížovky, doplňovačky, spojovačky).
- ❖ Zadáváme úkoly kladoucí nároky na propojení s ostatními předměty – mezipředmětové vztahy.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Zařazujeme metody, při nichž dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami.
- ❖ Oceňujeme originalitu žákova nápadu a podporujeme více řešení zadaných úkolů.
- ❖ Pracuje s autentickými materiály (fotografie, texty), hodnotí jejich přínos současnosti.
- ❖ Vytváříme pro žáky praktické problémové úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů (historické události se zeměpisnou lokalizací atd.).
- ❖ Vedeme žáky k samostatné i kolektivní práci při řešení dějepisných úkolů.
- ❖ Třídíme informace podle důležitosti, v případě nutnosti zobecňujeme obsáhlejší látku.
- ❖ Vedeme žáky k obhájení vlastních způsobů řešení při křížovkách, vyplňování historických map, doplňovaček atd.
- ❖ Monitorujeme, jakými způsoby žáci řeší zadané problémy.
- ❖ Klademe otázky, pomocí kterých si žák ověřuje správnost vlastního řešení zadaného úkolu (práce s fotografií, video).

Kompetence komunikativní

- ❖ Učíme žáky naslouchat projevu spolužáků.
- ❖ Vedeme žáky k správnému ústnímu i písemnému vyjádření, využívání informačních technologií.
- ❖ Vybízíme žáky, aby kladli věcné otázky k probíranému tématu, utvářeli si svůj názor...
- ❖ Organizujeme v rámci předmětu nejrůznější krátkodobé projekty vedoucí ke kolektivní práci a komunikaci se spolužáky.
- ❖ Diskutuje se spolužáky, učitelem, hostem besedy o možných problémech, které nám přinesly dějiny a přináší dnešní doba (globální problémy lidstva, jejich příčiny, řešení a důsledky).
- ❖ Realizujeme projekty, při kterých musí žáci komunikovat s různými lidmi a různými prostředky (Příběhy bezpráví – Člověk v tísni).
- ❖ Směřujeme žáky k výstižnému a logickému vyjadřování například při referátech, prezentacích, samostatných promluvách...
- ❖ Diskutujeme s žáky nad problematickými tématy z historie.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vytváříme úkoly, které vyžadují skupinové a kooperativní vyučování.
- ❖ Podporujeme „inkluzi“ (začlenění) žáka do skupiny.

- ❖ Umožňujeme práci v týmech a tím učíme vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- ❖ Vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují (historické scénky).
- ❖ Využíváme dramatizaci k sociálnímu učení.
- ❖ Vedeme žáky k vzájemné úctě.
- ❖ Umožňujeme žákům prezentovat výsledky svoje i své skupiny a diskutujeme nad jejich zhotovením.
- ❖ Vedeme žáky k objektivnímu zhodnocení práce své i ostatních.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování nejen v hodinách dějepisu.
- ❖ Seznamujeme žáky s důležitostí znalostí o vzniku státních svátků.
- ❖ Pěstujeme úctu k národním tradicím – návštěvy historických památek.
- ❖ Realizujeme projekty, které vedou žáky k myšlení v globálních souvislostech.
- ❖ Vedeme žáky v rámci projektů, ale i mimo ně k ochraně životního prostředí.
- ❖ Rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti (besedy – Příběhy bezpráví, setkání, akce obce atd.).
- ❖ Podporujeme kamarádství v hodinách dějepisu, poskytnutí i sebemenší pomoci, toleranci.
- ❖ Vedeme žáka k ohleduplnosti a případnému podání pomocné ruky.

Kompetence pracovní

- ❖ Požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce na základě předem stanovených kritérií.
- ❖ Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky.
- ❖ Umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat.
- ❖ Směřujeme žáky k využívání výpočetní techniky, internetu a znalostí cizího jazyka při přípravě referátů, prezentací atd.
- ❖ Seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu.
- ❖ Utváříme u žáků schopnosti plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data dále zpracovávat a vyhodnocovat.
- ❖ Podporujeme žáky v prezentaci vlastní práce v hodinách dějepisu.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy.
- ❖ Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií při práci s informacemi, dokumenty, daty.
- ❖ Seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení.
- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálních nástrojů pro procvičování vědomostí a práci s orální a obrazovou historií.
- ❖ Klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků.
- ❖ Učíme žáky odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí.

5.5.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků – porozumí významu zkoumání dějin a jejich využití pro porozumění jevů v současné době D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány – rozliší na příkladech prameny hmotné a písemné – přiřadí prameny hmotné i písemné k odpovídajícím institucím – pojmenuje instituce, ve kterých jsou prameny všeho druhu uchovávány popíše, čím se zabývá archeolog a archeologie D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu – orientuje se na časové ose – používá s porozuměním historickou mapu – osvojí si základní periodizaci dějin – uvede různé druhy kalendářů D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti	Člověk v dějinách – význam zkoumání dějin – získávání informací o dějinách – historické prameny – archeologie – časová osa – historická mapa – periodizace dějin	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu – charakterizuje stručně současný vědecký názor na vznik světa a člověka a porovná ho s příklady v minulosti – popíše vývojové typy člověka – najde rozdíly a shody mezi pravěkým a dnešním člověkem – objasní způsoby obživy pravěkých lidí, výrobu jejich náradí a zbraní – popíše způsob života člověka v paleolitu – charakterizuje ve zkratce duchovní a umělecký život pravěkých lovců D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost – vysvětlí, jak přechod k zemědělství změnil život lidí – popíše pomocí mapy šíření zemědělství do Evropy, rozvoj zemědělství ve světě – pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu – objasní rozdíl mezi zpracováním a využitím kamene, mědi, bronzu a železa – popíše způsob života lidí zpracovávajících kovy D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty	Počátky lidské společnosti Pravěk – možné výklady vzniku světa a člověka – první lidé – doba ledové – vznik zemědělství a chovu dobytka – vznik řemesel – doba bronzová – doba železná – využití různých druhů kovů – Keltové – Germáni – Slované	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací – vysvětlí souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států – ukáže na mapě oblasti vzniku nejstarších států – vysvětlí princip závlahového zemědělství – uvede různé druhy plodin a objasní, pro kterou oblast jsou typické – rozpozná podrobnosti a odlišné rysy životního způsobu v nejstarších státech D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví – charakterizuje kulturní odkaz starověkých civilizací – zdůvodní vliv písma a používání číslic na rozvoj společnosti – pojmenuje druh starověké stavby a přiřadí stavbu ke státům vzniku – uvede nejvýznamnější typy památek zařazených na seznam UNESCO – dá do souvislosti touhu Egyptanů po nesmrtelnosti se stavební činností a s mumifikací D-9-3-03 demonstuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství – seznámí se s projevy náboženských představ – osvojí si vztah judaismu, křesťanství a islámu – objasní rozdíl mezi polyteismem a monoteismem – uvědomuje si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států – popíše vývoj řecké a římské kultury a náboženství – vyjmenuje a charakterizuje významné osobnosti antické kultury a vědy – dokáže vysvětlit vliv starověkého Řecka a Říma na vývoj v Evropě – osvojí si existenci vazeb mezi různými kulturními oblastmi ve Středomoří D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie – porovná formy vlády – městský stát, království, republika, císařství – porovná postavení jednotlivých společenských vrstev ve společnostech – vysvětlí podstatu antické demokracie – popíše příčiny, které urychlily zánik římské říše D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací	Oblasti starověkých civilizací a jejich kulturní odkaz – Mezopotámie – Persie – Palestina – Egypt – Indie – Čína Starověké Řecko Starověký Řím – jejich náboženství, písmo a literatura, divadlo, výtvarné umění, architektura, vzdělanost a věda	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států – objasní důvody, které přispěly k rozpadu římské říše a vysvětlí, jaké důsledky tento rozpad měl v evropském měřítku – vyjmenuje národy, které se podílely na stěhování národů, lokalizuje oblasti jejich osídlení – osvojí si, na které vrstvy se dělila středověká společnost a jaký byl mezi nimi rozdíl – zapamatuje si raně středověké říše, které vznikly na původním území Říše římské – porozumí příčinám rozdílného vývoje nových států – vysvětlí příčiny vzniku těchto států – dá do souvislosti vliv církve na utváření nových státních útvarů v Evropě – osvojí si podstatu islámu a rozdíl mezi arabskou a osmanskou říší – lokalizuje na mapě raně středověké Evropy jednotlivé kulturní oblasti – zhodnotí přínos arabské kultury pro kulturu evropskou (stavitelství, matematika...) – vysvětlí příčiny a význam křížových výprav – shrne hlavní etapy vývoje Byzantské říše a pochopí její vztah k jiným státům a národům D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech – vyjmenuje slovanské národy a přiřadí je k jednotlivým slovanským větvím – charakterizuje Sámovu říši a Velkou Moravu – zhodnotí důležitost příchodu Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu – spojí kulturní přínos Velké Moravy s nově vznikajícím českým státem – vysvětlí okolnosti vzniku českého státu – rozlišuje legendy, pověsti, báje a historická fakta, nalezne příklady i v ukázkách z Kosmovy kroniky – vysvětlí příčiny a důsledky změn v postavení českého panovníka ve střední Evropě – osvojí si postupující centralizaci českých zemí pod vládou Přemyslovců a Lucemburků – vysvětlí vztah Svaté říše římské a českých státních útvarů D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí – charakterizuje organizaci světské a církevní moci – zapamatuje si příčiny rostoucího vlivu církve na středověkou společnost – popíše vliv církve na každodenní život tehdejších lidí – vysvětlí příčiny a důsledky boje o investituru, husitství – na příkladech doloží pokusy katolické církve o územní a náboženskou expanzi D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury – dokáže charakterizovat jednotlivé vrstvé středověké společnosti – vysvětlí, jak funguje tzv. lenní systém (feudální) – objasní změny, ke kterým došlo v zemědělské výrobě – objasní termín kolonizace – osvojí si proměny města a vesnice – pochopí, že kultura ve středověké Evropě není jednotná a hlavním nositelem vzdělanosti je církev – definuje charakteristické prvky románského a gotického slohu – uvede příklady významných památek na našem území i v Evropě – zhodnotí přínos vlády Karla IV. pro střední Evropu a české země	– nový etnický obraz Evropy – stěhování národů – vznik raně středověkých států v Evropě – islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) – křížové výpravy – Byzanc – Slované – Sámova říše – Velkomoravská říše – Čechy v době knížecí – Čechy v době královské – Čechy za Přemyslovců – Lucemburkové na českém trůně – křesťanství, papežství – křížové výpravy – císařství – struktura středověké společnosti – život ve městě a na vesnici – kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost – vláda Karla IV. – Husitství	

D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu		
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY		
D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve – charakterizuje stručně politickou situaci a problémy v české společnosti – uvede příklady reformních hnutí (reformátoři a místa jejich působení) – zhodnotí vliv Jana Husa na počátky reformace – osvojí si reakci katolické církve na reformaci – pochopí podobnost příčin reformace a husitského opravného hnutí – objasní propojenost antiky s renesancí a humanismem a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí – uvede příklady nejznámějších renesančních umělců, děl a vyjmenuje centra renesančního umění D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život – objasní příčiny kritiky církve – seznámí se s osobností, životem a filozofií Mistra Jana Husa – objasní příčiny husitských válek – zhodnotí průběh a výsledek husitských válek – vysvětlí volbu Jiřího z Poděbrad českým králem – vysvětlí pozici Jagellonců na českém trůně D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky – pochopí vliv turecké expanze na počátky objevných plaveb – vysvětlí ekonomické příčiny a technické předpoklady objevných plaveb – seznámí se s nejdůležitějšími objeviteli – popíše důsledky objevných plaveb pro Evropu, Ameriku a Afriku D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie – dokáže charakterizovat situace v jednotlivých státech Evropy v průběhu 16. a 17. století – zhodnotí postavení českého státu v období poděbradském a jagellonském v evropských – definuje nástup Habsburků na český trůn v evropských souvislostech – popíše rostoucí politický vliv Habsburků v rámci Evropy – objasní pojem absolutní monarchie – uvede významné osobnosti rudolfínské doby – charakterizuje postavení Prahy v době vlády Rudolfa II. – rozčlení představitele české společnosti do stavů, vysvětlí úlohu českých stavů D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky – osvojí si rozdíl mezi pojmy předpoklad, příčina a záminka třicetileté války – popíše průběh třicetileté války – rozliší cíle účastníků války – porovná poměr sil v Evropě před válkou a po ní – popíše důsledky války v Českých zemích – zhodnotí osobnost Albrechta z Valdštejna a jeho kulturní a politický přínos – zhodnotí osobnost J. A. Komenského a význam jeho díla	– reformní hnutí – Mistr Jan Hus – renesance a humanismus – husitské války – Jiří z Poděbrad – Jagellonci – zámořské objevy a počátky dobývání světa – evropské státy v 16. a 17. století – České země v rámci Habsburské monarchie – Rudolfínská Praha – třicetiletá válka v českých zemích a Evropě – poměr sil v Evropě před válkou a po ní – J. A. Komenský	

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	–	
--	---	--

Ročníkové výstupy – 8. ročník		Učivo – 8. ročník	PT
OBJEVOVÁNÍ A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY			
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie – dokáže charakterizovat situaci v jednotlivých státech Evropy v průběhu 15. – 18. století – popíše rostoucí politický vliv Habsburků v rámci Evropy – popíše situaci v českých zemích po třicetileté válce – popíše vliv osvícenství na způsob vlády, rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění – charakterizuje vládu Marie Terezie, Josefa II. a Ludvíka XIV., Petra Velikého a Kateřiny II apod. – uvede příklad boje za nezávislost, který vedl ke vzniku občanské společnosti		Evropské státy v 15. – 18. století (Anglie, Habsburská monarchie, Francie, Rusko...) Válka za nezávislost v Severní Americe	
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek – pochopí vliv třicetileté války a rekatolizace na umění – vymezí oblasti vzniku a šíření barokní kultury – charakterizuje vznik a znaky baroka – zhodnotí nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele – uvede významné památky a osobnosti baroka, rokoka a českého baroka – charakterizuje vznik a základní znaky klasicismu – uvede známé příklady klasicistních památek v Čechách a ve světě – propojí své poznatky o antické kultuře, renesanci a klasicismu, zhodnotí, co je spojuje a co je rozděluje – zhodnotí změny ve společnosti a jejich vliv na přestavbu měst D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku		Baroko, rokoko, klasicismus	
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti – lokalizuje jednotlivé evropské i mimoevropské státy na mapě, jejich kolonie a provincie a porovná hospodářskou vyspělost těchto států – orientuje se v objevech a změnách v technice a v hospodářství jako celku – zdůrazní význam vzniku nových vědních oborů a národních literatur – vysvětlí příčiny, průběh a důsledky průmyslové revoluce		Průmyslová revoluce a společenské změny ve společnosti	
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě – objasní příčiny a průběh francouzské revoluce – zhodnotí význam a důsledky francouzské revoluce a napoleonských válek na evropský vývoj – popíše uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu – charakterizuje osobu Napoleona Bonaparte		Velká francouzská revoluce Napoleon Bonaparte a napoleonské války Vídeňský kongres	

D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů – uvede příčiny a průběh českého národního obrození – jmenuje některé významné obrozenecké osobnosti a jejich díla – vysvětlí, jak se metternichovský absolutismus projevoval – objasní první pokusy zrovnoprávnění češtiny s němčinou – vysvětlí individuální cíle jednotlivých států a jejich snahu o samostatnost – objasní vznik, průběh a výsledek revolucí ve vybraných státech	Národní obrození Revoluční hnutí v Evropě v průběhu 19. století	
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií – nalezne příčiny vzniku války Severu proti Jihu v Severní Americe – analyzuje její výsledky a vliv na další vývoj USA – charakterizuje vztahy mezi velmocemi – uvede příklady sociálních dopadů kolonialismu – osvojí si jednotlivé vynálezy a jejich vynálezce – vysvětlí pojmy kolonialismus, imperialismus, kolonie, koloniální státy – popíše dějinný průběh ostatních států v Evropě a mimo Evropu – rozliší základní dobové umělecké směry	Kolonialismus, imperialismus Válka Severu proti Jihu	
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti – jmenuje a stručně charakterizuje některé vědecké a technické vynálezy 19. a počátku 20. století – vyhledá informace o emancipaci žen na přelomu 19. a 20. století – rozpozná charakteristické znaky secese, jmenuje hlavní představitele secese – zdůvodní kulturní různorodost doby – nastíní změny, které nastaly v Habsburské monarchii po vzniku dualismu – nalezne v médiích a pomocí internetu informace o prvních novodobých olympijských hrách – charakterizuje vznik spolkové činnosti ve druhé polovině devatenáctého století v českých zemích D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin v 19. století	Technický a vědecký pokrok v 19. a na počátku 20. století Spolková činnost Ženské hnutí	
MODERNÍ DOBA		
D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky – uvede důvody vzniku 1. světové války (Velká válka) – definuje pojmy Trojspolek, Dohoda – popíše průběh 1. světové války – charakterizuje důsledky 1. světové války – zhodnotí technickou, politickou, ekonomickou vybavenost jednotlivých evropských mocností na vedení války – popíše vznik československých legií a jejich podíl na vzniku Československa D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	První světová válka Vznik československých legií Vznik Československa	

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
MODERNÍ DOBA		
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu – popíše průběh Pařížské mírové konference – charakterizuje totalitní režimy (komunismus, fašismus, nacismus) – komunismus v Sovětském svazu, fašismus v Itálii a nacismus v Německu – porovná vývoj v Československu s vývojem v dalších evropských zemích a ve světě (válečné konflikty) – zhodnotí vliv náhlé demokracie na extrémistická hnutí – objasní příčiny, průběh a důsledky světové hospodářské krize – dá do souvislosti následky světové hospodářské krize s nástupem totalitních systémů a upevňování jejich pozic	Versailleská mírová konference Totalitní systémy (extrémistická hnutí) Válečné konflikty v 30. letech 20. století Světová hospodářská krize	
D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky – vyjmenuje příčiny 2. světové války – popíše jednotlivé fáze 2. světové války – vyjmenuje možnosti (politické, ekonomické, vojenské) států, které se účastnily války – definuje důsledky 2. světové války (politické, sociální, kulturní)	2. světová válka	
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv – vysvětlí pojmy antisemitismus a rasismus – porovná projevy rasismu v historii a v současnosti – objasní pojmy s antisemitismem a rasismem spojené – holocaust, pogrom, árijská rasa, nordický typ, ŠOA „konečné řešení“, atd. – práce s autentickými dokumenty – posoudí postavení Terezína v tzv. „konečném řešení“ – lokalizuje a jmenuje nacistické vyhlazovací a pracovní koncentrační tábory v Evropě – popíše chování nacistů k židům a Romům, způsob ukončování jejich života – charakterizuje stručně život v koncentračních táborech – seznámí se s dalšími událostmi ve světě, které souvisí s porušováním lidských práv – popíše vyvražďování Romů nacisty – osvojí si důvody bolševické genocidy v Pobaltí	Zločiny proti lidskosti	
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí – vysvětlí formování republiky (volba prezidenta, vznik ústavy, všeobecné volební právo, politický systém, politické strany) – popíše hospodářství v Československu (hospodářství, měna, sociální systém) – osvojí si zahraniční politiku Československa – popíše příčiny vzniku Druhé republiky a příčiny rozbití Československa – popíše ČSR za druhé světové války a po ní – posoudí význam domácího a zahraničního odboje na průběh války na území Protektorátu, Heydrichiádu – vyvodí z dostupných informací změny, které nastávají v ČSR v letech 1945–1948 – jmenuje zlomové události let 1945–1948 v ČSR – charakterizuje prvorepublikovou vědu a kulturu (film, divadlo, hudba) – uvede nejvýznamnější osobnosti kulturní a vědecké oblasti za první republiky – popíše postupné osvobodování republiky sovětskou a americkou armádou D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	První republika Druhá republika ČSR za 2. světové války až do roku 1948 Poválečné uspořádání světa Kultura a věda v první republice	

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT		
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků – dá do souvislosti výsledek druhé světové války s poválečným rozdělením světa – vysvětlí pojem studená válka – charakterizuje jednotlivé fáze studené války – zdokumentuje na příkladech situaci v ČSR v padesátých letech – vyhledá dostupné informace o příčinách a důsledcích srpna 1968 – sestaví přehled hlavních událostí v období 1948–1989 a doloží příčiny a důsledky těchto událostí – uvede nejvýznamnější osobnosti politického a kulturního života – charakterizuje kulturní uvolnění 60. let (film, divadlo...) – objasní vznik Charty 77, vyjmenuje její hlavní osobnosti – charakterizuje období normalizace v ČSR (socialistický realismus) – vyhledá důkazy o ochabujícím komunistickém systému v SSSR i u nás v osmdesátých letech 20. století – posoudí, jak tyto konflikty ovlivňují bipolární svět – charakterizuje stručně politické změny ve světě po r. 1989 – objasní příčiny pádu tzv. Železné opony, Sametová revoluce	Poválečné uspořádání světa Studená válka ČSR 1945–1989	MeV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce – vysvětlí vznik vojenských uskupení západního a východního bloku – charakterizuje ve stručnosti vznik a vývoj evropského integračního procesu – zhodnotí důvody hospodářského spojení jednotlivých států – dá do souvislosti ohrožení jednotlivých států s nutností začlenění těchto států do vojenských mezinárodních organizací – uvede jednotlivé hospodářské organizace a jejich působení v totalitních státech	Mezinárodní organizace	
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí – uvede a lokalizuje na mapách změny, které souvisely s rozpadem koloniálního systému po světových válkách – vyhledá a na příkladech prokáže odlišnosti rozvojových zemí od ekonomicky vyspělých – vyjmenuje státy východního bloku a popíše dění uvnitř východního bloku – chápe základní cíle Sametové revoluce – charakterizuje stručně proces dekolonizace v Africe atd.	Třetí svět a jeho vývoj Východní blok Sametová revoluce	
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa – diskutuje o globálních problémech lidstva, jejich příčinách a důsledcích – orientuje se v politickém postavení největších států světa USA, Rusko, Čína...) – charakterizuje stručně extrémistická a teroristická hnutí současnosti – lokalizuje nové státy na mapě světa po roce 1989 – osvětlí vznik České republiky – posoudí význam ČR ve světě a EU – uvede důvody nutnosti zapojení ČR do Evropy D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	Globální a politické problémy lidstva Vznik ČR	

5.5.2 Svět v souvislostech

Název vyučovacího předmětu: Svět v souvislostech (SvS)

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Disponibilní	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Celkem	0	0	0	3	0	0	0	0	1

5.5.2.1 Obecná charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Svět v souvislostech je jedním z předmětů vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Propojuje v sobě témata z Občanské výchovy, Zeměpisu a Dějepisu. Upozorňuje na politické, hospodářské, společenské a jiné problémy současného světa. Zároveň se vrací do historie a poukazuje na vznik a vývoj jednotlivých problémů, nabízí jejich možná řešení. Vede k bližšímu zkoumání světa kolem nás pomocí autentických materiálů, filmů, fotografie apod.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Svět v souvislostech je vyučován jednu hodinu týdně v devátém ročníku, zpravidla v kmenových třídách, počítačové učebně a také pomocí různých exkurzí (muzea, výstavy, památky...). Výuku předmětu Svět v souvislostech realizujeme zpravidla krátkodobými tematicky zaměřenými projekty, exkurzemi atd. Rozšiřuje dosavadní získané vědomosti žáků a vede je k hlubšímu zkoumání příčin a důsledků jednotlivých událostí.

5.5.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa a regionu v kontextu s evropským a světovým vývojem.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému utváření názorů na jednotlivé události českých a světových dějin.
- ❖ Zajímáme se o názory a náměty žáků a vedeme je k vytváření vlastních prezentací, referátů.
- ❖ Zadáváme úkoly s možností volby postupu – práce s filmem, fotografií, obrázkem, článkem v tisku.
- ❖ Zadáváme úkoly kladoucí nároky na propojení s ostatními předměty – mezipředmětové vtahy.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Zařazujeme metody, při nichž dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami.
- ❖ Oceňujeme originalitu žákova nápadu a podporujeme více řešení zadaných úkolů.
- ❖ Pracuje s autentickými materiály (fotografie, texty), hodnotí jejich přínos současnosti.
- ❖ Vytváříme pro žáky praktické problémové úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů (historické události se zeměpisnou lokalizací atd.).
- ❖ Vedeme žáky k samostatné i kolektivní práci při řešení úkolů.
- ❖ Klademe otázky, pomocí kterých si žák ověřuje správnost vlastního řešení zadaného úkolu (práce s fotografií, video).

Kompetence komunikativní

- ❖ Učíme žáky naslouchat projevu ostatních osob (spolužáků, pamětníků atd.).
- ❖ Vedeme žáky k správnému ústnímu i písemnému vyjádření, využívání informačních technologií.
- ❖ Vybízíme žáky, aby kladli věcné otázky k probíranému tématu, utvářeli si svůj názor...
- ❖ Organizujeme v rámci předmětu nejrůznější krátkodobé projekty vedoucí ke kolektivní práci a komunikaci se spolužáky.
- ❖ Diskutuje se spolužáky, učitelem, hostem besedy o možných problémech, současnosti (globální problémy lidstva, jejich příčiny, řešení a důsledky).

- ❖ Realizujeme projekty, při kterých musí žáci komunikovat s různými lidmi a různými prostředky (Příběhy bezpráví – Člověk v tísni).
- ❖ Směřujeme žáky k výstižnému a logickému vyjadřování například při referátech, prezentacích, samostatných promluvách...
- ❖ Diskutujeme s žáky nad problematickými tématy.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vytváříme úkoly, které vyžadují skupinové a kooperativní vyučování.
- ❖ Podporujeme „inkluzi“ (začlenění) žáka do skupiny.
- ❖ Vedeme žáky k vzájemné úctě.
- ❖ Umožňujeme žákům prezentovat výsledky svoje i své skupiny a diskutujeme nad jejich zhotovením.
- ❖ Vedeme žáky k objektivnímu zhodnocení práce své i ostatních.

Kompetence občanské

- ❖ Pěstujeme úctu k národním tradicím – návštěvy historických památek.
- ❖ Realizujeme projekty, které vedou žáky k myšlení v globálních souvislostech.
- ❖ Vedeme žáky v rámci projektů, ale i mimo ně k ochraně životního prostředí.
- ❖ Rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti (besedy – Příběhy bezpráví, setkání, akce obce atd.).
- ❖ Vedeme žáka k ohleduplnosti a případnému podání pomocné ruky.

Kompetence pracovní

- ❖ Požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce na základě předem stanovených kritérií.
- ❖ Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky.
- ❖ Umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat.
- ❖ Směřujeme žáky k využívání výpočetní techniky, internetu a znalostí cizího jazyka při přípravě referátů, prezentací atd.
- ❖ Utváříme u žáků schopnosti plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data dále zpracovávat a vyhodnocovat.
- ❖ Podporujeme žáky v prezentaci vlastní práce.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy.
- ❖ Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií při práci s informacemi, dokumenty, daty.
- ❖ Seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení.
- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálních nástrojů pro procvičování vědomostí a práci s orální a obrazovou historií.
- ❖ Klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků.
- ❖ Učíme žáky odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí.

5.5.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí – pracuje s fotografií, karikaturou – současnou i dobovou – označí prvky, které slouží/sloužily k manipulaci čtenářů – analyzuje filmové ukázky, propojuje s historickými událostmi – zhodnotí kvalitu a pravdivost mediálního sdělení	Práce s dobovými materiály (film, karikatura, tisk, propaganda atd.)	
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva – vyhledává a zpracovává informace o globálních problémech současnosti – vyjádří názor na současné problémy a vyhodnotí jejich možná způsoby řešení – vyjmenuje základní globální problémy lidstva (populační exploze, skleníkový efekt, ozónová díra, oteplování planety, hladomory) – popíše příčiny těchto problémů	Globální problémy současného světa	
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů – uvede příklady souvislostí globálních a lokálních problémů, které vyhledá v médiích – objasní tyto souvislosti a navrhne způsoby řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu		
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich – posoudí vliv dějinných událostí na vývoj jednotlivých kulturních prostředí – objasní rozdíly v politickém uspořádání jednotlivých zemí (demokratické a diktátorské režimy – př. Kuba–USA, Japonsko, Čína atd.) – orientuje se v přírodních, společenských, politických, hospodářských a environmentálních problémech současného světa	Politické rozdíly v jednotlivých částech/zemích světa Hudba	
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech – lokalizuje na politické mapě světa aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě – určí a vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy, oblasti a regiony, o kterých se aktuálně hovoří v souvislosti s politickými, hospodářskými, kulturními a jinými významnými událostmi ve světě	Náboženství ve světě Aktuální dění ve světě	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí – pojmenuje a objasní hlavní současná civilizační rizika a světové ekologické problémy – uvede do souvislostí klimatické změny – oteplování, nedostatek vody a migrační vlny	Migrace	

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu – vyhledá příčiny nastolení totalitárních systémů v politických a ekonomických souvislostech – dá do souvislosti vznik totalitárních systémů s významnými dějinnými událostmi především v dějinách 20. a 21. století	Totalitární systémy ve světě v minulosti a dnes	
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí – popíše postavení ČSR během 2. světové války a po ní – vyvodí z dostupných informací změny, které nastávají v ČSR v letech 1945–1948 – jmenuje zlomové události let 1945–1989 v Československu	ČSR 1939–1989	
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa – diskutuje o globálních problémech lidstva, jejich příčinách a důsledcích – orientuje se v politickém postavení největších států světa USA, Rusko, Číny – charakterizuje stručně extrémistická a teroristická hnutí současnosti, jejich požadavky – charakterizuje postavení ČR v Evropě a ve světě	Extrémistická hnutí ve světě	
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků – posoudí závislost ČSR na SSSR a vyhledá důsledky této závislosti – zdokumentuje na příkladech situací v ČSR v letech 1948–1993 – seznamuje se s některými událostmi, pomocí dobových dokumentů analyzuje historické postupy a jejich správnost – lokalizuje nové státy na mapě světa po roce 1989	Důležité události československých a českých dějin	
Používá filmové nahrávky, audio nahrávky a další autentické materiály pro dokládání historických událostí a k diskusi		
Využívá orální historii k hlubšímu poznávání dějin – účastní se pravidelně diskuze k promítanému filmu v rámci projektu Příběhů bezpráví – využívá rozhovor s blízkým členem rodiny k poznávání blízké minulosti	Člověk v tísní – Příběhy bezpráví	

5.5.3 Občanská výchova

Název vyučovacího předmětu: Občanská výchova
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Disponibilní	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Celkem	0	0	0	0	0	1	1	1	0

5.5.3.1 Obecná charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova vede žáky k rozvíjení zájmu o současnost a minulost našeho národa a jeho začleňování do evropských a světových struktur. Otevírá cestu k sebepoznání a realistickému nahlížení na sebe, své schopnosti a dovednosti, ale také k poznání druhých a k jednání s tím souvisejícím. Seznamuje žáky se vztahy v rodině, škole a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možností zapojení občana do života společnosti. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, usiluje o vytvoření a upevnění jejich osobní i občanské odpovědnosti a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Rozšiřuje povědomí o globálních ekologických problémech, které přinášejí rozvinutá průmyslová společenství, a seznamuje žáky s problematikou terorismu. Vyučovací předmět Občanská výchova rozšiřuje a prohlubuje poznatky o člověku, společnosti i vztazích mezi nimi a učí žáky dívat se na vlastní činnosti z hlediska společenských i globálních dopadů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova tvoří tematické celky Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a hospodářství, Člověk, stát a právo a Mezinárodní vztahy, globální svět. Předmět je realizován pomocí krátkodobých projektů, prací s médii, vyhledáváním informací v přístupných výukových materiálech, encyklopediích, Ústavě ČR, atd. Předmět je realizován ve třídách a počítačové učebně.

V rámci předmětu se realizují průřezová témata – viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat.

5.5.3.2 Výchové a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Podporujeme hledání efektivních metod a strategií učení.
- ❖ Plánujeme výuku, aby v ní žáci viděli návaznost a smysl.
- ❖ Prezентujeme učivo jako nutnou součást povědomí občanů o soudobých událostech.
- ❖ Motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání jako prostředku k uplatnění ve společnosti.
- ❖ Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat, třídit a používat potřebné informace v literatuře a na internetu, požadujeme, aby byly tyto informace zpracovány do systematických přehledů, referátů, projektů nebo nástěnných prezentací.
- ❖ Vedeme žáky k vyhledávání a propojování významů termínů, znaků a symbolů týkajících se státních, společenských a kulturních jevů, k jejich systematickému utřídování a komplexnějšímu pohledu na propojenost společenských jevů.
- ❖ Umožňujeme žákům na základě hraní rolí stát se pozorovatelem a experimentátorem společenských jevů, porovnáváme výsledky a vedeme je ke kritickému zhodnocení a vyvození závěrů pro využití v budoucím životě.
- ❖ Vedeme žáky k poznání smyslu učení jako prostředku úspěchu ve společnosti, budujeme pozitivní vztah k učení na základě pochopení učení jako prostředku získávání potřebných informací.
- ❖ Diskutujeme s žáky smysl a cíl učení, možnosti zdokonalení a hodnotíme společně výsledky učení.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Umožňujeme žákům na základě hraní rolí vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, nacházíme diskuzi společně vhodné řešení těchto problémů, vedeme je k rozpoznání a pochopení problému, učíme je na základě vlastních zkušeností popsat možné způsoby řešení problémů.
- ❖ Vedeme žáky k vyhledávání informací potřebných k řešení problematických situací, porovnáváme jejich shodné, podobné nebo odlišné znaky, na základě modelových situací motivujeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení problémů, podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- ❖ Podporujeme žáky v samostatném řešení problémů, podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení a využívání získaných zkušeností.
- ❖ Necháváme žáky prakticky ověřovat správnost jejich řešení problémů a učíme je aplikovat ověřené způsoby při řešení problémových situací, vedeme žáky ke sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů a k poučení se ze selhání.
- ❖ Vedeme žáky ke kritickému myšlení, zodpovědnosti za svá rozhodnutí, diskutujeme a vedeme je k obhájení svých rozhodnutí a k jejich zhodnocení.

Kompetence komunikativní

- ❖ Podporujeme žáky při vyjadřování jejich myšlenek a názorů na základě podložených argumentů a v logickém sledu.
- ❖ Požadujeme kultivovanost, souvislost a výstižnost písemného i ústního projevu.
- ❖ Netolerujeme projevy jakýchkoliv diskriminačních, rasistických, xenofobií nebo jinak urážlivých projevů.
- ❖ Vedeme žáky k diskuzím, při nichž nejen promlouvají, ale především naslouchají druhým a na základě porozumění vhodně reagují.
- ❖ Podporujeme zapojení všech žáků do diskuze, k obhajování názorů a k vhodné argumentaci.
- ❖ Na základě znalosti neverbální komunikace učíme žáky porozumět gestům, rozvíjíme jejich schopnosti porozumět různým typům textu, obrazových a jiných materiálů, vedeme je k vhodným reakcím a tvořivému využití.
- ❖ Prezентujeme informační a komunikační technologie jako kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem, varujeme před zneužitím a nebezpečím ze strany anonymity internetu a sociálních sítí.
- ❖ Podporujeme využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování, vedeme žáky k rozvíjení vlastních schopností v týmové práci, učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Vedeme žáky k ohleduplnosti ke všem týmovým spoluhráčům, k úctě při jednání s druhými lidmi, k upevňování dobrých mezilidských vztahů na základě poznání kvalit týmové spolupráce a odlišnosti a různorodosti dovedností svých a druhých lidí.
- ❖ Podporujeme všechny k prezentaci svých názorů jak v malé skupině, tak v celé třídě, vedeme je k pochopení potřeby efektivní spolupráce při zvládání složitých úkolů, podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují a oceňují zkušenosti druhých lidí. Učíme žáky respektu k různým hlediskům a pochopení, že se z myšlení a činů druhých můžou poučit a najít inspiraci pro své vlastní myšlení a činy.
- ❖ Vedeme žáky k vytvoření pozitivní představy o nich samých na základě úspěchu a pochvaly, učíme žáky kriticky, ale i pozitivně hodnotit práci a význam týmu, svoji práci a význam v týmu i práci a význam ostatních členů týmu.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky na základě poznání sociokulturních odlišností k respektu přesvědčení druhých lidí.

- ❖ Učíme je na základě hraní rolí vcítit se do situací ostatních lidí.
- ❖ Seznamujeme žáky s patologickými jevy, kterých by se měli vyvarovat a na základě modelových situací je podporujeme k odmítání útlaaku, hrubého zacházení a k odmítání jakýchkoliv projevů násilí.
- ❖ Seznamujeme žáky se základními principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy.
- ❖ Diskutujeme nad právy a povinnostmi, které vycházejí z Listiny práv a svobod, ústavy, řádu školy.
- ❖ Vedeme žáky k zodpovědným rozhodnutím, účinné pomoci a zodpovědnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožující život a zdraví člověka, podporujeme žáky ve vyhledávání účinných způsobů pomoci a příkladů pomoci v kritických situacích.
- ❖ Seznamujeme žáky s naší tradicí a kulturním a historickým dědictvím našeho národa a vedeme je k respektu a ochraně tohoto odkazu, k pochopení smyslu ochrany kulturního dědictví a pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- ❖ Učíme žáky na základě poznání globálních ekologických souvislostí chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy, zapojujeme žáky aktivně do ochrany ŽP tvorbou plakátů vybízejících k šetrnému životnímu stylu.
- ❖ Vedeme žáky k správnému nakládání s odpadem a jak přizpůsobit svůj život trvale udržitelnému způsobu života.

Kompetence pracovní

- ❖ Motivujeme žáky ke kompetentní a podložené volbě budoucího povolání na základě sebepoznání; učíme žáky využívat jejich znalostí a zkušeností při volbě budoucího povolání, volby vhodného vzdělávání.
- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci vlastním příkladem i příklady z okolí a dějin naší země.
- ❖ Vedeme žáky k zodpovědnému chování a jednání při práci s různými materiály, nástroji a školním vybavením; dbáme na dodržování vymezených pravidel bezpečnosti práce; učíme žáky flexibilitě a adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky.
- ❖ Učíme žáky na základě projektů orientaci v základních podnikatelských aktivitách a jejich realizaci, rozvíjíme jejich podnikatelské myšlení poznáním fungování trhu.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií.
- ❖ Vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě.
- ❖ Podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí.
- ❖ Vedeme žáky k používání digitálních technologií pro usnadnění občansko-právních povinností.

5.5.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání -rozezná státní symboly, určí příležitost jejich používání -vyhledá a dá do souvislostí důležité události, osobnosti a místa týkající se našeho státu -zjistí a sestaví přehled státních svátků a významných dnů našeho státu VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu -objasní pojem občan, občanství a národnost -vysvětlí pojem vlastenectví, nacionalismus a uvede příklady z médií, týkající se tohoto učiva VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích -znázorní vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích -navrhne nenásilné způsoby řešení konfliktních situací -rozliší asertivní, pasivní a agresivní jednání a uvede příklady takového jednání VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám -porovná víry a náboženství v dnešní době i v minulosti -vysvětlí, proč je třeba k odlišným náboženským skupinám přistupovat tolerantně -vyhledá příklady zvyků a zvláštností odlišných kultur a menšin -porovná kulturní odlišnosti na základě nalezených příkladů a zdůvodní nutnost jejich tolerance a respektu k odlišným kulturám a menšinám VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti -objasní pojmy diskriminace, rasismus a xenofobie -vyhledá případy diskriminace, rasismu a xenofobie v médiích VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	Naše vlast -zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny Občan, občanství, národnost, nacionalismus Pojem vlasti a vlastenectví, významné osobnosti, problémy lidské nesnášenlivosti Naše obec, region, kraj -památná místa, významní rodáci -správa obce -významní rodáci a místní tradice Rodina a její funkce -Rodokmen Celoživotní vzdělávání Lidská spolupráce	OSV – Osobnostní rozvoj, VDO – Občanská společnost a škola
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti -osvojí si pojmy příjem a výdaj, za co domácnost pravidelně platí, z čeho získává příjmy, daně -sestaví svůj měsíční rozpočet -uvědomí si riziko života "na dluh", jak mu předcházet VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti	finance domácnosti, daně osobní rozpočet dluhy a jak jim předcházet	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Volby, volební právo; možnosti zapojení do veřejného života Státní správa a samospráva	
-vyloží smysl a postup voleb, objasní, kdo má právo volit a proč -zhodnotí možnosti zapojení do veřejného života -definuje pojem státní správa, samospráva		
VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů		

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - rozliší hromadné sdělovací prostředky a jejich vliv na naši společnost - posoudí vliv reklamy na naše návyky, vytvoří reklamu na některý z výrobků - zhodnotí pravdivost a kvalitu mediálního sdělení VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - porovná víry a náboženství v dnešní době i v minulosti - vysvětlí, proč je třeba k odlišným náboženským skupinám přistupovat tolerantně - vyhledá příklady zvyků a zvláštností odlišných kultur a menšin - porovná kulturní odlišnosti na základě nalezených příkladů a zdůvodní nutnost jejich tolerance a respektu k odlišným kulturám a menšinám - rozezná kulturní odlišnosti a ctí památky kulturního dědictví - zdůvodní, proč je vandalismus na památkách nebo soukromém majetku nepřijatelný - dokáže popsat osobnost člověka, který úmyslně poškozuje cizí majetek - orientuje se v základních rozdílech mezi přestupkem a trestným činem, souvisejícím s vandalismem VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - objasní pojmy diskriminace, rasismus a xenofobie - vyhledá případy diskriminace, rasismu a xenofobie v médiích VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	Hromadné sdělovací prostředky - Reklama - Mediální sdělení Umění, funkce umění - Umění a kýč - Druhy umění Kultura, antropologie, etnografie, menšin Náboženství - Judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus; animismus, fetišismus, totemismus, polyteismus, mýty Pravidla chování, problémy lidské nesnášenlivosti Diskriminace, rasismus, xenofobie Ochrana památek vandalismus	MuV – Kulturní difference
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - definuje pojem vlastnictví, majetek a uvede formy vlastnictví - uvede příklady druhů majetku	Formy vlastnictví, majetek, druhy majetku	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky -definuje funkci a smysl státního uspořádání -rozlišuje formy státu a uvede jejich příklady -porovnává znaky forem států -popíše znaky demokracie a totalitních režimů VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu -rozlišuje formy státní moci -identifikuje orgány státní moci VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - objasní rozdíly života v demokracii a totalitě VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod -seznámí se s důležitými listinami, týkajícími se lidských práv -obhájí svá práva ve fiktivní situaci -posoudí význam lidských práv na příkladech ze současnosti a minulosti VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	Stát - znaky státu, formy státu, funkce státu - Demokracie a totalita - moc zákonodárná, výkonná a soudní, správa obcí, státu - Život v demokracii a totalitě Lidská práva - Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod - Lidská práva v praxi	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - popíše vznik a vývoj EU a její úkoly a cíle - orientuje se v základních orgánech EU - vyjmenuje členské státy EU - vyhledá příklady vlivu začlenění ČR do EU - vyhledá příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR - posoudí význam mezinárodních organizací ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - vysvětlí pojem kooperace a posoudí smysl spolupráce mezi státy VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	Evropská unie - její úkoly, členské země EU - Orgány EU - Členské státy EU - ČR v EU – význam a vliv - Praktický život v ČR jakožto členské země EU OSN, NATO - Význam mezinárodních organizací, jejich spolupráce	

Ročníkové výstupy – 8. ročník		Učivo – 8. ročník	PT
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života -rozlišuje a vysvětlí pojmy osobnost, sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí, sebeuvědomování, vůle -přiřadí sebe a své spolužáky ke vhodným temperamentním typům -sestaví žebříček hodnot VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek -popíše osobní vlastnosti a posoudí jejich vliv na dosahování individuálních i společných cílů -objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek -vysvětlí pojmy inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita (tvořivost) rozumové poznávání skutečnosti – myšlení, řeč a na základě jejich znalosti posoudí své vlastnosti a jejich vliv na dosahování cílů -posoudí, jak může osobnost ovlivnit řešení problémů, uvede příklady VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání -ukáže na příkladech ze svého okolí, jak může osobnost a temperament ovlivnit vztahy mezi lidmi, jejich chování a jednání -popíše rozdíly mezi lidmi a biologické, sociální a psychické změny v dospívání, rozdíly ve vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých -vysvětlí a na základě příkladů uvede pojmy sociální vnímání a poznávání, všímavost a představivost, paměť, zapomínání, pozornost -rozliší a vymezí psychické procesy a stavy, na základě jejich znalostí vhodně koriguje své chování a jednání VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru -chápe podstatu charakterových a volních vlastností, uvědomuje si význam vůle, stanovení cíle -uvede příklady funkčnosti a nefunkčnosti těchto vlastností -chápe pojem sebereflexe, uvědomuje si její význam a praktické využití -vytvoří seznam svých předností -chápe rozdíl zdravé a nezdravé sebedůvěry, rozumí, že sebedůvěra=důvěra ve schopnost překonat vlastní nedostatky a akcentovat své přednosti VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány	Osobnost -poznání sebe sama, charakter -Temperament -Hodnoty -Vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita (tvořivost) rozumové poznávání skutečnosti – myšlení, řeč, myšlenkové operace, řešení problémů, vůle -Osobnost a její vliv na řešení problémů -Temperament, temperamentní typy -Smyslové poznávání skutečnosti, sociální vnímání a poznávání, všímavost a představivost -Paměť, zapomínání, pozornost -Psychické procesy a stavy -Charakterové a volní vlastnosti -Osobní přednosti -Sebedůvěra	OSV – Morální rozvoj	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít -popíše druhy pojištění VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu -vysvětlí pojem státní rozpočet -rozliší zdroje příjmů -popíše daňovou soustavu ČR -vyhledá informace o poplatnících a plátcích daně -uvede příklady sociální politiky státu, sociálních dávek, zhodnotí jejich potřebnost -vyjmenuje základní druhy pojištění a určí, které z nich je povinné	Pojištění Státní rozpočet – zdroje příjmů; Daně v daňové soustavě ČR; Poplatník a plátcé daně. Sociální politika státu; Druhy pojištění, povinné pojištění; Státní deficit -řešení – tzv. krytí státního deficitu		

VO-9-3-05 uveďte a porovnávejte nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - vysvětlí pojem deficit - uveďte příklady krytí deficitu VO-9-3-04p uveďte příklady služeb, které banky nabízejí VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejích orgánů a institucí, uveďte příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - rozlišuje a charakterizuje výkonnou, zákonodárnou a soudní moc, jak je popsána v Ústavě ČR - vyhledá informace o soustavě soudů v ČR a o průběhu občanskoprávního a trestního řízení - uveďte příklady orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uveďte příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - vyhledá v Ústavě ČR volební systém do Parlamentu ČR - objasní formy voleb v zahraničí a porovná je s volbami v ČR - objasní pojmy poměrný a většinový systém, mandát, poslanecká imunita, legislativní proces VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - charakterizuje funkci ombudsmana - ukáže na příkladech z médií, jak prosazovat svá práva na základě znalosti Listiny základních práv a svobod - aplikuje svou znalost základních práv při respektování práv druhých VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uveďte příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozliší a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů - uveďte příklady činnosti orgánů právní ochrany občanů a příklady jejich spolupráce - vyhledá a popíše soustavu soudů v ČR - rozliší druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce a popíše způsoby jejich postihování - vymezí pojem trestní postizitelnost - sestaví stručnou charakteristiku předpisů v silničním provozu a postihů za jejich porušování VO-9-4-02p uveďte základní prvky fungování demokratické společnosti VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-02p uveďte symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uveďte příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele VO-9-4-09p uveďte základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu	Ústava ČR, její struktura Soustava soudů v ČR, občanskoprávní a trestní řízení Orgány spravující obce, kraje, stát Volby do Parlamentu ČR, poměrný a většinový systém, mandát, poslanecká imunita, legislativní proces Listina základních práv a svobod, ombudsman, prosazování svých práv a respektování práv druhých Orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu postihy protiprávního jednání trest vyhláška silničního provozu

VDO – Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě

VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství -objasní význam právní úpravy vlastnictví, popíše vlastnické právo -uvede příklady zodpovědnosti vlastníka za svůj majetek -popíše jednoduchým způsobem způsoby dědictví -vyjmenuje náležitosti pracovní smlouvy a výpovědi -uvede příklady důvodů pro rozvázání pracovního poměru -zhodnotí práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů -vymezí rodinu z pohledu práva, určí základní práva a povinnosti manželů -objasní systém náhradní rodinné péče a mezinárodní adopce VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci -uvede příklady některých občanskoprávních smluv (smlouva o dílo, smlouva kupní) a vyjmenuje jejich náležitosti -vysvětlí důležitost obezřetnosti při uzavírání smluv, zodpovědnost občanů za jimi způsobené škody; -provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky (uzavírání kupní smlouvy, pracovní smlouvy – brigáda, zodpovědnost za škodu) VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování -uvědomuje si zodpovědnost za své chování -respektuje právní řády kolem sebe -vyhledává informace a příklady z médií o dodržování zákonů VO-9-4-10 rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady -rozpoznává protiprávní jednání, uvědomuje si význam sankcí -rozlišuje přestupek a trestný čin, popíše trestní řízení, význam trestů -uvede příklady trestné činnosti mladistvých, zhodnotí její příčiny a následky -vysvětlí, jaké jsou povinnosti svědka -popíše rozdíl mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých -zhodnotí význam prevence trestných činů VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání -vysvětlí podstatu korupčního jednání, uvede příklady, orientuje se v etických otázkách VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	Vlastnické právo, zodpovědnost vlastníka, dědění; Dědictví Pracovní poměr Ukončení pracovního poměru Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. Rodina a právní ustanovení Náhradní rodinná péče Občanskoprávní smlouvy, jejich náležitosti; Uzavírání smluv, smlouva o dílo, smlouva kupní; Zodpovědnost občanů za jimi způsobené škody; Dodržování zákonů; Zodpovědnost lidí za vlastní chování Dodržování zákonů v praxi Protiprávní jednání, význam sankcí. Přestupky, povinnosti svědka; Trestní řízení, přestupky a trestné činy, význam trestů; Svědectví Trestná činnost mladistvých, možné příčiny a následky; Rozdíl mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých, prevence korupce, morálka a právo
--	--

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Název vyučovacího předmětu: Fyzika (F)
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	0	0	2	1	1	1
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Celkem	0	0	0	0	0	2	2	1	1

5.6.1.1 Obecná charakteristika předmětu

V předmětu fyzika si žáci osvojují, především na základě pozorování, měření a experimentování, nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům, vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi. Významně přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, k přechodu od převážně názorného poznání k poznání reflektujícímu prvky vědeckého poznání, učí žáky přesnému vyjadřování, rozvíjí jejich specifické zájmy a uvádí je do možností a perspektiv moderních technologií.

Spolu s ostatními přírodovědnými předměty směřuje výuka fyziky i k tomu, aby si žáci uvědomovali bohatost a mnohotvárnost skutečnosti i existenci souvislostí a zákonitostí v ní, aby si uvědomovali hodnotu vědeckého poznávání i potřebu jeho využívání ku prospěchu jedince i lidské společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Fyzika je jedním z předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět je tvořen sedmi tematickými celky – Látky a tělesa, Pohyb těles; Síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje, Vesmír.

Předmět se vyučuje v kmenových učebnách, v počítačové učebně a zařazují se exkurze.

5.6.1.2 Výchové a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Vedeme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, vlastností a jevů.
- ❖ Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- ❖ Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- ❖ Vedeme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- ❖ Umožňujeme žákovi pozorovat, měřit a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- ❖ Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- ❖ Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- ❖ Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- ❖ Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Vytváříme praktické problémové úlohy a situace.
- ❖ Vedeme žáky pomocí modelových situací řešit problémy.
- ❖ Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
- ❖ Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- ❖ Vedeme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů.
- ❖ Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.

- ❖ Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- ❖ Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- ❖ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- ❖ Vedeme žáky k využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- ❖ Učíme, jak některým problémům předcházet.
- ❖ Monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- ❖ Učíme žáky prezentovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- ❖ Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- ❖ Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- ❖ Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- ❖ Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- ❖ Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- ❖ Vedeme žáky k práci a spolupráci v týmech.
- ❖ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu a pro tým i práci (význam) ostatních členů týmu.
- ❖ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- ❖ Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- ❖ Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- ❖ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ❖ Podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- ❖ Vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití fyziky.
- ❖ Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí.
- ❖ Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a aktivní ochraně životního prostředí.
- ❖ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- ❖ Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- ❖ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- ❖ Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- ❖ Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- ❖ Monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- ❖ Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- ❖ Vedeme žáky k využívání moderní technologie, postupů, pomůcek a techniky.
- ❖ Podporujeme využívání výpočetní techniky a internetu.

- ❖ Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- ❖ Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- ❖ Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- ❖ Seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k fyzice.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů.
- ❖ Podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat.
- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů.
- ❖ Učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání.

5.6.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
LÁTKY A TĚLESA		
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou – uvede fyzikální veličiny – zvolí vhodná měřidla k uvedeným fyzikálním veličinám F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí – charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic – uvede jevy, které je potvrzují – vysvětlí hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plyných F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty – usoudí, zda se objem tělesa při dané teplotě zvětší či zmenší – užívá tyto poznatky při řešení problémů – řeší fyzikální úlohy F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů – uvádí hlavní jednotky a značky hustoty, hmotnosti, objemu, času, teploty – změří hmotnost tělesa na rovnoramenných vahách – změří objem tělesa pomocí odměrného válce F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	Měření veličin Látky a tělesa – difuze, Brownův pohyb, atomy a molekuly, skupenství látek Teplotní roztažnost těles a látek Fyzikální veličiny – hustota, hmotnost, objem, čas, teplota, síla Elektrické vlastnosti látek	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
POHYB TĚLES, SÍLY		
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu – objasní klid a pohyb tělesa – rozliší jeho polohu vzhledem k jinému tělesu – zjistí, zda je těleso v klidu či pohybu k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh, vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles – určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas – vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici – rozeznává jednotlivé druhy sil – uvede jednotku síly – změří sílu siloměrem – znázorní úsečkou sílu – určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů – porovná druhy sil: gravitační, třecí síla – využívá Newtonovy zákony k vysvětlení změn pohybu tělesa při působení sil – používá a chápe podstatu pohybových zákonů pro objasnění běžných situací – využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce F-9-2-01p rozezná, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	Pohyb těles – rovnoměrný pohyb Síla – druhy síly – Newtonovy pohybové zákony – tlaková síla a tlak – třecí síla – gravitační pole	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN		
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů – užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí – určí velikost a směr působící tlakové síly – vysvětlí vznik hydrostatického tlaku – objasní podstatu Archimédova zákona – používá ho při řešení problémů a úloh – ověří chování tělesa v klidné tekutině – určí důsledek konkrétního vztahu mezi gravitační silou působící na těleso v tekutině F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Archimédův zákon Hydrostatický a atmosférický tlak	

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
ENERGIE		
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem – uvede hlavní jednotku práce, energie, respektive výkonu – vyjádří výkon – pochopí podstatu práce a výkonu – objasní souvislosti mezi konáním práce a pohybovou energií – popíše vztah mezi výkonem a vykonanou prací – porovná pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností – objasní a na jednoduchých příkladech vysvětlí přeměny různých forem energie – objasní vnitřní energii tělesa ze znalosti tělesa – charakterizuje některé z forem tepelné výměny – ukáže příklady tepelné výměny v praxi – rozpozná jednotlivé změny skupenství – uvede praktický příklad tání, tuhnutí, vypařování, var F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí – charakterizuje hlavní faktory energ. zdrojů – vysvětlí podíl vlivu energ. zdrojů na životní prostředí v souvislosti s výrobou el. energie – znázorní přenosovou soustavu el.energie F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Energie a její přeměny Výkon ve vztahu práce-čas Formy energie Změny skupenství Zdroje energie	EV – Vliv energetických zdrojů a výroby el. energie na životní prostředí
ZVUKOVÉ DĚJE		
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku – určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku – charakterizuje odraz zvuku – objasní vznik ozvěny – vysvětlí, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří – doloží závislost rychlosti zvuku na druhu prostředí F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí – charakterizuje hluk jako zvuk vznikající nepravidelným chvěním těles – posoudí možnosti potlačování nadměrného hluku v našem životním prostředí – rozliší hlasitost zvuku – vysvětlí nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Akustika Vlastnosti zvuku	EV – vysvětlí nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE		
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu – sestaví jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu – nakreslí schéma daného reálného elektrického obvodu F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí – porovná odlišnost mezi stejnosměrným a střídavým proudem – uvede hlavní jednotku el. napětí a proudu – vyjádří el. napětí a proud při dané jednotce jinou jednotkou el. napětí a proudu – měří stejn. napětí v el. obvodu voltmetrem – měří stejn. proud v el. obvodu ampérmetrem F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností – rozliší pokusně vodič od izolantu – uvede konkrétní příklad vodiče, izolantu a polovodiče – určí na konkrétních příkladech jejich vlastnost – zdůvodní, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní – určí, jak se mění magnetické pole, prochází-li obvodem větší proud – ověří, zda je v okolí cívky magnetické pole – znázorní graficky průběh indukčních čar – uvede příklad použití otáčivého účinku stejnosměrného magnet. pole na cívku s elektrickým proudem F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh – charakterizuje zdroj světla jako těleso – rozliší mezi zdrojem světla a tělesem pouze světlo odrážející – charakterizuje bodový a plošný zdroj světla – charakterizuje optické prostředí průhledné, průsvitné, stejnorodé a nestejnorodé F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami – charakterizuje srovnáním úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou prostředí – posoudí rychlost světla v těchto prostředích – charakterizuje a posoudí lom světla ke kolmici a od kolmice – určí, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Elektrický obvod Stejnoseměrný a střídavý proud Vodiče, izolanty a polovodiče Elektromagnetické jevy Šíření světla Průchod světla čočkami	

VESMÍR		
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet – popíše sluneční soustavu na základě poznatků o gravitačních silách – vyhledá základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách v tabulkách – charakterizuje druhy měsíců dalších planet sluneční soustavy, odliší je od Měsíce – odliší planetu od hvězd – objasní střídání dne a noci, roční období a jednotlivé měsíční fáze – používá mapu hvězdné oblohy k vyhledávání blízkých vesmírných těles – popíše planety, měsíce, planetky a komety F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země – zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci – osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a její postavení ve vesmíru	Sluneční soustava Hvězdy a planety	

5.6.2 Chemie

Název vyučovacího předmětu: Chemie (Ch)
 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Celkem	0	0	0	0	0	0	0	2	2

5.6.2.1 Obecná charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Chemie je jedním z předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět chemie je tvořen sedmi tematickými celky – Pozorování, pokus a bezpečnost práce, Směsi, Částicové složení látek a chemické prvky, Chemické reakce, Anorganické sloučeniny, Organické sloučeniny a Chemie a společnost.

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Vyučovací předmět Chemie je vyučován v kmenových třídách, počítačové učebně a doplňuje se různými exkurzemi. Předmět svým charakterem zasahuje i do povinně vyučovaného tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací“. Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

Kompetence k učení

- ❖ Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů.
- ❖ Vedeme žáky k schopnosti efektivně plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- ❖ Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení.
- ❖ Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- ❖ Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- ❖ Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- ❖ Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy s ohledem na jeho schopnosti.
- ❖ Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Vytváříme praktické problémové úlohy a situace, učíme žáky prakticky problémy řešit.
- ❖ Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
- ❖ Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- ❖ Vedeme žáky k základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů.
- ❖ Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- ❖ Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- ❖ Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- ❖ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- ❖ Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- ❖ Učíme, jak některým problémům předcházet.
- ❖ Monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- ❖ Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů.
- ❖ Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- ❖ Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- ❖ Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- ❖ Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- ❖ Vyžadujeme dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- ❖ Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- ❖ Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- ❖ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- ❖ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- ❖ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ❖ Podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- ❖ Monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupinách

- ❖ Vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie.
- ❖ Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí.
- ❖ Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí.
- ❖ Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků.
- ❖ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- ❖ Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- ❖ Vedeme žáky k správnému jednání v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- ❖ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- ❖ Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- ❖ Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- ❖ Vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s chemickými látkami, pravidla chování ve škole a dodržování stanovených pracovních postupů).
- ❖ Monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- ❖ Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- ❖ Vedeme žáky k využívání moderní technologie, postupů, pomůcek.
- ❖ Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- ❖ Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- ❖ Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- ❖ Vedeme žáky k adaptaci na různé pracovní podmínky.
- ❖ Seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí.
- ❖ Vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi.
- ❖ Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním.
- ❖ Seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek – zkoumá vlastnosti látek – rozděluje látky do skupin, porovnává, posuzuje a shrnuje poznatky do zápisu – rozpozná skupenství látek a jejich změny CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí – vysvětlí význam H-vět a P-vět a uvede jejich příklady u běžných výrobků – zná symboly nebezpečnosti látek a jejich význam – uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady – bezpečné práce s nimi – uvede zásady bezpečné práce při práci v laboratoři, poskytne první pomoc při úrazu CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami – rozpozná přeměny skupenství látek	Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam
SMĚSI	
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky – rozliší různorodé, stejnorodé směsi a chemické látky a uvede příklady – rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, aerosol, mlhu a uvede příklady CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi – provádí usazování, filtraci, destilaci a krystalizaci ve školních podmínkách a vysvětluje jejich princip – uvede příklady chemické výroby založené na oddělování složek směsí – navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu – rozliší druhy vody, uvede příklady výskytu a využití CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	Směsi různorodé, stejnorodé Pojmy – koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený roztok – oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY, SMĚSI	
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech – popíše složení atomu – vysvětlí pojmy: protonové číslo, molekula, chemická vazba – zapíše vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti – zná triviální názvy vybraných skupin – rozliší periody a skupiny v periodické soustavě – vyjmenuje vybrané skupiny prvků z periodické soustavy – orientuje se v periodické tabulce CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použitím uvede příklady znečišťování vody a vzduchu – uvede princip výroby pitné vody ve vodárně, vysvětlí koloběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život – rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	Částicové složení látek – atom, molekula, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků – protonové číslo Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin Kyslík, vodík Voda – destilovaná, pitná, odpadní – výroba pitné vody – čistota vody Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva, teplotní inverze, smog
CHEMICKÉ REAKCE, ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti – rozliší kovy, nekovy a polokovy – uvede příklady využití vybraných kovů, slitin, nekovů, polokovů CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání – popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství – vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí – zapisuje názvy a vzorce oxidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů – popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi – rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů – zapíše neutralizaci chemickými rovnicemi – popíše poskytnutí první pomoci při zasažení pokožky roztokem kyseliny nebo hydroxidu CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	Polokovy – křemík, silikony Kovy – slitiny kovů – výroba oceli – koroze Halogenidy, oxidy, sulfidy – oxidační číslo – názvosloví a použití halogenidů a sulfidů – vlastnosti, názvosloví a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny a hydroxidy – kyselost, zásaditost roztoku, neutralizace, pH – vlastnosti, názvosloví a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Soli kyslíkaté a bezkyslíkaté – vlastnosti, názvosloví a použití vybraných solí

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
ORGANICKÉ SLOUČENINY		
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití – rozliší anorganické a organické sloučeniny – zapíše vzorce uhlovodíků – popíše výskyt, vlastnosti, použití alkanů, alkenů, alkinů, arenů CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy – uvede základní frakce ropy a jejich použití – hodnotí fosilní a vyráběná paliva z ekologického hlediska – vysvětlí význam používání automobilových katalyzátorů CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití – vytvoří vzorce derivátů uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a příklady použití – zhodnotí význam látek pro život člověka a rizika s nimi spojená – rozeznává esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí – uvede zdroje uhlovodíků CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů – rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny – uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě	Uhlovodíky. – Názvosloví, vlastnosti, použití. Paliva. – Ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva. – Automobilismus. Deriváty uhlovodíků. – Halogenderiváty. – Dusíkaté deriváty uhlovodíků. – Alkoholy, alkoholismus. – Fenoly. – Další kyslíkaté deriváty uhlovodíků. – Karboxylové kyseliny a jejich soli. – Estery.	
CHEMIE A SPOLEČNOST		
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka – uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí – popíše složení, vlastnosti a použití běžných stavebních poživ – uvede vlastnosti a typy plastů, posoudí vliv používání plastů na životní prostředí – rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání – definuje detergenty, pesticidy, insekticidy a vysvětlí význam jejich používání, negativních dopadů na zdraví člověka a životní prostředí – zachází bezpečně s běžnými čistícími prostředky – orientuje se v prospěšnosti a škodlivosti léčiv – uvede příklady legálních a nelegálních drog a popíše – příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace, recyklace Detergenty, pesticidy, insekticidy Léčiva a návykové látky	

CHEMICKÉ REAKCE, SMĚSI		
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání – vysvětlí rozdíl mezi exotermickými a endotermickými reakcemi, uvede jejich konkrétní příklady CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu – vyčíslí počet přijatých a odevzdaných elektronů v redoxní reakci – definuje oxidaci a redukci – vysvětlí podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení – vypočítá složení roztoku – připraví roztok daného složení CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě	Redoxní děje Elektrolýza, galvanický článek, akumulátory Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – katalyzátory, inhibitory Chemické rovnice Chemické výpočty – molární hmotnost – látkové množství – hmotnostní zlomek – látková koncentrace	
CHEMIE A SPOLEČNOST		
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi – jmenuje základní odvětví chemického průmyslu a jejich produkty – uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemický průmysl a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje – zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí, navrhne řešení – odvodí rizika chemického průmyslu v ČR na životní prostředí – vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady – posoudí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe – uvede, jak postupovat při požáru – popíše vlastními slovy způsob ohlašování požáru a zásady pro uložení hasicích přístrojů – uvede principy hašení a druhy hasicích přístrojů CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin	Chemický průmysl Výroba paliv a energie Hořlaviny Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	

5.6.3 Přírodopis

Název vyučovacího předmětu:	Přírodopis (Př)
Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vzdělávací obor:	Člověk a příroda

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	0	0	2	2	1	1
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Celkem	0	0	0	0	0	2	2	2	2

5.6.3.1 Obecná charakteristika předmětu

Předmět Přírodopis je jedním z předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět je tvořen osmi tematickými celky – Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka, Neživá příroda, Základy ekologie, Praktické poznávání přírody.

Předmět přírodopis se vyučuje v kmenových učebnách, v rámci doplňkové formy se využívá počítačová učebna a zařazují se vycházky do přírody a exkurze.

Přírodopis jako vyučovací předmět je založen na funkční integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. Obsah učiva je vybrán a strukturován tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučili se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Spojením učení se zkušenostmi a dovednostmi získávanými při pozorování a srovnávání součástí přírody i při provádění vlastních pokusů jsou vytvářeny potřebné předpoklady a podmínky pro to, aby žáci získali komplexní poznatky a dovednosti související s přírodou.

V rámci předmětu se realizují průřezová témata – viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat.

5.6.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Vedeme žáky k různým metodám poznávání přírodních objektů, vlastností a jevů.
- ❖ Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- ❖ Vedeme žáky k vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu.
- ❖ Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- ❖ Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- ❖ Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- ❖ Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- ❖ Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Vytváříme praktické problémové úlohy a situace, učíme žáky prakticky problémy řešit.
- ❖ Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
- ❖ Vedeme žáky k zobecňování poznatků a jejich aplikování v různých oblastech života.
- ❖ Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů.
- ❖ Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- ❖ Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- ❖ Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- ❖ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- ❖ Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.

- ❖ Učíme, jak některým problémům předcházet.
- ❖ Monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- ❖ Učíme žáky stručně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů.
- ❖ Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- ❖ Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- ❖ Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- ❖ Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- ❖ Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky k osvojování dovednosti a kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- ❖ Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- ❖ Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- ❖ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- ❖ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- ❖ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- ❖ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ❖ Podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- ❖ Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- ❖ Vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití biologie.
- ❖ Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí.
- ❖ Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a aktivní ochraně životního prostředí.
- ❖ Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření a zneužívání léků.
- ❖ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- ❖ Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- ❖ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- ❖ Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- ❖ Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- ❖ Monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- ❖ Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- ❖ Vedeme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.
- ❖ Podporujeme využívání výpočetní techniky a internetu.
- ❖ Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.

- ❖ Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- ❖ Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích.
- ❖ Rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry.
- ❖ Vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi.
- ❖ Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů.
- ❖ Učíme žáky využívat digitální technologie pro usnadnění a zefektivnění práce.

5.6.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů – objasní vliv geosféry na vznik a trvání života – diskutuje o názorech na vznik Země a života na Zemi – jmenuje základní podmínky a projevy života – vysvětlí význam vody, živin, kyslíku, slunečního záření pro život – charakterizuje základní vztahy mezi organismy (potravní vztahy, symbióza, predace, parazitismus) – charakterizuje producenty, konzumenty, rozkladače – vysvětlí pojmy potravní řetězec, potravní pyramida – popíše průběh fotosyntézy – popíše stavbu rostlinné a živočišné buňky, vysvětlí funkci vybraných částí buňky – porovná rostlinnou, živočišnou a bakteriální buňku – uvede rozdíl mezi tkáněmi, orgány a orgánovými soustavami – objasní důvody třídění druhů organismů P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka – charakterizuje viry, porovná odlišnosti od buňky – popíše rozmnožování virů – charakterizuje bakterie, popíše jejich stavbu – ozřejmí vliv příznivých bakterií pro lidské tělo – jmenuje příklady virových a bakteriálních onemocnění, jejich původce, možnosti vniku virů a bakterií do těla a prevence před onemocněními virového/ bakteriálního původu P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka – má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích – pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – názory na vznik života – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty Základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy. Organismy jednobuněčné a mnohobuněčné Viry a bakterie – výskyt, význam, praktické využití

BIOLOGIE HUB	
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků – popíše stavbu těla houby, vysvětlí jejich rozmnožování – jmenuje zásady sběru hub ke konzumaci – pozná základní zástupce jedlých a jedovatých hub v ČR – popíše první pomoc při požití nejedlé/ jedovaté houby – vysvětlí význam hniložijných a cizopasných hub – popíše stavbu lišejníkové stélky – vysvětlí funkci obou symbiotických organismů lišejníku P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozliší vnitřní a vnější orgány vybraných živočichů – popíše stavbu a funkci základních orgánů prvků a bezobratlých živočichů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – uvede znaky a zástupce prvků a bezobratlých živočichů – třídí živočichy do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – uvede způsob života, výskyt a význam skupin prvků a bezobratlých – popíše adaptaci na prostředí vybraných zástupců – navazuje na znalosti získané z pozorování živočichů v přírodě a na znalosti získané v předchozích ročnících, aktivně je používá P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy – zdůvodní význam živočichů – vysvětlí rozdíly mezi volně žijícími a cizopasnými živočichy – vysvětlí bezpečné a preventivní chování při kontaktu s živočichy – objasní zásady první pomoci při bodnutí hmyzem, přisátí klíštěte P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva Projevy chování živočichů – prvoci, bezobratlí
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody – aplikuje praktické metody poznávání přírody (klíče, atlasy, sbírky) – dovede zacházet s mikroskopickou technikou a lupou – určuje vybrané zástupce organismů v závislosti na probíraném tématu, přímém pozorováním v přírodě – načrtne a popíše pozorovaný biologický objekt P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Praktické metody poznávání přírody – používání jednoduchých určovacích klíčů a atlasů – laboratorní práce – pozorování: oko, lupa, mikroskop – zhotovení dočasných preparátů – pozorování v přírodě – vytvoření protokolu z pozorování

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozliší vnitřní a vnější orgány vybraných živočichů – popíše stavbu a funkci základních orgánů živočichů – objasní rozdíl mezi vnitřní a vnější stavbou živočichů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci – uvede znaky a zástupce paryb, ryb, obojživelníků, plazů a ptáků – porovnává stavbu těla a třídí živočichy do hlavních taxonomických skupin – vyhledá informace o vybraných zástupcích v atlase zvířat, odborných knihách, na internetu, vypracuje referát, který prezentuje P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – uvede způsob života, výskyt a význam skupin strunatců – popíše stavbu těla a adaptaci na prostředí vybraných zástupců jednotlivých skupin strunatců – popíše chov a péči u vybraného zástupce domácích živočichů – navazuje na znalosti získané z pozorování živočichů v přírodě a na znalosti získané v předchozích ročnících, aktivně je používá P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy – zdůvodní význam živočichů – vysvětlí, jak se bezpečně chovat při styku s různými živočichy – objasní zásady první pomoci při uštknutí hadem apod. P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – fylogeneze a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin strunatců – (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) Projevy chování živočichů – strunatci, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci. Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy – péče o vybrané domácí živočichy – chov domestikovaných živočichů	

BIOLOGIE ROSTLIN		
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům – nakreslí a popíše schéma rostlinné buňky – uvede typy rostlinných pletiv a vysvětlí jejich funkci – charakterizuje rostlinné orgány P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin – vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů – porovná rozmnožování pohlavní a nepohlavní, uvede příklady, využití při pěstování – popíše a vysvětlí, jak se některé rostliny přizpůsobují podmínkám prostředí P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů – vysvětlí termín „vyšší rostliny“ – orientuje se v přehledu systému rostlin, uvede k jednotlivým kategoriím zástupce – uvede základní znaky jednotlivých skupin rostlin – vyjmenuje znaky dvouděložných a jednoděložných rostlin, uvede – rozdělí mezi jednoděložnou a dvouděložnou rostlinou – uvede, čím se liší krytosemenné, nahosemenné a výtrusné rostliny – u vybraných čeledí vyjmenuje a určí zástupce pomocí klíčů a atlasů – nakreslí schéma, popíše a vysvětlí význam, funkce částí těla výtrusných a semenných rostlin, jejich vzájemné vztahy – vysvětlí hospodářský význam vybraných zástupců – posoudí význam rostlin a popíše možné způsoby jejich ochrany – uvede zástupce chráněných rostlin P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam pletiv a jednotlivých částí těla vyšších rostlin – kořen, stonek, list, květ, semeno, plod Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování Systém rostlin – vývoj rostlin, přechod rostlin na souš, přizpůsobení rostlin životu na souši – poznávání a zařazování daných zástupců mechorostů, plavuní, přesliček, kapradin, nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných) – výtrusné rostliny: mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny – semenné rostliny: nahosemenné rostliny: jinany, jehličnany; krytosemenné rostliny: vybrané čeledi jednoděložných a dvouděložných (liliovité, lipnicovité, vstavačovitité, listnaté stromy a keře, pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdnicovité) Význam rostlin a jejich ochrana – vývoj a využití hospodářsky významných zástupců (u jednotlivých čeledí)	

ZÁKLADY EKOLOGIE		
P-9-7-01 uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi – charakterizuje typy ekosystémů a určí, které organismy v nich žijí – zdůvodní vzájemné vztahy mezi organismy – vyjmenuje a pozná některé druhy ohrožených rostlin a živočichů P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam – zdůvodní vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím P-9-7-04 uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí – vyjmenuje lidské aktivity ohrožující životní prostředí, posoudí jejich negativní vliv na životní prostředí – uveďte zásady vhodného a ohleduplného chování v přírodě – uveďte možnosti ochrany ekosystémů P-9-7-01 uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	Společenstva: – lesa, vod a mokřadů, luk, pastvin a travnatých strání, polí a sídelních aglomerací. Životní prostředí – Globální a lokální ekologické problémy, možnosti jejich řešení. – Aktivity ohrožující životní prostředí. – Chování člověka v přírodě. Ohrožené druhy rostlin a živočichů	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody – aplikuje praktické metody poznávání přírody (klíče, atlasy, sbírky) – dovede zacházet s mikroskopickou technikou a lupou – určuje vybrané zástupce rostlinné a živočišné říše v závislosti na probíraném tématu, přímém pozorování v přírodě – načrtne a popíše pozorovaný biologický objekt P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Používání jednoduchých určovacích klíčů a atlasů Zařazení pozorovaných objektů do systému organismů Laboratorní práce – pozorování: oko, lupa, mikroskop Zhotovení dočasných preparátů Pozorování v přírodě Vytvoření protokolu z pozorování	

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – uvede základní znaky skupin savců – vysvětlí funkce a činnost orgánů u vybraných živočichů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – určí a zařadí vybrané savce do skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – uvede způsoby chování skupin savců – objasní přizpůsobení se savců danému prostředí – vysvětlí rozdíl mezi chováním vrozeným a získaným – vyvodí využití etologických poznatků pro člověka – porovnává chování živočichů a člověka v modelových situacích P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy – posoudí význam savců v přírodě i pro člověka – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb	Vývoj, vývin a systém živočichů. Savci – společné a rozdílné znaky – adaptace savců na prostředí – přehled hlavních skupin savců – vejcorodí, živorodí (vačnatci, placentálové) projevy chování živočichů (základy etologie) – chování vrozené, získané, instinktivní – chování ochranné, obranné – sociální chování, komunikace	
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka – zařadí člověka do systému živočišné říše – vysvětlí pravděpodobný původ a vývoj člověka – uvede příklady názorů na evoluci člověka – vysvětlí vznik lidských etnických skupin – charakterizuje vybraná etnika P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby – u konkrétních orgánových soustav rozlišuje příčiny, případně příznaky nemocí – popíše zásady jejich prevence a léčby – uvede zásady zdravého způsobu života a objasní jejich význam – v modelové situaci poskytne první pomoc u vybraných zranění P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Fylogeneze člověka – pravděpodobní předchůdci Homo sapiens sapiens – antropogeneze – etnické skupiny Anatomie a fyziologie – stavba a funkce orgánů a orgánových soustav (kosterní, svalová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací) Nemoci, úrazy, prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčbě běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie, pandemie – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka Poskytování první pomoci – teoretický a praktický nácvik u modelových situací	MUV – Etnický původ

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří – časově vymezí a stručně charakterizuje vývojová období člověka P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby – u konkrétních orgánových soustav rozlišuje příčiny, případně příznaky nemocí – popíše zásady jejich prevence a léčby P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Anatomie a fyziologie – Stavba a funkce orgánů a orgánových soustav (řídící, rozmnožovací, smyslové orgány). Ontogeneze člověka – Oplození, prenatální a postnatální vývoj jedince. – Antikoncepce, plánování rodičovství, prevence vzniku vývojových vad. Nemoci, úrazy, prevence – Příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčbě běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie, pandemie.	
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti – porovná pohlavní a nepohlavní rozmnožování, uvede příklady P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Základy nauky o dědičnosti – dědičnost a proměnlivost organismů. – podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, geny. – význam genetiky – pohlavní a nepohlavní rozmnožování – křížení	

NEŽIVÁ PŘÍRODA		
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek – objasní vznik vybraných nerostů a hornin – popíše vlastnosti vybraných nerostů a hornin – určí a pojmenuje vybrané zástupce nerostů a hornin P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody – vyjmenuje vnitřní a vnější geologické děje, rozliší je – objasní geologický oběh hornin i oběh vody – orientuje se v geologickém složení České republiky P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi – uvede příklady vlivu klimatických změn na živé organismy – uvede příklady nejčastějších příčin vzniku přírodních katastrof – vyhledá s pomocí učebnice, internetu, encyklopedie světové přírodní katastrofy a katastrofy v ČR – uvede způsoby ochrany před vybranými přírodními událostmi P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti (fyzikální, chemické), třídění – praktický význam a využití – určování vzorků – praktické poznávání s důrazem na lokalitu školy – mineralogie – prvky, halogenidy, sulfidy, oxidy, uhličitany, sírany, fosforečnany, křemičitany. – petrologie – vyvřelé horniny, usazené horniny, přeměněné horniny Vnější a vnitřní geologické jevy – příčiny a důsledky – vnitřní geologické děje (pohyby litosférických desek, poruchy zemské kůry, magma, horninový cyklus) – vnější geologické děje (zvětrávání, činnost vody, větru, gravitace, koloběh vody) Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – prekambrium (prahory, starohory), prvohory – druhohory, třetihory, čtvrtohory. – geologické změny – vznik života – výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty. Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody, teploty, prostředí pro život – význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život – ochrana a využití přírodních zdrojů – vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku – lokální a globální přírodní katastrofy – nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
ZÁKLADY EKOLOGIE		
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí – popíše změny v přírodě vyvolané člověkem – objasní důsledky vlivu člověka na životní prostředí – uvede příklady globálních problémů – diskutuje o globálních problémech a navrhne řešení P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení – chráněná území	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Praktické metody poznávání přírody – pozorování okem, lupou, mikroskopem – používání atlasů, sbírek nerostů a hornin – přímé pozorování v přírodě	

5.6.4 Zeměpis

Název vyučovacího předmětu: Zeměpis (Z)
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	0	0	2	2	1	1
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Celkem	0	0	0	0	0	2	2	2	1

5.6.4.1 Obecná charakteristika předmětu

Vyučovací předmět zeměpis je jedním z předmětů vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Plynule navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět aplikovanou na prvním vzdělávacím stupni. Pomocí aktivizačních metod se snaží dotvářet zeměpisný rozhled jedince nejen v okolí jeho bydliště a v České republice, ale i v evropském a světovém měřítku. Pomáhá pochopit vznik a vývoj planety Země, změny ve společnosti a v politickém uspořádání světa. Snaží se také poukazovat na změny v životním prostředí, nabádá k jeho ochraně. Poukazuje na důvody mezinárodní integrace a seznamuje žáky s mezinárodními organizacemi.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět zeměpis je tvořen sedmi tematickými celky – Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika a Terénní geografická výuka, praxe a aplikace.

V rámci předmětu se realizují Průřezová témata – viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat.

Povinný vyučovací předmět zeměpis je vyučován ve všech ročnících druhého vzdělávacího stupně zpravidla v kmenových třídách, počítačové učebně, v terénu a formou exkurzí.

5.6.4.2 Výchové a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznat geografické souvislosti v daném regionu a porovnat je se situací v Evropě a ve světě.
- ❖ Podporujeme aktivní přístup k výuce, snahu o samostatné poznávání, turistiku.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému utváření názorů na jednotlivé změny v přírodě a ve světě.
- ❖ Směřujeme žáky ke správnému pozorování, experimentování, porovnávání a zapisování výsledků.
- ❖ Zadáváme úkoly s možností volby postupu.
- ❖ Volíme metody a formy, které zohledňují rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků.
- ❖ Zadáváme úkoly kladoucí nároky na propojení s ostatními předměty.
- ❖ Směřujeme žáky k posouzení vlastního pokroku a ke kritickému hodnocení svých výsledků v rámci hodnocení v předmětu.
- ❖ Směřujeme žáky k efektivnímu užívání materiálů, nástrojů, vybavení, techniky.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Zařazujeme metody, při nichž dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami.
- ❖ Monitorujeme, jakými způsoby žáci řeší zadané problémy.
- ❖ Klademe otázky, pomocí kterých si žák ověřuje správnost vlastního řešení zadaného úkolu (práce s mapou, s fotografií, s videem, interaktivní tabulí...).
- ❖ Vytváříme pro žáky problémové situace, jejichž řešení vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů.
- ❖ Realizujeme projekty, jejichž podstatou je řešení vzniklého problému (projektové dny, životní prostředí...).

- ❖ Oceňujeme originalitu žákova nápadu, jeho fantazie, podporujeme alternativní řešení některých úkolů.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vedeme žáky k rozvíjení jejich komunikačních dovedností v mateřském i cizím jazyce, v informačních technologiích, sociálních vztazích.
- ❖ Učíme žáky naslouchat spolužákům.
- ❖ Směřujeme žáky k výstižnému a logickému vyjadřování například při referátech, prezentacích, samostatných promluvách...
- ❖ Diskutujeme s žáky na problematiku témat současného světa – životní prostředí, civilizační choroby a další globální problémy lidstva.
- ❖ Organizujeme v hodinách zeměpisu různé projekty, které vedou žáky k vzájemné toleranci a spolupráci.
- ❖ Vedeme žáky k formulování adekvátních a výstižných otázek, odpovídajících odpovědí jak v ústním, tak i v písemném projevu.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vytváříme společně se žáky pravidla v hodinách zeměpisu, kritéria pro odevzdávání domácích prací, referátů, prezentací atd.
- ❖ Vytváříme úkoly, které vyžadují skupinové a kooperativní vyučování.
- ❖ Využíváme zkušenosti zahraničních spolužáků k seznámení i s kulturou jiné země.
- ❖ Vedeme žáky k vzájemné úctě, k objektivnímu hodnocení práce své i ostatních, vzájemné spolupráci.
- ❖ Umožňujeme žákům prezentovat výsledky práce své i ostatních.
- ❖ Respektujeme nápady žáků, diskutujeme nad nimi a hodnotíme společně se žáky jejich možné zpracování.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování.
- ❖ Realizujeme projekty, které vedou žáky k myšlení v globálních souvislostech, k využívání mezipředmětových vztahů.
- ❖ Pěstujeme úctu k přírodě, národním tradicím, historickým památkám.
- ❖ Vedeme žáky k ohleduplnosti a případnému podání pomocné ruky.
- ❖ Vedeme žáky ke kamarádství v hodinách zeměpisu, toleranci.
- ❖ Rozvíjíme v žácích zájem o veřejné záležitosti (informační tabule, naučná stezka, turistické informace...).
- ❖ Podporujeme v rámci výuky zeměpisu, ale i mimo ni ochranu životního prostředí.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci se zeměpisnými pomůckami (mapou, glóblem...).
- ❖ Požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce na základě předem stanovených kritérií.
- ❖ Vedeme žáky ke vzájemné spolupráci.
- ❖ Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- ❖ Seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu.
- ❖ Podporujeme žáky k prezentaci vlastních prací v hodinách zeměpisu.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnosti při práci, plánování, zkoumání a vyhodnocování pokusů.
- ❖ Směřujeme žáky k efektivnímu využívání výpočetní techniky, internetu a znalosti cizího jazyka při přípravě referátů, prezentací atd.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy.
- ❖ Směřujeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií při poznávání a tvorbě vlastních prezentací, přehledů atd.

- ❖ Seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi.
- ❖ Klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě.

5.6.4.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE		
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů – pracuje samostatně s mapami a glóblem – vysvětlí rozdíl mezi mapou a glóblem a orientuje se na nich – aplikuje svoje znalosti při výpočtu měřítka mapy a glóbu – vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými časovými pásmy – určí zeměpisnou polohu vybraného místa – rozlišuje druhy jednotlivých map (politická, geografická, vlastivědná, topografická...) – uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě; – hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití; – využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu planety Země; – využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států světa; – vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací; – rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů; Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii – ovládá názvosloví jednotlivých druhů map, světových stran a dalších geografických pojmů – prokáže pomocí jednoduchých činností porozumění pojmům – porovná rozdíly mezi zeměpisnými mapami vytvořenými v minulosti a v současnosti – osvojí si základní pravidla práce s mapami a dalšími pomůckami – vybere ze seznamu topografických značek ty prakticky nejpoužívanější a osvojí si je – pracuje s rejstříkem v atlase – vysvětlí délku dnů a nocí na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce a pravidelné střídání ročních období v mírných pásích – vysvětlí s porozuměním pojem geografická (krajinná) sféra jako soubor všech krajín na zemském povrchu tvořený přírodou a lidskou společností a výsledky její činnosti – porovná jednotlivé části krajinné sféry Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	Glóbus a mapa – práce s nimi – zeměpisná síť a určování zeměpisné polohy – určování vzdálenosti a času – práce s mapou, atlasem a dalšími pomůckami (GPS, mapy online) – časová pásma Krajinná sféra Práce se slepou mapou Orientace na mapě	

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů – charakterizuje na elementární úrovni vesmír a sluneční soustavu (hvězdná podstata Slunce, sluneční soustava, Měsíc apod.) – osvojuje si základní terminologii týkající se vesmíru (planety, galaxie, meteorická tělesa apod.) – prokáže na jednoduchých pokusech tvar a pohyby planety Země, objasní důsledky pohybů planety Země na život na Zemi – vysvětlí střídání dne a noci, čtyř ročních období – charakterizuje polohu, povrch a pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce – porovná proces objevování vesmíru v minulosti a dnes Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost – určí jednotlivé složky přírodní sféry – orientuje se v objektech, jevech a procesech v litosféře, v rozložení prvků litosféry – zakreslí a pojmenuje jednotlivé složky stavby zemského tělesa, dna oceánů – vysvětlí, jakými způsoby vznikají různé druhy zemětřesení – zakreslí do schématu a popíše jednotlivé části sopky – objasní pomocí schématu vznik různých druhů pohoří, vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými druhy – charakterizuje na elementární úrovni proces zvětrávání, činnost větru a působení povrchové tekoucí vody, ledu a ledovců na utváření zemského povrchu – orientuje se v objektech a procesech v atmosféře, v rozmístění prvků atmosféry – vysvětlí na příkladu rozdíl mezi podnebím a počasím – charakterizuje stručně základní meteorologické jevy – zakreslí schéma oběhu vzduchu v atmosféře – zakreslí do schématu jednotlivé podnebné pásy na Zemi, vysvětlí rozdíl mezi nimi – vyhledá na mapě světa jednotlivé podnebné pásy – vytvoří si představu o vlivu teploty a tlaku vzduchu na proudění vzduchu z oblastí vyššího tlaku do oblastí nižšího tlaku vzduchu – orientuje se v objektech, jevech a procesech a rozložení prvků v hydrosféře – pracuje s porozuměním s pojmy: oceány, moře, voda na pevnině, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, prameny, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže – vyhledá na mapách světové oceány, nejvýznamnější světová moře, řeky, jezera a největší přehradní nádrže, nejrozsáhlejší pevninské ledovce a bezodtokové oblasti – zakreslí oběh vody v přírodě – objasní pohyby mořské vody, jejich příčiny a důsledky – orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků pedosféry – objasní pomocí schématu složení půdy – zakreslí půdní profil, pojmenuje jeho jednotlivé části – vysvětlí, jak a z čeho vzniká humus, jaký vliv má na pěstování plodin – porovná jednotlivé typy a druhy půd – zakreslí na mapě České republiky výskyt jednotlivých půdních typů – charakterizuje hospodářské využití jednotlivých půdních typů – orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků biosféry v geografických šířkových pásmech na Zemi	Vesmír (vývoj o poznání vesmíru) – Slunce a sluneční soustava – Měsíc – Země jako vesmírné těleso, tvar a rozměry Země Země – krajinná sféra jako celek – litosféra – atmosféra – hydrosféra – pedosféra – biosféra Životní prostředí, krajiny Země	

– lokalizuje jednotlivá biosférická pásma na Zemi – objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce v jednotlivých přírodních oblastech Země – charakterizuje specifika jednotlivých biosférických pásem (savany, tropické lesy, pouště, lesy mírného pásu, tundry, polární oblasti, subtropické oblasti, stepi....) – porovná působení vnitřních a vnějších vlivů v přírodní sféře – vysvětlí, proč nesprávné obdělávání půdy vede k erozi a navrhuje postupy, které by toto nebezpečí omezily – objasní význam půdy pro člověka – charakterizuje nebezpečí ohrožující půdu a nabízí řešení k omezení těchto nebezpečí – diskutuje o vlivu člověka na přírodní prostředí Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE		
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – určí hlavní a vedlejší světové strany na mapě i v terénu – zorientuje mapu pomocí kompasu, busoly i jinými způsoby – hodnotí přírodní jevy a ukazatele, vysvětlí jejich důležitost pro orientaci v neznámém terénu – orientuje se v základních topografických značkách – vypočítá skutečnou vzdálenost pomocí měřítka mapy Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – orientuje se v přírodních i topografických orientačních značkách – používá s porozuměním turistické značení v terénu – vybere pomocí vrstevnic na mapě nejlépe schůdnou cestu – orientuje se v terénu a pomocí mapy určí aktuální polohu objektu – rozlišuje druhy krajiny – využívá vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro charakteristiku planety Země (postavení ve vesmíru, tvar, pohyby, povrch, přírodní poměry...) – používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech – dodržuje zásady bezpečnosti při osobních i hromadných výletech – vyjmenuje možná nebezpečí při pobytu v přírodě a možnosti, jak jim lze předejít – naučí se zpaměti všechna důležitá telefonní čísla a v případě potřeby je správně použije – zopakuje si již osvojené správné postupy při nebezpečí živelných pohrom a mimořádných událostech na modelových situacích, zopakuje si důležitá telefonní čísla... Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Topografie Pozorování krajiny, geografická exkurze, krajiny Země Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života První pomoc, povodně, požár, zemětřesení	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
REGIONY SVĚTA		
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – určí zeměpisnou polohu světadílů a oceánů a zakreslí je do slepé mapy světa – porovná jejich polohu, velikost a vzájemné postavení – uvede a vyhledá na mapách významné oblasti koncentrace obyvatelstva, hlavní průmyslové a zemědělské oblasti každého kontinentu Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva, kultury, hospodářské aktivity jednotlivých světadílů a vybraných států Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich – vysvětlí na příkladech pojem dekolonizace, spojí tento problém s africkými státy, najde příklady z jiných částí světa – posoudí, jaký vliv měla evropská kultura na mimoevropské civilizace – objasní rozdíly v politickém uspořádání jednotlivých zemí (demokratické a diktátorské režimy - př. Kuba - USA, Japonsko, Čína atd .) – nalezne důkazy (pomocí dig. technologií) o znečišťování životního prostředí v různých částech světa, seznámí se s důsledky a pokusí se vytvořit vlastní hypotézu o tom, jak by se dalo zamezit znečišťování životního prostředí – vysvětlí, jak souvisí způsob života v různých společnostech se vzrůstající hustotou zalidnění v některých oblastech světa, zejména v Asii Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Orientace na mapě světa Náboženství Jazyky Obyvatelstvo, lidské rasy Afrika Amerika Austrálie a Oceánie Asie Polární oblasti	

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
REGIONY SVĚTA		
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva, kultury, hospodářské aktivity Evropy jejích vybraných států Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich – charakterizuje základní problémy evropského kontinentu – posoudí, jaký vliv měla evropská kultura na mimoevropské civilizace – objasní rozdíly v politickém uspořádání jednotlivých zemí Evropy – nalezne důkazy (pomocí dig. technologií) o znečišťování životního prostředí v různých částech světa, seznámí se s důsledky a pokusí se vytvořit vlastní hypotézu o tom, jak by se dalo zamezit znečišťování životního prostředí Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Evropa	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané

ČESKÁ REPUBLIKA		
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Místní region – přírodní, hospodářské a kulturní poměry Polohopis ČR Horopis Vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Životní prostředí Památky UNESCO Ochrana přírody Obyvatelstvo a sídla Průmysl Zemědělství Doprava Služby a cestovní ruch Kraje České republiky	
– vyhledá na mapě České republiky Středočeský kraj – lokalizuje obec Davle, jako místo své základní školy – určí a vyhledá řeky, které se stékají v Davli (Sázava a Vltava), nalezne jejich pramen a nalezne na mapě řeky, do kterých se Vltava vlévá, následně i moře – charakterizuje stručně význam Povltaví – charakterizuje vztahy Středočeského kraje s ostatními sousedskými kraji Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu – posoudí důležitost blízkosti hlavního města – vybere příklady zajímavých přírodních rezervací v okolí – dá do souvislosti přírodní poměry našeho regionu s výskytem jednotlivých druhů průmyslu – seznámí se osobně s některými zajímavostmi regionu (Posázavská stezka, Povltavská stezka, Jílovské doly, vodní nádrž Slapy, Štěchovice...) - exkurze		
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu – charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu území České republiky v kontextu Evropy a Střední Evropy – určí sousední státy České republiky a jejich města – orientuje se v přírodních podmínkách České republiky – popíše povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu – určí a vyhledá na mapách hlavní horopisné celky – charakterizuje podnebí České republiky – charakterizuje stručně rozmístění vodstva na území České republiky – dá do souvislosti vznik západočeských lázní s vývojem reliéfu krajiny v této oblasti – charakterizuje rozmístění půdních druhů a typů na území České republiky – charakterizuje rozmístění rostlinstva a živočišstva v jednotlivých oblastech České republiky – diskutuje o aktuálních otázkách životního prostředí na území celé České republiky – seznámí se s hlavními principy ochrany přírody, nejstaršími chráněnými oblastmi v České republice – rozlišuje a pomocí příkladů prokáže rozdíly mezi krajinou přírodní, kulturní a umělou – vytvoří přehled všech památek UNESCO na našem území – uvede hlavní demografické údaje ČR – zhodnotí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit v České republice – porovná rozvoj průmyslu v jednotlivých oblastech České republiky a význam českého průmyslu v evropském a celosvětovém kontextu – porovná zemědělství v jednotlivých oblastech České republiky, pěstování plodin, chov zvířat – rozliší základní druhy dopravy		

Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit – pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé geografické oblasti, popřípadě vyšší územně samosprávné celky v České republice – pojmenuje a vyhledá na mapách hlavní správní centra těchto oblastí (celků), další velká města a uvede, čím jsou nebo čím byla známá – charakterizuje přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady každého regionu, jeho osobitosti, zvláštnosti a kulturní zajímavosti – posoudí současnou funkci jednotlivých oblastí v České republice – charakterizuje hlavní přírodní a kulturní předpoklady jednotlivých oblastí České republiky pro domácí i zahraniční cestovní ruch a rekreaci – vyhledá s pomocí médií různé zajímavosti, krajové speciality, festivaly.... Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států – vytvoří přehled všech významných mezinárodních organizací, jichž je Česká republika členem (EU, OSN, NATO, UNESCO...) – dá do souvislosti současné postavení ČR s naším členstvím v EU – vyhledá informace o tom, která část českého hospodářství výrazně ovlivňuje zahraniční obchod – charakterizuje působení dalších mezinárodních organizací na našem území (ČK, Greenpeace...) Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti		
--	--	--

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ		
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace – orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi – vyhledá a rozčlení základní demografické údaje o obyvatelstvu světa (ad. lidské rasy, náboženství, jazykové skupiny...) Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel – porovná různá města v různých částech světa, jejich funkci, souvislost této funkce s umístěním (nadm. výška, poloha) – dá do souvislosti vznik lidských sídel s jejich polohou v minulosti a v současnosti – najde důkazy o vlivu velkých městských aglomerací na životní prostředí Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje – charakterizuje úlohu a hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů – zhodnotí hlavní charakter, funkci a rozmístění světového zemědělství, rybolovu, lesního a vodního hospodářství – charakterizuje význam a postavení dopravy ve světě – posoudí význam sektoru služeb v dnešním světě Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit – porovná možnosti a využití jednotlivých zdrojů nerostných surovin – určí hlavní světové dopravní cesty a dopravní uzly, druhy dopravy, činitele ovlivňující rozvoj dopravy a spojů – určí činitele ovlivňující rozmístění rekreace a cestovního ruchu ve světě – dá do souvislosti výskyt nerostných surovin s výskytem průmyslu, výskyt orné půdy s výskytem zemědělství atd. Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků – uvede orientačně aktuální počet států současného světa a příklady kritérií vzájemné odlišnosti a podobnosti – rozeznává státy světa podle hlediska svrchovanosti – závislá, nezávislá území – rozlišuje státy světa podle zeměpisné a územní polohy, podle správního členění, politického zřízení a podle stupně hospodářského rozvoje – uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení a sdružení států světa – charakterizuje v elementární podobě cíle, zásady a činnost Organizace spojených národů (OSN), Evropské unie a Severoatlantického paktu (NATO) Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech – lokalizuje na politické mapě světa aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě – určí a vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy, oblasti a regiony, o kterých se aktuálně hovoří v souvislosti s politickými, hospodářskými, kulturními a jinými významnými událostmi ve světě Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	Obyvatelstvo na Zemi (demografické údaje...) Náboženství, rasy, jazyky Lidská sídla Světový průmysl Světové zemědělství Služby ve světě Cestovní ruch Doprava Surovinové zdroje Přírodní podmínky Nové státy na mapě světa Lidnatost Obyvatelstvo a stát Administrativní dělení států Demokratické a diktátorské systémy Mezinárodní organizace Globální problémy lidstva Změny ve světě	MuV – Princip sociálního smíru a solidarity, VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín – používá s porozuměním pojem ekologie – vyjmenuje příklady hlavních ekologických oborů – vysvětlí svými slovy vzájemný vztah ekologie a zeměpisu (geografie) při spolupráci na výzkumu ekologie krajiny – určí a uvede konkrétní příklady typů kulturních krajín podle stupně přeměny lidskou činností – pojmenuje a charakterizuje kulturní krajiny z hlediska převažující funkce jejich využití – uvede chráněná území ochrany přírody v místní krajině a v místní oblasti, nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v České republice (národní parky a příklady chráněných krajinných oblastí), některé příklady nejvýznamnějších přírodních národních parků ve světě Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí – posoudí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede konkrétní příklady, zejména v místní krajině – objasní vlivy a dopady urbanizace, dopravy, cestovního ruchu a rekreačních aktivit na krajinu a životní prostředí, – pojmenuje a objasní hlavní současné civilizační rizika a světové ekologické problémy Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Ekologie Krajinná sféra a její části Ochrana přírody Znečišťování životního prostředí	

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Název vyučovacího předmětu: Hudební výchova (HV)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Umění a kultura

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	1	1	1	1	1	1	1	1	1

5.7.1.1 Obecná charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka hudební výchovy vytváří předpoklady pro zapojení žáků do všech oblastí hudby v celosvětovém rámci. Přípravuje žáky k praktickému užívání hudby a k získávání nových informací v celém spektru hudby. Cílem výchovy je zvýšení zájmu jednotlivců o různé oblasti hudby a v dalších uměleckých oblastech, které s hudbou souvisejí. Výuka ovlivňuje a rozvíjí celkovou osobnost žáka a vede k rozvoji jeho hudebnosti. Předmět je realizován v kmenových třídách, v počítačových učebnách a v učebnách, které mají k dispozici klavír.

5.7.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Podporujeme při plnění úkolů samostatnost a tvořivou práci žáků.
- ❖ Klademe důraz na rozvíjení paměti žáků zařazováním různých hudebních her.
- ❖ Podporujeme zdokonalování se žáků při vyhledávání informací.
- ❖ Vedeme žáky k posuzování vlastního pokroku v pěveckém, či pohybovém projevu.
- ❖ Vytváříme situace, ve kterých má žák dobrý pocit z nově získaných vědomostí a dovedností.
- ❖ Motivujeme žáky k pozitivnímu přístupu k učení, propojujeme nabyté informace se skutečným životem.
- ❖ Vedeme žáky k práci ve skupinách, dvojicích nebo samostatně.
- ❖ Vnímáme individuální potřeby jednotlivých žáků a reagujeme na ně.
- ❖ Vybíráme vhodné formy a metody práce, které zohledňují rozdíly ve znalostech a v pracovním tempu jednotlivých žáků.
- ❖ Povzbuzujeme žáky v jejich hudební tvořivosti.
- ❖ Motivujeme žáky.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, podporujeme a nabízíme více variant řešení.
- ❖ Realizujeme projekty, týmové spolupráce a globálně posuzujeme aplikované výstupy a názory žáků.
- ❖ Rozvíjíme pozitivní postoje žáků a vyzdvihujeme jejich morální zodpovědnost.
- ❖ Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů.
- ❖ Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- ❖ Využíváme moderní techniku.
- ❖ Učíme žáky, jak některým problémům předcházet.

Kompetence komunikativní

- ❖ Učíme žáky prezentovat své myšlenky a názory.
- ❖ Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- ❖ Organizujeme mezitřídní projekty.
- ❖ Vyjadřuje své myšlenky a názory na hudební díla na základě podložených argumentů, kultivovaně, souvisle a výstižně.

- ❖ Diskutuje na základě podložených argumentů.
- ❖ Chápe umění jako specifický způsob vyjadřování a poznání a užívá jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- ❖ Naslouchá druhým a vnímá hudební projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- ❖ Má tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky k osvojování dovedností hudebních a pohybových.
- ❖ Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- ❖ Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- ❖ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- ❖ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- ❖ Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.
- ❖ Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

Kompetence občanské

- ❖ Vytváříme takové prostředí, kdy se žáci vzájemně potřebují, a podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
- ❖ Respektuje na základě poznání sociokulturních odlišností hudební projev druhých lidí.
- ❖ Vnímá uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě.
- ❖ Je schopen sebeúcty a úcty k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.
- ❖ Chrání naší tradici a kulturní a historické dědictví našeho národa a respektuje ho.
- ❖ Chápe smysl ochrany kulturního dědictví a pozitivní postoj k uměleckým dílům.

Kompetence pracovní

- ❖ Učíme žáky při práci využívat hudební, pomůcky a techniku.
- ❖ Podporujeme využívání internetu a používání melodických i nemelodických hudebních nástrojů.
- ❖ Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- ❖ Směřujeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a povinnostem, při výuce vytváříme podnětné a tvoříme pracovní prostředí.
- ❖ Vedeme k zodpovědnosti při používání hudebních nástrojů a dalšího vybavení školy.

Kompetence digitální

- ❖ Využíváme snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře.
- ❖ Vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny.
- ❖ Motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů.
- ❖ Vytváříme situace, kdy žák vytváří jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádíme elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací.
- ❖ Učíme žáky vyhledávat v digitálním prostředí multimediální umělecký projekt a popsat jeho hudební složku.

- ❖ Vedeme žáky k používání různých digitálních médií a kritickému hodnocení vhodnosti jejich užití (mobil, tablet, PC, notebook).
- ❖ Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

5.7.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 1. ročník	Učivo – 1. ročník	PT
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase – definuje rozdíl mezi zvukem a tónem – rozlišuje základní rozdíl mezi tónem krátkým a dlouhým – rozlišuje mluvené slovo od zpívaného – zpívá jednoduché lidové písně dle svých dispozic – začíná používat správné pěvecké návyky – začíná sledovat rytmus	– vokální činnost, nácvik písní – dýchací cvičení – uvolňovací cviky – seznámení se zásadami hlasové hygieny získávání a prohlubování intonačních a rytmických schopností – sjednocení hlasového rozsahu (c1–a1)	
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty – melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) – zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko-melodické motivy – zpívá pomalu, rychle – rozezná zpěv silný a slabý – rozezná mužský, ženský a dětský hlas – rytmitizuje krátké texty	– zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje – hra na melodické nástroje – hra na Orffovy nástroje	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – technicky správně používá k doprovodné hře jednoduché nástroje Orffova instrumentáře – podle svých možností předvede hru na triangel, zvonkohru a některé tradiční hudební nástroje – zapojuje se do hudebních her	Instrumentální činnosti – používání jednoduchých Orffových nástrojů – používání improvizovaných hudebních nástrojů k doprovodu zpěvu nebo pohybu – hra na tělo	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie – naznačuje podle hudby pohyb dle svých tělesně pohybových dispozic – vyjadřuje pohybem tempo ve 2/4, 3/4 taktu – pokouší se vyjádřit pohybem svůj emocionální zážitek z hudby	Hudebně pohybové hry	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozlišuje zvuk a tón – používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie – rozlišuje změny v tempu a dynamice – seznamuje se s houslovým klíčem, notovou osnovou	Poslechové činnosti – poslech hudebních skladeb různých žánrů výchova k toleranci různých žánrů fanfáry, ukolébavky, hymna ČR	

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – poslouchá skladby hrané na klavír, housle, kytaru – začíná rozlišovat v proudu znějící hudby nástroje, se kterými se seznámil – začíná rozlišovat hudbu vokální – podle zvuku a tvaru pozná 3 nejznámější hudební nástroje – seznámí se se státní hymnou Hv-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu	– rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a instrumentální hudby – nejznámější hudební nástroje (housle, harmonika, basa, flétna, klavír)	
--	---	--

Ročníkové výstupy – 2. ročník	Učivo – 2. ročník	PT
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase – vysvětlí význam rozezpívání (prakticky uplatňuje) – využívá správné pěvecké návyky – zazpívá z paměti alespoň 5 písní – začíná zpívat kánon, dle svých hlasových dispozic – dle individuálních možností zpívá čistě a rytmicky správně v jednohlase s doprovodem i bez doprovodu	Vokální činnost, nácvik písní – 10 písní – kánon – zpěv sólo, skupiny, sboru, správná artikulace, vyrovnávání vokálů, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice pěvecké dýchání, hlasová hygiena sjednocování hlasového rozsahu c1 – h1 funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání – ozvěna, – dynamika, tempo, reakce na dirigenta stoupání a klesání melodie	
HV-3-1-02 rytmicizuje a melodizuje jednoduché texty – vytleská rytmus textů – sleduje a rozlišuje rytmus – rytmicizuje jednoduché říkanky – začíná improvizovat hru na Orffovy nástroje – doprovází zpěv hrou na tělo	Instrumentální činnosti – rytmická cvičení, rytmicizace textů – Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti – práce nejméně se 3 hudebně pohybovými hrami hra na tělo	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – používá dětského instrumentáře a improvizovaných nástrojů jako vlastního doprovodu k rytmicizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu – aplikuje Orffovy nástroje na lidovou píseň	– práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji – hra na tělo – rytmické doprovody	
Hv-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	Hudebně pohybové hry	

Ročníkové výstupy – 3. ročník	Učivo – 3. ročník	PT
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase – reaguje na gesta dirigenta – zpívá dle svých hud. dispozic kánon – zapojí se do vokální hry – uvědoměle používá rozezpívání a dodržuje pravidla hlasové hygieny – zpívá intonačně čistě dle svých dispozic v jednohlase – využívá správné pěvecké návyky – sleduje stoupání, klesání, zrychlování a zpomalování melodie – zpívá s doprovodem melodického nástroje – rozeznává dle svých hudebních možností písně veselé a smutné	Vokální činnost, nácvik písní – práce s minimálně 10 písněmi v dur i moll rozezpívání, hlasová hygiena – další pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza)	
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty – rytmitizuje a melodizuje přiměřené texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem – rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků – poznává zrychlování a zpomalování melodie – poznává zesilování a zeslabování melodie	– Hra na Orffovy nástroje a melodické nástroje – změny tempa a dynamiky – rytmitizace a melodizace v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu – rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových, čtvrtových a osminových – práce s Orffovým instrumentárem	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – seznamuje se s taktovými čarami – používá notovou osnovu – používá notu celou – začíná používat půlovou pomlku – začíná se orientovat v C taktu – začíná poznávat noty C1-A1 a zapíše je do notové osnovy – seznamuje se s melodií postupující po krocích a skocích – seznamuje se s hudbou ke slavnostním příležitostem – používá a zapisuje houslový klíč – začíná rozlišovat předvěti, závětí (čtyřtaktové) – slyší dle svých sluch. dispozic v proudu znějící hudby výrazné dynamické a tempové změny – začíná rozlišovat hudbu rozvážnou a živou – používá zrychlování a zpomalování při zpěvu – používá při zpěvu p, mf, f	Poslechové činnosti – práce s nejméně 4 poslechovými skladbami (drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka) epizody ze života skladatelů poslouchané hudby	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie – pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku, směr melodie a citový prožitek hudby – seznámí se s tanečními kroky – taktuje 2/4 a 3/4 takt	Hudebně pohybové činnosti – práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami – taneční kroky, třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísunný krok tance starší i moderní (tanec ve dvojicích) taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob	

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – v klidu sleduje kratší vokální nebo instrumentální skladby různých žánrů – pozná 7 hudebních nástrojů – rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	– hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes) – hudební nástroje (violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cembalo, syntetizátor, činely)	
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu		

Ročníkové výstupy – 4. ročník	Učivo – 4. ročník	PT
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti – zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) – zpívá staccato, legato, ovládá vázání tónů – zazpívá ve sboru zpaměti hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii, ví, jak se při hymně chovat – zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná zpaměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo – zpívá v pěveckém sboru dle svých hlasových dispozic – zpívá intonačně čistě v rámci svých dispozic v jednohlase – používá repetici – začíná zpívat jednoduchý dvojhlas – nepřetěžuje své hlasové dispozice	Vokální činnost, nácvik písní – práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) – hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie sjednocování rozsahu c1–d2 – transpozice do zpěvní polohy – prvky pěvecké techniky (staccato, legato, vázání) – prodlužování výdechu – osmitónová řada dur – hlasová hygiena Poslechové činnosti – hymna ČR a základní informace o jejím vzniku, chování při hymnách	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not – orientuje se v notovém záznamu a sleduje ho při zpěvu, podle svých možností realizuje jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not (zpěvem, hrou) – používá při rytmizaci nebo tanci zrychlování a zpomalování, zesilování a zeslabování – snaží se reprodukovat zadaný motiv s využitím rytmického schématu na Orffovy nástroje – hraje si na otázku a odpověď – používá různé jednoduché rytmy – zapojuje se do hudební hry s tónovou řadou – dle svých hud. dispozic začíná vytvářet jednoduchý text na známou jednoduchou melodii lid. písně – taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	– melodizace a rytmizace textů, obměňování modelů – orientace v notovém záznamu – hra na Orffovy a melodické Hudebně pohybové činnosti – taktování na 2 a 3 doby nástroje	

HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní – doprovází zpěv spolužáků hrou na Orffovy nástroje a na improvizované nástroje – aplikuje Orffovy nástroje na lidové písně a umělé písně	Instrumentální činnosti – Hra na jednoduché Orffovy nástroje – používání improvizovaných nástrojů k doprovodu zpěvu nebo pohybu	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace – zapojí se do hudebně pohybových her nebo tanců – vyjádří pohybem výraz a náladu hudby, improvizuje při tanci – správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	– práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci – taneční improvizace – hra na tělo	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků – v klidu, ale pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby – pozná 10 hudebních nástrojů – snaží se rozpoznat v proudu hudby nástroje, se kterými se seznámil	Hudba k poslechu Vokálně instrumentální hry	
Hv-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem HV-5-1-02p, Hv-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje HV-5-1-06p pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb, správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování		

Ročníkové výstupy – 5. ročník	Učivo – 5. ročník	PT
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti – zpívá intonačně čistě v rámci svých hlasových možností – upevňuje si vokální dovednosti získané v nižších ročnících – používá střídavý dech – začíná zpívat dvojhlas – zpívá českou státní hymnu z paměti – pracuje s lid. písněmi v Dur i moll stupnicích – váže při zpěvu tóny v rozsahu C1–D2 – zpívá ve své hlasové poloze – používá správné hlasové návyky	Vokální činnost, nácvik písní – hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně – sjednocování hlasového rozsahu h–d2 – počátky dvojhlasu	
HV-5-1-05 vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace – uvědoměle používá vokální dovednosti získané v nižších ročnících – v rámci svých individuálních dispozic provádí elementární hudební improvizace (jednoduchá přehra, mezihra, dohra) – používá tempové a dynamické změny – obměňuje jednoduché hudební motivy – vymyslí novou melodii na jednoduchou lidovou píseň dle svých dispozic	– upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících	

HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní – technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb i písní	Instrumentální činnosti – doprovod pomocí Orffových nástrojů upevňování získaných dovedností z nižších ročníků	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not – správně taktuje k hudební produkci na 4 doby – rytmitizuje lid. písně na Orffovy nástroje, – rytmitizuje lid. písně na melodické nástroje v Dur a moll v rozsahu sexty – dle svých dispozic používá několik rytmických nástrojů ve skupině – pokouší se o reprodukci daného motivu na Orffovy nástroje – používá gradaci uvnitř písně na Orffovy nástroje	Hudebně pohybové činnosti – taktování na 4 doby – hra na Orffovy nástroje	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace – zapojí se do 4 hudebně pohybových her nebo tanců – dle svých možností improvizuje při tanci – vyjádří pohybem výraz a náladu hudby s využitím tanečních kroků	– práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci procvičování pohybových prvků z nižších ročníků	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – v klidu, ale aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby – pozná 12 hudebních nástrojů – je tolerantní i k hudebním žánrům, které, nepreferuje – rozlišuje v proudu znějící hudby výrazné tempové a dynamické změny – začíná rozlišovat hru na varhany, harfu, – začíná rozlišovat chrámovou, zámeckou, koncertní a taneční hudbu	Hudba k poslechu	
Hv-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem HV-5-1-02p, Hv-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje HV-5-1-06p pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb, správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování, odliší tóny podle výšky, síly a barvy		

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase – interpretuje lidové a umělé písně na základě svých rozsahových, intonačních a rytmických možností – začíná využívat různé techniky vokálního projevu (brumendo, falzet) – začíná správně fázovat text – rozpozná výšku tónu (vysoký, nízký), sílu tónu a povahu hraných akordů (dur, moll) – sleduje, že hudba provází jiné činnosti – zajímá se o žánry (vybírání si), dle svých schopností ho reprodukuje	Vokální činnost – hlasová hygiena – pěvecký projev – osvojení 10 nových písní – prvky pěvecké techniky (výška tónu, elementární dýchání)	
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace – dle svých individuálních možností využívá při hudebních aktivitách Orffových nástrojů – improvizuje – reprodukuje dle svých možností na melodický nástroj (T, D, S) – předvede jednoduchou předehru, mezihru, dohru (T, D, S) Orffovy nástroje, melodický nástroj	Instrumentální činnosti – používání Orffových nástrojů	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě – předvede jednoduchou pohybovou vazbu – elementárním pohybem vyjádří tempo, povahu a náladu dané skladby – seznamuje se s baletem – dle svých schopností zkouší různé tance a jejich prvky (charleston, polka, valčík, mazurka...) – poznává filmovou a divadelní hudbu	Hudebně pohybové činnosti – jednoduché vyjádření hudby pohybem – formou hudební hry vyjádří daný rytmus	

HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a orientuje se v základní hudební teorii a pojmech v rozsahu hudební použitelnosti a nároků, jež jsou na něj kladeny – vyčleňuje v proudu znějící hudby charakteristické hudební nástroje – poznává některé netypické hudební nástroje – seznamuje se s muzikálem, operou a operetou – seznamuje se s pojmy (árie, píseň...) – seznamuje se s rozdíly v komorních orchestrech – poznává epizody ze života skladatelů a jejich hlavní díla – seznamuje se s autory populární hudby – spojuje poslouchané ukázky s formou a stylem HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – vlastními slovy popíše úroveň jim navštívených kulturních akcí ve městě či okolí – umí hovořit o Národním divadle, zná nejznámější osobnosti spojené s ND – dává do souvislosti hudbu a jiná umění HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu, rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru, uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Poslechové činnosti – hudební dílo a jeho autor, hudební styly a žánry Seznámení s pojmy z hudební nauky – notový zápis – hodnoty not, pomlka – posuvky	
---	---	--

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase – interpretuje lidové i umělé písně na základě svých rozsahových, intonačních a rytmických možností (sólo, sbor, jednohlas, jednoduchý dvojhlas) – správně artikuluje a při zpěvu využívá základy frázování – zapojuje při zpěvu správné dýchání a využívá bráničních svalů – rozpozná takt 2/4, ¾ a celý v interpretovaných skladbách – využívá dle svých možností brumendo, falzet – dle svých možností může využívat složitější hudební nástroje	Vokální činnost – hlasová hygiena – vokální projev – prvky pěvecké techniky (dýchání, elementární frázování) – hudební nástroje	

HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace – dle svých individuálních možností využívá při hudebních aktivitách Orffovy hudební nástroje – melodizuje krátké texty – pokouší se vytvářet nové texty na známé melodie	Instrumentální činnosti – používání především Orffových hudebních nástrojů	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě – rytmicky vyjádří složitější útvary – začíná tancovat společenské tance na reprodukovanou hudbu – seznamuje se s hudbou country and western a vhodným typem pohybu na tuto hudbu	Hudebně pohybové hry	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – soustředěně a aktivně naslouchá hudebním ukázkám a elementárně zhodnotí kvalitu hudebního provedení – rozliší hudební formy – začíná používat hudební názvosloví – začíná rozlišovat symfonii a symfonickou báseň – seznamuje se s hudebními žánry 20. stol. – poznává hudbu Národního obrození – poznává epizody ze života skladatelů a poslouchá jejich hudbu, snaží se přiřadit – dává do souvislosti hudbu, film, divadlo – ví o funkci hudby při některých sportech – seznamuje se s vývojem dalších hudebních nástrojů – spojuje hudbu s jinými směry umění HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu, rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru, uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Poslechové činnosti – orientace v hudebních dílech, hudební skladatelé, – orientace v kulturním dění města a okolí, rozbor hudebních ukázek – umění jako celek	

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách – předvede sólový výstup dle individuálních možností – zpívá ve sboru dle svých kvalit – dává do souvislosti důležitost hlasové hygieny vzhledem k osobním hlasovým změnám HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase – rozšiřuje si hlasový rozsah – správně dýchá – dokáže správně nasadit tón – předvede vícehlasý a jednohlasý zpěv – orientuje se v notovém záznamu melodie – oceňuje vokální výstup svého spolužáka – interpretuje písně různých žánrů – vytváří jednoduchou hudební parodii – seznamuje se s dalšími hudebními formami (chanson, kramářské písně)	Vokální činnost – upevňování vokálních dovedností – hudební nástroje	
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace – užívá dle možností hudební nástroje – používá hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů – melodizuje známé texty dle svých schopností – improvizuje doprovod na Orffovy nástroje	Instrumentální činnosti – používání Orffových a melodických nástrojů	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě – vyjadřuje hudbu pomocí gest, mimiky – pohybově reaguje na změny v proudu znějící hudby – sleduje rozdíly mezi jednotlivými tanci – seznamuje se s kankánem, pokusí se ho tančit – improvizuje taneční pohyby dle svých pohybových možností (na různé hudební žánry)	Hudebně pohybové činnosti – pohybové vyjádření hudby – hudebně pohybové hry	

HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku – hodnotí poslouchanou hudbu kriticky – využívá získané zkušenosti při vlastní hudební aktivitě – předvede falzet – dle svých dispozic zpívá v jiných jazycích – oblíbený žánr – dokáže stanovit hudební oblast, která ho zajímá HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – v klidu a pozorně vyslechne krátké ukázky skladeb různých hudebních žánrů – rozlišuje a zařazuje skladby do jednotlivých období – slovně hodnotí hudbu – poznává epizody ze života skladatelů a poslouchá jejich základní díla HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – dává do souvislostí hudbu a běžnou denní činnost – porovnává hudbu a jiné druhy umění – seznamuje se s vývojem hudebních nástrojů HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně – pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu, rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru, uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Poslechové činnosti – hudební dílo a jeho autor, hudební styly a žánry – orientace v kulturním dění města a okolí – mezioborové přenesení hudebních znalostí – zhodnocení hudebních ukázek Umění jako celek	
---	--	--

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase – rozšiřuje si hlasový rozsah – dokáže správně nasadit tón, správně dýchat – ovládá dle svých možností vícehlasý a jednohlasý zpěv – orientuje se v notovém záznamu melodie – s hlasem pracuje bez zatěžování a uvědomuje si důležitost hlasové hygieny – zpěv ve sboru dle svých schopností – pracuje s mikrofonom	Vokální činnost – pěvecký projev – orientace v notovém záznamu – prvky pěvecké techniky – vokalizace, dýchání	MeV – Práce v realizačním týmu

HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace – vyjadřuje hudební i nehudební představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje (představy rytmické, melodické, tempové, dynamické) – vytváří složitější hudební parodii – otextovává dle vlastní fantazie známé písně – rytmizuje – snaží se doprovázet na melodické a Orffovy nástroje	Instrumentální činnosti – používání Orffových nástrojů	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě – pohybově doprovází znějící hudbu (taneční kroky, taktování) – rozpozná jednoduché tance (polka, valčík) – vytváří a předvádí vlastní tanec	Hudebně pohybové činnosti – pohybové reakce na hudbu orientace v prostoru – hudebně pohybové hry	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku – orientuje se v různých hudebních stylech a žánrech a postihuje jejich charakteristické výrazové prostředky – posuzuje úlohu hudby (pro společnost, pro své potřeby) – zpívá dle svých schopností i v cizích jazycích – využívá rytmické i melodické nástroje HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – v klidu a pozorně vyslechne krátké ukázky skladeb různých hudebních žánrů – rozlišuje a zařazuje skladby do jednotlivých období – slovně hodnotí hudbu – snaží se porovnávat hudbu jednotlivých slohových období, snaží se spojit s ukázkou HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – uvažuje nad vztahem: – Člověk a hudební dílo – Posluchač a hudební dílo – Hudba a technika HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu, rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru, uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Poslechové činnosti – hudební dílo a jeho autor, – hudební styly a žánry – mezioborové přenesení hudebních znalostí – relevantní vyhodnocení hudebních ukázek	

5.7.2 Výtvarná výchova

Název vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova (VV)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Umění a kultura

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	2	2	1	1	1	2	1	1	1
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	2	2	1	1	1	2	1	1	1

5.7.2.1 Obecná charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa. Aktivita vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti a napomáhají poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti.

Cílem tohoto předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je postaven na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je realizován v kmenových třídách, počítačových učebnách nebo v přírodě (plenéru).

5.7.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence.
- ❖ Vedeme žáky k zodpovědnosti za své učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy.
- ❖ Umožňujeme žákům osvojit si rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot.
- ❖ Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
- ❖ Motivujeme žáky k celoživotnímu učení.
- ❖ Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti.
- ❖ Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Učíme žáky různým výtvarným technikám.
- ❖ Vedeme žáky k použití vhodných prostředků k vyjádření jejich výtvarného záměru.
- ❖ Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, k vyjadřování jejich postojů prostřednictvím různých výtvarných technik a stylů.
- ❖ Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.
- ❖ Vedeme žáky k obhajování vlastních prací, k objevování různých způsobů řešení.

Kompetence komunikativní

- ❖ Podporujeme žáky při vyjadřování jejich myšlenek a názorů na výtvarná díla na základě podložených argumentů, požadujeme kultivovanost, souvislost a výstižnost projevu, netolerujeme projevy jakýchkoliv diskriminačních, rasistických, xenofobií nebo jinak urážlivých projevů.
- ❖ Učíme žáky diskutovat na základě podložených argumentů, a ne z pozice síly.
- ❖ Vedeme žáky k diskuzím nad zvolenými výtvarnými technikami, při nichž nejen promlouvají, ale především naslouchají druhým a na základě porozumění vhodně reagují, podporujeme zapojení všech žáků do diskuze, k obhajobě názorů a k vhodné argumentaci.
- ❖ Rozvíjíme schopnosti žáků porozumět různým typům výtvarného vyjádření, vedeme je k vhodným reakcím a tvořivému využití.
- ❖ Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu vyjadřování a poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- ❖ Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- ❖ Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.
- ❖ Podporujeme skupinovou práci, vedeme žáky k rozvíjení vlastních schopností v týmové práci, učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Podporujeme všechny k prezentaci svých výtvarných děl jak v malé skupině, tak v celé třídě.
- ❖ Vedeme je k pochopení potřeby efektivní spolupráce při zvládání složitých úkolů, podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
- ❖ Vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují a oceňují zkušenosti druhých lidí.
- ❖ Vedeme žáky k vytvoření pozitivní představy o nich samých na základě úspěchu a pochvaly, učíme žáky kriticky, ale i pozitivně hodnotit práci a význam týmu, svoji práci a význam v týmu i práci a význam ostatních členů týmu.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky na základě poznání sociokulturních odlišností k respektu výtvarného projevu druhých lidí.
- ❖ Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě.
- ❖ Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
- ❖ Seznamujeme žáky s naší tradicí a kulturním a historickým dědictvím našeho národa.
- ❖ Vedeme je k respektu a ochraně tohoto odkazu, k pochopení smyslu ochrany kulturního dědictví a pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- ❖ Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům, rozvíjíme jejich smysl pro kulturu a tvořivost návštěvou kulturních akcí.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci vlastním příkladem i příklady z okolí a dějin naší země.
- ❖ Vedeme žáky k zodpovědnému chování a jednání při práci s různými materiály, nástroji a školním vybavením.
- ❖ Dbáme na dodržování vymezených pravidel bezpečnosti práce.
- ❖ Učíme žáky flexibilitě a adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky.
- ❖ Učíme žáky používat různé vhodné materiály a výtvarné techniky.
- ❖ Pomáháme talentovaným žákům při volbě jejich budoucího povolání.

Kompetence digitální

- ❖ Vedeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení (mobil, počítač, tablet), aplikací (video a fotoprogramy pro úpravu a střih, editaci natočeného materiálu) a služeb (stahování, ukládání do cloudu, k využití sdíleného prostoru pro skupinovou práci na audiovizuálním díle).
- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při učení (zdroje pro srovnávání stylů, epoch hledá aktivně a sám na internetu) i při zapojení do života školy (vytváří díla s využitím odkazů na historické ikony umění za použití audiovizuálních záznamových aplikací a zařízení).
- ❖ Učíme žáky samostatně se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít (vybírání vhodná zařízení a také vhodné aplikace).
- ❖ Učíme žáky získávat, vyhledávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu (video materiály, audio materiály a informace využívá jak na mobilu, tak na pc, tabletu, a/i na internetu).
- ❖ Připravujeme žáky na efektivní vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků (vytvoří vlastní uměleckou fotografii, koláž, videozáznam s využitím základních technologických prvků a pravidel).
- ❖ Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění nebo zjednodušení svých postupů.
- ❖ Seznamujeme žáky s novými technologiemi, učíme kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání (zejména v kontextu sociálních sítí kriticky posuzovat, jaké video a audio materiály je možné/vhodné streamovat, zveřejňovat, uvolňovat, a to také s ohledem na GDPR).
- ❖ Upozorňujeme žáky na důležitost předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.
- ❖ Vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

5.7.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 1. ročník	Učivo – 1. ročník	PT
VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ – poznává krásy přírody na vycházkách – vyhledává přírodniny a výtvarně je dotváří VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace – poznává vlastnosti barev – používá výrazové možnosti barev: hustá, řídká, světlá, tmavá – míchá barvy – uplatňuje představivost a fantazii – zvládne techniku vodovými barvami, voskovkami, ovládá základní dovednosti práce s tužkou – snaží se vystihnout barvu a tvar – pozoruje změny barev v přírodě, tvoří mozaiku, koláž – modeluje podle skutečnosti, rozvíjí cit pro prostor – vystihne barvu a tvar předmětu – rozlišuje základní technické dovednosti – vytváří objem modelováním – rozlišuje přírodní a umělé materiály	Fantazie Hra s barvou, linií, tvarem	
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností – vnímá události různými smysly – poznává podíl zraku a dalších smyslů na vnímání – pozoruje přírodu a činnost lidí – vyjádří výtvarně charakteristiku postav – manipuluje s předměty a sleduje jejich pohyb – rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus: řazení různých vystřihovánek, otisky přírodnin – rozvíjí smysl pro prostor: modeluje – poznává základní prostorové útvary – vyjadřuje se výtvarně na základě pohybového a sluchového vnímání – pozoruje různé užité předměty z hlediska jejich funkce a materiálu – pokouší se o jejich výtvarné vyjádření v ploše a prostoru – vyjádří výtvarně pohyb postav – snaží se vyjádřit svůj vztah kresbou ke svému okolí	Výtvarné techniky založené na smyslovém vnímání, uplatnění zkušeností, fantazii a tvořivosti	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil – vytvoří ilustraci k příběhu – podílí se na výzdobě třídy a školy – komunikuje se spolužáky o vizuálně obrazných vyjádřeních		
VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům		

Ročníkové výstupy – 2. ročník	Učivo – 2. ročník	PT
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace – experimentuje s barvami – poznává vlastnosti barev – používá výrazové možnosti barev: hustá, řídká, světlá, tmavá – míchá a překrývá barvy – uplatňuje představivost a fantazii – zvládne techniku vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami – ovládá základní dovednosti práce s tužkou (zejména lineární kresba) – dokáže vystihnout barvu a tvar – pozoruje změny barev v přírodě, tvoří mozaiku, koláž – rozezná teplé a studené barvy – poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti – modeluje podle skutečnosti, rozvíjí cit pro prostor – vystihne barvu a tvar předmětu – rozlišuje základní technické dovednosti – vytváří objem modelováním	Fantazie Hra s barvou, linií, tvarem Různé kresebné nástroje	
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností – vnímá události různými smysly – poznává podíl zraku a dalších smyslů na vnímání – pozoruje přírodu a činnost lidí – vyjádří výtvarně charakteristiku postav – manipuluje s předměty a sleduje jejich pohyb – rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus: řazení různých vystřihovánek, otisky přírodnin – rozvíjí smysl pro prostor: modeluje – poznává základní prostorové útvary – vyjadřuje se výtvarně na základě pohybového a sluchového vnímání – pozoruje různé užité předměty z hlediska jejich funkce a materiálu – pokouší se o jejich výtvarné vyjádření v ploše a prostoru – vyjádří výtvarně pohyb postav – snaží se vyjádřit svůj vztah kresbou ke svému okolí	Výtvarné techniky založené na smyslovém vnímání, uplatnění zkušeností, fantazii a tvořivosti	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil – vytvoří ilustraci k příběhu – podílí se na výzdobě třídy a školy – vyjádří své pocity k reklamě zaměřené na děti – dramatizuje různé situace – komunikuje se spolužáky o vizuálně obrazných vyjádřeních	Ilustrace textu, volná malba, reklama	
VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ – poznává krásy přírody na vycházkách – vyhledává přírodniny a výtvarně je dotváří – rozlišuje přírodní a umělé materiály – využívá různých geometrických tvarů pro zobrazení objektů kolem sebe – zobrazuje výtvarně vlastní pocity podle fantazie a smyslů (zachycení nálady apod.)	Geometrické tvary, zásady práce s malbou a kresbou, teorie barev	
VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p - VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům		

Ročníkové výstupy – 3. ročník	Učivo – 3. ročník	PT
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - rozlišuje přírodní a umělé materiály – experimentuje s barvami – poznává vlastnosti barev – používá výrazové možnosti barev: hustá, řídká, světlá, tmavá – míchá a překrývá barvy – uplatňuje představivost a fantazii – zvládne techniku vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami – ovládá základní dovednosti práce s tužkou (lineární kresby, rozvoj dovednosti zachycení objemu prostřednictvím stínování, vnímání plochy a objemu v odstínech černé, bílé a šedé) – dokáže vystihnout barvu a tvar – pozoruje změny barev v přírodě, tvoří mozaiku, koláž – rozezná teplé a studené barvy – poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti – modeluje podle skutečnosti, rozvíjí cit pro prostor – vystihne barvu a tvar předmětu – rozlišuje základní technické dovednosti – vytváří objem modelováním	Fantazie Hra s barvou, linií, tvarem Různé kresebné nástroje Postup při studijní kresbě	
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností – vnímá události různými smysly – poznává podíl zraku a dalších smyslů na vnímání – pozoruje přírodu a činnost lidí – vyjadřuje výtvarně charakteristiku postav – manipuluje s předměty a sleduje jejich pohyb – rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus: řazení různých vystřihovánek, otisky přírodnin – rozvíjí smysl pro prostor: modeluje – poznává základní prostorové útvary – vyjadřuje se výtvarně na základě pohybového a sluchového vnímání – pozoruje různé užité předměty z hlediska jejich funkce a materiálu – pokouší se o jejich výtvarné vyjádření v ploše a prostoru – vyjadřuje výtvarně pohyb postav – uplatní zkušenosti se stavbou těla rostlin, živočichů, postav při kresbě, malbě, plastice – snaží se vyjádřit svůj vztah kresbou ke svému okolí	Výtvarné techniky založené na smyslovém vnímání, uplatnění zkušeností, fantazii a tvořivosti Umělecká tvorba v různých částech světa	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil – vytvoří ilustraci k příběhu – podílí se na výzdobě třídy a školy – vyjadřuje své pocity k reklamě zaměřené na děti – dramatizuje různé situace – komunikuje se spolužáky o vizuálně obrazných vyjádřeních	Ilustrace textu, volná malba, reklama	

VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ – poznává krásy přírody na vycházkách – vyhledává přírodniny a výtvarně je dotváří – rozlišuje přírodní a umělé materiály – zdokonalují práci se štětce, barevnými přechody, mícháním a prolínáním barev – využívá různých geometrických tvarů pro zobrazení objektů kolem sebe – zobrazuje výtvarně vlastní pocity podle fantazie a smyslů (zachycení nálady apod.)	Geometrické tvary, zásady práce s malbou a kresbou, teorie barev Kresba – vytváření objemu na základě odstupňování odstínu šedé	
VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům		

Ročníkové výstupy – 4. ročník	Učivo – 4. ročník	PT
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů – při tvorbě pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností – získává důvěru ve vlastní vyjadřovací výtvarné schopnosti, sebevědomí při hodnocení výsledků své umělecké tvorby – dovede svou tvorbou působit na emoce druhých a podněcuje je tak k dialogu nad vlastním uměleckým dílem – postupně zdokonaluje všechny dosud vyzkoušené techniky – vymodeluje tvary z modelíny dle předlohy (zvířata, postavy) VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy – uplatnění vlastního vnímání, zkušenosti, fantazie, zlepšení dovednosti vystihnout výtvarnými prostředky své pocity a nálady	– reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly – základy sochařství	
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě – učí se řešit přiměřeně náročné plošné a prostorové úkoly – zdokonaluje se v rámci jednotlivých výtvarných technik – uvědomuje si možnosti uplatnění principů výtvarného umění i mimo výsledky umělecké tvorby jako je obraz, architektura a socha/reliéf (v životě moderní společnosti)	– snaží se nakreslit portrét konkrétní osoby – vyjadřuje svůj vztah kresbou ke svému okolí – identifikuje se ve společném výtvarném projektu – nakreslí základní geometrické tvary z různých pohledů – proporční vztahy – smyslové vnímání	
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace – žáci se seznamují s nejznámějšími českými ilustrátory dětských knížek		
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil – dokáže rozeznat a pojmenovat záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálních obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty, velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla		
---	--	--

Ročníkové výstupy – 5. ročník	Učivo – 5. ročník	PT
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů – při tvorbě pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností – získává důvěru ve vlastní vyjadřovací výtvarné schopnosti, sebevědomí při hodnocení výsledků své umělecké tvorby – dovede svou tvorbou působit na emoce druhých a podněcuje je tak k dialogu nad vlastním uměleckým dílem – postupně zdokonaluje všechny dosud vyzkoušené techniky – vymodeluje tvary z modelíny dle předlohy (zvířata, postavy) – vyjadřuje osobní i sociální vztahy škálou výtvarných prostředků (malba, modelování, kresba, koláž) – rozlišuje stavbu těla člověka, rostlin a zvířat – vnímá postavení člověka při pohybu – rozlišuje a vytváří komiks, reklamní poutač, elektronický obraz – pracuje s fotografií, programem Malování VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy – uplatnění vlastního vnímání, zkušenosti, fantazie, zlepšení dovednosti vystihnout výtvarnými prostředky své pocity a nálady	– reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly – práce s fotografií, komiksem, programem Malování	
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě – učí se řešit přiměřeně náročné plošné a prostorové úkoly – zdokonaluje se v rámci jednotlivých výtvarných technik – uvědomuje si možnosti uplatnění principů výtvarného umění i mimo výsledky umělecké tvorby jako je obraz, architektura a socha/reliéf (v životě moderní společnosti) – vytvoří portrét konkrétní osoby	– snaží se nakreslit portrét konkrétní osoby – vyjadřuje svůj vztah kresbou ke svému okolí – identifikuje se ve společném výtvarném projektu – nakreslí základní geometrické tvary z různých pohledů – proporční vztahy – smyslové vnímání	
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace – seznamují se s nejznámějšími českými a světovými ilustrátory dětských knížek – odhaluje obsah uměleckého díla – oceňuje kvality lidového umění	Roční období, svátky	
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil – dokáže rozeznat a pojmenovat záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálních obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty-velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla		
--	--	--

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků – vhodně užívá kombinace prvků jednotlivých technik tak, aby dosáhl požadovaného výsledku ve vlastní tvorbě – využívá výtvarných prostředků s cílem vyjádřit subjektivní pocity, nálady, prožitky a výsledky smyslového vnímání – hledá skryté zákonitosti přírody (kresba/malba/prostorová tvorba/užité umění) – využívá poznatků z jiných učebních předmětů (přírodopis, fyzika, dějepis), volná i užitá tvorba – pracuje s linií jako základním vyjadřovacím prostředkem – zdokonaluje se v prostorovém znázornění objektu pomocí stínování – využívá znalostí v rámci perspektivy – využívá kresby jako podpůrné techniky pro další umělecké techniky (role skicy, náčrtu) a následné kombinace technik – využívá kresby jako prostředku zaznamenání abstrakce, prožitku, životní zkušenosti VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření – dovede konkrétně nebo symbolicky podat informace o sobě samém prostřednictvím um. tvorby (vnímání, nálady, pocity) – dovede vyjádřit své zájmy a koníčky prostřednictvím výtvarného umění – uvědomuje si postavení svého těla v jeho statické i dynamické poloze VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Nauka o barvách (rozlišení barev na teplé a studené tóny, znalost neutrálních barev, pastelových barev, práce s různými odstíny jedné barvy – monochromatická malba, harmonická kombinace barev v plochách, zásady míchání barev a samostatné experimentování v této oblasti) Upevnění a zdokonalování práce s temperovými barvami (pastózní nános barvy), vodovými barvami (akvarel) Stavba přírodnin – studijní kresby a poznávání vnitřních struktur (list, kůra a letokruhy dřeva, lístky květin...), stavba těl rostlin (byliny, houby), stromů (členění a propojení větví); využití struktur těchto živých organismů v další umělecké tvorbě (např. v užitém designu – využití přírodních motivů, motivů spojených se zvětšením drobných struktur atd.) Kresba – zdokonalení základní výtvarné techniky – práce s různými pomůckami a poznávání jejich kvalit/nevýhod (tužka, profífix, uhel, perokresba); studijní kresba (práce s linkou, tvorba objemů stínováním), kresba krajiny, portrét, postava (statický/dynamický postoj), fantazijní kresba, kresebná koláž (téma To jsem já) To jsem já – znalost proporcí lidské postavy a jejích proměn při pohybu, znalost proporcí obličeje – kresba/malba autoportrétu, portrét podle živého modelu nebo vytištěného obrázku, kresba portrétu s využitím kresebné mřížky; moje koníčky/svět kolem mne – obrazová koláž (moje rodina, moji kamarádi a spolužáci), místo, kde žiju (např.: kresba vlastního pokoje v barevných proměnách den/noc, náš byt/dům, můj domácí mazlíček – zachycení zvířete...)	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků – vnímá účinky barev a jejich vliv na lidskou psychiku – uplatňuje znalosti při subjektivně laděné umělecké tvorbě – vhodně volí techniky ve vztahu k námětu za účelem dosažení požadovaného účinku – využívá kompoziční principy – pracuje s prvky jako kumulace předmětů v ploše uměleckého díla nebo naopak osamělost kompozičních prvků – uplatňuje znalostí z dějepisu a informatiky – studie různých druhů písma a jejich kreativní přetváření – uvědomuje si důležité role písma v současné mediální tvorbě (reklama, tiskoviny, televize, film) – experimentuje na poli tvorby písma V-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získaných ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie – využívá dosud získaných vědomostí a dovedností na poli výtvarného umění a vyjádření svých fantazijních představ – hledá protikladné způsoby zachycení reality – skutečnost vs. fantazie/fantazijních VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku – dovede přiřadit vybrané výsledky výtvarné tvorby k základním uměleckým stylům VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Zachycení citových prožitků, nálad, dojmů, fyzických a psychických stavů prostřednictvím kresby/malby – pozorování účinku výtvarného díla na diváka, základní kompoziční pravidla, užití symbolů a jejich významy zakotvené v naší kultuře Kompozice – nácvik v rámci studijní kresby/malby (například: zátiší, rozmístění postav v prostoru) – zvýšení citlivosti zrakového vnímání a zdokonalování dovednosti přenést předměty zachycené zrakovým vnímáním na papír; žák citlivě vnímá vztahy mezi jednotlivými objekty, dovede se zaměřit na celek i jeho jednotlivosti Grafika a uplatnění písma ve výtvarném umění (kaligrafie) – seznámení s vývojem písma a jeho současnými podobami (klínové písmo, obrázkové písmo – hieroglyfy, čínské písmo, runy, objevení latinky + další druhy písma používané v současném světě), různé fonty písma (využití znalostí z hodin informatiky) – písmo patkové a bezpatkové, nejznámější fonty (Arial, Times New Roman, Calibri, Cambria,...), funkce písma v mediální tvorbě (tiskoviny, reklama); kompozice motivu písma v ploše (uplatnění při návrzích plakátu, návrhu na obálku knihy atd.), zjednodušení a stylizace Volné náměty na téma fantazie, zachycení vlastních představ, obsah snů, automatická kresba/malba, nadpřirozené bytosti, nové způsoby ztvárnění pohádkových bytostí, personifikace ročních období, živlů, surrealismus Interpretace významu a obsahu vlastního díla i děl ostatních, popis vlastní myšlenky, zdroje inspirace pro uměleckou tvorbu a výtvarný postup (proč jsem vytvořil to, co jsem vytvořil?) různé způsoby interpretace, výtvarné umění jako ventilace vlastních vnitřních pochodů (prožitky, emoce, zkušenosti, sny a touhy...)	

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků – utváří jednoduché kompozice s využitím geometrických tvarů (včetně těch prostorových) – experimentují s různými materiály, dvojrozměrná i trojrozměrná vizuální umělecká tvorba (přesah do předmětu matematika/geometrie, fyzika) – orientují se v historii vývoje výtvarného umění – chápou roli designu jako věci denní potřeby – dovede přiřadit vybrané výsledky výtvarné tvorby k základním uměleckým stylům VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření – respektuje různorodý pohled na zobrazovanou skutečnost – přijímá mnohočetnost pohledů na svět kolem nás – poznává výtvarné umění jako prostředek vyjádření vlastních vnitřních procesů VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Jednoduché plošné kompozice využívající geometrické tvary – žáci dovedou objekty kolem nás (živé i neživé) přeměnit v zjednodušené formy složené z geometrických obrazců (uplatnění také při kresbě/malbě zvířat, postavy) – dovedou pracovat s prvky geometrického zjednodušení a stylizace – principy kubismu Experimentování při práci s prvky uměleckého ztvárnění – zvětšení × zmenšení zobrazovaného námětu, přiblížení, vrstvení tvarů a linií v prostoru; práce s jasně stanovenou kompozicí i volné seskupování, proměny konstrukcí a předmětů – deformace tvarů – pokroucení formy, perspektivní zkratka, zkosení Design – výtvarné umění v užitém umění (nábytek, předměty denní potřeby, šperky, móda atd.), zjednodušení a stylizace, zdroje inspirace v oblasti designu (příroda, říše zvířat, lidské tělo, barvy a jejich účinky na lidskou psychiku, kombinace materiálů), odkaz na secesi a art deco, práce s kontrastem, podobností, extravagantnost v designu – moderní směry výt. um. přelomu 19. a 20. stol. Různé způsoby interpretace, zejména v případě symbolické tvorby (hledání hlubších významů)	

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace – orientuje se na poli moderních způsobů využití uměleckých postupů (mediální tvorba), využití moderních technologií a elektroniky ve vizuálním umění – dovede porovnat výtvarné projevy primitivních civilizací (naivní umění využívající prvky zjednodušení, stylizace, symbolického znázornění) s projevy v rámci vyspělých technických civilizací VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků – využívá získaných informací a propojení i s dalšími druhy umění jako je hudba a literatura a uvedení do kontextu dějin, odraz doby v umění – propojuje znalosti získané v rámci dějepisu, hudební výchovy, českého jazyka a literatury, občanské výchovy – dovede přiřadit vybrané výsledky výtvarné tvorby k základním uměleckým stylům	Využití moderních technologií ve VV, fotografie a její úpravy v grafických editorech (upozornění i na zkreslení skutečnosti ve prospěch cílů – viz reklama), animace – výtvarné umění v pohybu, využití počítačových efektů ve filmu Nenásilné seznámení s vývojem výtvarného umění v průběhu dějin – znaky jednotlivých uměleckých období a směrů, tradiční vs. nové směry – boření zažitých principů na konci 19. století/touha po extravaganci a prolomení tabu v nejrůznějších -ismech dovednost rozpoznat charakteristické znaky jednotlivých uměleckých směrů, přiřazení uměleckého díla jeho historické epoše; poznávání základních světových i našich národních památek	
VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastností a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity		

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

Název vyučovacího předmětu: Výchova ke zdraví (VkZ)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	0	0	0	0	0	1	0	0	1

5.8.1.1 Obecná charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je vyučován dle aktuálního Učebního plánu.

Předmět je tvořen několika tematickými celky: Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví, Osobnostní a sociální rozvoj

Předmět je realizován pomocí dlouhodobých i krátkodobých projektů, zahrnující osvojení potřebné teorie, samostatnou individuální i týmovou práci a nácvik potřebných dovedností. Hojně se využívá speciálních akcí, jako jsou exkurze a tematické výlety.

Velký důraz je kladen na samostatnou práci, schopnost vytvářet a prezentovat vlastní názor a také diskusi o jednotlivých tématech.

5.8.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Vysvětlíme vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.
- ❖ Dáváme do souvislosti vliv složení stravy a způsob stravování na rozvoj civilizačních nemocí.
- ❖ Směřujeme žáky ke zdravému způsobu stravování.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili odpovědnost za svoje zdraví a zdraví druhých, hledali vlastní způsob řešení problémů.
- ❖ Poukazujeme na zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a jejich vlivem na perspektivu mladého člověka.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností při řešení problémů.
- ❖ Plánujeme s nimi způsob řešení problému v oblasti zdravé výživy.
- ❖ Učíme žáky na modelových situacích samostatně řešit problémy týkající se šikany, násilí, návykových látek.
- ❖ Vedeme je ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problému.
- ❖ Učíme je obhajovat vlastní názor a hodnotit výsledky vlastních činů.

Kompetence komunikativní

- ❖ Umožňujeme žákům vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutovat o něm se svými vrstevníky i v rodině.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému rozhodování při setkání s nejrůznějšími chorobami, k tomu, aby se dokázali svěřit nebo sami vyhledali odbornou pomoc.
- ❖ Ukazujeme možný manipulační vliv vrstevníků, médií, sekt.

- ❖ Ukazujeme možnosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.
- ❖ Komunikujeme s žáky způsobem, který umožňuje kvalitní spolupráci, a tak i dosažení společného cíle.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky k respektování přijatých pravidel mezi vrstevníky, k pozitivní komunikaci, která přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů.
- ❖ Vysvětlíme role členů komunity (rodiny, třídy, spolku).
- ❖ Uvedeme příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví.
- ❖ Učíme je utvářet příjemnou atmosféru v týmu, ve škole i mimo ni.
- ❖ Diskutujeme s žáky o jejich potřebách, upevňujeme dobré mezilidské vztahy.

Kompetence občanské

- ❖ Usilujeme o to, aby žáci v rámci svých možností a zkušeností aktivně podporovali své zdraví.
- ❖ Směřujeme žáky k odpovědnosti za svoje zdraví a zdravý životní styl a k účasti na programech podpory zdraví ve škole i v obci.
- ❖ Nacvičujeme odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví při mimořádných událostech a také při poskytování první pomoci.
- ❖ Vedeme žáky k dodržování práv a povinností, ale i zákonů a společenských norem.
- ❖ Zapojujeme aktivně žáky do sportovních a kulturních aktivit školy a obce.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k samostatnému využívání osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.
- ❖ Poukazujeme na nutnost dodržování osobní hygieny a bezpečnosti práce.
- ❖ Ukazujeme žákům, jak optimálně reagovat na fyziologické změny v období dospívání, vysvětlujeme vhodnost kultivovaného chování k opačnému pohlaví.
- ❖ Snažíme se vést žáky k odpovědnosti za bezpečné sexuální chování v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí.
- ❖ Vedeme žáky k uplatňování osvojených sociálních dovedností a modelů chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, a k tomu, aby v případě potřeby vyhledali odbornou pomoc sobě nebo druhým.

Kompetence digitální

- ❖ Učíme žáky identifikovat, lokalizovat, získávat, ukládat a organizovat informace a získané poznatky vyhodnocovat.
- ❖ Vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, k integrování nových informací do stávajícího digitálního obsahu a generování nových poznatků.
- ❖ Vedeme žáky ke kooperaci s ostatními, ke spolupráci v online sítích a komunitách a ke konstruktivní komunikaci.
- ❖ Učíme žáky identifikovat a řešit problémy pomocí digitálních technologií.
- ❖ Upozorňujeme žáky na zdravotní rizika a ohrožení jejich tělesné a duševní pohody při používání digitálních technologií.
- ❖ Vedeme žáky k odpovědnému chování s vědomím právních rámců a etických norem při používání digitálních technologií.

5.8.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví – ovládá základy osobní intimní a duševní hygieny – pracuje na svém zdraví pomocí základních principů hygieny otužování a pohybu – rozlišuje zodpovědný a nezodpovědný přístup ke zdraví – vysvětlí důležitost sportu pro zdraví jedince – zhodnotí různé způsoby chování a návyků lidí na jejich zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví	
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví – pracuje aktivně na svém zdraví pomocí základních principů hygieny otužování a pohybových aktivit – sportuje – vytvoří zdravý jídelníček	Zdravý způsob života a péče o zdraví	
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí – uvědomuje si rozdílný přístup ke zdraví u svých spolužáků a rozdílný přístup jednotlivých rodin – zapojuje se do diskuze k problematice zdravé výživy – vysvětlí na příkladech důležité prvky k ochraně zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví	
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě – je obeznámen s pravidly slušného chování, vytvoří pravidla chování třídy – ovládá základní komunikační dovednosti (řešení problémů diskusí, nikoliv násilím) – rozumí pojmům kamarádství, přátelství, láska – rozlišuje různé druhy partnerských vztahů, manželství – uvědomuje si různorodost komunikace na různých úrovních sociálních vztahů	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici	
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví – rozlišuje základní typy komunit – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec a spolek – rozlišuje různé druhy chování a vystupování v rámci různých druhů komunit	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví – rozlišuje jednotlivé determinanty zdraví a zdravého života – definuje jednotlivé lidské potřeby v souvislosti se zdravím tělesným, duševním a sociálním – informuje se o zásadách zdravého stravování, vlivu životních podmínek a je si vědom rozličných vlivů způsobu stravování na zdraví – rozumí pojmu poruchy příjmu potravy	Zdravý způsob života a péče o zdraví Zdravé stravování	

VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky – rozpozná rizikové faktory v oblasti stravování – uvědomuje si jejich působení na zdraví a možný vznik civilizačních onemocnění – vyjmenuje nemoci spojené s poruchami příjmu potravy	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce – zapojuje se aktivně do kampaní pořádaných školou, účastní se přednášek a besed na téma zdraví a životní styl – pojmenuje jednotlivé složky zdraví a uvědomuje si jejich interakce – seznamuje se se základy cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládá problémové situace – stanovuje si osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení	Hodnota a podpora zdraví Osobnostní a sociální rozvoj	
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím – osvojuje si základní relaxační techniky k překonání únavy a zvládání stresových situací – využívá vhodně čas k relaxaci		
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví – rozlišuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka a uvědomuje si s tímto související změny – je informován o sexuálním dospívání a reprodukčním zdraví, problematice předčasné sexuální zkušenosti – rozumí a ovládá teorii o vzniku těhotenství – chápe základní klíčové problémy rodičovství mladistvých – rozumí termínům poruchy pohlavní identity	Změny v životě člověka a jejich reflexe	
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování – je si vědom rizik při nechráněném pohlavním styku	Sexuální chování	
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým – rozlišuje jednotlivé typy návykových látek a chápe jejich nebezpečné účinky – rozpozná problém u svých vrstevníků a snaží se ho řešit s rodiči, nebo s psychologem – všímá si chování spolužáků, odmítá šikanu, vyhledá pomoc – nacvičuje komunikaci se službami odborné pomoci	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	

VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – orientuje se v základních bezpečnostních zásadách při práci, sportu, ve škole či v přírodě – je schopen vyhodnotit rizika silniční a železniční dopravy, orientuje se ve vztazích mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity – je schopen provést první pomoc při úrazu, nebo při život ohrožujících stavech, zvládá základní postup v případě dopravní nehody	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí – projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, při mimořádných událostech, ví kam se v podobných případech obrátit dle potřeby – rozpozná varovné signály a jiné způsoby varování, je seznámen se základními úkoly ochrany obyvatelstva, rozumí pojmu evakuace, je schopen zvládnout a vyhodnotit činnosti po mimořádné situaci – je informován o prevenci vzniku mimořádných událostí VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	Mimořádné události, jejich řešení a prevence	

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě – dodržuje pravidla slušného chování – ovládá základní komunikační dovednosti – rozumí termínu asertivní chování a vhodně argumentuje při navození diskuse ve skupině – rozumí pojmům kamarádství, přátelství, láska, kriticky posuzuje problematické jevy ve vztazích – pochopí problémy v manželství a vztazích hledá řešení možných problémů – uvědomuje si různorodost komunikace na různých úrovních sociálních vztahů – chápe problém rasismu	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici	
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví – orientuje se v základních typech komunit – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec a spolek – rozlišuje různé druhy chování v různých komunitách – určí překážky a problémy, které v komunitách mohou v rizikových situacích vznikat – hledá vhodná řešení k problémům vznikajícím díky konfliktům jednotlivých rolí ve skupině	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví – rozlišuje jednotlivé determinanty zdraví a zdravého života – posuzuje negativní vlivy na své zdraví a na zdraví svých spolužáků a rodiny – definuje jednotlivé lidské potřeby v souvislosti se zdravím tělesným, duševním a sociálním – rozumí pojmu poruchy příjmu potravy – vytváří si základní představu o projevech těchto poruch a je schopen mluvit o nich v případě nějakého problému v jeho okolí – ovládá základy osobní intimní a duševní hygieny – pracuje na svém zdraví pomocí základních principů hygieny otužování a pohybu – využívá komunikační a informační techniky k získání nových poznatků o zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví	
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví – rozlišuje zodpovědný a nezodpovědný přístup ke zdraví – vyhledává a třídí informace o aktivní podpoře zdraví a aplikuje je na sobě – diskutuje aktivně o problému zdraví a o jeho péči	Zdravý způsob života a péče o zdraví	
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví – pracuje aktivně na svém zdraví pomocí základních principů hygieny otužování a pohybových aktivit – uvědomuje si důležitost tělesných cvičení	Zdravý způsob života a péče o zdraví	

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí – diskutuje ve skupině spolužáků i v kruhu své rodiny o zdravém způsobu stravování, o základním provádění hygienických návyků a vytváří si základní představy o zdravém způsobu života	Zdravý způsob života a péče o zdraví	
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky – aplikuje svoje poznatky o zdravém stravování v kruhu své rodiny – myslí kriticky a činí uvážlivá rozhodnutí při situacích ohrožujících jeho zdraví	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – orientuje se v problematice přenosu nákazy základních infekčních chorob – rozdělí jednotlivá onemocnění do skupin – přenosné, nepřenosné chronické onemocnění a úrazy – chápe základní principy prevence přenosu chorob a je schopen se aktivně zapojit při vyhledání odborné pomoci nejen pro sebe, ale i pro své vrstevníky – přistupuje odpovědně k problematice prevence jednotlivých onemocnění – rozlišuje bezpečné a rizikové chování z hlediska možného přenosu nákazy	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce – zapojuje se do kampaní pořádaných školou, účastní se přednášek a besed na téma zdraví a životní styl – pojmenuje jednotlivé složky zdraví a uvědomuje si jejich interakce, chápe základní principy jejich dodržování – používá základní cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání – zvládá problémové situace, v navozených problémových situacích aktivně a nenásilně komunikuje a diskutuje ve skupině, dokáže prosadit svůj názor – stanovuje si osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení, seznamuje se s pojmem frustrace a její překonání či prevence – uvědomuje si vztah k sobě samému a k ostatním – zdokonaluje mezilidské vztahy prostřednictvím komunikace a kooperace – zdokonaluje se v respektování sebe sama i druhých, v přijímání názoru druhého, empatie	Hodnota a podpora zdraví Osobnostní a sociální rozvoj	
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím – rozlišuje chování podporující dobré vztahy, snaží se o aktivní naslouchání a dialog ve skupinových cvičeních – řídí svoje jednání a chování tak aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty – osvojuje si základní relaxační techniky k překonání únavy a zvládání stresových situací – využívá znalostí a zkušeností získaných v tělesné výchově k aktivnímu odpočinku a relaxaci	Osobnostní a sociální rozvoj	

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví – rozlišuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka a uvědomuje si s tímto související změny – ovládá a využívá základní znalosti společenské etikety – je informován o sexuálním dospívání a reprodukčním zdraví, problematice předčasné sexuální zkušenosti – vyhledá odborníka v případě problému v této oblasti, orientuje se v používání různých druhů antikoncepce – rozumí a ovládá teorii o vzniku těhotenství a chápe základní klíčové úkoly rodičovství mladistvých	Změny v životě člověka a jejich reflexe	
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování – uvede rizika při nechráněném pohlavním styku – ovládá použití prezervativu v modelové situaci – vyjmenuje pohlavní nemoci a způsob jejich přenosu	Zdravý způsob života a péče o zdraví	
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým – rozumí termínům poruchy pohlavní identity – respektuje různé odchylky sexuální orientace – uvede rizika při nechráněném pohlavním styku – ovládá použití prezervativu v modelové situaci – rozlišuje jednotlivé typy návykových látek a chápe jejich nebezpečné účinky – rozpozná problém u svých vrstevníků a kriticky na něj nahlíží a je schopen vyhledat odbornou pomoc – rozpozná patologické jevy ve společnosti a čelí jim – odmítá šikanu a jiné projevy násilí	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi – rozumí pojmu manipulace – je informován o existenci různých druhů sekt a jejich nebezpečí – odmítá agresivní a manipulativní jednání ve svém okolí, je schopen se aktivně bránit těmto negativním jevům, v případě problémů vyhledat pomoc – porovnává různé informace z médií, internetu, tisku – předvádí na modelových situacích dovednosti komunikační obrany proti agresi	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – orientuje se v základních bezpečnostních zásadách při práci, sportu, ve škole či v přírodě – je schopen vyhodnotit rizika silniční a železniční dopravy, orientuje se ve vztazích mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity – je schopen provést první pomoc při úrazu, nebo při život ohrožujících stavech, zvládá základní postup v případě dopravní nehody	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí – projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, při mimořádných událostech, ví, kam se v podobných případech obrátit dle potřeby – rozpozná varovné signály a jiné způsoby varování, je seznámen se základními úkoly ochrany obyvatelstva, rozumí pojmu evakuace, je schopen zvládnout a vyhodnotit činnosti po mimořádné situaci, nacvičuje evakuaci – je informován o prevenci vzniku mimořádných událostí VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	Mimořádné události, jejich řešení a prevence
--	--

5.8.2 Tělesná výchova

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova (TV)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Disponibilní	0	0	1	1	1	0	0	0	0
Celkem	2	2	3	3	3	2	2	2	2

5.8.2.1 Obecná charakteristika předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět tělesná výchova je tvořen tematickými celky – Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení, Zdravotní tělesná výchova. Předmět tělesná výchova je vyučován dle aktuálního Učebního plánu.

V tělesné výchově je nutné, přiblížit se reálným potřebám života žáků k ovlivňování jejich zdraví, rekreace a regulace pracovní výkonnosti v průběhu vyučování. Pohybová aktivita je jedním z neúčinnějších prostředků kompenzace převážně jednostranného pracovního zatížení žáků ve škole. Proto je důležité integrovat tělesnou výchovu v co největší míře do jejich denního a týdenního režimu.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti a zdravotní pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat, nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu řízené pohybové činnosti a zpět k seberealizaci v oblíbeném sportu, nebo pohybové aktivitě.

Výuka tělesné výchovy je organizována v malé tělocvičně, která je vybavena sportovním náradím a náčiním a je přizpůsobena na malý počet žáků. Dále ve sportovní hale, která se využívá především na sportovně pohybové hry, hry s míči, soutěživé hry apod. Škola dále využívá venkovní a sportovní hřiště na atletické a sportovní aktivity.

5.8.2.2 Výchové a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Vedeme žáky, aby si osvojili nové pohybové dovednosti.
- ❖ Směřujeme je k zodpovědnosti o jejich zdraví, jako nejdůležitější životní hodnoty.
- ❖ Usilujeme postupně o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.
- ❖ Vedeme žáky ke kultivovanému pohybovému projevu a správného držení těla a postupně usilujeme o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.
- ❖ Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.
- ❖ Učíme žáky plánovat, organizovat, vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti k dosažení cíle.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Vedeme žáky k týmové spolupráci při řešení problémů.
- ❖ Kontrolujeme ve škole i na mimoškolních akcích, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- ❖ Vedeme žáky tak, aby klidně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali s pomocí dospělých překonávání negativních tělesných či duševních stavů.
- ❖ Vedeme žáky k dodržování zásad fair play.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnosti při přípravě sportovních her pro mladší spolužáky.

Kompetence komunikativní

- ❖ Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých tříd, ročníků a věkových kategorií.
- ❖ Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a svojí školy na veřejnosti (sportovní soutěže).
- ❖ Klademe důraz na čestné jednání v duchu „fair play“.
- ❖ Zapojujeme žáky aktivně do sportovních a dalších společenských akcí pořádaných školou.
- ❖ Ukazujeme žákům, jak adekvátně používat sportovní náčiní.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy a umožňují vzájemnou inspiraci k dosažení cíle osobního maxima každého člena kolektivu.
- ❖ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
- ❖ Učíme žáky si uvědomit význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách.

Kompetence občanské

- ❖ Netolerujeme nekomarádské chování sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- ❖ Dbáme na dodržování pravidel chování ve škole i na sportovištích (řád školy).
- ❖ Vedeme žáky k ochraně jejich zdraví a ochraně životního prostředí.
- ❖ Nabízíme žákům vhodné aktivity, jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- ❖ Uplatňujeme pozitivní motivace.
- ❖ Podporujeme žáky ve výběru zájmových činností.
- ❖ Vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k jednotlivým druhům sportu.
- ❖ Respektujeme fyzické možnosti žáků.

Kompetence pracovní

- ❖ Vytváříme při výuce podnětné a tvořivé prostředí.
- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a sportu.
- ❖ Vedeme žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- ❖ Klademe důraz na dodržování hygienických bezpečnostních a organizačních zásad při sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.
- ❖ Vytváříme u žáků všeobecný přehled o kladech a záporech sportů, jako budoucích povolání.

Kompetence digitální

- ❖ Seznamujeme žáky s možnými způsoby získávání poznatků v digitálním i fyzickém prostředí.
- ❖ Učíme je, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit.
- ❖ Vedeme žáky k aktivnímu rozvoji tělesné zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování.
- ❖ Umožňujeme žákům využívat a sportovní činnost zaznamenávat různými důvěryhodnými digitálními zdroji. (měření pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výkony).
- ❖ Vedeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole a v místě bydliště.
- ❖ Vedeme žáky k zařazování kompenzačních cvičení do pravidelného režimu, která sníží zdravotní rizika spojená s neaktivitou při používání digitálních technologií.

5.8.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 1. ročník	Učivo – 1. ročník	PT
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem – zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích – chová se bezpečně a uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech – za pomoci učitele dodržuje stanovená pravidla při cvičení, reaguje na pokyny	Atletika Základní pojmy – týkající se běhů, skoků, hodů názvy částí atletického hřiště – základy bezpečnosti při atletických činnostech zjednodušené startovní povely a signály vhodné oblečení pro atletické činnosti Běh – průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti – základy nízkého a polovysokého startu rychlý běh na 20 až 40 m – motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků)	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – převléká se samostatně do cvičebního úboru	Skok – průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti – odraz z místa – skok do dálky z místa	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele – zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem	Hod – průpravná cvičení pro hod míčkem – z místa	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci, za pomoci učitele je dodržuje – dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty atd.)	– základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) – rytmitizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit – zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné nářadí) – uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem), předvede pohyb TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích – zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV	Pohybové hry Základní pojmy – související s osvojovanými hrami a používaným náčiním – základní organizační povely pro realizaci her základní pravidla osvojovaných her – bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách	

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená	Sportovní hry Základní pojmy – spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště – základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik – držení míče jednoruč a obouruč – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě a v pohybu – vyvolenou i opačnou rukou – základní přihrávky rukou – základní sportovní hry – vybíjená se zjednodušenými pravidly na malém hřišti	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích – v pohybových hrách používá průpravné přetahy a přetlaky	Úpoly – v rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky	
ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením – zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné cvičební polohy	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení – zařazují se pravidelně do pohybového režimu – děti v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení	
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – chápe důležitost pohybu v přírodě a na čerstvém vzduchu – adaptuje se na dané podmínky Tv-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Tv-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách Tv-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody, bezpečnost Hry na sněhu a na ledě	

Ročníkové výstupy – 2. ročník	Učivo – 2. ročník	PT
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodu míčkem z místa a za chůze TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – samostatně se převlékne do cvičebního úboru – uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele – zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem	Atletika Základní pojmy – týkající se běhů, skoků, hodů názvy částí atletického hřiště – základy bezpečnosti při atletických činnostech zjednodušené startovní povely a signály vhodné oblečení pro atletické činnosti Běh – průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti – základy nízkého a polovysokého startu rychlý běh na 30 až 50 m – motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) Skok – průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti – odraz z místa – skok do dálky z místa Hod – průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem hod míčkem z místa, hod míčkem z chůze	
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – zvládá základní gymnastické držení těla – soustředí se na cvičení, uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny – zvládá základy gymnastického odrazu – zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele – zvládá základy šplhu s dopomocí učitele TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičení a za pomoci učitele je dodržuje – uvědomuje si možná nebezpečí při cvičení na nářadích a chová se bezpečně – dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní – užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence	Gymnastika Základní pojmy – základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení – vhodné oblečení pro gymnastiku – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí gymnastické držení těla – soustředění se na cvičení Akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed kotoul vpřed – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad kotoul vzad Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny – skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny Lavička (kladinka) – chůze s dopomocí Šplh na tyči – průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož šplh do výšky max. 2 metrů s dopomocí učitele	

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – převléká se do cvičebního úboru – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) – zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty...) – umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a – rytmiizaci, za pomoci učitele je dodržuje	Rytmická a kondiční gymnastika Základní pojmy – zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmiizaci – vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmiizaci – základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) – rytmiizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem – soustředění se na hudební a rytmičský doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné nářadí) – uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem), předvede pohyb TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích – zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit	Pohybové hry Základní pojmy – související s osvojovanými hrami a používaným náčiním – základní organizační povely pro realizaci her základní pravidla osvojovaných her – bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách	
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti – zvládá základní pojmy používaného náčiní, osvojených dovedností, částí hřiště a nejnámějších sportovních her, jako je vybíjená TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje – uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti	Sportovní hry Základní pojmy – spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště – základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik – držení míče jednoruč a obouruč – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě a v pohybu – vyvolenou i opačnou rukou – základní přihrávky rukou – základní sportovní hry – vybíjená se zjednodušenými pravidly na malém hřišti Plavání – základní plavecký výcvik	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích – v pohybových hrách používá průpravné přetahy a přetlaky	Úpoly – v rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky	

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením – zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením – podpůrně pohybového aparátu, kardiovaskulární oslabení, oslabení smyslových a nervových funkcí ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné cvičební polohy	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení – zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich – svalová oslabení, dlouhodobé sezení	
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – chápe důležitost pohybu v přírodě a na čerstvém vzduchu – adaptuje se na dané podmínky	Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody, bezpečnost Hry na sněhu a na ledě	
Tv-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Tv-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách Tv-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů		

Ročníkové výstupy – 3. ročník	Učivo – 3. ročník	PT
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky, hodu míčkem z chůze i z rozběhu – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti – reaguje na pokyny k vlastním chybám TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start – uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele – zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem	Atletika Základní pojmy – základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště – základy bezpečnosti při atletických činnostech – startovní povely a signály – základy techniky běhů, skoků a hodů Běh – průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti – běžecká abeceda – nízký start na povel, polovysoký start rychlý běh do 60 metrů – vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonnosti žáků) – vytrvalostní běh na dráze do 600 metrů Skok – průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti – skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků) Hod – průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem hod míčkem z místa, hod míčkem z chůze, hod míčkem s rozběhem – spojení rozběhu s odhodem	

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) – zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty...) – správně provede kotoul vpřed a vzad TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích – aktivně se zapojuje do pohybových činností TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – reaguje na základní pokyny a gesta učitele	Gymnastika Základní pojmy – základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení – základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) – základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení a obuv – průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. (s širším spektrem náčiní) Akrobacie – kotoul vpřed a jeho modifikace kotoul vzad a jeho modifikace Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku – přeskok 2–4 dílů švédské bedny odrazem z trampolíny – roznožka přes kozu našíř odrazem z trampolíny Lavička – kladina – chůze bez pomoci (různé obměny chůze) Šplh na tyči – šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci Šplh na laně – základní úchop a smyčka, výdrž	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá základní estetické držení těla – zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí – snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb – zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísunném, přeměnném	Rytmická a kondiční gymnastika Základní pojmy – zásady estetického pohybu těla a jeho částí – v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu – tvořivé vyjádření rytmu pohybem – základní tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) – bezpečnost při gymnastických činnostech	
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit	Pohybové hry Základní pojmy – související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním – variace her jednoho druhu – využití přírodního prostředí pro pohybové hry – bezpečnost při různých druzích her	

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit – zvládá základní pojmy osvojovaných činností – zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá jev základních kombinací i v utkáních podle zjednodušených pravidel – zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) – jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení – zvládá přihrávky jednoruč, obouruč – chytne míč jednoruč, obouruč – vede míč driblinkem, střílí na koš TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích spolupracuje při sportovních hrách a utkáních podle zjednodušených pravidel	Sportovní hry Základní pojmy – související s osvojovanou činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) modifikace sportovních her – vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry Vlastní nácvik – přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením) chytání míče jednoruč a obouruč – vedení míče driblinkem – střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu vyvolanou rukou) – pohyb s míčem a bez míče, zastavení průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel – vybíjená, mini basketbal	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích – v pohybových hrách používá průpravné přetahy a přetlaky	Úpoly – v rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky	
ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením – zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné cvičební polohy	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení – zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení	
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – chápe důležitost pohybu v přírodě a na čerstvém vzduchu Tv-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Tv-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách Tv-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody, bezpečnost Hry na sněhu a na ledě	

Ročníkové výstupy – 4. ročník	Učivo – 4. ročník	PT
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her – zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky, hodu míčkem z rozběhu TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka – uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách – přivolá pomoc při úrazu, poskytne první pomoc dle svých možností TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny ke svým chybám TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení – zvládá aktivně pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem – reaguje na pokyny a signály učitele TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy – dokáže upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat pokyny pro start TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky – dovede zapsat výkony v osvojovaných disciplínách	Atletika Základní pojmy – základní disciplíny – části běžecké dráhy a skokanského sektoru pomůcky pro měření výkonů – úprava doskočiště startovní povely vhodné oblečení – bezpečnost při atletických činnostech zaznamenávání výkonů Běh – průpravná cvičení běžecká abeceda nízký start na povel – rychlý běh do 60 metrů vytrvalostní běh na 5 minut Skok do dálky – průpravná cvičení – skok do dálky z rozběhu odraz z břevna Hod – průpravná cvičení – hod míčkem z rozběhu propojení odhodu s rozběhem	

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her – šplhá na tyči – zvládá chůzi po lavičce bez dopomoci – zvládá průpravná cvičení k nácviku skrčky přes nářadí – zvládá průpravná cvičení pro stoj na rukou – zvládá kotoul vpřed a vzad – zvládá základy gymnastického odrazu z můstku – předvádí roznožku přes nářadí TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka – zvládá základní dopomoc a záchranu při cvičení – uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – umí zhodnotit kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny ohledně vlastních chyb TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – reaguje na základní pokyny a gesta učitele TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení – cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Gymnastika Základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu – názvy používaného nářadí a náčiní záchrana a dopomoc při cvičení průpravná cvičení (rozvoj pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů) Akrobacie – kotoul vpřed a vzad – průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou s dopomocí Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, trampolínky – roznožka přes kozu naššíř odrazem z trampolínky, můstku – cvičení pro nácvik skrčky Lavička – kladina – chůze bez pomoci (různé obměny chůze) Šplh na tyči – šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – snaží se o estetické držení těla – předvádí základy estetického pohybu a jeho částí – zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – reaguje na zvládnutý i nezvládnutý pohyb TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení – pojmenovává osvojené činnosti i cvičební náčiní	Rytmická a kondiční gymnastika Základní pojmy – základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) – základy estetického pohybu těla a jeho částí – v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu – tvořivé vyjádření rytmu pohybem – základní tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) – bezpečnost při gymnastických činnostech	

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti – dovede samostatně vytvářet pohybové hry a jejich varianty TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her – ovládá 10 pohybových her a ví, v čem jsou jejich nebezpečí – hraje konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, mini basketbal) – zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá jev základních kombinací i v utkáních TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka – uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim s pomocí učitele zabránit – uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – dohodne se na spolupráci družstva a dodržuje ji – reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkáních, uplatňuje zásady fair play TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení – pojmenovává osvojené činnosti – dovede se dohodnout na spolupráci a na jednoduché taktice družstva a dodržuje ji TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky – dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování – dovede se dohodnout na spolupráci a na jednoduché taktice družstva a dodržuje ji	Pohybové hry Základní pojmy – základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním – variace her jednoho druhu – využití přírodního prostředí pro pohybové hry využití netradičního náčiní – bezpečnost při různých druzích her Sportovní hry Základní pojmy – související s osvojovanou činností, základní – označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) – základní organizace utkání (losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání) – vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry Vlastní nácvik – přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením) – přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) – tlumení míče vnitřní stranou nohy – driblíng, vedení míče – střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu vyvolenou rukou) – pohyb s míčem a bez míče, zastavení průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel – vybíjená, mini basketbal	
--	--	--

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti – zařazuje do svého denního režimu cvičení a pohybové dovednosti osvojené v hodinách TV TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování – chápe, že různá cvičení mají různé účinky – zařazuje korektivní cvičení především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele – zná zásady správného sezení, držení těla, dýchání – do cvičení zařadí korektivní cvičení související s jeho oslabením nebo jednostrannou zátěží	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení – cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, cvičení pro správné držení těla, cvičení vyrovnávací, využívání různých druhů úpolů (průpravné přetahy, přetlaky)	
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti – chápe důležitost pohybu v přírodě a na čerstvém vzduchu – realizuje pravidelný pohybový režim v přírodě TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých možností a schopností TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play, zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla, zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využít cvíky na odstranění únavy	Turistika a pobyt v přírodě Bruslení – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody, bezpečnost	

Ročníkové výstupy – 5. ročník	Učivo – 5. ročník	PT
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her – zvládá přesné provádění pohybů – umí kotoul vpřed i vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s dopomocí) – zvládá základy gymnastického odrazu z můstku – zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky – předvádí chůzi na lavičce i s obměnami – šplhá po tyči TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka – dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení – uplatňuje základy pravidel bezpečnosti	Gymnastika Základní pojmy základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu názvy používaného nářadí a náčiní základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti koordinace pohybů Akrobacie kotoul vpřed a vzad – jejich modifikace průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou stoj na rukou s dopomocí	
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – jednoduše hodnotí vlastní činnosti a reaguje na pokyny učitele k nápravě chyb TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – reaguje na základní pokyny a gesta učitele TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení – zvládá aktivně základní osvojované pojmy	– akrobatické kombinace Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, trampolínky – skrčka a roznožka přes kozu našší odrazem z můstku Lavička – kladina – chůze bez pomoci (různé obměny chůze) Šplh na tyči – šplh na tyči do výšky 4 metrů	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her – vyjadřuje pohybem různé činnosti, představy, nálady, rytmy i melodie – dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický a melodický doprovod – umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – reaguje na zvládnutý i nezvládnutý pohyb – reaguje na základní pokyny a gesta učitele TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení – uvědomuje si jména základních lidových tanců – pojmenovává osvojené činnosti i cvičební náčiní	Rytmická a kondiční gymnastika Základní pojmy – názvy základních lidových tanců, držení partnerů při tancích, vzájemné chování při tanci – základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok v 2/4, 3/4 rytmu – základy cvičení s náčiním (šátek, švihadlo, míč) při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy	

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti – dokáže upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her – zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu – ovládá základní techniku běhů, hodů, skoků TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka – uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny ke korekci vlastních chyb TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	Atletika Základní pojmy – základní disciplíny – části běžecké dráhy a skokanského sektoru pomůcky pro měření výkonů – úprava doskočiště startovní povely – základy techniky běhů, skoků, hodů – základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh – průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti – běžecká abeceda – nízký start na povel i z bloků polovysoký start – rychlý běh na 60 metrů vytrvalostní běh na 5 minut Skok do dálky – průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti – skok do dálky z rozběhu odraz z břevna – skok do výšky (skrčmo, střížmo) z rozběhu	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení – používá základní osvojované pojmy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky – dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách	– rozměření rozběhu Hod – průpravná cvičení pro hod míčkem hod míčkem z rozběhu – propojení odhodu s rozběhem	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her – ovládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly – (vybíjená, mini basketbal, mini fotbal) a tato pravidla respektuje – zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka – uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji – uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkáních – uplatňuje zásady fair play jednání ve hře TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení – zvládá základní pojmy osvojovaných činností TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky – dokáže zaznamenat výsledky utkání a pomáhat při rozhodování TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Sportovní hry Základní pojmy – související s osvojovanou činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) – základní organizace utkání (losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání) – vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry Vlastní nácvik – přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením) přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) tlumení míče vnitřní stranou nohy – driblíng, vedení míče – střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu vyvolenou rukou) – střelba vnitřním nártem na branku i z pohybu udržet míč pod kontrolou družstva – průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, mini basketbal, mini fotbal) – základní spolupráce ve hře	

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti – samostatně předvádí několik cviků z každé osvojované oblasti – zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně (s pomocí učitele, rodičů i samostatně) TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele – dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením – zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – umí tvořivě zacházet s pohybovými dovednostmi	Průpravná, kondiční a relaxační cvičení – protahovací a strečinková cvičení – rychlostně silová cvičení (5–15 s, intervaly odpočinku kolem 2 minut) – dechová cvičení – cvičení pro správné držení těla v různých polohách – cvičení vyrovnávací – cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových cvičení – cvičení pro „každý den“ – úpolová cvičení	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her – seznámí se se základními technikami pohybu v bruslích	Bruslení	
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti – viz výstupy předcházejících ročníků – adekvátně reaguje na situaci při úraze spolužáka TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti – plave samostatně nebo s dopomocí – dodržuje hygienu plavání – osvojuje si základní plavecké techniky – dodržuje pravidla bezpečnosti TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých možností a schopností TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play, zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla, zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využít cviky na odstranění únavy	Pobyt v přírodě První pomoc v podmínkách TV Plavecký výcvik je realizován přednostně v 2. ročníku, nejpozději v 5. ročníku	

Ročníkové výstupy – 6. ročník	Učivo – 6. ročník	PT
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – uvědomuje si význam pohybu pro tělesné i duševní zdraví – jsou mu známy důsledky nedostatku tělesného pohybu pro zdravý rozvoj organismu – vybere si přiměřené pohybové aktivity pro volný čas	Význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program – vybírá si z nabídky kroužků a programu sportovních oddílů a zájmových útvarů sport nebo pohybovou činnost, která ho zajímá	Zdravotně orientovaná zdatnost	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly – uvědomuje si, že před každou fyzickou zátěží je třeba provést protažení a zahřátí pohybového aparátu, aby nedošlo ke zranění	Rozcvičení	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší – seznámí se se škodlivým dopadem návykových látek (drogy, kouření, alkohol) na organismus – je poučen o nebezpečí podpůrných látek a dopingů při sportovních výkonech	Ochrana zdraví	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost – dbá o dodržování pravidel bezpečnosti nejen při tělesné výchově, ale i při přecházení na sportoviště a o přestávkách – dbá na dodržování pravidel silničního provozu jako chodec i jako cyklista TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem, vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného, uplatňuje bezpečné chování v přírodě a silničním provozu, chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	Pravidla bezpečnosti	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – provádí pohybové hry na rozvoj rychlostních, obratnostních a vytrvalostních schopností – zapojuje se aktivně do soutěžních činností – seznamuje se s pravidly nových a netradičních sportů Brannball, softbal, badminton, ringo, stolní tenis – provádí kotoul vpřed a jeho různé varianty – snaží se o zvládnutí kotoulu vzad – provádí stoj na rukou s dopomocí – pokouší se o přemet stranou bez dopomoci – přeskočí roznožku přes nižší kozu – zvládá vyskočit na švédskou bednu s pomocí odrazového můstku – seznamuje se a provádí základní cviky na hrazdě: vis, vis vznesmo – nacvičuje na kruzích shyb v předhupu – provádí s dopomocí jednoduché cviky: průvlek, výmyk, přešvih, zásvih seskok vzad, sešín – osvojuje si základní úchopy při šplhu na tyči a zvládne samostatně šplh do výše 4,5m – seznamuje se s jednotlivými druhy náčiní a provádí základní cviky s obručí, tyčí a zvládá základní přeskoky přes švihadlo vpřed i vzad – rozvíjí základní silové schopnosti za využití hmotnosti svého těla – uvědomuje si aktivní zapojení svalů při provádění jednotlivých posilovacích cviků – seznamuje se s principy cvičení na hudbu a je schopen opakovat jednoduchá kroková cvičení podle vyučujícího – osvojuje si základní znalosti o dechových cvičeních a uvědomuje si rozdílné působení jednotlivých typů dýchání – provádí aktivně jednoduché soutěžní hry ve dvojicích rozvíjející silové a koordinační schopnosti (přetahování, přetlačování) – seznamuje se s rozdílnou technikou jednotlivých typů běhů – sprinty, vytrvalostní běhy – nacvičuje základní typy startů: vysoký, polovysoký, nízký, start ze startovních bloků – rozvíjí rychlostní a vytrvalostní schopnosti za využití soutěží a her – je schopen provést aktivní odraz z odrazové nohy – učí se spojení rozběhu a odrazu a provádí průpravná cvičení pro nácvik rozběhu a odrazu skoku do dálky a do výšky – zdokonaluje osvojené dovednosti v hodu míčkem a granátem z nároku a chůze, a učí se efektivnímu napojení rozběhové a odhodové fáze hodu – seznamuje se s koulí a provádí jednoduché průpravné odhody jednoruč i obouruč z místa	Gymnastika Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly Atletika Sportovní hry – basketbal Florbal	

– seznamuje se s pravidly basketbalu a začíná je aplikovat v herních cvičeních a v tréninkové hře – nacvičuje základní druhy přihrávky v basketbalu a je schopen je provádět v jednoduchých průpravných cvičeních – zdokonaluje dribling pomocí soutěží a drobných her a průpravných cvičení – osvojuje si základní vědomosti o zónové obraně a uvědomuje si své postavení a základní pohyb hráče při obraně prostřednictvím jednoduchých herních cvičení – nacvičuje dvojtakt a střelbu na koš po provedení dvojtaktu – nacvičuje střelbu na koš z různých pozic – aplikuje získané dovednosti v tréninkové hře – seznamuje se s pravidly florbalu a je schopen je aktivně aplikovat během herních a průpravných cvičení – nacvičuje vedení míče a základní druhy přihrávky a střelby – osvojuje si základní vědomosti o obraně a uvědomuje si své postavení a základní pohyb hráče při obraně prostřednictvím jednoduchých herních cvičení		
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny – rozpozná správnost provedení nacvičované pohybové dovednosti – analyzuje za pomoci učitele provedenou dovednost a snaží se aktivně spolupracovat na odstranění nedostatku – je schopen se plně koncentrovat na nacvičovanou dovednost, či prováděné herní cvičení TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatku		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – pojmenuje správně všechny osvojené cviky a dovednosti – orientuje se v pojmenování jednotlivých herních postů u osvojovaných sportovních her – dokáže přiřadit jednotlivou sportovní výzbroj a výstroj ke všem osvojovaným sportům a také zvolit vhodné oblečení	Komunikace v TV Organizace prostoru a pohybových činností	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu – uvědomuje si správnost svého chování nejen podle pravidel jednotlivých sportů a sportovních disciplín – dokáže spolupracovat aktivně s ostatními v hodinách tělesné výchovy – respektuje spolužáky bez ohledu na jejich výkonnost či pohybové schopnosti, či pohlaví	Komunikace v TV	
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji – komunikuje aktivně se svými spoluhráči – respektuje společně dohodnuté taktické pokyny	Organizace prostoru a pohybových činností	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		

TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí – rozpoznává jednotlivá gesta rozhodčích při sportovních hrách – seznamuje se s různými druhy měření časů a výkonů v jednotlivých sportech i hrách – seznamuje se s různými možnostmi organizování soutěží a her – připravuje sportovní dopoledne pro mladší spolužáky	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže – seznamuje se se základními druhy zapisování výsledků a časů jednotlivých disciplín – vytvoří tabulku	Pravidla osvojovaných pohybových činností	
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci Tv-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03, ZTV-9-1-03p aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – uvědomuje si význam pohybu pro tělesné i duševní zdraví – jsou mu známy důsledky nedostatku tělesného pohybu pro zdravý rozvoj organismu – vybere si přiměřené pohybové aktivity pro volný čas	Význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program – vybírá si z nabídky kroužků a programu sportovních oddílů a zájmových útvarů sport nebo pohybovou činnost, která ho zajímá	Zdravotně orientovaná zdatnost	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly – uvědomuje si, že před každou fyzickou zátěží je třeba provést protažení a zahřátí pohybového aparátu, aby nedošlo ke zranění	Rozcvičení	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší – seznámí se se škodlivým dopadem návykových látek (drogy, kouření, alkohol) na organismus – je poučen o nebezpečí podpůrných látek a dopingů při sportovních výkonech	Ochrana zdraví	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost – dbá o dodržování pravidel bezpečnosti nejen při tělesné výchově, ale i při přecházení na sportoviště a o přestávkách – dbá na dodržování pravidel silničního provozu jako chodce i jako cyklista TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem, vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného, uplatňuje bezpečné chování v přírodě a silničním provozu, chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	Pravidla bezpečnosti	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – provádí pohybové hry na rozvoj rychlostních, obratnostních a vytrvalostních schopností – zapojuje se aktivně do soutěžních činností – seznamuje se s pravidly nových a netradičních sportů Brannball, softbal, badminton, ringo, stolní tenis – provádí kotoul vpřed a jeho různé varianty – snaží se o zvládnutí kotoulu vzad – provádí stoj na rukou s dopomocí – pokouší se o přemet stranou bez dopomoci – přeskočí roznožku přes nižší kozu – zvládá vyskočit na švédskou bednu s pomocí odrazového můstku – seznamuje se a provádí základní cviky na hrazdě: vis, vis vznesmo – nacvičuje na kruzích shyb v předhupu – provádí s dopomocí jednoduché cviky: průvlek, výmyk, přešvih, zásvih seskok vzad, sešín – osvojuje si základní úchopy při šplhu na tyči a zvládne samostatně šplh do výše 4,5m – seznamuje se s jednotlivými druhy náčiní a provádí základní cviky s obručí, tyčí a zvládá základní přeskoky přes švihadlo vpřed i vzad – rozvíjí základní silové schopnosti za využití hmotnosti svého těla – uvědomuje si aktivní zapojení svalů při provádění jednotlivých posilovacích cviků – seznamuje se s principy cvičení na hudbu a je schopen opakovat jednoduchá kroková cvičení podle vyučujícího – osvojuje si základní znalosti o dechových cvičeních a uvědomuje si rozdílné působení jednotlivých typů dýchání – provádí aktivně jednoduché soutěžní hry ve dvojicích rozvíjející silové a koordinační schopnosti (přetahování, přetlačování) – seznamuje se s rozdílnou technikou jednotlivých typů běhů – sprinty, vytrvalostní běhy – nacvičuje základní typy startů: vysoký, polovysoký, nízký, start ze startovních bloků – rozvíjí rychlostní a vytrvalostní schopnosti za využití soutěží a her – je schopen provést aktivní odraz z odrazové nohy – učí se spojení rozběhu a odrazu a provádí průpravná cvičení pro nácvik rozběhu a odrazu skoku do dálky a do výšky – zdokonaluje osvojené dovednosti v hodů míčkem a granátem z nároku a chůze, a učí se efektivnímu napojení rozběhové a odhodové fáze hodu – seznamuje se s koulí a provádí jednoduché průpravné odhody jednoruč i obouruč z místa – seznamuje se s pravidly basketbalu a začíná je aplikovat v herních cvičeních a v tréninkové hře – nacvičuje základní druhy přihrávky v basketbalu a je schopen je provádět v jednoduchých průpravných cvičeních – zdokonaluje dribling pomocí soutěží a drobných her a průpravných cvičení – osvojuje si základní vědomosti o zónové obraně a uvědomuje si své postavení a základní pohyb hráče při obraně prostřednictvím jednoduchých herních cvičení – nacvičuje dvojtakt a střelbu na koš po provedení dvojtaktu – nacvičuje střelbu na koš z různých pozic – aplikuje získané dovednosti v tréninkové hře – seznamuje se s pravidly florbalu a je schopen je aktivně aplikovat během herních a průpravných cvičení – nacvičuje vedení míče a základní druhy přihrávky a střelby – osvojuje si základní vědomosti o obraně a uvědomuje si své postavení a základní pohyb hráče při obraně prostřednictvím jednoduchých herních cvičení	Gymnastika Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly Atletika Sportovní hry – basketbal Florbal	

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny – rozpozná správnost provedení nacvičované pohybové dovednosti – analyzuje za pomoci učitele provedenou dovednost a snaží se aktivně spolupracovat na odstranění nedostatku – je schopen se plně koncentrovat na nacvičovanou dovednost, či prováděné herní cvičení		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – pojmenuje správně všechny osvojené cviky a dovednosti – orientuje se v pojmenování jednotlivých herních postů u osvojovaných sportovních her – dokáže přiřadit jednotlivou sportovní výzbroj a výstroj ke všem osvojovaným sportům a také zvolit vhodné oblečení	Komunikace v TV Organizace prostoru a pohybových činností	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu – uvědomuje si správnost svého chování nejen podle pravidel jednotlivých sportů a sportovních disciplín – dokáže spolupracovat aktivně s ostatními v hodinách tělesné výchovy – respektuje spolužáky bez ohledu na jejich výkonnost či pohybové schopnosti, či pohlaví	Komunikace v TV	
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji – komunikuje aktivně se svými spoluhráči – respektuje společně dohodnuté taktické pokyny	Organizace prostoru a pohybových činností	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí – rozpoznává jednotlivá gesta rozhodčích při sportovních hrách – seznamuje se s různými druhy měření časů a výkonů v jednotlivých sportech i hrách – seznamuje se s různými možnostmi organizování soutěží a her – připravuje sportovní dopoledne pro mladší spolužáky	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže – seznamuje se se základními druhy zapisování výsledků a časů jednotlivých disciplín – vytvoří tabulku	Pravidla osvojovaných pohybových činností	

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci Tv-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03, ZTV-9-1-03p aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	
--	---	--

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
ČINNOSTI OVlivňující ZDRAVÍ		
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – uvědomuje si význam pohybu pro tělesné i duševní zdraví – jsou mu známy důsledky nedostatku tělesného pohybu pro zdravý rozvoj organismu – vybere si přiměřené pohybové aktivity pro volný čas	Význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program – vybírá si z nabídky kroužků a programu sportovních oddílů a zájmových útvarů sport nebo pohybovou činnost, která ho zajímá	Zdravotně orientovaná zdatnost	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly – uvědomuje si, že před každou fyzickou zátěží je třeba provést protažení a zahřátí pohybového aparátu, aby nedošlo ke zranění	Rozcvičení	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší – ovládá základní uvolňovací a vyrovnávací cviky zařazované na konci každé pohybové aktivity – uvědomuje si plně negativní důsledky užívání návykových látek (drogy, kouření, alkohol) na organismus – je poučen o nebezpečí podpůrných látek a dopingů při sportovních výkonech – seznamuje se s jednotlivými údaji o znečištění ovzduší, rozumí jednotlivým pojmům a ví, kde může informaci o znečištění nalézt – je seznámen s vhodností provádění sportovních aktivit při různých stupních znečištění ovzduší	Ochrana zdraví	

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost – dbá na dodržování pravidel bezpečnosti nejen při tělesné výchově, ale i při přecházení na sportoviště a o přestávkách – dbá na dodržování pravidel silničního provozu jako chodec i jako cyklista – dodržuje všechna pravidla zejména na výletech, na školách v přírodě i na ostatních školních akcích – rozpozná porušení pravidel chování a bezpečnosti při TV a je schopen takto předejít úrazům při sportovní činnosti TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem, vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného, uplatňuje bezpečné chování v přírodě a silničním provozu, chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	Pravidla bezpečnosti	
--	------------------------------------	--

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – ovládá složitější pohybové hry na rozvoj rychlostních, obratnostních a vytrvalostních schopností, aktivně spolupracuje na taktice se svými spoluhráči – zapojuje se aktivně do soutěžních činností, motivuje spoluhráče i sám sebe k vyšším výkonům – ovládá pravidla netradičních sportů Brannball, softbal, badminton, ringo, stolní tenis a aplikuje naučené herní schopnosti a dovednosti v tréninkových hrách – rozvíjí schopnost spolupráce ve všech výše zmíněných sportech jak po technické, tak i po taktické stránce – opakuje již dříve nacvičené dovednosti v prostných – zvládá samostatně kotoul vpřed i vzad ve všech probíraných variantách – nacvičuje kotoul vzad do stoje – provádí stoj na rukou s dopomocí – provádí se o přemet stranou bez dopomoci – přeskočí roznožku přes kozu na šíř i na dél se záchranou bez dopomoci – nacvičuje přeskok kozy na šíř skřenkou – nacvičuje svis vznesmo na kruzích v klidu – ovládá dobře základní cviky na hrazdě: vis, vis vznesmo – zvládá bez problémů jednoduché cviky: průvlek, výmyk, přešvih, zášvih seskok vzad, sešin – nacvičuje nové složitější prvky: přešvih vzad, toč jízmo – seznamuje se s novými cviky – toč vzad, podmet – zdokonaluje šplh na tyči s přírazem a na laně na čas – seznamuje se se základy provádění záchrany při cvičení na nářadí – provádí složitější cviky na rozvoj koordinace s obručí, tyčí a zvládá základní přeskoky přes švihadlo vpřed i vzad, vajíčko, dvojšvih – nacvičuje krokové variace při skoku přes švihadlo – rozvíjí základní silové schopnosti za využití hmotnosti svého těla – uvědomuje si aktivní zapojení svalů při provádění jednotlivých posilovacích cviků – je schopen samostatně bez korekce provádět posilovací cviky zvládá jednoduchá cvičení na hudbu a je schopen opakovat jednoduchá kroková cvičení podle vyučujícího, pokouší se o zapojení jednoduchých pohybů paží při současném provádění krokových cvičení na hudbu – aplikuje základní znalosti o dýchání při dechových cvičení, ovládá jednotlivé typy dýchání – provádí aktivně jednoduché soutěžní hry ve dvojicích rozvíjející silové a koordinační schopnosti (přetahování, přetlačování)	Pohybové hry Gymnastika Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly Atletika Sportovní hry – basketbal Sportovní hry – florbal ŠvP s lyžováním – nabízíme žákům od 6.–8. ročníku – absolvují výuku lyžování nebo snowboardu a osvojují si základní znalosti o sjezdovém lyžování, provádí nácvik oblouku, zvládají bez problémů jízdu na vleku – seznamují se s technikou carvingového lyžování – osvojuje si základní vědomosti o bezpečném pohybu na horách – volí správně oblečení pro jednotlivé sportovní aktivity na horách – ovládá základy první pomoci při možných úrazech na horách – seznamují se s technikou mazání lyží a jejich údržbou a kritérii výběru lyžařského vybavení SH volejbal Turistika a pohyb v přírodě
---	---

– ovládá základní pády – aplikuje rozdílnou techniku jednotlivých typů běhů – sprinty, vytrvalostní běhy – ovládá a dále zdokonaluje základní typy startů: vysoký, polovysoký, nízký, start ze startovních bloků – rozvíjí rychlostní a vytrvalostní schopnosti za využití soutěží a her – je schopen provést aktivní odraz z odrazové nohy – spojí správně rozběh a odrazu, provádí průpravná cvičení pro nácvik rozběhu a odrazu skoku do dálky a do výšky – nacvičuje letovou fázi skoku vysokého a skoku dalekého – seznamuje se s technikou skoku vysokého stylem flop – zdokonaluje osvojené dovednosti v hodu míčkem a granátem z rozběhu a zdokonaluje efektivním napojení rozběhové a odhodové fáze hodu s důrazem na správné držení trupu v odhodové fázi – seznamuje se s technikou vrhu koule z místa – plně ovládá pravidla basketbalu a aplikuje je v herních cvičeních a v tréninkové hře – ovládá základní druhy přihrávky v basketbalu a je schopen je provádět v jednoduchých průpravných cvičeních hře – zdokonaluje dribling pomocí soutěží a drobných her a průpravných cvičení – zdokonaluje dribling po chycení míče a následnou přihrávku na stojícího a nabíhajícího hráče – aplikuje ve hře získané vědomosti o osobní a zónové obraně, koordinuje svůj pohyb s ostatními hráči a dokáže se vědomě řídit pokyny vyučujícího při provádění obranných činností – ovládá dvojtakt a střelbu na koš po provedení dvojtaktu – zdokonaluje střelbu na koš z různých pozic a střelbu po přihrávce a driblingu – aplikuje získané dovednosti v tréninkové hře – ovládá plně pravidla florbalu a je schopen je aktivně aplikovat během herních a průpravných cvičení – zdokonaluje vedení míče a všechny druhy přihrávky a střelby – zdokonaluje činnosti jednotlivce při obraně a aktivně spolupracuje a komunikuje se svými spoluhráči – nacvičuje herní činnosti jednotlivce při útoku – aplikuje osvojené dovednosti v průpravné hře a herních cvičeních – ovládá pravidla volejbalu a je schopen je aktivně aplikovat během herních a průpravných cvičení a tréninkové hry – provádí základní druhy odbití míče: obouruč vrchem, obouruč spodem, jednoruč vrchem a jednoruč spodem – nacvičuje podání jednoruč spodem – zdokonaluje základní postavení a pohyb při odbití obouruč spodem a vrchem – provádí jednoduchá průpravná cvičení pro odbití obouruč spodem a vrchem bez předchozího pohybu a po pohybu	
---	--

– seznamuje se se základy provedení nahrávky a útočného úderu jednoruč vrchem – nacvičuje základní druhy přihrávky – zdokonaluje techniku vedení míče – provádí střelbu z různých vzdáleností – provádí jednoduchá herní cvičení zaměřená na útočné činnosti – aplikuje procvičované dovednosti v tréninkové hře – účastní se turistických výletů po okolí a aktivně se seznamuje s okolním prostředím, poznávání památek a historie okolí – seznamuje se se základy orientace v mapě a turistickým značením – ovládá pravidla silničního provozu v roli chodce a cyklisty – osvojuje si základní informace o turistice, je schopen zvolit vhodné obutí a oblečení pro pochod v terénu – osvojuje si základní informace o táboření – seznamuje se se základy práce s buzolou		
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny – rozpozná správnost provedení nacvičované pohybové dovednosti – analyzuje samostatně provedenou dovednost a snaží se aktivně spolupracovat na odstranění nedostatku – je schopen se plně koncentrovat na nacvičovanou dovednost, či prováděné herní cvičení – vnímá svůj pohyb vůči spoluhráčům – je schopen aktivně spolupracovat v nácviku se svými spolužáky a analyzovat s nimi příčiny neúspěšně prováděné činnosti družstva		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – pojmenuje správně všechny osvojené cviky a dovednosti – orientuje se v pojmenování jednotlivých herních postů u osvojovaných sportovních her – osvojuje si základní informace o útoku a obraně v jednotlivých sportovních hrách	Komunikace v TV Organizace prostoru a pohybových činností	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu – kontroluje plně správnost svého chování nejen podle pravidel jednotlivých sportů a sportovních disciplín, je schopen zhodnotit správnost chování ostatních – dokáže spolupracovat aktivně s ostatními v hodinách tělesné výchovy a respektuje spolužáky bez ohledu na jejich výkonnost či pohybové schopnosti, či pohlaví – je informován o možnostech sportování handicapovaných sportovců		

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji –komunikuje aktivně se svými spoluhráči a respektuje společně dohodnuté taktické pokyny, je schopen dát ostatním spoluhráčům jednoduché taktické pokyny –je schopen analyzovat výkon při hře a spolupracovat se spoluhráči na odstranění nedostatků a volbě účinné taktiky	Organizace prostoru a pohybových činností	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí –zapojuje se aktivně do činností vyžadující měření, či počítání –ovládá práci se stopkami a metrem –ovládá různé způsoby zapisování do výsledkových archů či tabulek –dokáže porovnávat svůj výkon s ostatními a sestavit pořadí soutěžících dle dosažených výsledků	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže –ovládá jednotlivá gesta rozhodčích v osvojených sportovních hrách –zvládá samostatné měření časů a výkonů v jednotlivých sportech i hrách –seznamuje se s různými možnostmi organizování soutěží a her, herními systémy a způsoby zapisování výsledku při turnajích a zápasech –aktivně se účastní při organizaci školních soutěží a her	Pravidla osvojovaných pohybových činností	
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci –spolupracuje v týmových sportovních aktivitách –přijímá roli určenou mu v týmu –respektuje pokyny rozhodčího –chová se při soutěžích fair play –dodržuje pravidla slušného chování i jako divák –organizuje pohybové aktivity pro mladší spolužáky Tv-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03, ZTV-9-1-03p aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Soutěže a jejich organizace	

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – uvědomuje si význam pohybu pro tělesné i duševní zdraví – jsou mu známy důsledky nedostatku tělesného pohybu pro zdravý rozvoj organismu – vybere si přiměřené pohybové aktivity pro volný čas	Význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program – vybírá si z nabídky kroužků a programu sportovních oddílů a zájmových útvarů sport nebo pohybovou činnost, která ho zajímá	Zdravotně orientovaná zdatnost	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly – uvědomuje si, že před každou fyzickou zátěží je třeba provést protažení a zahřátí pohybového aparátu, aby nedošlo ke zranění	Rozcvičení	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší – ovládá základní uvolňovací a vyrovnávací cviky zařazované na konci každé pohybové aktivity – uvědomuje si plně negativní důsledky užívání návykových látek (drogy, kouření, alkohol) na organismus – je poučen o nebezpečí podpůrných látek a dopingů při sportovních výkonech – seznamuje se s jednotlivými údaji o znečištění ovzduší, rozumí jednotlivým pojmům a ví, kde může informaci o znečištění nalézt – je seznámen s vhodností provádění sportovních aktivit při různých stupních znečištění ovzduší	Ochrana zdraví	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost – dbá na dodržování pravidel bezpečnosti nejen při tělesné výchově, ale i při přecházení na sportoviště a o přestávkách – dbá na dodržování pravidel silničního provozu jako chodec i jako cyklista – dodržuje všechna pravidla zejména na výletech, na školách v přírodě i na ostatních školních akcích – rozpozná porušení pravidel chování a bezpečnosti při TV a je schopen takto předejít úrazům při sportovní činnosti TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem, vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného, uplatňuje bezpečné chování v přírodě a silničním provozu, chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	Pravidla bezpečnosti	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – ovládá složitější pohybové hry na rozvoj rychlostních, obratnostních a vytrvalostních schopností, aktivně spolupracuje na taktice se svými spoluhráči – zapojuje se aktivně do soutěžních činností, motivuje spoluhráče i sám sebe k vyšším výkonům – ovládá pravidla netradičních sportů Brannball, softbal, badminton, ringo, stolní tenis a aplikuje naučené herní schopnosti a dovednosti v tréninkových hrách – rozvíjí schopnost spolupráce ve všech výše zmíněných sportech jak po technické, tak i po taktické stránce – opakuje již dříve nacvičené dovednosti v prostných – zvládá samostatně kotoul vpřed i vzad ve všech probíraných variantách – nacvičuje kotoul vzad do stoje – provádí stoj na rukou s dopomocí – provádí se o přemet stranou bez dopomoci – přeskočí roznožku přes kozu na šíř i na dél se záchranou bez dopomoci – nacvičuje přeskok kozy na šíř skrčkou – nacvičuje svis vznesmo na kruzích v klidu – ovládá dobře základní cviky na hrazdě: vis, vis vznesmo – zvládá bez problémů jednoduché cviky: průvlek, výmyk, přešvih, zášvih seskok vzad, sešín – nacvičuje nové složitější prvky: přešvih vzad, toč jízmo – seznamuje se s novými cviky – toč vzad, podmet – zdokonaluje šplh na tyči s přírazem a na laně na čas – seznamuje se se základy provádění záchrany při cvičení na nářadí – provádí složitější cviky na rozvoj koordinace s obručí, tyčí a zvládá základní přeskoky přes švihadlo vpřed i vzad, vajíčko, dvojšvih – nacvičuje krokové variace při skoku přes švihadlo – rozvíjí základní silové schopnosti za využití hmotnosti svého těla – uvědomuje si aktivní zapojení svalů při provádění jednotlivých posilovacích cviků – je schopen samostatně bez korekce provádět posilovací cviky – zvládá jednoduchá cvičení na hudbu a je schopen opakovat jednoduchá kroková cvičení podle vyučujícího, pokouší se o zapojení jednoduchých pohybů paží při současném provádění krokových cvičení na hudbu – aplikuje základní znalosti o dýchání při dechových cvičení, ovládá jednotlivé typy dýchání – provádí aktivně jednoduché soutěžní hry ve dvojicích rozvíjející silové a koordinační schopnosti (přetahování, přetlačování)	Pohybové hry Gymnastika Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly Atletika Sportovní hry – basketbal Sportovní hry – florbal SH volejbal Turistika a pohyb v přírodě	

– ovládá základní pády – aplikuje rozdílnou techniku jednotlivých typů běhů – sprinty, vytrvalostní běhy – ovládá a dále zdokonaluje základní typy startů: vysoký, polovysoký, nízký, start ze startovních bloků – rozvíjí rychlostní a vytrvalostní schopnosti za využití soutěží a her – je schopen provést aktivní odraz z odrazové nohy – spojí správně rozběh a odrazu, provádí průpravná cvičení pro nácvik rozběhu a odrazu skoku do dálky a do výšky – nacvičuje letovou fázi skoku vysokého a skoku dalekého – seznamuje se s technikou skoku vysokého stylem flop – zdokonaluje osvojené dovednosti v hodu míčkem a granátem z rozběhu a zdokonaluje efektivním napojení rozběhové a odhodové fáze hodu s důrazem na správné držení trupu v odhodové fázi – seznamuje se s technikou vrhu koulí z místa – plně ovládá pravidla basketbalu a aplikuje je v herních cvičeních a v tréninkové hře – ovládá základní druhy přihrávky v basketbalu a je schopen je provádět v jednoduchých průpravných cvičeních hře – zdokonaluje dribling pomocí soutěží a drobných her a průpravných cvičení – zdokonaluje dribling po chycení míče a následnou přihrávku na stojícího a nabíhajícího hráče – aplikuje ve hře získané vědomosti o osobní a zónové obraně – koordinuje svůj pohyb s ostatními hráči a dokáže se vědomě řídit pokyny vyučujícího při provádění obranných činností – ovládá dvojtakt a střelbu na koš po provedení dvojtaktu – zdokonaluje střelbu na koš z různých pozic a střelbu po přihrávce a driblingu – aplikuje získané dovednosti v tréninkové hře – ovládá plně pravidla florbalu a je schopen je aktivně aplikovat během herních a průpravných cvičení – zdokonaluje vedení míče a všechny druhy přihrávky a střelby – zdokonaluje činnosti jednotlivce při obraně a aktivně spolupracuje a komunikuje se svými spoluhráči – nacvičuje herní činnosti jednotlivce při útoku – aplikuje osvojené dovednosti v průpravné hře a herních cvičeních – ovládá pravidla volejbalu a je schopen je aktivně aplikovat během herních a průpravných cvičení a tréninkové hry – provádí základní druhy odbití míče: obouruč vrchem, obouruč spodem, jednoruč vrchem a jednoruč spodem – nacvičuje podání jednoruč spodem – zdokonaluje základní postavení a pohyb při odbití obouruč spodem a vrchem – provádí jednoduchá průpravná cvičení pro odbití obouruč spodem a vrchem bez předchozího pohybu a po pohybu – seznamuje se se základy provedení nahrávky a útočného úderu jednoruč vrchem – nacvičuje základní druhy přihrávky – zdokonaluje techniku vedení míče – provádí střelbu z různých vzdáleností – provádí jednoduchá herní cvičení zaměřená na útočné činnosti – aplikuje procvičované dovednosti v tréninkové hře – účastní se turistických výletů po okolí a aktivně se seznamuje s okolním prostředím, poznávání památek a historie okolí – seznamuje se se základy orientace v mapě a turistickým značením – ovládá pravidla silničního provozu v roli chodce a cyklisty – osvojuje si základní informace o turistice, je schopen zvolit vhodné obutí a oblečení pro pochod v terénu – osvojuje si základní informace o táboření – seznamuje se se základy práce s buzolou	
--	--

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny – rozpozná správnost provedení nacvičované pohybové dovednosti – analyzuje samostatně provedenou dovednost a snaží se aktivně spolupracovat na odstranění nedostatku – je schopen se plně koncentrovat na nacvičovanou dovednost, či prováděné herní cvičení – vnímá svůj pohyb vůči spoluhráčům – je schopen aktivně spolupracovat v nácviku se svými spolužáky a analyzovat s nimi příčiny neúspěšně prováděné činnosti družstva		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – pojmenuje správně všechny osvojené cviky a dovednosti – orientuje se v pojmenování jednotlivých herních postů u osvojovaných sportovních her – osvojuje si základní informace o útoku a obraně v jednotlivých sportovních hrách	Organizace prostoru a pohybových činností	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu – kontroluje plně správnost svého chování nejen podle pravidel jednotlivých sportů a sportovních disciplín, je schopen zhodnotit správnost chování ostatních – dokáže spolupracovat aktivně s ostatními v hodinách tělesné výchovy a respektuje spolužáky bez ohledu na jejich výkonnost či pohybové schopnosti, či pohlaví – je informován o možnostech sportování handicapovaných sportovců		
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji – komunikuje aktivně se svými spoluhráči a respektuje společně dohodnuté taktické pokyny, je schopen dát ostatním spoluhráčům jednoduché taktické pokyny – je schopen analyzovat výkon při hře a spolupracovat se spoluhráči na odstranění nedostatků a volbě účinné taktiky	Organizace prostoru a pohybových činností	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí – zapojuje se aktivně do činností vyžadující měření, či počítání – ovládá práci se stopkami a metrem – ovládá různé způsoby zapisování do výsledkových archů či tabulek – dokáže porovnávat svůj výkon s ostatními a sestavit pořadí soutěžících dle dosažených výsledků	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – pojmenuje správně všechny osvojené cviky a dovednosti – orientuje se v pojmenování jednotlivých herních postů u osvojovaných sportovních her – osvojuje si základní informace o útoku a obraně v jednotlivých sportovních hrách	Organizace prostoru a pohybových činností	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu – kontroluje plně správnost svého chování nejen podle pravidel jednotlivých sportů a sportovních disciplín, je schopen zhodnotit správnost chování ostatních – dokáže spolupracovat aktivně s ostatními v hodinách tělesné výchovy a respektuje spolužáky bez ohledu na jejich výkonnost či pohybové schopnosti, či pohlaví – je informován o možnostech sportování handicapovaných sportovců		

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Člověk a svět práce

Název vyučovacího předmětu: Člověk a svět práce (ČaSP)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Disponibilní	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	1	1	1	1	1	0	1	1	1

5.9.1.1 Obecná charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce zahrnuje předmět Člověk a svět práce. Předmět je vyučován dle aktuálního Učebního plánu. Na 1. stupni je rozdělen na 4 tematické okruhy – Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Na druhém stupni je v sedmém a osmém ročníku realizován tematický okruh Práce s laboratorní technikou. V devátém ročníku je realizován tematický okruh Svět práce zaměřený na volbu povolání.

Výuka probíhá v kmenových třídách, počítačové učebně, přírodě, je realizována také formou exkurzí. Využíváme laboratorní a počítačovou techniku.

Při výuce klademe důraz na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci a spolupráci. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, vyhodnocování a řešení problémů. Formulování a ověřování vlastních názorů, třídění informací a hledání souvislostí mezi nimi.

5.9.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- ❖ Zadáváme úkoly s možností volby postupů.
- ❖ Zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých informačních zdrojů.
- ❖ Zadáváme úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti z více předmětů současně.
- ❖ Zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků a využíváme je ke zkvalitnění výuky.
- ❖ Motivujeme žáky k učení, vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Zařazujeme metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami.
- ❖ Vedeme žáky k aktivnímu řešení problémů, vyslechnutí názorů druhých, diskusi.
- ❖ Vyjádření vlastního postoje, stanoviska, argumentování, pomoci druhému.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému řešení problému ve škole i mimo ni (vyhledat vhodné informace, požádat o pomoc, řešit nedorozumění).
- ❖ Vedeme žáky k ověření správnosti řešení problému a následnému využití v obdobných oblastech.
- ❖ Rozvíjíme schopnosti samostatného uvažování, uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování.

Kompetence komunikativní

- ❖ Učíme žáky prezentovat a publikovat své myšlenky.

- ❖ Vytváříme pravidla partnerské komunikace mezi žákem a učitelem, žáky navzájem a mezi žáky a dalšími osobami.
- ❖ Vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních technologií.
- ❖ Zapojujeme aktivně žáky do společenského dění.
- ❖ Učíme je vhodně argumentovat a obhajovat svůj názor.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, učíme je tolerovat odlišné názory, efektivně spolupracovat.
- ❖ Vytváříme společně pravidla společného soužití a důsledně dbáme na jejich dodržování.
- ❖ Budujeme pozitivní školní i třídní klima.
- ❖ Učíme žáky přijímat odlišné role ve skupině, kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci i práci ostatních členů týmu.

Kompetence občanské

- ❖ Podporujeme kamarádské chování, poskytnutí pomoci, toleranci individuálních odlišností.
- ❖ Dbáme na dodržování pravidel chování ve škole – školní řád.
- ❖ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů.
- ❖ Seznamujeme žáky se státními svátky, pěstujeme úctu k národním tradicím – návštěvy historických památek, společenských a kulturních akcí.
- ❖ Vedeme žáky k ochraně životního prostředí / ekologickému myšlení, třídíme odpad ve třídách i na škole.

Kompetence pracovní

- ❖ Stanovujeme pravidla pracovních postupů při všech činnostech žáků ve škole a klademe důraz na jejich dodržování.
- ❖ Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky.
- ❖ Ujasňujeme představu žáků o podobě jejich budoucího povolání, o volbě vhodného dalšího studia.
- ❖ Nacvičujeme s žáky v modelových situacích podnikatelské dovednosti – týmová práce, flexibilita, dělba práce, vlastní práce, rozhodování.

Kompetence digitální

- ❖ Seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků.
- ❖ Podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích.
- ❖ Motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.
- ❖ Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy.
- ❖ Motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu.
- ❖ Prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů.
- ❖ Motivujeme žáky k tomu, aby využívali digitální technologie k evidování vlastního pokroku a k aktivní práci s osobním kariérovým portfoliem.
- ❖ Vedeme žáky k vědomému utváření digitální identity vzhledem k budoucímu uplatnění na trhu práce, učíme je vnímat, že každou svou akci v digitálním prostředí zanechávají stopu.

5.9.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročníkové výstupy – 1. ročník	Učivo – 1. ročník	PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – pozná papír a karton – rozliší ohebnost, vláčnost, pružnost a tvrdost materiálů – zvládne trhání, lepení, mačkání, stříhání, skládání, překládání – udržuje pořádek, čistotu a zná pravidla bezpečné práce – seznamuje se s různým materiálem – připravuje si pomůcky – rozliší různé druhy papíru – vystřihuje s menší přesností – tvaruje, vyhlazuje ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy – obkresluje dle předlohy – vystřihuje jednoduché tvary – slepuje a nalepuje – zvládá jednoduché pracovní postupy ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	– vlastnosti materiálů (papír, karton, modelovací hmota, keramická hmota, přírodniny) – práce s papírem – trhání, lepení, mačkání, překládání, obkreslení šablon – práce s přírodninami – sbírání, třídění, dotváření – práce s modelovací hmotou – hnětení, válení, ohýbání, dělení, hlazení, vykrajování – jednoduché pracovní postupy, organizace práce – práce s různými druhy materiálů	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi – seznámí se s návodem stavebnice a jeho jednotlivými částmi – sestavuje modely dle předlohy – provede demontáž modelu – umí podle slovního návodu vytvořit výrobek – umí podle obrazové předlohy sestavit plošnou stavebnici – puzzle – vytváří vlastní kompozice dle fantazie – dokáže dokončit započatou práci	– práce se stavebnicí – skládání podle obrázkové předlohy – vytváření vlastních předmětů dle fantazie – montážní a demontážní práce – práce s odpadovým materiálem – stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) – sestavování modelů – práce s návodem, předlohou	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování – zná základní potřeby a podmínky života rostlin – dotváří přírodniny na základě představ – provádí samostatně setí, zalévání rostlin – podílí se na ochraně a tvorbě životního prostředí – sleduje přírodu na vycházkách ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny – zalévá – ošetřuje rostliny ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	– práce s různými druhy přírodnin – základní podmínky pro pěstování rostlin – pěstování rostlin ze semen v místnosti – ošetřování rostlin – setí, zalévání, – péče o pokojové rostliny ve třídě – příroda a její změny v ročních obdobích	

PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování – umí připravit stůl pro běžné stolování – používá správně příbor – dodržuje základní společenská pravidla při stolování – zná základní vybavení kuchyně – nádobí, přístroje, příbor, ubrus, prostírání ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování – udržuje pořádek na stole – svačí na místě, nepobíhá ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	– správné stolování – udržování hygieny – základní vybavení kuchyně – jednoduchá úprava stolu	

Ročníkové výstupy – 2. ročník	Učivo – 2. ročník	PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – pozná papír a karton – rozliší ohebnost, vláčnost, pružnost a tvrdost materiálů – zvládne práci s jednoduchými pomůckami a nástroji – zná funkce a využití nástrojů a pracovních pomůcek – zvládne trhání, lepení, mačkání, stříhání, skládání, překládání – pozná výrobky lidových řemesel – udržuje pořádek, čistotu a zná pravidla bezpečné práce – skládá dle pokynů učitele – vystřihuje s menší přesností – vyhledává a dotváří přírodniny – opracovává a dotváří přírodniny – pracuje tvořivě ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy – zvládá jednoduché pracovní postupy – získává pracovní dovednosti a návyky při pracích s různým materiálem – připraví si pracovní místo – obkresluje dle šablony – pracuje dle kreslených nebo psaných návodů – bezpečně zachází s používanými nástroji ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	– práce s papírem, kartonem – práce s přírodním materiálem – lidové zvyky, tradice, řemesla – obkreslení šablony – stříhání – práce s přírodninami – sbírání, třídění, kombinování, dotváření – práce s modelovací hmotou – hnětení, válení, předávání, ubírání, ohýbání, dělení, hlazení, vyrývání, vykrajování – jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce – práce s textilem – práce s modelovací hmotou, sádkou	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
ČSP-3-2-01-zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi – pracuje samostatně podle jednoduchého pracovního postupu – zručně manipuluje se součástmi stavebnice – vytváří vlastní kompozice dle fantazie	– práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem – sestavování modelů – práce a hra se stavebnicemi – práce s odpadovým materiálem	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování – spolupracuje ve dvojicích i větších skupinách – podílí se na ochraně životního prostředí – sleduje přírodu v různých obdobích – sleduje přírodu na vycházkách – ověřuje podmínky pro život rostlin – světlo, voda – pomáhá pečovat o květiny ve třídě – dotváří přírodniny na základě představ – provádí samostatně setí, zalévání rostlin ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny – seznámí se se základními pěstitelskými činnostmi – zalévá, kypří a přesazuje rostliny ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	– pozorování přírodních útvarů a jevů jednotlivě a ve skupinách – osvojování aktivního vztahu k ochraně životního prostředí – základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, osivo – pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě – péče o pokojové rostliny ve třídě	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování – prostře jednoduše stůl – dodržuje základní společenská pravidla při stolování – zná základní vybavení kuchyně – nádobí, přístroje, příbor, ubrus, prostírání ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování – sedí slušně u stolu – používá správně příbor ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	– příprava stolu na oslavu – základní vybavení kuchyně – jednoduchá úprava stolu, – pravidla správného stolování – dodržování společenských a hygienických návyků	

Ročníkové výstupy – 3. ročník	Učivo – 3. ročník	PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – lepí, vystřihuje, skládá, vytrhává papír – suší a třídí rostliny a semena – opracovává a dotváří přírodniny na základě představ – získává pracovní návyky a dovednosti – udržuje čistotu a pořádek na pracovišti – sám volí barvy a druh papíru – hledá takový způsob práce, který dává lepší výsledky a je rychlejší – určí vlastnosti papíru ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy – pracuje se šablonou – tvaruje, vyhlazuje, stříhá, ohýbá – vyrývá – modeluje tvary dle předlohy – poznává různé druhy textilií ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	– práce s drobným materiálem – práce s papírem – práce s přírodním materiálem – zdobení a aranžování větvíček – rozlišování přírodních materiálů – práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou – práce s textilem – práce s jiným materiálem	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
ČSP-3-2-01-zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi – respektuje požadavky bezpečnosti a hygieny práce – zhodnotí výsledky své práce – vytvoří vlastní kompozici ze stavebnic prvků a volného materiálu – sestaví jednoduchý pohyblivý model – provádí montáž a demontáž	– práce se stavebnicemi – montážní a demontážní práce – práce s odpadovým materiálem	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování – porovnává výsledky pěstování – provádí různé pokusy a pozorování (klíčivost rostlin) – sleduje přírodu na vycházkách – pomáhá pečovat o květiny ve třídě – poznává názvy pokojových květin ve třídě i doma – sbírá, suší a třídí rostliny – dotváří přírodniny na základě představ – provádí samostatně setí, zalévání rostlin – podílí se na ochraně a tvorbě životního prostředí ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny – zalévá květiny – utírá prach z listů – sází a přesazuje ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	– příroda a její změny v ročních obdobích – práce s různými druhy přírodnin – ošetřování rostlin – setí, zalévání, – poznávání názvů běžných pokojových rostlin – příroda a její změny v ročních obdobích – ošetřování pokojové rostliny ve třídě, ale i na chodbě	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování – prostře stůl pro rodinnou oslavu – připraví jednoduchou svačinu, pohoštění – uklidí pracovní plochy a nádobí – používá čisticí prostředky ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování – sedí slušně u stolu – nemluví s plnými ústy – používá správně příbor – odnese použité nádobí – udržuje čistotu a pořádek na stole ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	– sestavování jednoduchého menu na oslavu svátku nebo narozenin – kuchyňský nábytek a kuchyňské nástroje (stůl, linka) – základní pravidla stolování – umístění příboru – jednoduchá úprava stolu – ubrus, prostírání, doplňky, květiny, svícen apod. – výroba jednoduchého pokrmu, recept, pracovní postup, dodržování technologie – dodržování společenských a hygienických zásad správného stolování	

Ročníkové výstupy – 4. ročník	Učivo – 4. ročník	PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu – tvoří koláže – vystřihuje, lepí, vytrhává, rozměřuje a přesně stříhá papír a karton – sbírá, suší, třídí, lisuje, lepí listy, rostliny, plody, semena ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic – skládá, přehýbá, vystřihuje, vytrhává, polepuje, slepuje papír ale i karton, umí pracovat se šablonou – pojmenuje různé lidové zvyky – seznámí se s řemeslníky (ukázky – video) – navštíví muzeum (kraslice, Vánoce atd.) ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – spolupracuje se skupinou – dělba práce – volí sám barvy papírů a jejich kombinace – vybírá vhodný materiál a nástroje – ovládá a používá pracovní nástroje ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu – dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny – vybírá pro činnosti vhodné pracovní nástroje a pomůcky – zachází hospodárně s materiálem – ohlásí zranění spolužáka – použije v případě potřeby tel. čísla 150, 155, 158, 112 ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	– práce s papírem a kartonem – práce s přírodním materiálem – výroba dárek k různým svátkům (vánočním, svátkům jara apod.) – práce s jehlou a nití – práce s přírodninami – lisování, sušení, lepení, aranžování, dotváření – lidová řemesla – tradice – dekorace vánoční a velikonoční – lidové zvyky, tradice, řemesla – pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití – výběr vhodných nástrojů k pracovní činnosti – první pomoc	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž – sestavuje jednotlivé díly stavebnice – sestavuje modely podle předlohy i dle vlastních představ – plánuje si vlastní pracovní činnost ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – zvládne jednoduchou údržbu jízdního kola – přemýšlí o zvoleném postupu – vybere vhodný materiál ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu – udržuje v pořádku pracovní místo – ohlásí úraz – vydezinfikuje ránu – přelepí náplastí – použije obvazový materiál ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	– práce s konstrukční stavebnicí – montáž a demontáž – údržba jízdního kola – mytí a jednoduché seřizování a opravy – zásady základních hygienických požadavků a znalost první pomoci	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování – zalévá, kypří, čistí, přesazuje pokojové rostliny – pozoruje rostliny během vegetace – poznává semena rostlin ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny – hrabe listí, trávu – přesazuje, zaseje rostliny – vytrhává plevel ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní – pojmenuje zahradnické náčiní – pracuje s motýčkou, lopatkou – používá květináče, truhlíky, konve ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny a provádí pěstitelská pozorování ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	– pěstitelské činnosti – základní podmínky pro pěstování rostlin – půda, druhy a její zpracování – okrasné rostliny, léčivky – pěstování pokojových rostlin – množení, řízkování – jedovaté rostliny – množení rostlin, pozorování růstu rostlin – první pomoc při úrazu na zahradě	

PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně – pojmenuje základní vybavení kuchyně – používá správně příbor – volí správné kuchyňské nádoby podle pokrmu ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm – nakrájí – namaže – nazdobí – připraví svačinu – nandá jídlo na talíř ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – nemluví s plnou pusou – obslouží sebe i spolužáka – respektuje pravidla společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch; dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni – seznamuje se s různými druhy čisticích prostředků – umyje nádobí – utře pracovní plochu – vypne pod dohledem elektrické spotřebiče – udržuje čistotu na pracovišti ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	– práce s různými nástroji v kuchyni – příprava jednoduchého pokrmu – společenské chování – čistota a hygiena na pracovišti	

Ročníkové výstupy – 5. ročník	Učivo – 5. ročník	PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu – pracuje s různými materiály jako je papír a karton, textil, drát, fólie, modelovací hmota, přírodniny atd. – využívá různých pracovních nástrojů – pozná a zvolí různé druhy zpracování – rozvíjí svou fantazii ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic – navštíví muzea lidových tradic a řemesel – používá různé techniky zpracování jako je válení, vtačování, hnětení, přidávání, ubírání – upevní si vztah k lidovým tradicím ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – kombinuje různé techniky zpracování – zvolí nástroje, které mu vyhovují – používá správné nástroje vzhledem k materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu – ukládá nástroje na své místo – provádí základní úklid pracovních ploch – používá obvazový materiál, obinadlo – předvede první pomoc při zlomenině ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	– práce s různým materiálem – výroba dárků k různým svátkům – práce s jehlou a nití – práce s přírodninami – lisování, sušení, lepení, aranžování, dotváření – výzdoba a dekorace třídy – návštěva muzeí lidových tradic a řemesel – pracovní pomůcky a nástroje – bezpečnost práce – první pomoc	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž – sestavuje prostorové modely – dbá na estetickou hodnotu výrobku ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – vyhledá si návod, náčrtek – pracuje samostatně podle popisu – vytvoří si vlastní postup práce ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu – udržuje v pořádku pracovní místo – ohlásí úraz – vydezinfikuje ránu – přelepí náplastí – použije obvazový materiál ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	– prostorové modely – rozlišení stavebnic – plošné, prostorové, konstrukční – práce s návodem – předlohou – sestavení pracovního postupu – osnovy – práce podle předlohy – bezpečnost práce – první pomoc	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování – osvojí si znalosti o klíčivosti semen a o vhodných podmínkách pro růst – ošetřuje rostliny během růstu – ověří si pomocí pokusu základní podmínky pro život rostlin ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny – osvojí si základní znalosti o léčivých bylinách – přesazuje, kypří, zalévá, hnojí – vysazuje rostliny – chrání přírodu – pozná chráněné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní – podílí se na úpravě a ochraně životního prostředí – používá hrábě, lopatu, motyku, rýč, vidle – používá s porozuměním další zahradnické náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny a provádí pěstitelská pozorování ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	– pěstitelské činnosti – ošetřování pokojových rostlin – léčivé rostliny – chráněné rostliny – rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie – používá pracovních nástrojů k pěstitelským činnostem	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně pojmenuje základní vybavení kuchyně – zapne a vypne spotřebič – používá ke své práci kuchyňské nádobí, náčiní ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm – vytvoří předkrm – uvaří s dohledem instantní jídlo – uvaří teplý nápoj – připraví míchaný salát ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – respektuje pravidla společenského chování při stolování – volí vhodné oblečení na různá společenská setkání ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni – poznává základy hygieny při přípravě teplých jídel – dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny – uchovává pracovní místo v čistotě – poskytne základní první pomoc při úrazu ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	– vybavení kuchyně – technika v kuchyni – historie, význam – příprava pokrmů – výběr, nákup a skladování potravin – příprava jednoduchých nápojů – společenské chování – výrobky studené kuchyně – příprava teplých a studených nápojů – hygienické a pracovní návyky	

Ročníkové výstupy – 7. ročník	Učivo – 7. ročník	PT
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU		
ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů – rozpozná, pojmenuje a vybere základní nástroje (mikroskop, lupa, dalekohled atd.) a pomůcky pro badatelské aktivity – dokáže samostatně navrhovat pozorování a experimenty na základě problémové situace	Základy mikroskopování – pozorování trvalých preparátů – pozorování vnější i vnitřní stavby živočichů Základy pozorování v terénu – pozorování živých živočichů a organismů v blízkém okolí – exkurzní činnosti	
ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl – je aktivní v badatelských aktivitách a samostatně řeší stanovenou problémovou situaci – vytvoří protokol o svém bádání – v protokolu formuluje výzkumné otázky, řešení, výsledky a závěry	Řešení praktických badatelských a laboratorních úloh na témata, která jsou spojeny se vzdělávací oblastí Člověk a příroda	
ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci – samostatně vyhledává informace k danému tématu a pokouší se je kriticky třídit – dokáže interpretovat data a propojit je se svým bádáním	Práce s odbornou literaturou – kritické třídění informací – interpretace dat Práce s elektronickými zdroji – kritické třídění informací – interpretace dat	
ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci – chápe a dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí – vysvětlí při vybrané experimentální práci možné dopady na životní prostředí – dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	Zásady bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí v praktických aktivitách	
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři – poskytne základní první pomoc při úrazu v badatelských aktivitách ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech	Zásady první pomoci při praktických činnostech v terénu i ve škole.	

Ročníkové výstupy – 8. ročník	Učivo – 8. ročník	PT
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU		
ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů – rozpozná, pojmenuje a vybere základní nástroje (siloměr, teploměr, měřič vzdálenosti, rychlosti a zrychlení, ampérmetr, voltmetr, hlukoměr, luxmetr) a pomůcky pro badatelské aktivity – dokáže samostatně navrhnout pozorování a experimenty na základě problémové situace	Základy laboratorních měření Základy mechaniky – Siloměr – měření doby volného pádu (stav beztláče), výpočet výšky a rychlosti dopadu – Měřič rychlosti – ověření téhož jinou metodou – Porovnání obou měření, zdůvodnění rozdílů – Siloměr – ověření zákona akce a reakce Základy termiky – Teploměr – doba ohřevu vody v závislosti na teplotě – Teploměr – vliv množství mechanické energie na teplotu Základy elektrotechniky – Ampérmetr, voltmetr – výběr měřiče, určení vhodného zapojení, sestavení elektrického obvodu s oběma měřiči, zdůvodnění naměřených hodnot (uzavřený, neuzavřený obvod) Základy akustiky – Hlukoměr – měření závislosti intenzity zvuku (hluku) na vzdálenosti od zdroje Základy optiky – Luxmetr – měření závislosti velikosti intenzity osvětlení na vzdálenosti od světelného zdroje – Porovnání šíření zvuku a světla Základy pozorování v terénu Základy mechaniky – Měřič rychlosti – měření rychlosti aut, výpočet rychlosti ze změřené vzdálenosti a času – Porovnání obou měření, zdůvodnění rozdílů Základy termiky – Měření venkovní teploty, určení průměrné denní teploty	
ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl – je aktivní v badatelských aktivitách a samostatně řeší stanovenou problémovou situaci – vytvoří protokol o svém bádání – v protokolu formuluje výzkumné otázky, řešení, výsledky a závěry	Řešení praktických badatelských a laboratorních úloh na témata, která jsou spojena se vzdělávací oblastí Člověk a příroda	
ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci – samostatně vyhledává informace k danému tématu a pokouší se je kriticky třídit – dokáže interpretovat data a propojit je se svým bádáním	Práce s odbornou literaturou – kritické třídění informací – interpretace dat Práce s elektronickými zdroji – kritické třídění informací – interpretace dat	
ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci – chápe a dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí – vysvětlí při vybrané experimentální práci možné dopady na životní prostředí – dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	Zásady bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí v praktických aktivitách	

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři – poskytne základní první pomoc při úrazu v badatelských aktivitách ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech	Zásady první pomoci při praktických činnostech v terénu i ve škole.	
--	---	--

Ročníkové výstupy – 9. ročník	Učivo – 9. ročník	PT
SVĚT PRÁCE		
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí – vyjmenuje charakteristické znaky a požadavky na výkon vybraného povolání, uvádí konkrétní příklady – charakterizuje vybrané povolání, uvádí jeho klady a zápory, hodnotí znaky vybraného povolání ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě – hodnotí své vlastnosti, schopnosti, dovednosti, zájmy, předpoklady, možnosti i omezení ve vztahu k volbě dalšího vzdělávání a volbě vhodného povolání – porovnává své vlastnosti, dovednosti, vědomosti s předpoklady a požadavky pro uplatnění v určité profesi a posoudí jejich úroveň a vliv na volbu vzdělávací a profesní dráhy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání – orientuje se v systému školství ČR – posoudí pozitiva a negativa studia na určitém typu školy – objasní možnou vzdělávací dráhu u vybrané profese – vyhledá a využije informace o středních školách, o nabídkách profesní přípravy, vzdělávání, možnostech a příležitostech profesního uplatnění v regionu – vyjmenuje instituce, které poskytují informační a poradenské služby v oblasti volby povolání, v případě potřeby těchto služeb využije ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce – vyjmenuje druhy středních škol v regionu a nabídku studijních oborů těchto škol s ohledem k výběru svého studijního zaměření – správně vyplní tiskopis přihlášky na SŠ – orientuje se v základních postupech při přijímání uchazečů o studium na středních školách a v postupech při přijímání do zaměstnání – uvede požadavky konkrétní vybrané školy pro přijetí ke studiu – orientuje se v základních otázkách pracovního práva a profesní etiky (práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů)	Svět práce Trh práce – volba profesní orientace – povolání, zaměstnání, soukromé podnikání – vhodný a zodpovědný výběr budoucího povolání – povolání, zaměstnání, soukromé podnikání – znevýhodnění při volbě povolání Osobnost – tělesné a duševní vlastnosti – pracovní a mravní vlastnosti – znalosti, schopnosti, dovednosti – zájmy, záliby – životní cíle a ideály Vzdělávací soustava – možnosti vzdělávání – typy středních škol – poradenská pracoviště pro výběr povolání Zaměstnání Podnikání Komplexní proces – podání přihlášky – kritéria a požadavky – přijímací řízení – zápisový lístek – odvolací řízení – životopis – vhodný a zodpovědný výběr budoucího povolání – povolání, zaměstnání, soukromé podnikání – znevýhodnění při volbě povolání – žádost o zaměstnání – pracovní smlouva	

ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, učebních oborech a středních školách ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání, byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	Dtto Zaměření na typy středních škol – učebních oborů	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru -hodnotí své vlastnosti, schopnosti a dovednosti při volbě budoucího povolání a plánování budoucnosti -porovnává své studijní a jiné předpoklady pro výkon zvoleného povolání -rozvíjí osobní přednosti při práci v kolektivu -překonává osobní nedostatky volbou metod a témat odpovídající jeho schopnostem VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány	Volba povolání, studijní a jiné předpoklady pro výkon zvoleného povolání; Sebepoznávání – vlastnosti, schopnosti a dovednosti; Plánování vlastní budoucnosti Překonávání osobních nedostatků	

5.10 Předměty speciálně pedagogické péče

Název vyučovacího předmětu: Předměty speciálně pedagogické péče (SPP)

Týdenní časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Povinná	dle doporučení PPP a stupně podpory								
Disponibilní									
Celkem									

5.10.1 Obecná charakteristika předmětu

5.10.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Jako podpurná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny tyto předměty speciálně pedagogické péče:

- ❖ logopedická intervence pro žáky poruchami řeči
- ❖ reedukace specifických poruch učení a chování
- ❖ práce na PC – výuka psaní všemi deseti
- ❖ reedukace LMP

Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpurnými opatřeními. Vzdělávací obsah předmětu není určen, protože se jedná o předmět, který je přizpůsoben individuálním potřebám konkrétního žáka. Je zpracován dle potřeb konkrétního žáka v IVP včetně hodnocení.

Pedagog při tvorbě vzdělávacího obsahu vychází z doporučení školského poradenského pracoviště, konkrétních potřeb žáka, míry podpůrných opatření. Obecné oblasti nápravy, cíle reedukace, zásady, metody, techniky a pomůcky jsou uvedeny v této kapitole u jednotlivých oblastí reedukace.

Oblasti SPP

Péče je zaměřena dle doporučení školského poradenského pracoviště na reedukaci jednotlivých specifických poruch učení, poruch chování (a jejich kombinací), narušené komunikační schopnosti (např. dysfázie) u žáků s dílčím oslabením na rozvoj nevyvinutých funkcí (např. zrakové, sluchové vnímání) a ostatních postižení (např. zrakové postižení – slabozrakost) dle aktuálního stavu (platná doporučení v aktuálním školním roce). Je zaměřena i na podporu vzdělávání žáků s LMP.

Jednotlivé předměty SPP, jejich charakteristika, zaměření na oblasti i obecné cíle jsou součástí této kapitoly.

Časové a organizační vymezení

Předměty speciálně pedagogické péče jsou vyučovány na 1. a 2. stupni základní školy po dobu celého školního roku se základní časovou dotací 1 hodina týdně. Časová dotace může být upravena dle doporučení školských poradenských zařízení pro jednotlivého žáka. Žáci jsou vzděláváni individuálně nebo v malých skupinkách. Výuka je zaměřena na oblasti reedukace či kompenzace dle platných doporučení školských poradenských pracovišť. Tento předmět vyučuje proškolený pedagog.

Organizační formy: individuální výuka, skupinová výuka, výuka podporovaná PC.

Metody, přístupy obecně

Individuální záležitost: vychází z individuality dítěte, aktuálního stavu a konkrétních projevů poruchy.

Nejedná se o doučování: odstraňujeme specifické obtíže, zaměřujeme se na rozvoj perцепčně motorických funkcí, pouze výuku podporujeme, nenahrazujeme.

Začínáme na úrovni, kterou dítě s jistotou zvládá, postupně zvyšujeme obtížnost.

Respektujeme aktuální dosaženou úroveň, a to i během výuky a při hodnocení.

Začínáme nácvikem perцепčně motorických funkcí.

Postupujeme od manipulace s konkrétními předměty k jejich zobrazení, poté k abstraktním obrazcům. Využíváme multisenzoriální přístup, tedy využíváme smysly v kombinaci se slovem, pohybem, rytmizací. Připravíme individuální vzdělávací plán postupu reedukace.

Na reedukaci se připravujeme (záznam, na které obtíže se zaměříme, které metody a pomůcky použijeme).

Při realizaci skupinové reedukace nepřekračujeme počet dětí 5.

Reedukace je dlouhodobou záležitostí, je nutná týmová spolupráce.

Průběžně hodnotíme efekt reedukace, použité metody, postupy. Při neefektivnosti aktualizujeme.

Průběžně sledujeme a kontrolujeme v případě, že je reedukace ukončena. Při dekompenzaci opět reedukaci zahájíme.

Důležitý je kromě odborných znalostí osobní přístup, pochopení situace dítěte zvnitřnění se s problémy dítěte, pozorné naslouchání, citlivý přístup k dítěti i rodičům.

Konkrétní speciálně-pedagogické metody, přístupy a techniky jsou uvedeny u jednotlivých předmětů SPP.

5.10.1.2 Reedukace specifických poruch učení a chování

Předmět speciálně pedagogické péče reedukace SPUCH je vyučován v rozsahu jedné hodiny týdně po celou dobu školního roku na prvním i druhém stupni základní školy. Ve vyučovacích hodinách reedukace SPUCH proškolený pedagog pracuje s žákem jednotlivě nebo se skupinou žáků. Vzdělávací obsah předmětu není určen, protože se jedná o předmět, který je přizpůsoben individuálním potřebám konkrétního žáka. Časová dotace předmětu je jedna hodina týdně, může být navýšena dle doporučení školského poradenského pracoviště.

Specifické poruchy učení: Neschopnost naučit se číst, psát a počítat pomocí běžných výukových metod za průměrné inteligence a přiměřené sociokulturní příležitosti. Poruchy nejsou způsobené sníženými intelektovými schopnostmi. Bývají porušeny funkce kognitivní, percepční a motorické, které jsou potřebné pro učení se psaní, čtení a počítání. Na vzniku poruch se podílí i porucha motorické koordinace (souhry pohybů) a rytmicity, též porucha intersenzorických a senzomotorických funkcí. Mohou se vyskytnout v kombinaci s jinými formami postižení nebo souběžně s jinými vlivy prostředí.

Základní typy

- ❖ dyslexie – porucha čtení
- ❖ dysortografie – porucha pravopisu
- ❖ dysgrafie – porucha grafického projevu
- ❖ dyskalkulie – porucha počítání, matematických schopností
- ❖ dyspraxie – porucha schopnosti vykonávat manuální, složité úkony
- ❖ dyspinxie – porucha výtvarných schopností
- ❖ dysmúzie – porucha hudebních schopností

Oblasti nápravy u SPU

- ❖ sluchová diferenciacie řeči: sluchová analýza a syntéza, rozlišování měkkých slabik di-ti-ni/dy, ty, ny, sluchová diferenciacie délky samohlásky;
- ❖ zraková percepcie tvarů: rozlišování pozadí a figury, rozlišování inverzních obrazců
- ❖ prostorová orientace
- ❖ nácvik sekvencí, posloupnosti
- ❖ koncentrace pozornosti
- ❖ paměť
- ❖ rozvoj pohotovosti mluvidel
- ❖ rozvoj slovní zásoby
- ❖ nácvik efektivních strategií učení (2. stupeň)
- ❖ využívání kompenzačních pomůcek
- ❖ (konkrétní oblasti jednotlivých specifických poruch učení uvedeny v učebních osnovách předmětu reedukace).

Specifické poruchy chování

ADD – porucha pozornosti bez hyperaktivity, ADHD – porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou. U dětí často s průměrnou až nadprůměrnou inteligencí, často s poruchami učení spojené s odchylkami funkce centrální nervové soustavy. Porucha CNS způsobuje určité odlišnosti v chování a jednání dítěte, jedná se většinou o projevy vrozené, které dítě neumí ovlivnit. Vhodnými postupy je lze ovlivnit a korigovat. Jsou spojeny s oslabením ve funkcích a schopnostech, které zodpovídají za řízení, regulaci a integraci chování (pozornost, reaktivita, úroveň aktivace, cílesměrnost, sebekontrola, řeč ad.

Mezi typické projevy dětí školního věku patří poruchy motoriky a aktivity, emoční poruchy a poruchy chování, poruchy koncentrace pozornosti a paměti, poruchy řeči, vnímání a myšlení.

Hlavní zásady

- ❖ vytvoření klidného, citově protepleného prostředí
- ❖ stanovení jasných pravidel, hranic v chování dítěte
- ❖ důslednost
- ❖ sjednocení přístupu k dítěti
- ❖ soustředění na kladné stránky dítěte
- ❖ usměrňování aktivity dítěte, přiměřené podněty
- ❖ při výrazných formách poruchy –medikace (odborníci)
- ❖ zásady správné výživy, pitný režim
- ❖ využívání terapií (muzikoterapie, arteterapie, dramaterapie)
- ❖ využívání relaxací

Specifika 2. stupeň

Při reedukaci na 2. stupni ZŠ je nutné brát kromě samotné reedukace SPU zřetel na odraz SPU ve výuce.

Reedukace by měla být zaměřena i na nácvik praktického zvládnutí potíží v jednotlivých předmětech, osvojení strategií efektivního učení. Důležitá je volba další vzdělávací dráhy dítěte – zvýšená pozornost, poradenství, reálný náhled na schopnosti a studijní předpoklady.

Český jazyk

Pravopis – správná aplikace gramatických pravidel, používání gramatických přehledů, tabulek, nácvik orientace v nich, nácvik ústního zdůvodňování, práce s chybou – vyhledání, oprava. Sloh – příprava slohových prací, využití kompenzačních mechanismů. Čtení – rozvoj efektivního způsobu čtení pro vlastní učení. Četba – rozvoj slovní zásoby, porozumění textu, orientace v textu, reprodukce textu (problémy se čtením odborného textu). Mluvnice – tvarosloví, aplikace gramatických pravidel do písemné podoby, větný rozbor.

Matematika

Pochopení vztahu mezi čísly a konkrétním množstvím, pochopení smyslu slovní úlohy, zadání, formulace odpovědi prostorové a plošné vztahy v geometrii, analogie, časové souvislosti, číselné řady sestupné, vzestupné, pamětné počítání včetně násobíky, dělení, matematické vzorce, jejich vštípení, výbavnost, použití.

Cizí jazyk

Čtení – rozvoj efektivního způsobu čtení pro vlastní učení, porozumění textu, zapamatování si nových tvarů písmen (azbuka), zapamatování si slov – rozvoj slovní zásoby, akustická a grafická podoba slova při stejném obsahové významu, neobvyklá výslovnost, neobvyklý pravopis.

Naukové předměty

Získávání informací čtením, samostatná práce s textem, psaní výpisků z textu, správný zápis informací do sešitu pro další učení, odborné termíny.

Přírodovědné předměty

Osvojování si definic, vzorců, aplikace naučených definic, vzorců, symbolika písmen a číslic, odborné termíny. Hudební výchova

Dodržování a pochopení rytmu, zapamatování si melodie a její reprodukce, zvládnutí not v notové osnově, osvojení znalostí z dějin hudební výchovy, nesprávné zápisy.

Pracovní, tělesná výchova

Ojediněle, celková menší obratnost.

5.10.1.3 Logopedická intervence

Logopedická péče je poskytována ve škole odborníkem – logopedem.

Narušená komunikační schopnost – vývojová dysfázie: Jedná se o poruchu postihující vývoj řeči, která je způsobena omezenou (nekoordinovanou, limitovanou, dysfunkční) činností mozku, zejména těch částí, které pomáhají koordinovat a řídit řečové dovednosti. Jde o ztíženou schopnost naučit se verbálně komunikovat, i když dítě dobře slyší, žije v sociálně podnětném prostředí a jeho rozumové schopnosti jsou přiměřené věku. Závažnost dysfázie spočívá v tom, že ve velmi důležitém období vývoje dítěte ovlivňuje vývoj myšlení a oslabuje či jinak opoždí jiné oblasti (pohybové dovednosti, kreslení, prostorovou orientaci, paměť aj.). Dysfatický vývoj ovlivňuje i vývoj osobnosti dítěte, jeho citovou, motivační a zájmovou sféru, postavení v rodině, širší psychosociální začlenění i budoucí profesní orientaci.

Hlavní zásady

- ❖ trpělivost
- ❖ využití alternativních způsobů komunikace
- ❖ prokázání vědomostí a dovedností jinými způsoby než verbálně
- ❖ globální metoda výuky čtení

- ❖ kontrola porozumění textu
- ❖ využívání vhodných pomůcek
- ❖ cvičení koncentrace pozornosti
- ❖ rozvoj schopnosti psát psacím písmem, ale i začlenění PC do vzdělávacího procesu
- ❖ cvičení paměti
- ❖ posilování slovní zásoby
- ❖ rozvoj motoriky, rytmizace
- ❖ zvýrazňování klíčových slov
- ❖ respektování individuálního tempa při nácviku oslabených dovedností
- ❖ využívání nápodoby, opakování, procvičování oromotoriky, dechových cvičení.

Další vady a poruchy řeči

- ❖ afázie: opožděný vývoj řeči s výrazně narušenou schopností sluchového rozlišování, vnímání a chápání řeči, stavby vět a výraznými agramatismy
- ❖ breptavost: enormně rychlá, artikulačně nedbalá, špatně srozumitelná řeč (porucha tempa řeči), bývá spojena s drobných organickým poškozením mozku
- ❖ koktavost: porucha plynulosti řeči, patrná především v dialogu, projevuje se křečemi svalstva mluvních orgánů, může být doprovázena projevy v chování – tiky, záškuby
- ❖ mutismus: oněmění, příčinou bývá například psychické trauma
- ❖ elektivní mutismus: výběrová nemluvnost vůči konkrétní osobě, v určité situaci, prostředí
- ❖ surdomutismus: neurotická ztráta řeči spojená s útlumem slyšené řeči, s projevy nápadně živé schopnosti odezírat řeč podle mimiky a úst mluvícího, a to na bázi nevědomého slyšení
- ❖ huhňavost: patologicky snížená rezonance hlasité řeči buď vlivem překážky v nose, nosohltanu
- ❖ palatolalie: poruchy výslovnosti při rozštěpu patra
- ❖ dyslalie: patologická forma výslovnosti některých hlásek, jejich nahrazování jinými hláskami nebo vynechávání hlásek
- ❖ dysartrie: celková porucha artikulace, postiženy jsou řečové funkce

5.10.1.4 Reeducace LMP

Předmět speciálně pedagogické péče reeducace LMP je vyučován v rozsahu jedné hodiny týdně po celou dobu školního roku na prvním stupni ZŠ. Ve vyučovacích hodinách reeducace LMP pedagog pracuje ve skupině. Vzdělávací obsah předmětu není určen, protože se jedná o předmět, který je přizpůsoben individuálním potřebám konkrétního žáka. Časová dotace předmětu je jedna hodina týdně, může být navýšena dle doporučení školského poradenského pracoviště.

Lehké mentální postižení: Jedná se o vývojovou poruchu integrace psychických funkcí postihující jedince ve všech složkách jeho osobnosti – duševní, tělesné, sociální. Výraznějším rysem je trvale porušená poznávací schopnost, která se projevuje nejvýrazněji především v procesu učení. Možnosti výchovy a vzdělávání jsou omezeny v závislosti na stupni postižení. Je to stav charakterizovaný celkovým snížením intelektových schopností, k němuž dochází v průběhu vývoje jedince. Jde o stav trvalý, který je buď vrozený, nebo časně získaný (do dvou let dítěte).

Hlavní zásady

- ❖ respektování osobnosti žáka
- ❖ empatie a trpělivost
- ❖ respektování pomalejšího tempa
- ❖ kratší rozhovory, aktuálnost témat
- ❖ jasné, srozumitelné, jednoduché pokyny, bez abstraktních pojmů, cizích slov, zkratk
- ❖ používání mimiky a řeči těla
- ❖ využívání prostředků alternativní a augmentativní komunikace v případě potřeby
- ❖ ověřování porozumění
- ❖ poskytování dostatečného času na odpověď
- ❖ rozvoj procesu vnímání, myšlení, paměti, řeči

5.10.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel pomáhá žákům nalézt vhodné způsoby a metody pro efektivní učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel pomáhá žákům přistupovat k řešení problému tvořivě. Vede žáky k osvojení si dovednosti vyhledávat vhodné informace, třídit je, zpracovávat a využívat při řešení daného úkolu.

Kompetence komunikativní

Rozvíjí komunikační dovednosti žáků – dovednost formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory. Poskytuje žákům možnost využívat ke komunikaci vhodných technologií, osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků, tvořivě je využívat jako nástroj poznání.

Kompetence sociální a personální

Učitel rozvíjí individuální a sociální kooperativní dovednosti. Nabízí činnosti, aktivity pro rozvoj sebedůvěry, vlastního sebezpojetí, zvyšování sebevědomí

Kompetence občanské

Rozvíjí dovednost respektovat názory ostatních a optimálním způsobem prosazovat své. Pomáhá volbou vhodných metod formovat volní a charakterové rysy žáků.

Kompetence pracovní

Rozvíjí dovednost efektivně organizovat vlastní práci, Pomáhá nalézat způsoby, jak využívat pracovních dovedností, vědomostí získaných ve škole i mimo ni pro další rozvoj. Žáci jsou vedeni ke zvyšování efektivity při organizování vlastní práce. Vede žáky ke správnému a bezpečnému způsobu používání techniky a vybavení při činnostech.

Kompetence digitální

Rozvíjí dovednosti v oblasti digitálních technologií. Využívá digitální zařízení, aplikace a služby při učení. Seznamuje se s využitím digitálních technologií pro zefektivnění a zkvalitnění výsledků své práce.

5.10.3 Průřezová témata

Do předmětů speciálně pedagogické péče nejsou průřezová témata začleněna.

5.10.4 Mezipředmětové souvislosti

Do předmětů speciálně pedagogické péče nejsou mezipředmětové vztahy povinně začleněny.

5.10.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5.10.5.1 Reeducace dyslexie

Definice dyslexie, typické projevy

Projevuje se obtížemi ve čtení, kdy je porušeno čtení jako vlastní akt. Čtení je pomalé, namáhavé, neplynulé s menším výskytem chyb nebo naopak rychlé, překotné, se zvýšenou chybovostí. Též se vyskytují problémy s intonací a melodií věty, nesprávné hospodaření s dechem, opakování začátků slov, neudržení pozornosti na jednom řádku, přeskakování řádků, horší orientace v textu. Objevují se chyby při čtení, např. záměny písmen tvarově podobných, přesmykování slabik, vynechávání písmen, slabik, slov, vět, přidávání písmen, vynechávání diakritických znamének, domýšlení koncovek slov. Problémy se objevují v reprodukci textu – dítě si nezapamatuje, co četlo, reprodukce je nesprávná, útržkovitá, nesamostatná (nutné pomoci návodnými otázkami). Vyskytuje se vliv nedostatečné krátkodobé paměti, kdy dítě zapomíná většinou střed textu, též se

vyskytuje chaotická reprodukce bez logické a časové posloupnosti (děti s ADD, ADHD). Problémy se čtením jsou často ovlivňovány poruchami řeči.

Problémy se objevují všude, kde je dítě závislé na výkonu čtení. Především jde o jazyky (opis, přepis, kontrola diktátů ad.), naukové předměty, matematiku.

Cíl reedukace

Odstranění dyslektických obtíží, osvojení dovednosti číst.

Optimální rychlost čtení a bezchybné čtení, porozumění čtenému textu – schopnost reprodukovat čtený text. Čtení plynulé, s přednesem, s dodržováním správné větné melodie, správné hospodaření s dechem. Dovednost uvědomit si chybu a opravit ji.

Důležitější než maximální rychlost čtení a dokonalá technika čtení je schopnost porozumět čtenému, pracovat s textem a dovednost čerpat z něj informace k dalšímu využití.

Neméně důležité je dovednost pracovat s chybou, uvědomit si ji a opravit.

Zaměření na oblasti

- ❖ osvojování písmen (vyvozování a fixace)
- ❖ rozlišování a fixaci tvarově podobných písmen
- ❖ spojování hlásek a písmen do slabik Spojování slabik do slov, čtení slov Čtení textu
- ❖ porozumění čtenému
- ❖ tempo čtení
- ❖ rozvoj percepčně-kognitivních funkcí

Očekávané výstupy

Očekávané výstupy jsou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu konkrétního žáka tak, aby co nejvíce odpovídaly doporučením ŠPP a konkrétním potřebám žáka.

Metody, techniky, přístupy, pomůcky

Zaměřujeme se na čtení s porozuměním od začátku, upřednostnění kvality před kvantitou, dostatek času, multisenzorický přístup, názornost.

cvičení na rozvíjení problémových oblastí zrakového vnímání – zařazení obrázků, tvarů, cvičení pravolevé orientace, speciální záložka s výřezem, postřehovadlo, počítačový program, texty, skládací abeceda, karty s písmeny, kostky, písmenková pexesa, kreslené tvary písmen a jejich obtahování, dokreslování, reliéfní písmena, skládání písmen, textilní písmena, navlékací korálky, razítka, formičky, tabulky písmen, říkanky, básničky, skládání, dokreslování, vyškrtávání, kroužkování, modelování, obtahování, propojení s pohybem ad.

5.10.5.2 Reedukace dysortografie

Definice dysortografie, typické projevy

Specifická porucha pravopisu. Porušeno je sluchové vnímání, zejména schopnost sluchové diferenciaci, sluchové rozlišování (rozlišování zvuků, výšky, délky a hloubky tónů, jednotlivých hlásek, slabik, slov i vět. Porušena je schopnost sluchové analýzy a syntézy, sluchová orientace a sluchová paměť, dále pak vnímání a schopnost reprodukce rytmu. Deficity se vyskytují i ve zrakovém vnímání – zraková analýza a syntéza, zraková diferenciaci, zraková paměť, v propojení jednotlivých smyslových vjemů (intermodalita). Problémy se vyskytují zejména při psaní diktátu (specifická chybovost), ale i při opisech, přepisech. Jedná se především o vynechávky písmen, slabik, slov i vět. Dále pak přidávání písmen, přesmykování slabik, vynechávky, přidávání nebo nesprávné umístění diakritických znamének, záměny slabik zvukově podobných, nedodržování hranic slov v písmu, komolení slov, výskyt gramatických chyb.

Další problémy způsobují: pomalé pracovní tempo, nedostatky ve zrakovém vnímání, často i dysgrafie – pomalé psaní, nečitelnost, poruchy řeči, snížený jazykový cit, obtíže ve vnímání a reprodukci rytmu

Cíl reedukace

- ❖ zmírnění projevů poruchy

- ❖ vedení k používání kompenzačních mechanismů
- ❖ rozvoj sluchového, zrakového vnímání
- ❖ správná výslovnost (ve spolupráci s logopedem)
- ❖ práce s chybou
- ❖ očekávané výstupy

Zaměření na oblasti

- ❖ vynechávky písmen Vynechávky slabik, slov a vět
- ❖ vynechávky, přidávání nebo nesprávné umístění diakritických znamének
- ❖ rozlišování znělých a neznělých hlásek
- ❖ rozlišování měkkých a tvrdých slabik di-ti-ni/dy-ty-ny
- ❖ rozlišování slabik bě, pě, vě, mě Rozlišování hranic slov v písmu Rozvoj slovní zásoby
- ❖ osvojování a fixace gramatických pravidel
- ❖ rozvoj oslabených percepčně-kognitivních funkcí – sluchové, zrakové vnímání
- ❖ nácvik správné výslovnosti

Očekávané výstupy

Očekávané výstupy jsou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu konkrétního žáka tak, aby co nejvíce odpovídaly doporučením ŠPP a konkrétním potřebám žáka.

Metody, techniky, přístupy, pomůcky

Cvičení zaměřená na rozvoj sluchového vnímání, hry se slovy, slabikami, hláskami, na analýzu a syntézu slov, autodiktát, zrková opora, bzučák, vytleskávání, vyťukávání, karty se znázorněním tečky a čárky, krátkými, dlouhými samohláskami, stavebnice, korálky, kuličky, pružná guma, natahovací pružina, pracovní listy, kartičky se slovy, doplňovací cvičení, specificky zaměřené diktáty, přehnaná výslovnost, zapojení celého těla, hmatu, sluchu, zraku a pohybu, plastové, dřevěné či textilní abecedy, mačkadla, karty s i/y barevně odlišenými, barevné označování, vyškrtávání, kroužkování, barevná pravidla, říkanky, vizualizace – přehled spojený s obrázkem a uvedením příkladu, grafické znázorňování, ústní zdůvodňování, dostatek času, multisenzoriální přístup, vlastní vizualizace gramatických pravidel např. pomocí obrázků, pravidelné průběžné procvičování, efektivní výukové strategie (zapojení dětí, vyvozování souvislostí, znázorňování, vymyšlení říkanek, projekt, rozmanité druhy činností ad.), motivace, pozitivní zpětná vazba, pravidelnost, konkrétnost a dále dle aktuálních potřeb žáka a doporučení ŠPZ.

5.10.5.3 Reeducace dysgrafie

Definice dysgrafie, typické projevy

Specifická porucha grafického projevu, zejména psaní. Podkladem této poruchy bývá nejčastěji porucha motoriky, dále porucha automatizace pohybů, motorické a senzomotorické koordinace, nedostatky ve zrakovém vnímání a prostorové orientaci, paměti, představivosti, pozornosti, smyslu pro rytmus, nedostatky v procesu převodu sluchových nebo zrakových vjemů do grafické podoby, též zkřížená lateralita.

Cíl reeducace

- ❖ zvládnutí jednotlivých písmen
- ❖ snížení chybovosti
- ❖ osvojení dovednosti opsat, přepsat a zapsat diktovaný text včas zapsat vše potřebné – přiměřené tempo psaní
- ❖ zlepšení čitelnosti písma – zlepšení kvality a úpravy grafického projevu využívání vhodné formy písma z důvodu čitelnosti pro dítě i ostatní psychické uvolnění, klid

Zaměření na oblasti

- ❖ rozvíjení motorických funkcí – rozvoj hrubé a jemné motoriky, motorické a senzomotorické koordinace
- ❖ rytmizace
- ❖ grafomotorický nácvik
- ❖ osvojování a zapamatování písmen Písemný projev – opis, přepis, diktát Záměny písmen
- ❖ rozlišování tvarově podobných písmen
- ❖ vynechávání písmen

- ❖ chybné umísťovanie diakritických znamének
- ❖ nedodržovanie hraníc slov v písme
- ❖ práca s chybou – nácvik vyhľadávania chýb v písomnom projevu
- ❖ čitateľnosť psaného projevu
- ❖ vhodná forma písma

Očakávané výstupy

Konkrétne očakávané výstupy jsou zpracovány v individuálném vzdelávacím pláne žaka tak, aby co nejvíce odpovídaly doporučením ŠPP a specifickým potřebám žaka. Očakávané výstupy (obecně) jsou součástí přílohy ŠVP.

Metody, techniky, přístupy, pomůcky

- ❖ rozvoj hrubé motoriky, motorické a senzomotorické koordinace: pohybové aktivity, fyzické činnosti, sportovní činnosti, rovnováha, chůze, poskoky, přeskokování, kutálení, houpání, manipulace s míčem ad.
- ❖ rozvoj jemné motoriky: drobné ruční práce, prstová cvičení, provlékání, lepení, malování, obkreslování, třídění, hnětení, tvarování, modelování, vytrhávání, skládání, stříhání, vázání, hry se stavebnicemi ad.
- ❖ rozvoj rytmizace: vyjádření rytmu pohybem, graficky, rapování, využívání bzučáku, cvičení na vytleskávání rytmu, opakování rytmu – vytleskávání, vyťukávání, vydupávání, rytmická cvičení, tance ad.
- ❖ grafomotorický nácvik: motivace hrou, postup od hrubších pohybů k jemnějším, automatizace pohybu, dodržování směru pohybu, obtahování, dostatek času, pozitivní přístup, uvolňovací cviky
- ❖ osvojování a zapamatování písmen: obrázkové abecedy, karty s písmeny, písmenková pexesa, kreslení tvarů písmen, obtahování, dokreslování, vytváření obrázků z písmen, skládání, formičky písmen, tabulky písmen, pracovní listy ad.

5.10.5.4 Reeducace specifických poruch chování

Definice ADD, ADHD, typické projevy

ADD – porucha pozornosti bez hyperaktivity

ADHD – porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou

U dětí často s průměrnou až nadprůměrnou inteligencí, často s poruchami učení spojené s odchylkami funkce centrální nervové soustavy. Porucha CNS způsobuje určité odlišnosti v chování a jednání dítěte, jedná se většinou o projevy vrozené, které dítě neumí ovlivnit. Vhodnými postupy je lze ovlivnit a korigovat.

Mezi typické projevy dětí školního věku patří poruchy motoriky a aktivity, emoční poruchy a poruchy chování, poruchy koncentrace pozornosti a paměti, poruchy řeči, vnímání a myšlení.

Specifika

Reeducace SPUCH neprobíhá izolovaně v předmětu SPP, hlavní těžiště práce je orientováno do výuky, o přestávkách, při volnočasových aktivitách, důležitá je spolupráce a společný postup s rodinou žaka. Zpracováno v IVP žaka.

- ❖ projevy, problémy v učení: jednotliví vyučující v předmětech
- ❖ konfliktní situace: všichni pracovníci školy
- ❖ výchovné problémy: vedení školy, třídní učitel, ŠMP, VP, rodiče
- ❖ kariérové poradenství: VP

Žáci navštěvující SPP mají kromě SPUCH i SPU, část reedukační péče je zaměřena na rozhovory, rozbor situací, vztahů se spolužáky – reflexe, sebereflexe, posilování sebevědomí, sebehodnocení, nácvik technik (relaxace, zvládání zátěžových situací, nácvik sebeovládání, zpevňování vhodného chování pochvalou, oceněním, vyhodnocování dodržování stanovených pravidel apod.)

Důležitá je volba další vzdělávací dráhy dítěte – zvýšená pozornost, poradenství, reálný náhled na schopnosti a studijní předpoklady.

Cíl reedukace

- ❖ efektivní využití pohybovému uvolnění
- ❖ usměrňování chování a reakcí vhodným způsobem
- ❖ vedení k dokončení započaté a přerušené činnosti
- ❖ vedení k cílené relaxaci v případě potřeby (nácvik relaxačních činností) Usměrňování pracovního tempa
- ❖ vedení k dodržování stanovených pravidel, řádu
- ❖ zvyšování úrovně frustrační tolerance
- ❖ kontrola, zvládání impulzivních reakcí, výkyv nálad, neadekvátních reakcí, zvýšené potřeby bránit se (afektivní, agresivní chování)
- ❖ snižování emočního napětí, afektivity, úzkosti
- ❖ nácvik technik pozitivních způsobů řešení konfliktů
- ❖ rozlišování vhodného, nevhodného chování z hlediska dodržování společenských norem
- ❖ pozitivní rozvoj vztahů se spolužáky
- ❖ rozvoj komunikace, kooperativních dovedností
- ❖ nácvik přiměřené asertivity
- ❖ nácvik přijímání pozitivní i negativní zpětné vazby

Zaměření na oblasti

- ❖ projevy hyperaktivity
- ❖ projevy pomalého tempa, těžkopádnosti, utlumení až apatie
- ❖ rychlá a snadná unavitelnost
- ❖ soustředění
- ❖ poruchy motoriky – jemné i hrubé a z toho plynoucí neobratnost, nešikovnost, koordinace pohybů, zvýšené svalové napětí, problémy v sebeobsluze, při hře, problémy s písmem, rýsováním, kreslením
- ❖ poruchy vnímání, poruchy pravolevé orientace a orientace v prostoru, čase
- ❖ poruchy koncentrace pozornosti a paměti
- ❖ porucha motoriky mluvidel – artikulační neobratnost, problémy s řečí, vyslovování obtížných, delších slov, specifické asimilace řeči (sykavky, měkké a tvrdé slabiky)

Očekávané výstupy

Očekávané výstupy jsou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu konkrétního žáka tak, aby co nejvíce odpovídaly doporučením ŠPP a konkrétním potřebám žáka.

Metody, techniky, přístupy, pomůcky

Stanovení jasných pravidel, důslednost při jejich dodržování, relaxace, pohybové uvolnění, střídání činností, pochvala, povzbuzení, oční kontakt, dotyk, strategie řešení konfliktů, metody odbourávání agrese, metody efektivní komunikace (jasnost, zřetelnost, efektivnost, pozitivnost, účelnost), rozhovor, úkolníček, rozvržení činností, koberec, hrací koutek, stavebnice, drobné manuální činnosti, úkoly, metody a techniky osobnostní a sociální výchovy ad.

5.10.5.5 Reedukace LMP

Definice, projevy

Jedná se o vývojovou poruchu integrace psychických funkcí postihující jedince ve všech složkách jeho osobnosti – duševní, tělesné, sociální. Výraznějším rysem je trvale porušená poznávací schopnost, která se projevuje nejnapadněji především v procesu učení. Možnosti výchovy a vzdělávání jsou omezeny v závislosti na stupni postižení.

Je to stav charakterizovaný celkovým snížením intelektových schopností, k němuž dochází v průběhu vývoje jedince. Jde o stav trvalý, který je buď vrozený, nebo časně získaný (do dvou let dítěte).

Zaměření na oblasti

- ❖ zraková percepce Sluchová percepce
- ❖ prostorová a pravolevá orientace Jemná a hrubá motorika Pozornost a její koncentrace Správné návyky při čtení a psaní Volní vlastnosti
- ❖ sebehodnocení

- ❖ emotivita
- ❖ efektivní strategie učení

Cíl reedukace

- ❖ rozvíjení zrakové percepce.
- ❖ rozvíjení sluchové percepce.
- ❖ rozvíjení prostorové a pravolevé orientace. Rozvíjení jemné i hrubé motoriky. Rozvíjení koncentrace pozornosti, paměti
- ❖ upevňování správných návyků při čtení a psaní
- ❖ uvolňování paže a ruky – uvolňovací cviky
- ❖ práce s emotivitou dítěte – dynamika, intenzita, afekty, poruchy nálad, svědomí, smysl pro povinnost
- ❖ posilování volných vlastností, motivace k dosažení cíle
- ❖ rozvoj zdravého sebevědomí – odhadnutí reálných možností, chování (sebepojetí, sebehodnocení).
Výběr a praktické používání efektivních strategií učení

Očekávané výstupy

Očekávané výstupy jsou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu konkrétního žáka tak, aby co nejvíce odpovídaly doporučením ŠPP a konkrétním potřebám žáka.

Metody, techniky, přístupy, pomůcky

Pozitivní zpětná vazba, motivace, individuální přístup, kontrola pochopení zadání, znovu vysvětlení, střídání činností, oceňování snahy a zájmu dítěte pochvala rozhovor relaxace názorně – demonstrační metoda jasná komunikace práce s AP pracovní listy, stolní hry, PC programy, dětské časopisy, kostky, puzzle, obrázky, šablony, grafomotorické listy, čtecí okénka, geometrické tvary, razítka, molitanové kostky, dětské knihy, drobný materiál, magnetické obrázky ad.

Logopedická intervence (reedukace vývojové dysfázie)

Definice, projevy

Jedná se o poruchu postihující vývoj řeči, která je způsobena omezenou (nekoordinovanou, limitovanou, dysfunkční) činností mozku, zejména těch částí, které pomáhají koordinovat a řídit řečové dovednosti. Jde o ztíženou schopnost naučit se verbálně komunikovat, i když dítě dobře slyší, žije v sociálně podnětném prostředí a jeho rozumové schopnosti jsou přiměřené věku. Závažnost dysfázie spočívá v tom, že ve velmi důležitém období vývoje dítěte ovlivňuje vývoj myšlení a oslabuje či jinak opoždí jiné oblasti (pohybové dovednosti, kreslení, prostorovou orientaci, paměť aj.). Dysfatický vývoj ovlivňuje i vývoj osobnosti dítěte, jeho citovou, motivační a zájmovou sféru, postavení v rodině, širší psychosociální začlenění i budoucí profesní orientaci.

Dysfázie není poruchou intelektu, není příznakem snížených mentálních schopností. Reedukace je složitá a zdoluhavá, je třeba spolupráce rodičů, školy, klinického logopeda.

Typy dysfázie

Expresivní dysfázie: Snížená schopnost užívat řeč pod hranici mentální (rozumové) úrovně jedince. Vždy je přítomen opožděný vývoj řeči a rovněž bývá narušena schopnost sluchového rozlišování.

Porucha schopnosti samostatného vyjadřování (dítě nevysloví hlásku nebo slovo) - aktivní slovník je výrazně nižší než úroveň porozumění slovům a větám, porozumění je relativně lépe zachováno oproti dysfázii receptivního typu. Velké obtíže s sebou nese rozšiřování aktivního slovníku (dítě si nedovede motoricko-kinetický vzorec slova zapamatovat a později vybavit).

Receptivní dysfázie: specifická vývojová porucha, kdy chápání řeči dítětem je pod úrovní jeho mentálního věku. Téměř ve všech případech je také výrazně porušena expresivní řeč a jsou časté též poruchy tvorby slova a zvuku. Vrozená neschopnost vnímat sluchem. Porucha vnímání, paměti a rozumění řeči (znamená to, že dítě slyší, ale nedokáže zvuky diferencovat, takže zvuk nepřináší informaci), obtíže jsou zejména v dekodování řeči. Dítě s receptivní dysfázií je v situaci člověka, který se ocitl sám v cizí zemi, kde nerozumí jazyku, kultuře ani smyslu gest a mimice. Dítě nerozumí, a proto se bojí změn. Z toho důvodu lpí na rituálech a uchyluje se k chování, které může vykazovat znaky autismu.

Smíšená: Nejčastěji se vyskytující porucha. Všichni lidé s „expresivní“ poruchou řeči mají totiž do určité míry rovněž obtíže s porozuměním mluvenému – přinejmenším na úrovni složitějších gramatických struktur – stejně jako všichni s „percepční“ poruchou zákonitě v jejím důsledku produkují obsahově nepřesná sdělení, která mohou působit jako obtíže s „expresí“.

Příznaky: řeč – malá slovní zásoba, časté záměny slabik nebo vynechání částí slov, věty stereotypní, obsahově chudé, stavba věty chudá – chaotická, dlouhotrvající absence zvrtných zájmen, pomocných tvarů slovesa býti, časté obsahové nepřesnosti. Mluva – může vykazovat příznaky tumulu nebo koktavosti na bázi neurologického nálezu. Artikulace – neschopnost odlišit sluchem hlásky a napodobit je – měkké \ tvrdé, dvojice sykavek, znělé a neznělé, neschopnost odlišit sluchem fonémy. Další možné obtíže: poruchy pozornosti a soustředění, paměti, dysrytmie, kresba vykazuje znaky nezralosti v oblasti obsahové, formální nebo obou, poruchy vnímání barev a jejich rozlišování, obtíže s orientací v čase a prostoru.

Cíl reedukace

- ❖ nácvik pozornosti a soustředění obecně
- ❖ rozvoj paměti obecně
- ❖ systematický rozvoj smyslového vnímání obecně, později i systematický rozvoj motoriky obecné a jemné a pohybové koordinace
- ❖ nácvik rytmizace dechu, hospodaření s dechem
- ❖ podpora rozvoje tělesného schématu, lateralizace a pravolevé orientace
- ❖ rozvoj motoriky, koordinace
- ❖ rozvoj kresby a grafomotoriky

Zaměření na oblasti

- ❖ rozvoj orientace v čase, dějová posloupnost (skládání dějových obrázků, příčina, následek, posloupnost ad.)
- ❖ rozvoj sluchové diferenciaci:
- ❖ rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek
- ❖ rozlišování dy-di, ty-ti, ny-ni
- ❖ rozlišování znělých a neznělých souhlásek
- ❖ rozvoj paměti a pozornosti, myšlení
- ❖ rozvoj grafomotoriky – nácvik správného sezení, úchopu, uvolňování ruky
- ❖ rozvoj komunikačních dovedností, slovní zásoby: vyprávění podle obrázků, reprodukce slyšeného
- ❖ rozvoj zrakového vnímání – rozlišování tvarů, detailů, figura – pozadí, rozvoj optické paměti
- ❖ osvojení správné výslovnosti hlásek

Očekávané výstupy

Očekávané výstupy jsou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu konkrétního žáka tak, aby co nejvíce odpovídaly doporučením ŠPP a konkrétním potřebám žáka.

Metody, techniky, přístupy, pomůcky

- ❖ respektování stupně vývoje řeči a zájmů dítěte
- ❖ pochvala jako motivace a biologický princip učení.
- ❖ napodobovací reflex a jeho využití v běžné řeči
- ❖ podpora mluvního apetitu bez ohledu na výslovnost
- ❖ tři etapy osvojení nového výrazu
- ❖ metoda malých kroků
- ❖ využití výrazné mimiky a gestikulace
- ❖ stereotypy – nacvičování nové položky pomocí modelových situací – stejná struktura, stejný pracovní postup
- ❖ motivace
- ❖ individuální přístup
- ❖ sledování celkové kondice dítěte pro úspěšný průběh reedukace

- ❖ obrázkový komunikační slovníček, logopedické zrcadlo, kostky měkké a tvrdé, spojovačky zábavná logopedie, maňásek Buba – Huba, doplňovačky, hlavolamy, kartičky pro nápravu hlásek, grafomotorické listy, pexesa, pracovní listy pro rozvoj koncentrace pozornosti

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích, jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích a jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě.

Metody hodnocení odpovídají jasně stanoveným účelům, cílům. Je vytvořen efektivní způsob zaznamenávání a sumarizace hodnotících informací tak, aby informace o výsledcích přinášely učitelům, žákům i rodičům přehled o tom, jak se žákovi daří zvládat klíčové cíle, jaké má potíže a jaký by měl být další postup. Systém hodnocení (hlavně v nejvyšších ročnících) by měl dávat žákům příležitost přebírat odpovědnost za své výsledky ve známém a jasném systému.

Jak již bylo uvedeno výše, hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující (všude, kde je to jen trochu možné) vytvářet dostatečný prostor.

Základem formálního hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici. Vyučující je při klasifikaci povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy, které upravují pravidla pro klasifikaci.

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

- ❖ Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikace pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- ❖ Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- ❖ Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby zákonní zástupci žáka byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání.
- ❖ Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- ❖ Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. V individuálních případech postupujeme v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.
- ❖ Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- ❖ U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- ❖ Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- ❖ Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

- ❖ Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- ❖ Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- ❖ Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- ❖ Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- ❖ Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- ❖ Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- ❖ Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit: napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy.
- ❖ Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- ❖ Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- ❖ Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž byla udělena.
- ❖ Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem.
- ❖ Při klasifikaci žáků cizinců postupuje škola v souladu s § 15 odst. 6 vyhlášky č. 48/2005 Sb. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

6.2 Hodnocení výsledků vzdělávání

6.2.1 Hodnocení prospěchu

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je hodnocen těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Při hodnocení prospěchu dle výše uvedené stupnice jsou výsledky vzdělávání žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Hodnocení zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Na 1. i 2. stupni využíváme v průběžném hodnocení devět klasifikačních stupňů. V případě, že průběžné hodnocení je na hranici mezi známkami, je možné hodnotit i známkou s mínusem. Při hodnocení prospěchu na vysvědčení musí žák získat minimální počet známek z jednotlivých předmětů dle zásad ve školním řádu.

6.2.1.1 *Východiska pro stanovení hodnotících stupňů*

- ❖ úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
- ❖ kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované vzdělávací činnosti
- ❖ kvalita uplatňování osvojených znalostí a dovedností při řešení vzdělávacích úkolů
- ❖ kvalita práce s informacemi – dovednost nalézt, třídít a prezentovat informace, včetně dovednosti využívání ICT
- ❖ osvojení dovednosti účinně spolupracovat
- ❖ přístup ke vzdělávání, snaha a píle žáka
- ❖ kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
- ❖ kvalita komunikativních dovedností – přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- ❖ osvojení účinných metod samostatného studia – umět se učit

Pro potřeby hodnocení prospěchu se předměty dělí do tří skupin:

1. předměty s převahou teoretického zaměření
2. předměty s převahou výchovného zaměření
3. předměty s převahou praktických činností

Kritéria pro jednotlivé hodnotící stupně jsou formulována především pro celkové hodnocení. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifiky předmětu.

6.2.1.2 *Kritéria pro hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření*

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky a zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykovává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činností jsou kvalitní. Je schopen samostatně pracovat s texty. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. Je schopen sebekontroly. Pracuje s informacemi, spolupracuje s ostatními, řídí jejich práci, je originální.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykovává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí pracovat s texty. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je zpravidla samostatný, většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. Kvalita vzdělávání je bez podstatných nedostatků. Při práci s informacemi má v jejich zpracování a uplatnění drobné problémy. Při spolupráci s ostatními vyžaduje drobnou podporu nebo pomoc.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky.

Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je v celku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Má problémy s organizací vlastní práce je méně samostatný, někdy prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V kvalitě vzdělávání se projevují častější nedostatky. Při práci s informacemi má častější problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Spolupráce s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se projevují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Za účinné pomoci učitele je schopen zorganizovat vlastní práci, málokdy prokazuje pílí, snahu a vzdělávací aktivitu. Často a chybně napodobuje ostatní, není tvořivý. V průběhu samostatného studia má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často nedovede informace zpracovat. Spolupráce s ostatními je pasivní a pracuje pouze za výrazné podpory a pomoci ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí, dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Svoji práci není schopen zorganizovat, neprokazuje pílí, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Chybuje a není tvořivý. Nepracuje s informacemi. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu.

6.2.1.3 Kritéria pro hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

6.2.1.4 Kritéria pro hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktických činností

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci a k prováděným činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praxi. Práci vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané vědomosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku, uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí, hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci a k prováděným činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praxi. Práci vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci a prováděným činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praxi. Při práci se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energie. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci a prováděným činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při činnosti jen za soustavné pomoci učitele. Při práci, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životním prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci ani o prováděné činnosti. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky v praxi. V práci, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Kritéria pro hodnocení předmětů s převahou teoretického, výchovného a praktického zaměření dále doplňují kritéria pro hodnocení žáků při skupinové práci a projektové práci. Tato kritéria upřesňují a konkretizují způsob hodnocení práce žáka při skupinové práci a práci na projektech napříč všemi vzdělávacími oblastmi a vyučovacími předměty.

6.2.1.5 Kritéria pro hodnocení žáků při skupinové práci

Stupeň 1 (výborný)

Žák se projevuje samostatně, iniciativně a tvořivě. Projevuje organizátorské schopnosti, ochotně se ujímá vedení skupiny a usměrňuje další žáky ve skupině. Jeho myšlení a jednání vede ke správnému výsledku v rámci zadaného úkolu.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák pracuje samostatně a pohotově a reaguje produktivně na menší podněty vedoucího skupiny. Jeho samostatná činnost vede k dosažení správného výsledku v rámci zadaného úkolu.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák při vykonávání požadované činnosti ve skupině projevuje nedostatky, které je schopen korigovat za pomoci vedoucího skupiny. Je méně iniciativní, v jeho myšlení se vyskytují chyby, které mohou negativně ovlivnit výsledek práce.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák i přes vedení a pomoc vedoucího skupiny se dopouští závažných chyb. Je málo samostatný, není tvořivý a není schopen sám přispět ke zdárnému zvládnutí úkolů ve skupině.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je zcela nesamostatný, i pod vedením se dopouští závažných chyb. Své chyby nedokáže opravit ani s pomocí ostatních žáků ve skupině. Nepodílí se na práci skupiny a tím ani na jejím výsledku.

6.2.1.6 Kritéria pro hodnocení žáků při práci na projektech

Tato kritéria rozšiřují kritéria hodnocení při skupinové práci a konkretizují způsob hodnocení práce žáka při projektové práci napříč všemi vzdělávacími oblastmi a vyučovacími předměty. Projektová výuka je typicky realizována formou skupinové práce.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je koordinátorem práce na projektu, zodpovídá za postup prací, vyhledávání informací, plnění dílčích úkolů a včasné splnění termínů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák se řídí pokyny koordinátora, ale na základě menších podnětů pracuje zcela samostatně a bezchybně.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je schopen pracovat samostatně pouze pod vedením koordinátora, který koriguje jeho chyby a usměrňuje průběh práce.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je schopen pracovat pouze pod neustálým vedením koordinátora, při práci dělá závažné chyby, které musí být ostatními napravovány.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák není schopen splnit požadované úkoly ani pod vedením koordinátora. Pro projektovou práci není přínosem, ale brzdou.

6.2.2 Zásady pro používání slovního hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení může být vyjádřeno též slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. V individuálních případech postupujeme v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň vzdělání žáka ve vztahu ke stanoveným cílům vzdělávání a k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Při použití slovního hodnocení se uvádí charakteristiky pěti následujících oblastí:

1. Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ❖ ovládá bezpečně

- ❖ ovládá
- ❖ podstatně ovládá
- ❖ ovládá se značnými mezerami
- ❖ neovládá

2. Úroveň myšlení

- ❖ pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- ❖ uvažuje celkem samostatně
- ❖ menší samostatnost v myšlení
- ❖ nesamostatné myšlení
- ❖ odpovídá nesprávně i na návodné otázky

3. Úroveň vyjadřování

- ❖ výstižné, poměrně přesné
- ❖ celkem výstižné
- ❖ nedostatečně přesné
- ❖ vyjadřuje se s obtížemi
- ❖ nesprávně i na návodné otázky

4. Úroveň aplikace vědomostí

- ❖ spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- ❖ dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- ❖ s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští – dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- ❖ praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

5. Píle a zájem o učení

- ❖ aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- ❖ učí se svědomitě
- ❖ k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- ❖ malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- ❖ pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

6.3 Hodnocení chování

Chování žáka je hodnoceno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Hodnocení chování žáků provádí třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli.

Kritériem pro hodnocení chování je dodržování školního řádu.

Při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Škola hodnotí žáky za jejich chování ve škole a při akcích pořádaných školou.

6.3.1 Kritéria pro jednotlivé stupně hodnocení chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje a aktivně prosazuje ustanovení školního řádu. Má dobrý vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných porušení školního řádu se dopouští ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Navrhne třídní učitel a projedná pedagogická rada v případech, kdy je chování žáka v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními Školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo Školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Navrhne třídní učitel a projedná pedagogická rada v případech, kdy je chování žáka ve škole v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti Školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.3.2 Výchovná opatření

6.3.2.1 Pochvaly

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Udělení pochvaly či jiného ocenění ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž byla udělena.

6.3.2.2 Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit: napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení kázeňského opatření prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Uložená napomenutí nebo důtky se zaznamenávají do dokumentace školy.

Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem.

Napomenutí třídního učitele

Napomenutí třídního učitele ukládá třídní učitel v případech, kdy:

- ❖ žák porušuje školní řád,
- ❖ přetrvává drobná nekázeň, předchozí opatření nemělo nápravný účinek,
- ❖ žák se opakovaně nevhodně či neslušně chová ke spolužákům nebo zaměstnancům školy,
- ❖ žák opakovaně nerespektuje pokyny učitele,

- ❖ žák se ve škole chová nevhodně či nepřiměřeně (mluví vulgárně, konzumuje jídlo při výuce apod.),
- ❖ žák se opakovaně dopustí podvodu při písemných pracích,
- ❖ žák opakovaně zapomíná pomůcky a potřeby na vyučování.

Důtka třídního učitele

Důtku třídního učitele ukládá třídní učitel v případech, kdy:

- ❖ opakovaně porušuje školní řád
- ❖ napomenutí třídního učitele nemělo nápravný účinek,
- ❖ žák má opakované pozdní příchody do hodiny,
- ❖ žák dlouhodobě vyrušuje v hodinách a nadále se nevhodně chová o přestávkách,
- ❖ u žáka pokračuje nevhodné či neslušné chování ke spolužákům nebo zaměstnancům školy,
- ❖ u žáka pokračuje nerespektování pokynů učitele,
- ❖ žák se nevhodně a nepřiměřeně chová v takové míře, že by mohlo dojít k ohrožení zdraví žáka a spolužáků nebo poškození vybavení a majetku školy,
- ❖ žák padělá omluvku nebo podpis zákonného zástupce,
- ❖ u žáka pokračuje soustavné zapomínání pomůcek a potřeb na vyučování.

Důtka ředitele školy

Důtku ředitele školy ukládá ředitel školy v případech, kdy:

- ❖ žák závažným způsobem porušuje školní řád
- ❖ důtka třídního učitele neměla nápravný účinek,
- ❖ žák má neomluvenou absenci,
- ❖ žák vulgárně a hrubě uráží spolužáky nebo zaměstnance školy,
- ❖ žák se dlouhodobě nevhodně či neslušně chová ke spolužákům nebo zaměstnancům školy v situacích, které odporují zásadám slušného chování (krádeže, šikana, násilí apod.),
- ❖ žák úmyslně ohrožuje zdraví spolužáků nebo své vlastní, příp. poškozuje vybavení a majetek školy,
- ❖ žák do školy přinese či konzumuje návykovou látku (alkohol, cigarety, drogy apod.),
- ❖ žák záměrně lže a zapírá při projednávání přestupků,
- ❖ žák neuposlechne pokyny učitele při akcích pořádaných školou, při kterých je třeba dbát zvýšené opatrnosti,
- ❖ žák opakovaně padělá omluvku nebo podpis zákonného zástupce.

6.4 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a)
- d) nehodnocen(a).

Žák je hodnocen stupněm

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

- d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

6.5 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

V případech, kdy to charakter předmětu umožňuje, získává vyučující podklady pro hodnocení vyváženě na základě ústních, písemných a dalších projevů žáka a přihlíží přitom k individuální charakteristice a případnému zdravotnímu znevýhodnění žáka, aby znevýhodnění v písemném nebo ústním projevu mohlo být v celkovém hodnocení kompenzováno. Pokud žák opakovaně selhává v písemných zkouškách, je mu vždy v případě jeho zájmu poskytnuta možnost ústního přezkoušení a naopak.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.

Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 10 kalendářních dnů.

Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 35 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do elektronické třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující zajistí zapsání známek do elektronické žákovské knížky a dbá o jejich úplnost. Do elektronické žákovské knížky jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje. Výsledná známka zohledňuje práci žáka v celém hodnotícím období.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů prostřednictvím elektronické žákovské knížky, konzultačních odpolední a kdykoliv, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají. Těm, kteří se nemohli dostavit do školy v určeném termínu, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoliv veřejně před všemi účastníky.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

6.6 Podrobnosti o komisionálních zkouškách

6.6.1 Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky se konají v těchto případech:

- Přezkoušení při pochybnosti zákonného zástupce o správnosti klasifikace, pokud se nejedná o předměty výchovného zaměření nebo hodnocení chování.
- Opravná zkouška.
- Plnění povinné školní docházky v zahraniční škole nebo formou individuální výuky.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že jde o přezkoušení dle bodu a) a vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že jde o přezkoušení a vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

6.6.2 Přezkoumání výsledků žáka při pochybnosti zákonného zástupce o správnosti hodnocení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

Výsledek přezkoumání výsledků hodnocení žáka již nelze napadnout novou žádostí o přezkoumání výsledků. Výsledek přezkoumání stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoumání se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoumání prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoumání výsledků žáka se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoumání výsledků žáka stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoumání výsledků žáka není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

6.6.3 Opravná zkouška

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

6.7 Plnění povinné školní docházky v zahraniční škole nebo formou individuální výuky

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, a koná zkoušku ve spádové škole, koná ji:

- ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.

Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

6.8 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

6.8.1 Hodnocení žáků se speciálními potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Při hodnocení žáků a se speciálními vzdělávacími vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Hodnocení žáka může mít formu klasifikace, slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o alternativním způsobu hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a způsoby, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

6.8.2 Hodnocení žáků nadaných a mimořádně nadaných

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost jeho zákonného zástupce přearadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost (dále jen "registrující lékař"). Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

6.9 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení žáků slouží k podpoře jejich odpovědnosti za vlastní práci a jejím smyslem je zlepšování kvality práce žáků ve škole.

Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci.

Sebehodnocení provádějí žáci následovně:

- ❖ pokud to situace umožňuje vždy při klasifikaci, splnění většího úkolu, větší akci, projektu, hodnocení chování apod.
- ❖ žáci se snaží popsat, co se jim daří, co jim ještě nejde a jak budou pokračovat dál
- ❖ sebehodnocení se provádí v tomto případě většinou ústní formou.

7 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Všeobecným cílem autoevaluace školy je zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví §11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Autoevaluace školy směřuje k tomu, aby škola i veřejnost získaly informace o naplňování cílů, které byly stanoveny v ŠVP.

7.1 Oblasti autoevaluace

- ❖ materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- ❖ průběh vzdělávání
- ❖ školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou, školskou radou, zřizovatelem
- ❖ výsledky vzdělávání
- ❖ řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání a osobnostního rozvoje pedagogických pracovníků

7.2 Časové rozvržení autoevaluace

Zaměření autoevaluace	Kritéria	Nástroj	Termín	Zodpovídá
Kvalita vyučovacího procesu, průběh a podmínky vzdělávání	Kvalifikace pedagogického sboru, aprobovanost	Přehledy aprobovanosti a specializace	1× ročně	ŘŠ – VZ
	DVPP	Přehledy individuálního studia	1× ročně	ŘŠ – VZ
	Realizace ŠVP, nové formy výuky	Hospitační činnost	Plán hospitací	ŘŠ, ZŘŠ
	Zařazování integrovaných žáků s SPU	Počet zařazených do individuální péče – kontrola dokumentace – kontrola termínů zařazených integrovaných žáků + hospitační činnost	2× ročně	Výchovný poradce
	Prevence sociálně patolog. jevů	Počet a úroveň akcí pořádaných pro žáky	1× ročně	Metodik prevence
	Vybavenost školy	Pomůcky, kvalita učebnic, odborné učebny a jejich využití	1× ročně	Předmětové komise
	Klima školy	Dotazníkové šetření, rozhovory s rodiči, učiteli a žáky	Průběžně	ŘŠ
Výsledky vzdělávání	Pochvaly a opatření na posílení kázně	Počet a úroveň kázeňských opatření	1× za čtvrtletí	Třídní učitelé
	Hodnocení prospěchu	Počty vyznamenaných, důvody neprospívajících	2× ročně	Třídní učitelé
	Soutěže žáků	Účast, počty žáků, úspěšnost, umístění	1× ročně	ZŘŠ, ŘŠ – VZ
	Srovnávací testy	SCIO, CERMAT, vlastní testy	1–2× ročně podle typu testu	ZŘŠ
Řízení školy	Dokumentace	TK, TV, KL, klasifikační tabulky, vysvědčení, evidence, elektronická databáze	2× ročně	ZŘŠ
	Kontroly BOZP, PO	Technický stav, dokumentace, zápisy z kontrol, zápisy v TK	2× ročně	ŘŠ, ZŘŠ
Podíl žáků na klimatu školy	Činnost školního parlamentu	Aktivita a funkčnost parlamentu, jednotlivé akce	1× ročně	ŘŠ